

TÁJFUTÁS

1980/1

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelési és sportmozgalom szolgálatában

● SPORT KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK

Budapest, VI. Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

● IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK

Budapest, V. Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

● ÉRMEK, JELVÉNYEK

Budapest, VI. Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

● SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE

Budapest, XIII. Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

1.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 114⁷ Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. április hó
Terjeszti a Magyar Posta

MINDENKINEK VAN EGY PARKJA...

A szövetség és a lap életének második évtizedének elején négy oldalal kevesebb olvasnivalót találhatunk e számunkban. Négy oldalal kevesebb de a Városmajor parktérképével többet. Ezt a számot lehetett volna a visszaemlékezésnek szentelni, felidézve a megszépítő multat, a kezdet nehézségeit és örömeit. Sokan állítják, hogy mi magyarok ünnepelni - de nekikeseredni is - ugyancsak tudunk. Sportágunkban nincs ok különösebb ünneplésre, de vész - harangok kongatására sem. Tenni kell a magunkét, néha a másét is, mint például a parktérképek megjelenítésével, mely idővel biztosan sportágunk érdekeit fogja szolgálni, de első fokon mégis csak az oktatás igényeit elégíti ki. A Városmajor térképe kapcsán vissza is tekintünk a kis terület múltjára, térképére, már csak azért is, mert a tájfutás egyik alappillért jelentő térkép-kultúra nem szorítkozhat és nem is állhat meg a jelen ismereténél. Sokan szeretik a térképet, de kevesen értik, sajnós. Ezen kívánunk, akarunk segíteni, mikor térképes olvasnivalóval látjuk el kedves előfizetőinket. És ez az újdonság szolgáljon magyarázatul a csökkenő, de még meglévő késésért lapunk megjelenésénél.

Bárcsak igazzá, valóvá válna ez a módosított slágerszóveg a tájfutás berkeiben! Ha igen, akkor bizton hiszem, hogy nem kellene lasszóval fogni a térképhelyesbítőket és nem kellene a lassan felnötte váló kezdő versenyzőket a térképolvasás alapjaira taníthatni.

Az iskolától sok mindent várnak és várunk; többek közt a természetben történő tájékozódás elsajátításának az oktatását is. De erre nem várni kell, hanem elébe kell menni az igényeknek, ki kell használni a tantervek nyújtotta lehetőségeket! Mert vannak! Már az általános iskola harmadik osztályában, a környezetismereti órákon vázlatot kell rajzolni az osztályteremről, iskolaudvarról. A felsőbb osztályokban, majd pedig a középiskolák földrajz tanterveiben / és a módosuló tantervekben még inkább/ tág tere van, lehetne a tájékozódás oktatásának, gyakorlásának. Csak éppen nincs meg a taneszköz, hiszen kevés pedagógus vállalkozik, nagyrészt érthetően; egy-egy park, iskolaudvar felvázolására.

Az itt rejlő lehetőségek megismertetése a sportág berkeiben szép számmal tevékenykedő pedagógusokra várna. A szerkesztőség várja is az oktatásügyet jól ismerő, a tájfutást szeretők érte írásait.

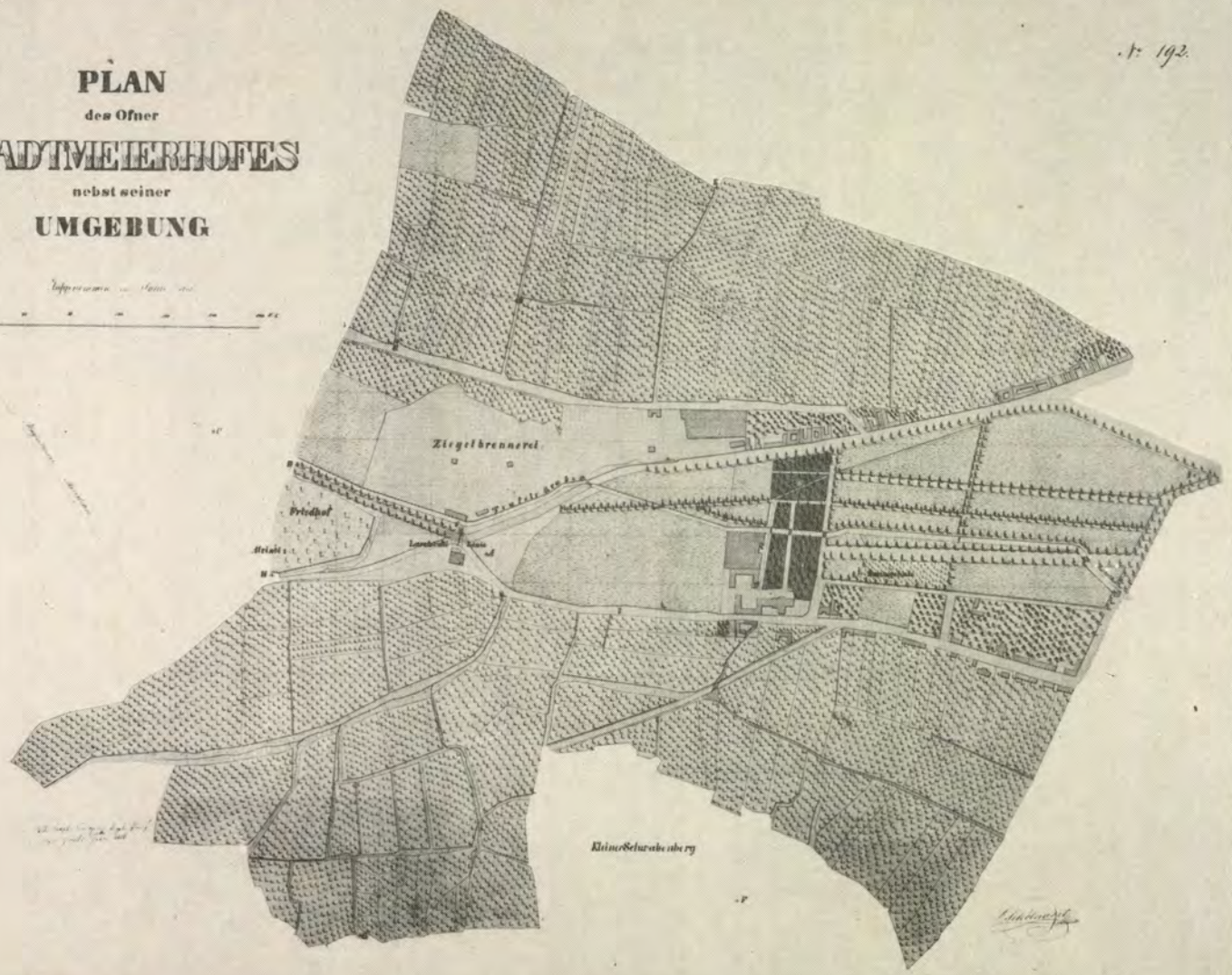
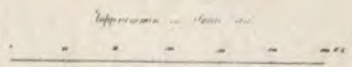
A mellékelt Városmajor térkép az első hazánkban. Külföldön is csak néhány éve lódult meg igazán a térképkészítés e téren. Itt igazán közel kerülhetünk a világszínvonalhoz, s akkor majdan évek múltán ez kamatozni fog magasabb szinten is.

Keves város, település van, ahol nem található egy-egy 50 hektárnál, vagyis 0,5 négyzetkilométernél kisebb park valamelyik iskola közelében. A parktérkép kiadását most a szövetség végzi a Kartográfiai Vállalattal együttműködve /mint az erre jogosult kiadóval/, de a terjesztésben és méginkább a javításban várja a szakszövetségek, egyesületek segítségét.

Egy parktérkép megjelentetése nem esetleges, fel kell mérni a várható igényeket és meg kell találni azokat - lehetnek serdülő versenyzők is -, akik kijavítják a térképet. Lehet mindenkinek egy parkja, az mely gyerekkorában szívéhez nőtt, ahol fiatal korában szép reményekkel andalgott esténként, ahol gyerekként játszott a homokozóban. A Városmajor is valahogyan így s létezik, hiszen a hatvanas évek válogatottnak jelentős része itt nőtt fel, itt edzett Monspart Sarolta is innen, a Klára /mostani lapunkon Ignótus/ utcából indult edzéseire a Majorba; a világbajnokság felé.

PLAN
des Ofner
STADTMETIERHOFES
nebst seiner
UMGEBUNG

.t. 192.

Verfertigt durch den k. k. Katastralgemeindefachmann

Handwritten signature

AZ 1979. ÉVI SZAKOSZTÁLYI PONTVERSENY

1. PVSZK	208,02	42. KSVSE	9,49
2. Bp.Postás SE.	170,96	43. Pápai Textiles	8,30
3. DVTK	145,34	44. Tiszavasvári Lombik	7,68
4. Sabaria	138,88	45. Szegedi Vizügyi SE	7,58
5. Tipográfia	138,30	46. Kolacskovszky TESzeged	6,62
6. GSSE	114,24	47. Gépészeti Szakk.Kaposv.	6,48
7. BEAC	112,90	48. Jávorka S. DSK Tata	5,70
8. OSC	110,07	49. Pásztói SE	5,64
9. K.Lombik	106,79	50. Péti MTE	5,10
10. E.Spartacus	88,32	51. GEAC	4,90
11. HVSE	71,03	52. Jászberényi Erősáram.	4,80
12. H.Schönherz	68,32	53. NIKE -PAK	4,72
13. STC	57,48	54. Gépipari ODK Debrecen	4,50
14. Sz.VOLÁN	49,33	55. Révay G. DSK Győr	4,20
15. MEAFK	45,52	56. Nagykanizsai Postás	4,16
16. MMG	40,77	57. Debr,Ref, G.DSK	3,54
17. MAFC	39,44	58. Irinyi Vegyipari	3,50
18. H.Bottyán	38,60	59. Bocskai G.H.böszörmény	3,30
19. SMAFC	34,67	60. Táncsics G.K.vár	2,97
20. Sz.Hlaadás	30,90	61. Szentesi Közg. DSK	2,90
21. Ny.Mg.Főiskola	30,06	62. Szegedi Textiles DSK	2,70
22. Ny. TITÁSZ	28,67	63. Szegdi 600.DSK	2,68
23. Videoton	26,38	64. Szegedi Kőrösi DSK	2,40
24. BVTC	24,22	65. Szegedi Déri M.DSK	2,30
25. Debreceni Műa.	23,24	Konzrevgyár SE	2,30
26. Törekevés SE.	22,85	67. V.Danuvia	2,20
27. KFKI	20,74	68. Ny.107. DSK	2,00
28. Szolnoki MÁV	16,15	69. Győri Hild	1,50
29. Karcagi VM	15,73	70. T.bányai Árpád DSK	1,05
30. SZVSE	14,63	71. Szentes 603.DSK	1,02
31. Baktalóréntházi ODK	14,44	72. Szeged Kiss F.DSK	0,90
32. Ajkai Bányász	13,73	Debreceni Fazekas DSK	0,90
33. DUSE	13,00	Hód, Frankel DSK	0,90
34. Vásárosnamény, Rákóczi	12,84	75. Debreceni Mg. DSK	0,88
35. Kaposvári Rákóczi	12,22	76. Győri KTMF	0,80
36. Zalaerdő	12,04	77. POEÜ	0,69
37. Paksi SE	11,92	78. Debreceni 127.DSK	0,60
38. Szentesi VSC	11,15	79. ZTE	0,30
39. DÉLÉP	11,12	80. Mohácsi Kisfaldy DSK	0,28
40. ATSC	10,67	81. TÁKI	0,10
41. Vásas Izzó	10,08	82. Győri Spartacus	0,04

A szakosztályi pontversenyt bemutatni már nem kell. Ez a tájfutó szakosztályok mérceje. Különböző szinten ugyan, de mindenki odafigyel; hogy alakul a sorrend a legjobbak között, hol áll az ő szakosztálya?

Egy verseny ez is az év folyamán. Nem vérré menő küzdelem, s nem szabad eltúlozni a jelentőségét, de lebecsülni sem szabad. Jelentős előrelépés a rangsorban, biztos, hogy komoly munka eredménye. Ugyanakkor, egy-egy szakosztály több hellyel történő visszaesése rendszerint nem véletlen eset, hanem valamilyen hiányosságot vet fel. Nem árt tehát alaposabban megvizsgálni az okokat.

Az 1979-es eredmények alapján, sorrendben ötödik alkalommal került értékelésre a szakosztályi pontverseny. Az eddig érvényben lévő pontverseny szabályait a Tájfutás 1977/1.sz. 8. oldalán tartalmazta. Ez a pontverseny 1978-ig volt érvényben. Szükséges volt az eddigi rendszer felülvizsgálata, finomítása. Így 1979 végén már módosított formában került sor a szakosztályok értékelésére.

Erről sok szó esett már az év elején. Az új szabályzókat előadásokból, a tervezetek körleveleiből, megismerhették a szakszövetségek, a szakosztályok. Álljon itt, az értékeléssel párhuzamosan a szakosztályi pontverseny új szabályzata is.

A szakosztályi pontverseny részei:

I. BAJNOKI PONTVERSENY:

Az országos bajnoki versenyeken 7 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 pont, az 1 - 6. helyen végzeteknek.

II. NEMZETKÖZI EREDMÉNYESSÉG:

Két részből tevődik össze:

a, Nemzetközi szintű eredmények, a nemzetközi minősítés alapjául szolgáló nemzetközi versenyeken, felnőtt kategóriában érhető el.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
VB:	70	50	40	30	20	10
A kat.v:	28	20	16	12	8	4
3 kat.v.:	7	5	4	3	2	1

b, Válogatott színekben való rajthoz állás /rajtonként 0,5 - 0,5 pont./
A fenti pontokat az a szakosztály kapja, ahova a versenyző le van igazolva. Az elérhető pontok száma szakosztályonként max: 50 pont.

III. ÉVES RANGLISTA:

Éves ranglista készül: F 21, F 19, F 17, F 15, N 19, N 17, N 15 kategóriákban.

A ranglistáért járó pontokat a mellékelt táblázat szerint az a szakosztály kapja, ahol a ranglista helyét adó több eredménye volt a versenyzőnek. Egyenlőség esetén a jobb eredmény a döntő.

1 - 10	11 - 20	21 - 30	31 - 40
4,4	1,8	0,55	0,15
4,0	1,65	0,5	0,13
3,7	1,5	0,45	0,11
3,4	1,35	0,4	0,09
3,1	1,2	0,35	0,07
2,8	1,05	0,3	0,05
2,6	0,95	0,27	0,04
2,4	0,85	0,24	0,03
2,2	0,75	0,21	0,02
2,0	0,65	0,18	0,01

IV. MINŐSÍTÉS:

Nemzetközi / 25 p./

I.o. /5 p./fő/

II.o. /1 p./fő/

III.o. /0,3 p./fő/

IV.o. /0,2 p./fő/

Arany jelv. /1 p./fő/

E.jelv. /0,5 p./fő/

B.jelv. /0,3 p./fő/

A fenti pontokat az a szakosztály kapja, ahol a versenyző a megfelelő minősítést elérte.

V. VERSENYRENDEZÉS:

A szakosztályok 0,1 -től 10-ig kapnak pontot.

	OB-k Hungária Nemzetek versenye	Rangsoroló A kat. versenyek	+ B. bajn.
Elnök	2,4	1,6	1,2
Elnök h.	0,6	0,4	0,3
Pályakitűző	1,8	1,4	1
Ellen.bíró	1,8	1,4	1
Titkár	1,8	1	0,8
Szerv.titk.	5		
Napfelelős	3/csak Hungária Kupán adható/		

Pályakitűzésért 5 pályánként adható a megfelelő pont.

Ellenőrzésért 10 pályánként adható a megfelelő pont.

	B-kat.v.	C + egyéb
Elnök	1	0,8
Elnök h.	-	-
Pályakitűző	0,8	0,6
Ellenőrző bíró	0,8	0,6
Titkár	0,6	0,4

A fenti táblázat alapján szakosztályonként összegyűjtött munkapontok /ezeket tartalmazza a táblázat/ alapján az 50 vagy annál több pontot elért szakosztályok kapják a 10 pontot. Egy munkapont értéke 0,2 pont.

A nemzetközi versenyt rendező szakosztály a külföldi résztvevői után jutalompontot kap. Versenyenként minden megkezdett 10 fő után 0,1 pontot. Az elérhető 10 pontos maximumot azonban ezzel sem lehet túllépni. - Ha a B kategóriás bajnokságon az össz. indulók száma 20 fő ill. 6 váltó vagy csapat alatt marad, akkor a fenti munkapontok csak fél értékkel számolhatók.

VI. TÉRKÉPJAVÍTÁS

Pont adható a szövetség megbízásából végzett térkép-helyesbítői munka után

az év folyamán kiadott térképekért. A pontértékelést a térképbizottság végzi. Maximálisan adható pont: 10.

Balogh Tamás
szakfelügyelő

Az 1979-ben kiadott térképek helyesbítői munkájának értékelése szakosztályok szerint.

1979-ben 21 térképet adtunk ki, ebből 11 új, eddig még nem helyesbített területről készült. A térképek által lefedett összterület 180 km², amelyet 23 klub, 80 sportolója készített. Mind a 21 térképet tájfutó rajzolta.

A szakosztályok szerinti értékelés módszere. A térkép területét felosztom a helyesbítők szerint, majd 0,1 km² pontossággal meghatározom a helyesbítő által készített rész nagyságát. Erre a részre 1-5-ig terjedő osztályzatot adok, majd ezt a területtel beszorozva megkapom a helyesbítő pontszámát. Ezután a helyesbítők pontszámait egyesületenként összegzem, a legmagasabb összpontszám jelenti a 100 %-ot, tehát a maximális 10 pontot a többi szakosztály pontszáma százalékos arányban kevesebb.

A 0-5-ig terjedő osztályzat meghatározása: ha jártam a terepen, az ott szerzett benyomások és a verseny utáni vélemények alapján, ha nem, az alaptérkép és a helyesbített térkép összehasonlítása, a térkép részletgazdagsága és a helyesbítő személye alapján.

Ezenkívül a térképre adott összpontszám 10-30 %-át adom a következő szempontok szerint, mint a térkép minőségét pozitívan növelő tényezőkért.

- ha egy személy helyesbítette az egész térképet,
- az egész térkép területét egy klub helyesbítette,
- a helyesbítők valamelyike rajzolta a térképet,
- ha új helyesbítő dolgozott a térképen / a kezdeti, gyakorlatlanságból adódó hátrány bizonyos mértékű ellensúlyozására/.

A fenti pontozás alapján készült el a 21 térkép értékelése, az év két legjobban helyesbített térképe kivételével - amelyek kiemelten magas pontszámot kaptak, mivel igen nehéz és igen nagy időtényezőt igénylő terepről készültek.

A tájfutó térképeken kívül, az időráfordítás alapján pontot szereztek az MTF Sz többi, myílt kiadású térképeinek helyesbítői, így a kistáj, - levlap, és parktérképeké is.

Erdélyi Tíbor
a térképbizottság
titkára

PARKTÉRKÉP A MAJORRÓL

A VÁROSMAJOR TÖRTÉNETÉBŐL

Nézem a térképet. Téglavörösen izzó fáit, sraffozott térségeit, fekete-lő templomait. A térség délkeleti csücskének vadonatúj parktérképét.

Bizony a nagy idők tanuja, a Városmajor szinte semmitsem mutat előleletéből.

Pedig de sokat beszélhetnének róla királyok, nemesurak, sőt maga Szulejmán szultán is. Erre lovagoltak a királyi vadászok, amikor a nyéki vadászkastélyba, vagy a nagy vadaskertbe indultak. Itt érkeztek Solymárról Budára a király solymászlai. Erre zárandokoltak a budaszentlőrinci pálos kolostor lakói. A Szent Pál patak völgyében – a hajdani és a későbbi pogány Ördögárok mentében – vonultak, amikor a rend nevét adó ereklyét, Szent Pál apostol koponyáját Bizáncból a kolostorba hozták.

Mátyás király kedvelt vadászportyáinak útjába esett a későbbi majorság völgye, Szépilonáig és a Szépjuhász-néig mentében.

De Szulejmán szultán is erre vette útját, amikor a vadakban gazdag királyi vadaskertben vadászni kívánt, miközben martalócai Budaszentlőrincet feldúlták.

A török Nagykovácsig járta a völgyet. A Kovacsina joli dir-en /kovácsi úton/, a Kovacsinadan gelen szudir /Kovácsiból jövő víz/ mentén száguldoztak, ahogy ezt Mársigli hadmérnök török nyelvű térképén megörökítette.

A török után a hódító jogán a budai várparancsnokok telepedtek a szép mezőre. A város nagy bosszúságára, ugyanis a Pál-völgy irányában elfoglalt terület akadályozta a marhahajtást. Állandó pereskedés után sikerült végül is a budai tanácsnak visszaszerznie ezt az értékes területet, a Daun-féle majorságot.

Új élet kezdődött ezután.

A városé lett major /Stadt Mayerhof/ rétte /Zum Stadt Mayerhof Gehörige Wiesen/ túlélt a majort, és megőrizte nevét.

A budavári tanács az 1785 július 25-én kelt legfelsőbb engedéllyel közkertté nyilvánított Városmajort felmérte és parkosította. Tellher József állami építész térképén láthatjuk a parkosítás tervét, a mintegy háromezernyi facsemete telepítését pedig számadások tanúsítják. A park egy-

részt a budai közönség felüdülését szolgálta, másrészt a legkedveltebb népliget, mulatóhely volt. A legparádésabb esemény alkalmával, Sándor lipót nádor születésnapján nevezetes lófuttatást rendeztek, majd 8000 méccsel kivilágított és ingyen-lakoma verte fel a park csendjét. "Oly szörnyű illumináció volt, hogy nem csak az élő fák, hanem még a fűszálak is illumináltak".

A reformkorban mutatványosok bódéi lepték el a parkot és a kezdeti szép és nemes mulatozás olyannyira mámorossá vált, hogy a város vezetőinek a jókedv visszafogásáról kellett gondoskodnia.

Az újabb parkrendezés és az építkezések folytán a Városmajor tovább szépült, tisztult. Az Ördögárok büzös vizét föld alá szorították. Az 1908. évi térképen már nem látjuk felszínén a patakot. Alsó szakaszát még 1785-ben beboltozták, felsőbb szakaszán 1917-ben orosz hadifoglyok dolgoztak. Ma már sem a térképen, sem a helyszínen nem látjuk az ördögös vízfolyást. Legfeljebb akkor csodálkozunk, ha nagyobb esőzés után feltör az ár és ilyenkor vízben úszik a városmajori majális.

Alsó végén 1923-ban kistemplom, 1935-ben különálló harangtoronnyal nagytemplom épült. Horvay János Beethoven szobrát 1932-ben, Kisfaludi Stöbl Zsigmond Tiroli vadászszerelemlékművét 1940-ben helyezték el a felső részen. A Klára utcából Ignó utca lett. A tenispályák és a szabadtéri színpad egészen új létesítmények.

A templom falánál a fák hűvösében néha-néha még munkakezdő sörözők nézik a hívőket és a sétára indulókat. A térképet övező szürke sávon autók sorakoznak. Azokatis más éghajlatra lehetne irányítani.

A park védett belső területe a gyerekeké, a sakköző öregeké és a miénk. Már csak néhány szilfája őrzi az őspark emlékét, de mindig feléled az új park, amelyet ez a friss térkép tár elénk.

Járjuk be gyermekeinkkel – térkép-pel a kezünkben!

Hrenkó Pál

PARKTÉRKÉPEK

Parkterkép az a térkép, amelyen az ábrázolt terület nagysága, nem haladja meg az 50 hektárt /0,5 km/ és méretaránya 1:10 000-nél nagyobb. Ilyen térképek nemcsak parkokat ábrázolhatnak, hanem nagyobb iskolaudvarokat, üdülőterületeket, erdei tornapályákat is. Általában könnyen megközelíthető, iskola és pihenő területek közelében lévő, nagy részletgazdagságú terepekről érdemes készíteni és kiadni térképeket. Ezek azután az általános iskolai környezetismeret- és földrajzoktatás segédleteként, kezdő versenyzők oktatására és kisebb akadály-, járőr-, tájfutóversenyek rendezésére jól felhasználhatók.

A méretarány megválasztásának szempontjai: - nagy részletgazdagsága mellett még jól olvasható legyen a térkép, - a térkép /papír/ mérete A4-es /kb. 21x28 cm/ formátumnál ne legyen nagyobb a könnyebb kezelhetőség kedvéért. /A mellékelt Városmajor térkép ennél nagyobb, ezt csak kísérleti jellege indokolja. Az 1:1000-es méretarányal könnyebb számolni/,

- az északi irányt kijelölő vonalak párhuzamosak legyenek a térkép valamelyik szélével.

Mikor a területet kiválasztottuk, a legalkalmasabb méretarányt meghatároztuk, akkor a térkép jelkulcsát kell összeállítani.

A fő szempont: a tájfutótérképek jelkulcsához való illeszthetőség. Ez annyit jelent, hogy a tájfutótérképeken használt jelek a parktérképeken is ugyanazt jelentsék. Természetesen, amint azt a mellékelt térkép is tanúsítja, a tájfutójelkulcs segítségével nem lehet mindent kifejezni, több speciális jel szükséges. Ezek a különleges jelek a helyesbítés során alakulnak ki, mivel a parktérképkészítésnek még nincsenek nálunk hagyományai. A tavábbiakban mellékelt térkép jelkulcsát ismertetem saját tapasztalataim alapján.

A domborzat ábrázolása ugyanúgy szintvonalakkal történik és a gödör, letörés, szikla, stb. jelek is azonosak.

Az első lényeges különbség a közlekedőterületek burkolatának, mint ebben a méretarányban meghatározó tájékozdási jelentőségű elemnek az ábrázolása. Fűves, kavicsos, murvás terület és szilárd burkolat elkülönítése. A szilárd burkolatú utakra is kétféle jelölést használtam: járműforgalom elől elzárt terület és ahol gépkocsiközlekedés van. Az ültetéseket, virággyásokat tiltó szándékkal szintén fel kell tüntetni.

A legtöbb speciális jelre az ezeken a területeken található különleges tereptárgyak miatt a síkraajz ábrázolásánál van szükség. A legfeltűnőbb

tereptárgyak a fák. Ennél a térképnél 5 típusát különítettem el háromféle méretű fekete kör és kétféle zöld kör jel segítségével. A fekete körök nagysága a fatörzs átmérőjére utal, a legkisebb körrel 10 cm törzs átmérőig ábrázoltam a fákat, a középső méretű körrel a 10-30 cm törzsátmérő közöttieket, a nagy körrel az e felettieket.

Zöld kör jelet kaptak az olyan fák, amelyek ágai alacsonyan vannak, vagy visszahajlanak, /pl. rüzek/ és ezzel a fa által képzett akadály nagyobb terjedelmű, mint a fa törzse. A kisebb kör 5 m átmérőjű fakoronát jelöl, a másik ennél nagyobbbat.

A bokrokat két csoportra osztottam: zöld x-szel jelöltem az egyedülálló kis fenyőket, telezöld színnel pedig a nagyobb kiterjedésű bokros területeket, amelyeken belül /pl. pontelhelyezés céljából/ fekete x jelzi a bokor gyökerét, amennyiben hozzá lehet férni. Ilyen pl. a boróka, amelynek jól elkülönülő, földfelszín fölé növegyökere van.

A parkban lévő természetes tereptárgyak - pl. szikla, fatönc - a tájfutójelkulcs szerinti jelet kapták. A többire valamilyen új jelet kellett kitalálni, lehetőleg olyanokat, amelyek alaprajzszerűek.

A pad jelének fogai az ülés irányát jelölik, ha van támlája a padnak. Ha nincs meghatározott ülésirány, tehát nincs támla, a fogak mindkét irányba túlnyúlnak.

Azasztal jele alaprajzi méretű üres, fekete téglalap.

A lépcsőt a fokok számának megfelelően vékony fekete vonallal jelöltem, alaprajzi méretben.

A lámpa és a tábla esetében a jel talppontja jelöli meg a tereptárgy helyét.

A vízrajznál a tájfutótérképeken megszokott kút jel mutatja itt a locsolócsapokat, az ivásra alkalmas csapokat pedig egy északi irányba húzott vonallal megerősítettem. Javaslatom a következő térképek jeleire az, hogy a locsolócsapot pont nélküli kör, az ivócsapot középen pontozott kör jelentse.

A parktérképek jelkulcsa - mint a fentiekből is kiderül - egy kialakulóban, változásban lévő anyag, hiszen a térkép kiadása után is merülnek fel jobb ötletek. Ezenkívül a mellékelt térképen nem szerepelnek és nem is szerepelhetek olyan jelek, amelyek más tereptárgyak jelölésére alkalmasak, hiszen szinte minden területnek, parknak van valami sajátosság, egyedi felszerelése is. A térképbizottság azzal

a kéréssel fordul a lap olvasóihoz, hogy térképpel javaslataikat a fent említett szempontok figyelembevételével juttassák el hozzánk, hogy egy általános alapjelkulcsot össze tudjunk állítani.

Most már van terület, méretarány, jelkulcs, a tájfutás egy korábbi száma szerint beszerezhető alaptérkép és ugyanott ismertetett munkamódszer is. A térkép készítésének egy akadálya van csak: kell valaki, aki megcsinálja. A parktérkép elkészítése nem nehéz feladat, a leg-célszerűbb, ha ahhoz a kor-

osztályhoz a legközelebb álló korú gyermekek készítik, akik fel fogják használni: kis tájfutó gyakorlattal rendelkező általános iskolás és serdülő korosztályú gyerekek természetesen edzőjük, vagy más felnőtt irányítása mellett. Ez számukra nagyon jó technikai edzés és tájékozódási gyakorlat. Lásd 1978/5-ös számban Sárközy Csaba cikkét. Az edzések közé jól beilleszhető és a gyerekek biztosan élvezni fogják ezt a játékos munkát, melynek során tájékozódási tudásuk is jelentősen gyarapodik, s talán a térképé-lyesbítéshez is kedvet kapnak.

Erdélyi Tibor

AZ MTFSZ-BŐL JELENTJÜK

I. OSZTÁLYU ÉS ARANYJELVÉNYES VERSENYZŐK 1979-BEN

I. OSZTÁLYUAK:

Böcsi Ferenc	DVTK
Dosek Ágoston	"
Kele József	BEAC
Molnár Géza	"
Nagy András	"
Kiss Zoltán	Bp. Postás SE
Sőtér János	"
Benedek István	BVTK
Boros Zoltán	Egri Spartacus
Gyalogh László	Gépip. Spartacus
Gyurkó László	"
Moravszky János	H. Bottyán SE
Kuron György	H. Schönherz SE
Szabó László	"
Harkányi Csaba	K. Lombik
Hirth Jenő	"
Harkányi Ádám	MAFC
Bokros István	ME AFC
Hrenkó László	Nyiregyh. Mg.
Orosi János	Nyir. TITÁSZ
Hegedüs Zoltán	OSC
Horváth Attila	"
Kelemen János	PVSK
Nagy Márton	PVSK
Koczka Tibor	Sabária
Spiegel János	SMAFC
Honfi Gábor	STC
Zentai József	"
Nyúl József	Sz. Haladás
Kaló Marianna	DVTK
Csököri Irén	Bp. Postás SE
Korik Andorné	"
Boros Zoltánné	Egri Spartacus
Kármán Katalin	"
Dániel Edit	Gépipari Spart.
Szopori Éva	"
Rostás Irén	HVSE
Kovács Magdolna	Tipográfia

ARANYJELVÉNYESEK:

Szóllósi József	DVTK
Lantos Zoltán	BEAC
Molnár Géza	BEAC
Koczur Kálmán	Bp. Postás SE
Pálffy József	"
Tóth Gábor	Győri Hild.
Gondór Károly	Győri Révai G.
Bartus Béla	H. Bottyán
Száraz Attila	"
Szabó Lajos	HVSE
Fáncsi László	MMG
Káposzta Zsolt	ME AFC
Habircsák István	Nyir. Mg.
Mets Miklós	OSC
Gajdos György	PVSK
Séley Tamás	"
Széles Gábor	"
Szieberth Ákos	"
Szieberth Péter	"
Bárdosi Zoltán	SABÁRIA
Kajdi Csaba	"
Koczka Tibor	"
Szerdahelyi Zoltán	"
Molnár Tibor	SMAFC
Horváth Győző	Szolnoki MÁV
Leeb Ferenc	Tatab. Árpád G.
Baracsi Gábor	Tipográfia
Molnár György	"
Sajti Zoltán	"
Németh Ferenc	VIDEOTON
Lukács József	"
Szente Aladár	Szf. Volán
Takács Csaba	"
Takács József	"
Bolgár János	K. Lombik
Osztafin Judit	BEAC
Marcis Márta	Egri Spartacus
Szabó Katalin	"
Halász Éva	K. Lombik
Csilling Ágnes	KFKI
Almás Eszter	MMG
Séley Éva	"
Tiszai Aranka	Nyiregyh. Mg.
Ambró Judit	OSC
Csákány Anikó	"
Hehl Éva	Bp. Postás SE
Jerger Valéria	PVSK
Péter Edit	"
Barki Andrea	SABÁRIA
Kiss Gabriella	"
Roznár Györgyi	"
Székely Adél	"
Selmeczi Irén	VOLÁN

TÚLEVÉL

Kedves lapom, a Tájfutás legutóbbi számának /a cikk beérkezett dec.17.-én. A szerk./ VB beszámolóí számomra elgondolkodtatóak és írásra bőszítőeknek bizonyultak. Régen volt, mikor még magam is személyes résztvevője lehettem világbajnokságnak és Kelemennel együtt szorongással tudok csak gondolni a legközelebbire, amelynek újra szemtanúja leszek. Addig is, vagy azóta is izgatottan veszem meg a VB-napi Népsportot, majd a másnapit is, hogy olyat olvashassak, amit tudom, hogy nem olvashatok.

Hogy miért nem? Azért, mert kis nép vagyunk? Azért, mert nincsenek jó terepeink? Azért, mert nálunk tíz ember közül kilenc nem is tudja mi a tájfutás?

Lehet.

De miért hinném el, hogy pont abból a kilencből kerülhet ki egy világbajnok, aki nem ismeri sportunkat és reménytelen lenne az az egy, aki életét teszi fel rá? Ha nincsenek "jó" hazai terepeink, hogy lehet mégis statisztai szerepet játszanak azokon, ha megjelenik itt néhány skandináv? Még hogy kis nép lennénk, mikor a négy milliós Norvégia rendszeresen elhordja a VB-fémekek javát?

Tehát nem voltam kinn, de mégis írhatok a VB-ről. A távolság ugyanis adhat távlatot, a messzeség mentesíthet a helyszíni személyes benyomások befolyása alól. A tájfutás olyan sport, hogy a kordon mellett álló szakvezető sem lát ki a pályára. A versenyzőt a szemébe folyó izzadság mellett zavarja térben és időben korlátozott kényszerpályája. A TV-néző fel sem eszmélhet, hogy győzni akará és türeklépeség, oxigén hiány és fájdalom mozgatja a képernyőn feltűnő rajtszámok forgatagát.

A tájfutó világ előtti nyilvános színvallás légköre ellillan, a világbajnokság hatalmas rendezvényének kulisszái elemeire esnek. Itthon csak az elemek elemzése folyik, csámcsogás a morzsákon, böngészés a töredékek közt. Nem kérem, nem vitatom, hogy kellett-e "Rotschild" egyenruha a rendezőknek. Azt sem állítom, hogy a hatszínnyomású 20 ezres VB térkép megjelentetése a Tájfutásban 30 ezresre kicsinyítve, fekete-fehérben már nem sok információt hordoz.

A versenyzők maguk mondanak el mindent beszámolóikban erről a különös értékrendről. Az őszintén naív, félénk büszkeséggel ír egyéni versenyzéséről és véletlennek hiszi, hogy "jó sorsolása" révén nem futott be egy helyezettel. A rutinos róka szám-oszlopo-

kat sorakoztat és az edzővel való kiváló együttműködéséről beszél. Az intelligens diplomata pedig ötkilós dinnyékről és a vöröskeresztes lányok karjairól emlékezik meg.

Talán szégyen lelkesedésből írni, virtusról beszélni? El kellene titkolni a sport szeretetét, a teljesítmény iránti becsvágyat? Vagy tán ezek fényére nincs már szükség sportállásban, gyógyszeres felkészítés mellett, étkezési hozzájárulás, éves felszerelés vásárlási keret és rendszeres felkészítési juttatás felvétele esetén? A VB nemcsak küzdelem, hanem útmutató is. A térkép kivitele, a pálya koncepciója, a váltó formája egyben dokumentuma a tájfutás pillanatnyi színvonalának. Dokumentum és nem kísérlet, vagy próbálkozás. Bevált és elfogadott megoldások szerint épül fel, de eddigi történetében sosem volt konzervatív.

Nagy színvallás a VB. Nemcsak versenyzők vizsgáznak, hanem országok bizonyítják az otthoni tájfutás színvonalát.

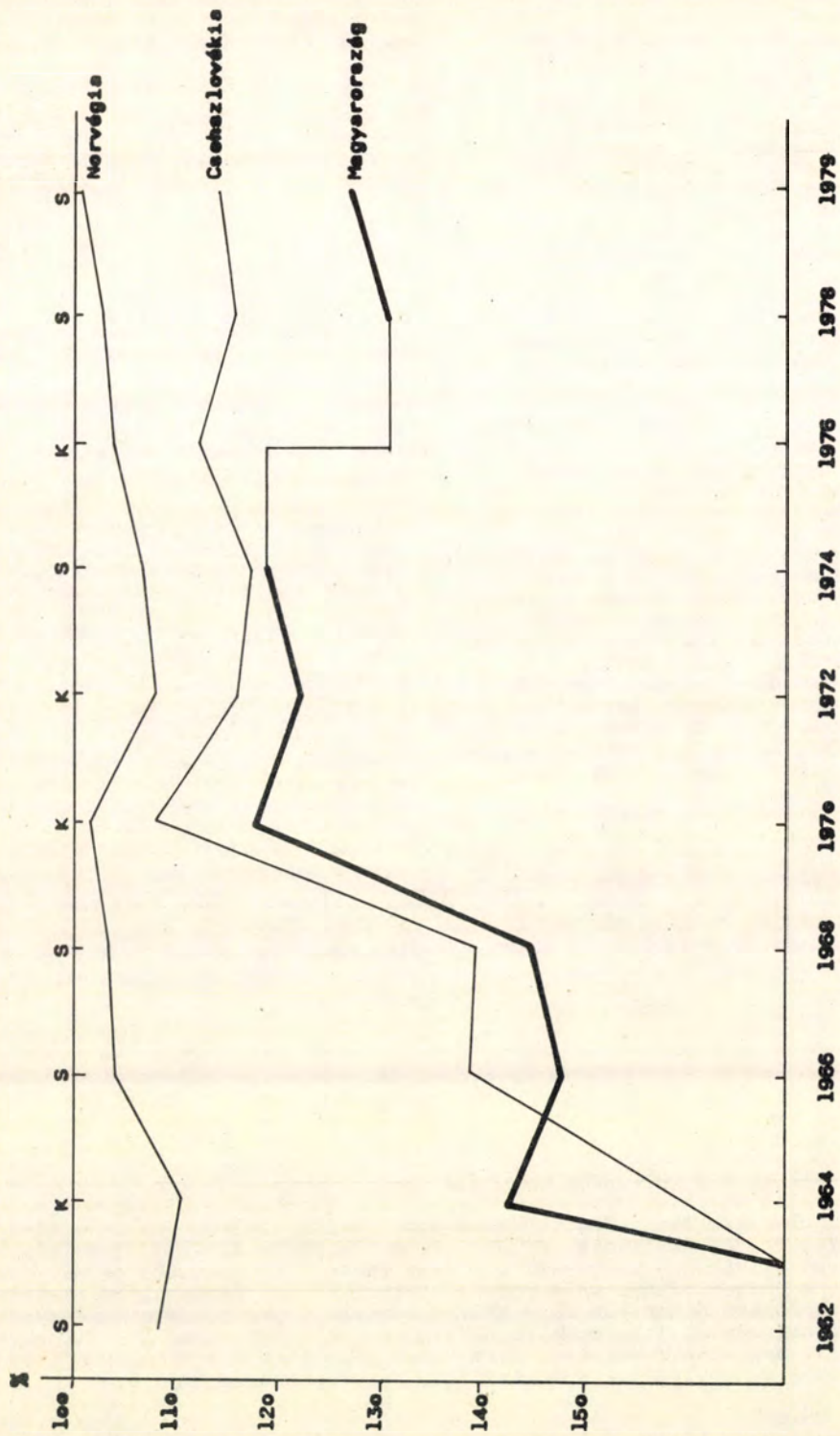
Ez az. Itt kell megállni egy pillanatra. A VB elemzések végső eredménye mindig olyan tüéles homokszem, amely a sivatagban nagyítóval kimutatható. Az állandó nagyítót használat viszont vaksivá tesz az élet valós dimenziói közt.

Készségesen elhisszük, hogy Z túl gyorsan, túl lassan vagy túlon túl bizonytalanul futott az n-edik pontra. Hogy K nem ehetett kint reggelire mézet, rántottát vagy csülkös bablevest, /nem kívánt törlendő/.

Mind ezek után az sem csoda, hogy azt is elhisszük: szigorítani kell a kontrollkörön, a hozzáálláson, a csapat-szellemen, hogy ezután a kerettagoknak edzeniük kell a Hungária Kupa versenyei mellett és helyett.

A nagy igazság mégis az, hogy bár egyes versenyzők futnak a VB-n, mindig az egész ország, a szövetség, a hazai tájfutás színvonalát méretik meg. Ezt nem befolyásolja, sőt megerősíti a válogatottság és a rangsor közti esetleges eltérés, a versenyzők személye és hangulata. Az, hogy a VB magyar résztvevői milyen formában, hangulatban, erőállapotban versenyeznek az egész magyar tájékozódási futó sport mozgásától, feltételrendszerétől, belső összetartásától vagy széthullásától, szóval szervezetségétől függ, hiszen azok futnak, akik a legjobbak vagy akiket azoknak vélünk.

Hol állunk tehát a világ előtt? Eddigi EB és VB eredményeket elemezve érdekes kép alakul ki. Legyünk szerények és nézzük csak a fiúk teljesítményét. A mellékelt grafikon mutatja, hogy vizsgázott a három "legjobb" magyar férifől ötvözött csapat, vagyis a magyar tájfutás színvonalát. Tudomásul

kell vennünk, hogy a magyar tájfutást mintegy 70-75%-ban férfiak adják, mégsem volt köztük olyan egyéniség, mint Monspart, aki egyszemélyben, kivételes adottságai és lehetőségei révén az átlagtól messze ki tudott emelkedni. Férfiaink színvonalát látván vélhetem országos színvonalnak.

A összehasonlítás alapja az átlomszint, a legjobb férfi eredmény, a 100%. Lássuk, hogy fut a legjobb skandináv csapat, a norvég férfiak görbéje, hogy alakul miénk mellett a csehszlovák grafikon.

A Skandináviában és kontinensen rendezett viadalok /S és K/ kezdetben észrevehetően segítettek az otthoniak és rontották a vendégek esélyeit, de az utóbbi években szerencsés kiegyenlítődséget tapasztalhatók. Megszűnt a haza rendezés, nem mumus már nekünk sem /vagy csak a csehszlovákoknak?/ Skandinávia.

A grafikon jelentős töréseit jellegzetesen a fiatalítások adják. A norvégoknál a 62-es bajnok Magne Lystad 64-ben csak árnyéka önmagának. 72-ben bár még nyer Åge Hadler, Stig Berge-vel együtt leközönőben vannak. A norvég sorozat azóta új és új emberekkel állandóan emelkedő. Ez a vonal jellemzi a nemzetközi élvonal fejlődését, az átlomhatár mind szorosabb megközelítését. Finnországban a norvég "csapat" átlaga 100.8 % volt!

Északi szomszédaink mögülünk rajtolnak. 1966-ban megelőzték, azóta sem tudtuk beérni őket. Az 1970-es kontinentális áttörés óta jól tartják magukat, négy ember átlagával sem lennének gyengébbek.

A magyar görbe magáért beszél. Az 1970-ben fiatalított csapat 74-ig tartotta az élhez viszonyított helyét. A 76-os pihenő után az utódok ott kezdtek, ahol elődeik 10 évvel korábban tartottak. Fejlődésük már egy év alatt kimutatható: pontosan megegyezik az élmezőny fejlődésével...

Bozán György

"Megrendülten tudatjuk, hogy Libisch Róbert okl.gépészmérnök, okl.közgazdasági mérnök 1979.szeptember 22-én tragikus körülmények között 42 éves korában elhunyt."
/Népszabadság, 1979.október 12./

Kis közösségünk, és a tájékozási futók népes családjának színes egyénisége, egyik mókamestere távozott fiatalon az élők sorából. Fájdalmas kötelezettségünknek teszünk eleget, amikor e szomorú hírt, megváltoztathatatlan tényt közöljük veletek, akik közül sokan ismertétek őt, vagy legalábbis azt hittétek velünk együtt, hogy ismeritek. A vidámság, az elceződés árca mögött súlyos gondok rejtőztek, amelyek terhe alatt összeropant.

Búcsúzóul álljanak itt saját sorai, amelyekkel fiatalon derékbatört, küzdelmes életét ön maga összegezte:

"Összességében szép volt mégis minden: a gyermekkorom, a diákévek Pannonhalmán és Miskolcon; az inaskodás reménytelenségben is felejthetetlen éve, a munka kezdeti sikerei. Szépek voltak vitáim is, mert - úgy vélem - igazak voltak és ahol érv feszült érvvel szemben, ott ritkán veszítettem. Szép volt a Mátra, a gyöngyösi patakparti grund. Szép volt az akkor borzalmas kinézésű egyetemi város, a focipálya, a "hollók mezeje". Minden szép volt, Budapest is, természetesen. A döglesztő futások a Farkasvölgyben, az éjszakai versenyek a langyos őszi erdőben, a nagy keverések és nagy kajánságok. És szép volt a régi Fradi pálya és az új fenyek a Megyeri úton.

Egy baj volt csak, hogy nem lett szép az életem."

Fájdalmas, és nagyon sajnáljuk, Robi! Sajnos - későn. Búcsúunk. Emléked megőrizzük.

Sporttársaid

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hirlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

ISSN 0113-4697

Sportpropaganda

TZ 80 274

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

TÁJFUTÁS

1980/2

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelési és sportmozgalom szolgálatában

● SPORT KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSzlÓK

Budapest, VI. Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

● IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK

Budapest, V. Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

● ÉRMEK, JELVÉNYEK

Budapest, VI. Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

● SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE

Budapest, XIII. Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

TÁJFUTÁS

XI. ÉVFOLYAM

2. szám

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István
igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor
Előállítás helye: Budapest, Dózsa György út 1-3. 1143. Ideje: 1980. április.

Terjeszti a Magyar Posta

Régebbi olvasóink talán még emlékeznek arra az időre, mikor lapunk szerkesztősége egy-egy meghatározott napon ügyeletet tartott. Vártuk az olvasók érdeklődő hívásait... Most már inkább az olvasók leveleit, cikkeit várjuk és talán nem is hiába. Kevés olvasó érdeklődik viszont a szövetség könyvtára iránt. Szerencsénkre, mert fel kellene világosítani bizakodó sporttársunkat, hogy könyveink ugyan vannak, de ahhoz hozzáférni csak ritkán lehet, mivel nincs könyvtáros. Pedig lehetne! Könyvtárunkat éppen ezért nem nagyon gyarapítjuk, térképtár-ról nem is szólva, mert gazdátlanul egyhamar elkallódnának az értékesebb nyomtatványok. A tájfutás szakirodalmamég az egész világ fiataljai és gyerekei, de körültekintve - főként Európában - lehetne gazdagítani még újabb művekkel és fordításokkal könyvtárunkat. Nem is szólva arról, hogy az atlétika irodalma mennyire hasznosítható lenne, és nem említve, hogy a geodézia, kartográfia idevonatkozó könyveit, cikkeit mennyire lehet értékesíteni! A szövetségnek van lehetősége, még némi anyagi lehetősége is a külföldi és természetesen a belföldi kiadványok beszerzésére is, csak egyre vár; könyvtárosra. Tehát várjuk azt a lehetőleg budapesti aktívát, aki hajlandó a szövetségi könyvtár kezelésére; mindannyiunk hasznára.

ORSZÁGOS ÉRTEKEZLET

SZEGED

"... a múltira való visszatekintés a jövőnek is erőforrása."

/Erdei Ferenc/

A "nyomok" még 1979-re nyúltak vissza, amikor februárban, az országos értekezleten dr. Tóth Imre a Csongrád megyei Tájékoztató Futó Szövetség elnöke, megyéje nevében kérte a sportági parlament 1980. évi megrendezésének jogát. Miután az MTFSZ elnöksége a kérést méltányolta, 1980. február 22-24 között a Tisza-parti város adott otthont a tízéves fennállását ünneplő szövetség idei országos tanácskozásának.

A Komócsin Zoltán téri Ifjúsági Ház nagytermét szombat reggel kilenc órakor zsúfolásig megtöltötték a résztvevők: a megyék küldöttei, az elnökség és a szakbizottságok tagjai, vezetői.

Pontosan kilenc órakor dr. Tóth Imre emelkedett szólásra. Üdvözölte a megjelenteket. Többek között az elnökségben helyet foglaló Rónainé DR Hanga Mária oktatási miniszterhelyettesét, dr. Nagy Tamást az OTSH elnökhelyettesét, Székely Miklóst az OTSH főosztályvezetőhelyettesét, Slezák Istvánt az MTFSZ elnökét, Skerletz Iván főtitkárt, Monspart Saroltát, Cziffra Pált az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársát, Szabó G. Lászlót a megyei tanács elnökhelyettesét és Mari Kálmánt a megyei TSH elnökét.

A megnyitó után előbb Szabó G. László majd Mari Kálmán beszélt a mintegy nyolcvan főnyi hallgatóságnak Csongrád megye gazdasági-, kulturális szerepéről illetve a magyar sportmozgásban elfoglalt előkelő helyéről. Többek között méltatták az 1958-ban alakult megyei szövetség munkáját, melyet a térségben működő 22 szakszövetség közül a legjobbak közé sorolt a megyei sporthivatal elnöke.

Ezután került sor Slezák Istvánnak az MTFSZ elnökének ünnepi beszédére. Köszöntötte a résztvevőket, elismerően nyilatkozott a szegedi kezdeményezésről és annak a reménynek adott kifejezést, hogy a "kihelyezett" értekezlesek megszokott gyakorlattá válnak.

Beszédének első részében áttekintette a magyar tájfutás történetét - az 1925. évi kezdettől egészen napjainkig. Beszélt a Munkás Testület által szervezett első három versenyről, arról, hogy az azokban rejlő lehetőségeket már a munkásmozgalom olyan élharcosai is felismerték, mint Kilián György, aki 1926-ban az MTE harmadik versenyén állt rajthoz és ért célba. Kitért a Duna Sport

Club harmincas években kifejtett tevékenységére, majd az első országos bajnokságok megrendezéséről beszélt. Példaként említette Thúrúrczy Lajosnak, Székely Miklósnak, Szász Károlynak és társaiknak nevét akik kezdettől fogva a sportág hírnevének öregbítésén fáradoznak.

Beszéde folytatásában az elnök a sportág helyének, szerepének megítélésével foglalkozott. Többek között a következőket mondotta: "...a tájfutás az egyik legalkalmasabb tevékenység nemcsak az ifjúság, hanem minden korosztály fizikai állóképességének fejlesztésére, szellemi kapacitásának bővítésére, frissen tartására. Tehát szinte követeli, hogy helyet kapjon mind az általános- és középiskolákban valamint a felsőfokú tanintézetekben mind-és egyáltalán nem utolsó sorban - a fegyveres testületek programjaiban, az MHSZ életében. Fontosnak tartom ezt hangsúlyozni, mivel a tájfutás fejlődése nagymértékben függ a szükséges szemléletváltozástól". Szólt az elnök azoknak a - jelenleg magas pozícióban dolgozó vezetőknek a felelősségéről is, akik - bár korábban nemegyszer magas színvonalon üzték a sportágat - ma nagyon keveset tesznek annak térhódításáért...

Beszélt a problémákról is. Arról, hogy 1970-ben megalakuláskor - 278.000 Ft volt a szövetség költségvetése a jelenlegi 205.000 Ft-al szemben. Arról, hogy egyes megyei szövetségek, szakbizottságok csak formálisan működnek, arról, hogy néhány helyen mindent társadalmi aktívakkal akarnak megoldani és az ellenkező végletről: mikor - nemegyszer éppen kritikus területeken - nem igénylik a bennük rejlő tudást, szervezőkészséget. Örvendetesnek mondotta a mennyiségi fejlődést /az 1970. évi 1500 versenyzővel és mintegy 2000 szimpatizánssal szemben jelenleg mintegy 4500 versenyzőt és kb. 6000 szimpatizánst tartanak számon/, a térképkiadás óriási mértékű, de még mindig nem kielégítő fejlődéséről /1970-ben csupán pár fajta térképet adtak ki mindössze 2000 példányban, míg jelenleg 110 fajta térképből 258000 példány áll a versenyzők rendelkezésére /és nagy mértékűnek mondotta azt az előrelépést, ami például legnagyobb tömegversenyünkön a Hungária Kupákon mérhető le /1970-ben 400rajthoz álló, 1979-ben 1980 rajthoz álló/.

Szólt azokról a dátumokról, eredményekről, amelyek aranybetűkkel kerültek be sportágunk nagykönyvébe: arról, hogy hazánk is alapító tagja az IOF-nek, hogy 1972-ben Monspart Sarolta világbajnok lett, arról, hogy a hetvenes évek első felében női váltónk egy ezüst és egy bronz-, a férfiak pedig egy bronzéremmel iratkoztak fel a nemzetközi sikerlistára.

Az 1970-es évek utolsó harmadában stagnálás jelei mutatkoztak sportágunkban. Ez legélesebben és legfájóbban az élsportnál jelentkezik. "Mindent meg kell tennünk régi pozícióink visszaszerzéséért" - mondott az elnök - aki ezt követően a másik súlyos problémáról a szakemberhiányról beszélt. Az egész magyar sportközvélemény elvárását tolmácsolta, amikor az 1983. évi VB-ről a következőket mondotta: "Jól meg kell rendezni és jól kell szereplnünk."

Dr. Nagy Tamás az OTSH elnökhelyettese hozzászólásában kifejtette, hogy "...közösek az ifjúsággal és a társadalmi igényekkel kapcsolatos gondjaink..." Elmondotta, hogy 1979-ben, a gyermekek nemzetközi évében volt először testneveléssel és sporttevékenységgel kapcsolatos tanácskozás a Magyar Tudományos Akadémián, kiemelt az UNESCO döntéséből egy gondolatot: "... a testnevelés és sport egésze minden ember alapvető jogai közé tartozik." Vagyis mindenki számára biztosítani kell a sportot. Hozzászólásának befejező részében arról beszélt, hogy az iskola sohasem tudja vállalni az élsportra való felkészítést /a szekrényugrást az iskolákban például ott kell abbahagyni, - átguggolás, átterpesztés/ ahol a torna tulajdonképpen kezdődik.

☆☆☆☆

Ezt követően Slezák István az MTFSZ elnöke emléklapokat adott át a díszelnökségben helyet foglalóknak, valamint a tanácskozás résztvevőinek. Hornák Zoltán, Vittek Lajos, Szőnyi László, Zsigmond Tibor, Kempelen Imre, Bíró Pál, Páhy Tibor, Simon Lajos, Vass Zoltán, Matuszka Józsefné, Nagy Jolán, Hrenkó József, dr. Tihanyi László, Dr. Somogyvári Károly, Balogh Tamás, Maác Benedek, Harcsa Gábor, Vékony Andor, Riczel Zoltán, Erdélyi

Tibor, Jancovius Béla, dr.Fekete Jenő, Bársony András, dr.Hajdú Kálmán, Hosszú Aurél, Hunyadi József, Óhegyi Albin, Schell Antal, Kiss Gyula, Stingl Gellért, Balogh Ákos, Virágh István, dr.Nagy Árpád, Farkas Ferenc, Zidka Zsolt, Matuszka József, Lévai Sándor, Barki Katalin, Greczer Magdolna, Molnár Gyula, Kóhalmi Vilmos, Vass Tibor, Schmidt Ferenc, Gáti László, ⁰rosz Sándor, Tomasits János, Sikolya Tibor, Kovács András, Szunai János, Tulai Barnabás, Szabó Pál, Pál Vendel, Holtner Attila, Zentai József, Farkas Róbert, Horváth Győző, Bedő János, Mittler József, dr.Kiss Endre, Kendra János, Budai Zsigmond, Baksai Béla, Fekete Kálmán, dr.Felföldi Károly, Bódi László, Nagyné Jenovai Klára, Pásztor Imre, Rostás Irén, dr.Sindely Pál, Weisz Tiborné, Süli József, Olajos Csongor, Kléner György és Molnár F.János kapott társadalmi munkájáért emléklapoktat.

☆☆☆

Ezt követően Riczel Zoltán az MTFSZ elnökségének a tagja nyitotta meg a tanácskozás színhelyén megrendezett térképes kamarakiállítását. A szombat délelőtti program tájfutófilmek vetítésével zárult.

☆☆☆

Az ebédszünet után dr.Felföldi Károly tartotta meg előadását a sportág szervezeti helyzetének alakulásáról. Az elmúlt tíz év legjellemzőbb mutatóit statisztikai adatok alapján vizsgáló elemzést - terjedelmes voltára való tekintettel - külön és részletesen ismertetjük majd.

Balogh Tamás szakfelügyelő a minősítések alakulásáról, a bajnoki rendszer, a versenyszabályzat fejlődéséről és az ezekkel kapcsolatos további feladatokról beszélt.

Ezután következett Maác Benedek majd Vittek Lajos előadása a sportági káderutánpótlás helyzetéről, az edző- és versenybíróképzés illetőleg továbbképzés aktuális kérdéseiről. /Várhatóan ezzel a témakörrel is külön foglalkozunk lapunk valamelyik számában./

A Skerletz Iván, Riczel Zoltán, Erdélyi Tibor trio térképkiadásunk és ellátottságunk fejlődésével, napirenden lévő szakmai kérdésekkel, a térképkiadás új szerzői eljárásaival foglalkozott. Mondanivalójukat jól egészítette ki a terem falán függő mintegy tucatnyi térképes tabló.

Nagy figyelem kísérte a sportág szövetségi kapitányának Monspart Sarrótnak előadását. Hangsúlyozta a tájfutás komplex voltát, kifejezetten egyéni jellegét és elmondotta, hogy minden erejével egyéniségek - vagy ha úgy tetszik sztárok - kinevelését szeretné elősegíteni.

A programban szereplő előadásokat dr.Tóth Imre felszólalása zárta. Az általános és középiskolás tájfutást vizsgálta - mint a tömegesítés és utánpótlás zálogát. /Ezzel is külön foglalkozunk majd./

Az első szombati hozzászóló Balogh Ákos /Borsod megye/ arra hívta fel a figyelmet, hogy az uttörőcsapatok ötéves távlati tervet készítenek "Vár a természet" címmel. Felhívta a figyelmet az ebben rejlő tömegesítési lehetőségekre.

Zsigmond Tibor /Borsod megye/ javasolta, hogy a középiskolás bajnokságot május utolsó vagy június első hetében rendezzék. Emellett kifogásolta az utóbbi időben észrevehető indokolatlanul magas nevezési díjakat és a versenykiírások azon kitételét, hogy "... versenyzőt nem keresünk."

Barki Katalin /Vas megye/ kérte a sportág illetékeseit, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy ne töröljék a váltószámokat az uttörőolimpiai műsoráról és nehezményezte, hogy az ODK értékeléseknél nagyon kevés ponttal honorálják a tájfutást.

☆☆☆

Budai Zsigmond /Békés megye/ a sportág megyei problémáiról beszélt /nincs társadalmi egyesület/, és több ténnyel kért.

Virág István /Hajdú megye/ a KISZ megyei bizottságával kiépített jó kapcsolatokról beszélt és felajánlotta a Hungária Kupára műanyag jelvények elkészítését.

Vass Zoltán /Hajdú megye/ csatlakozott azon véleményekhez, melyek szerint a középiskolás bajnokságot május végén június elején kellene rendezni, felhívta a figyelmet a Budapest- és Vidék bajnokságok rangjának hihetetlen visszaesésére és közölte, hogy az 1982. évi országos értekezlet rendezését megyéjük vállalja.

Zentai József /Nógrád megye/ a működő edzők, versenybírók címjegyzékének kinyomtatását vállalta el társadalmi munkában. Emellett több alap ténnyel kért megyéjük területéről.

Simon Lajos /Komárom megye/ a hosszútávú OB problémamentes megrendezéséhez a szomszéd megyék megértő támogatását kérte.

A szombati program kötetlen munkavacsorával zárult.

Az országos értekezlet második napja Skerletz Iván főtítkár tájékoztatójával kezdődött. Hangsúlyozta, hogy az 1983.évi VB megrendezése bagatell dolog a sportág mennyiségi és minőségi fejlődéséhez képest. Kérte a jelenlevőket, hogy az 1983.évi VB megrendezését ne tekintsék mérföldkönek. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a VB megrendezése után sem következik be semmiféle "apály" hazánk tájfutó sportjában. Kérte a megjelenteket, hogy írásban nyújtsák be a bajnoki - és minősítési rendszer megreformálására irányuló javaslataikat. Elmondotta, hogy a megyei körzeti váltó- és csapatbajnokságok rendszere valamiféle reformra szorul. Szólt arról, hogy az idén Nyiregyháza jövőre pedig Pápa lesz a Hungária Kupa színhelye. Ezt követően - többek megrökönyödésére - közölte, hogy 1982-ben nem tervezik az ötnapos verseny megrendezését. Nagy érdeklődés mellett jelentette be az idei legrangosabb versenyek színhelyeit /Főiskolás OB; Salgótarján térsége; középiskolás OB; Veszprém környéke; OCSB: Kecskemét vidéke; OVB: Pest megye; ONEB: Győr térsége; OEB; Miskolc térsége./

Ezt követően dr.Fekete Jenő és dr.Szarka Ernő beszélt az 1983.évi VB előkészületeiről. Dr.Szarka elmondotta, hogy "nem egy VB-t akarunk rendezni, hanem egy VB-ig tartó versenysorozatot". Azt is sejtette a megjelentekkel, hogy az elkövetkezendő évek országos bajnokságainak színhelyei minden bizonnyal VB-edzőtáborok is lesznek. Kifejezte azt a reményét, hogy sikerül a VB-re betervezett négy térképet naprakészre megcsinálni. Beszélt a térképhelyesbítő kiválasztásának problémájáról. Mint mondotta "...nem magyar VB-t, hanem VB-t akarunk rendezni és ezért a helyesbítő kiválasztásakor nemcsak szakmai, hanem etikai szempontok is közrejátszanak majd."

A hozzászólások sorát Hornák Zoltán /Veszprém megye/ nyitotta meg. Bejelentette, hogy megyéje vállalja a jövő évi országos tanácskozás megrendezését és beszélt a sportág megyei beszüküléséről /megszűnt a BVTC szakosztálya/. A következő hozzászóló, Bíró Pál a sportági könyvkiadás hiányosságait taglalta. Székely Miklós hiányolta, hogy kevés szó esett az alapokról, majd a szakbizottságok munkájának javítási lehetőségeit taglalta. Örömet fejezte ki amiatt, hogy a jelenlevők ismerték az úttörővezetők VII. Kecskeméten megrendezett konferenciájának döntéseit. Felhívta a figyelmet a gyermeksport fokozottabb figyelembevételére és a zánkai úttörőtábor mellett fix-pálya megvalósítását javasolta.

Hrenkó József /Szabolcs-Szatmár megye/ szűkebb hazája eredményeit hozta fel például, és bejelentette, hogy újabb városi és járási szövetségek megalakítását tervezik.

Dr.Hajdú Kálmán a "válogatott-ranglista-OB" bűvös háromszög hátrányaira hívta fel a figyelmet és szóvá tette, hogy több klubban sok gyereket beszerznek, azután nem tudnak mit kezdeni velük, nem tudják versenyeztetni őket. Bársony András, a nemzetközi bizottság vezetője a lakótelepi sportkörökben rejlő lehetőségeket taglalta, a ranglistaversenyek problémáit vetette fel és felhívta a figyelmet - a jelek szerint minden eddiginél több - külföldi versenyző érkezésére. Vass Zoltán /Hajdu-Bihar megye/ felvetette, hogy az 1982. és 1983. évi Hungária Kupát meg tudnák rendezni a VB-rendezésben nem érdekelt sportvezetők, versenybírók. Közölte, ha nincs jelentkező, akkor megyéjük szívesen vállalná újra Hungária Kupa rendezését. Barki Katalin /Vas megye/ azt kérte a jelenlevő egyesületi, szövetségi vezetőktől, hogy a kétnapos versenyek első napján ne tegyék délnél korábbra a null-időt. Így sok szakosztálynak nem kellene szállásra költenie, hanem aznapi utazással csökkenthetné a költségeket. Az utolsó hozzászóló dr.Tóth Imre /Csongrád megye/ a váltóversenyeken fél helyett 1 minősítési pont megadását javasolta.

Az 1980.évi országos tanácskozás Skerletz Iván főtítkár összefoglalójával és zárszavával ért véget.

/h.g./

← Széles Gábor/PVSK/a tavalyi OB-n.

TÁJFUTÁS 1970—1979

Tízéves fennállását ünnepli a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség és vele együtt az egyre terebélyesedő magyar tájékozódási futó tábor is. A Szegeden megtartott országos tanácskozáásra adatokat kértünk a megyei /budapesti/ szakszövetségektől /már csak Bács megye nem rendelkezik önálló Tájékozódási Futó Szövetséggel/, hogy némi képet nyerjünk helyzetünkről. Ebből az adathalmazból szeretnénk néhányat minden értékelés nélkül ismertetni.

1. táblázat

Az A oszlopban az egyesületi, a B hasáb első oszlopában a diáksportkörüi szakosztályok száma. Az 1971. évi Szélerőzsa alapján ezek a számok 119 illetve 136. A B hasáb második oszlopa a tájékozódási futással is foglalkozó ODK-k száma található. Sajnos az egyesületi szakosztályok száma csökkenő tendenciájú. Például 1980-tól többek között már nem működik két nagy múltú szakosztály: a veszprémi BVTC és a szegedi KSZVSE....

A C hasáb első oszlopa a szakszövetségek által rendezett bajnoki, második oszlopa a minősítő kupaversenyek számát mutatja. A D oszlop a megyei B csapatbajnokságok, az E oszlop a B fokozatú nappali, egyéni bajnokságok létszámadatait tartalmazza. A beküldött adatlapok alapján a múlt évben minden szakszövetség megrendezte szinte az összes bajnoki fordulót. Feltűnő volt a B fokozatú éjszakai bajnokság 354 fős alacsony összlétszáma. Az F hasáb első oszlopa a nyilvántartott versenybírók, második oszlopa az edzők, harmadik oszlopa a segédedzők számát mutatja, míg a G oszlopban az 1979. évi szakszövetségi költségvetést tüntettük fel.

2. táblázat.

Az A oszlop 1979-ben legalább 2 alkalommal rajthoz állt a z ol t versenyzők számát mutatja. Mi legálábbis ezt kértük. A B oszlop a minősítést szerzett versenyzők számát, a C hasáb pedig a minősítések megoszlását mutatja. Csak megjegyzésképpen: a szakszövetségek adatlapjai alapján 2 illetve 1 fővel több az I.o. illetve aranyjelvényes minősítések száma, mint az MTF Sz szerint....

Az adatokat lehet értékelni, a távlati célokat kitűzni. Azzal a meggyőződéssel adjuk közre, hogy valóban a tényleges dolgokat foglalják magukba, annak ellenére, hogy néhol a számok összevetése valamiféle ellentmondást vagy pontatlanságot takar.

Végezetül az 1974-es országos tanácskozáson az MTF Sz elnökének felszólalásából idéznénk /Tájfutás 1974/4. szám/:

....."Felkérem a szakszövetségeket mérjék fel lehetőségeiket, határozzák meg terveiket és cselekedjenek is aszerint. Ha így dolgozunk, nem lesznek megyék, ahol csak egyetlen szakosztály van, nem lesz megsemmisített pályák tömege, mert a feladatok egyformán fognak megoszlani. Szervezetileg kell erősödni, hogy képessé váljunk újabb nehéz feladatokra. Ezért módszereinket is változtatni kell.... Senki sem tagadhatja, hogy szakszövetségeink, szakosztályaink munkájának egyik legnagyobb akadály a feladataihoz mért viszonylag gyenge szervezettség, nem kielégítő szakmai alap....."

Vajon ez nem időszerű még most is?

Felvételeünk az 1979. évi Nemzetek Versenyének eredményhirdetésén készült...

1. táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	
Baranya	3	3	- 12	9	114	58	46 1 6	66000
Békés	1	-	4 7	-	51	37	20 - 1	14400
Bács-Kiskun	1	1	- 3	-	49	87	2 - -	17000
Borsod-Abaúj-Zemplén	4	-	10 16	2	90	62	33 3 10	21000
Csongrád	7	7	7 10	7	264	70	44 5 7	42000
Hajdú-Bihar	3	2	7 16	4	119	57	33 1 -	79600
Heves	2	1	- 9	1	50	40	30 1 5	31700
Győr-Sopron	3	3	1 14	4	59	76	32 - -	34300
Fejér	4	6	- 13	1	103	87	12 1 1	15200
Komárom	1	5	- 11	3	71	39	19 - 2	55500
Nógrád	5	14	5 8	8	132	49	24 2 6	25000
Pest	1	-	1 8	1	13	38	8 1 1	30000
Somogy	1	-	6 10	2	96	68	12 - 3	13000
Szabolcs-Szatmár	6	-	20 15	3	56	104	77 - 2	32500
Szolnok	3	7	- 6	-	101	61	20 1 2	25000
Tolna	1	2	2 5	1	-	48	7 - 1	-
Vas	3	-	- 12	6	87	116	44 1 3	33000
Veszprém	7	-	- 8	2	85	38	35 3 7	92200
Zala	7	9	- 8	2	52	69	36 - 4	29200
Vidék	63	60	63 191	56	1592	1167	425 20 61	658600
Budapest	21	1	- 25	61	351	575	169 10 14	134000
Összesen:	84	61	63 216	117	1943	1742	594 30 75	792600

2. táblázat

	A	B	C				A	E	B
			Io.	IIo.	IIIo.	IVo.			
Baranya	150	120	2	6	26	22	7	23	34
Bács-Kiskun	22	13	-	3	5	5	-	-	-
Békés	105	20	-	-	-	-	-	9	11
Borsod-Abaúj-Zemplén	204	101	4	15	13	5	2	26	36
Csongrád	435	213	1	9	27	29	1	38	108
Hajdú-Bihar	244	94	-	3	9	20	-	21	41
Heves	130	64	3	6	14	2	3	22	14
Győr-Sopron	98	72	1	11	7	5	2	15	31
Fejér	142	95	-	8	12	15	6	20	34
Komárom	99	40	-	2	5	2	1	7	23
Nógrád	88	73	2	7	7	9	-	18	30
Pest	30	11	-	3	4	4	-	-	-
Somogy	108	37	-	2	7	5	-	6	17
Szabolcs-Szatmár	800	207	3	11	27	30	4	56	76
Szolnok	79	65	-	2	8	12	1	19	23
Tolna	144	27	-	-	-	-	-	6	21
Vas	214	86	2	2	7	5	8	28	33
Veszprém	166	116	3	13	16	23	-	10	51
Zala	84	63	-	3	9	11	-	14	26
Vidék	3342	1517	21	106	203	204	35	338	609
Budapest	803	677	17	69	117	129	17	114	214
Összesen:	4145	4194	38	175	320	333	52	452	823

TEREPPFUTÁS...

JUBILEUMI VERSENY PÉTFÜRDŐN.

Hagyományos, hogy minden verseny-
évad kezdetén, mintegy a téli alapozás
felméréseként, a Péti MTE tájfutó
szakosztálya meghívásos tereppfutóver-
sényt rendez Pétfürdőn, elsősorban
tájfutók és atléták számára.

A minden évben összesen 20 kate-
góriában kiírt verseny gyakorlatilag
minden korcsoport részére biztosítja
a versenyzés lehetőségeit és örömeit.

Vonzóvá teszi a versenyt a futó-
pályák évenkénti változatlanlansága,
tehát kontrol-pályáknak is tekinthe-
tik mindazok, akik nem először állnak
rajthoz Pétfürdőn. Valószínűleg ez a
magyarázata annak, hogy a kategóriát
már nem változtató felnőtt-férfiak
ma már népes tábort alkotnak és igen
nagy küzdelem folyik minden évben a
győzelemért és a pályacsúcs birtoklá-
sáért.

A pályacsúcsokat egyébként minden
kategóriában nyilvántartjuk.

Ez évben tizedik alkalommal ke-
rült megrendezésre a

PÉTI TEREPPFUTÓVERSENY

Összesen 161 fő indult /119 férfi és
42 női versenyző/ 19 szakosztályból.
A magyar atlétikai élet jeles képviselője
Szekeres Ferenc /Csepel SC/ volt.
Mellette több kiváló tájfutónk Ka-
szás György, Zentai József, Spiegl
János küzdött az értékes helyezése-
kért.

A korábbi években, az eltelt
tíz év során, tájfutó válogatottja-
inkból is már részt vettek néhányan
versenyünkön: Arató János,

Klimstein László,

Honfi Gábor,

Kiss Zoltán,

Benedek István...

A versenyen indult valamennyi
versenyző, mint minden évben, ezévből
is emléklapot kapott, a győztesek és
helyezettek pedig a Péti MTE értékes
tiszteltdíjait kapták teljesítményei-
kért.

CCCC

A VERSENYEK RENDEZÉSÉNEK ÉS A BIRÁSKODÁSNAK Néhány kérdése

/Elhangzott az Országos Értekezleten, Szegeden 1980.február 23.-án./

A Versenybírói Bizottság nevében köszöntöm Önöket. Engedjék meg, hogy ismertessem a ránk váró feladatokat és megoldásukhoz mindannyiuk hathatós segítségét, áldozatos társadalmi munkáját, sportszeretét kérjem.

Hogy a jelenleg kialakult helyzet és az ebből fakadó tennivalókat világosan megérthessük, elemeznünk kell az elmúlt évtized, sőt inkább két évtized versenyrendezői gyakorlatát, versenybírói tevékenységét.

Az ötvenes évek végén kezdődött meg válogatott tájfutóink nemzetközi szereplése és ezzel egyidejűleg a tapasztalatszerzés. Nagy lelkesedéssel indult meg a korszerű versenyek rendezése, a térképhelyesbítés, a versenyekre való módszeres felkészülés. A Nemzetközi Szövetség megalakulása, majd az első két Európa Bajnokság újabb lökést adott a fejlődésnek. A skandináv terepeken eleinte nem sok babér termett számunkra, de a közép-európai terepeken: a svájci EB-n, majd a csehszlovákiai és NDK-beli VB-n jó helyezések, dobogós helyek, sőt aranyérem bizonyították, hogy jó úton járunk. 1976-ban még mindig érmes volt női váltónk.

Ezzel párhuzamosan azonban már felütötte a fejét néhány jelenség, amelyre akkor nem figyeltünk még:

- Egyre több versenyt rendeztünk, státusz-szimbólum lett a rendezésből és nem is számított igazi szakosztálynak, ipari sportvezetőnek, aki évenként legalább egy komoly versenyt vagy éppen versenysorozatot nem rendezett.
- A pályakitűzői munka rutinszerűvé vált, a versenyeket sok bírónk sorozatban, a lehető legkisebb idő- és energiárfordítással rendezi.
- A minősítések száma eltolódott, nem tükrözi a tényleges erőviszonyokat, a nemzetközi szinthez mérhető hazai színvonalat.
- A sokszor könnyű versenyek, sűrű indítási időközök nem szolgálják a versenyzők egyéni fejlődését. Az egyenlőtlen feltételek között szokásossá vált a "ragadás", a "hajózás".

Nem célunk, hogy bárkit is pellengrére állítsunk, de le kellett vonnunk a tanulságokat.

Elnökségünk meg is tette a szükséges lépéseket és ismételten létrehozta a múlt év őszén a Versenybírói Bizottságot. Feladatunkká tette a versenyek színvonalának emelését és a nemzetközi normák ill. szokások bevezetését. Előírta számunkra, hogy az ellenőrző bírónkon keresztül és ha szükséges szö-

vetségi ellenőrök útján is ellenőriz-zük, segítjük a versenyek szabálysze-rű lebonyolítását, az egyenlő felté-telek között megszülető igazságos eredmény kialakításának körülményeit. Vegyünk részt a szabályzatok, a baj-noki rendszer korszerűsítésében. Vagyis, bár Versenybírói Bizottság a nevünk, de a különböző Társ-bizottsá-gokkal együttműködve minden verseny-kérdésben mi vagyunk az illetékesek. Engedjék meg, hogy itt is felhívjam a figyelmet néhány rendezéstechnikai kérdésre, amelyeknek a szem előtt tartása, megvalósítása halaszthatatlan.

Az 1983-évi VB-t Magyarország rendezi. Várható, hogy már az idén, de a kö-vetkező esztendőkből még inkább ref-lektorfénybe kerülünk. Nemcsak a VB-t kell megrendeznünk, hanem edzőtáboro-kat, számtalan edzőversenyt is. A részvevő országok számításba jövő fu-tóikat, ha most még esetleg csak if-júsági vagy junior koruk is, itt nálunk fogják versenyeztetni. A ránk váró feladatokat csak közös összefogással tudjuk megoldani.

A versenyelőkészítés alapja, az egyen-lő feltételek megteremtésének bizto-sítéka a jó térkép.

Ha már van jó térképünk, kezdetét ve-heti a pályatervezés.

- A szabályzatban megadott km és szint adatok csak tájékoztató jellegűek.

A pálya jellemzője a győztes idő! Ennek a lehető legjobb megközelíté-se legyen a célunk.

- A terep adottságait pályakitűzőink nem mindig veszik figyelembe - te-matikusan erőltetik pl. a sokpontos pályát, mert ez a divat. Sűrű nő-vényzetben, különösen váltóverse-nyen, ráadásul a pontokon egyetlen szűrőbélyegzőt elhelyezve az ilye-mi okvetlenül együttfutást eredmé-nyez.

- Fogadják meg tanácsként, hogy a tér-képen már kitűzött pályát nézze meg egy "idegen szem". Nézze meg valaki versenyzőszemmel is a pályatervet. Ilyenkor derülnek ki az esetleges útvonalvezetési hibák. Előfordult, hogy térképen gyönyörűen fekvő pálya a valóságban, a versenyző fejével szembevetéssel, "csiki-csuki" pont-fogási lehetőséggel, sőt a megadott érintési sorrend mellőzésével küzd-hető le. Az is nagy baj, ha értéktelen országúton-futás lehetséges. Versenyzőink egy része már igen jól fut és megéri neki a gondolkodás nélkül végrehajtható kerülő.

- A pályakitűző a versenyútvonalon végigjárva ismerje az ellenőrző pont-jait. Az "albérletben", mások által végeztetett pályakitűzés megengedhe-tetlen.

- A pontmegnevezések - a pontok sze-

mélyes ismeretében - valóban a térképet kiegészítő információt adjanak. Képpeljel - szép magyar szóval szimbollal - is megadható a megnevezés, de a szöveges meghatározás kötelező. Rövidesen megjelenik az új IOF-képpjel. Reméljük, hogy még a versenyszezon kezdete előtt tájékoztatást tudunk ezzel kapcsolatban nyújtani.

- Nagyon fontos - de sokszor rem fordítunk elég gondt rá - a rajt és cél helyének kiválasztása. A rajt legyen a célon keresztül megközelíthető. Távolsága a céltól - ha szükséges - túl mehet a szabályzatban megadottól annak érdekében, hogy a versenyzők találkozása rajtolás előtt, illetve befutás után elkerülhető legyen.
- A cél legyen tágas, alkalmas reprezentatív kiépítésre is. Nincs kellemtlenebb, mint amikor a nem versenyző futók, kísérők nem tudnak hová lenni, mert nincs elég hely.
- Az ellenőrző pontokat IOF szabvány szerint szereljük fel. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a kellő számú szuróbélyegző asztalon való elhelyezésének fontosságát. Tíz, vagy ha tetszik 20 esztendő nem volt elég arra, hogy a kréta meg a különféle vegyes megoldások kimenjenek a divatból.
- A rajt és cél elképzelhetetlen megfelelő kordonok és transzparenszek nélkül.
- A rajt elrendezése világos, áttekinthető legyen, hogy mindenki első látásra tisztában legyen a rajtolás rendjével. Ehhez az szükséges, hogy a léptetés rövid lépcsőkben történjék. A térképek osztása, önkiszolgáló rendszer esetén a felügyelet kellő gonddal történjék.
- Külön figyelmet érdemel az u.n. lapozó óra elhelyezése: A belépés helyén az éppen belépő versenyző rajtidejét kell, hogy mutassa. Méghozzá kellő magasságban, hogy messziről is látható legyen.
- Célszerű lenne minél hamarabb elfelejteni a különböző cédulákat, amelyek - 3 perc, -2 perc és hasonló feliratok voltak olvashatók.
- A cél elrendezése közismert, de minél hamarabb be kell vezetni az 1/100 perc pontossággal való időmérést.
- Külön meg kell említeni a frissítő pont kérdését. Szabályzatunk szerint a hosszútávu versenyeken és a nemzetközi versenyek 10 km-nél hosszabb pályáin kötelező a felállításuk. A nemzetközi gyakorlatban a 60 percnél hosszabb győztes időre felépített pályákon általános a frissítőpont alkalmazása. Ez nem luxus, hanem élettani szükségesség.

Az eddig elmondottakból is kitűnik, hogy majdnem minden kérdésben a Versenyszabályzat konkrétan intézkedik. Előírásait minden minősítő jellegű versenyen mind a versenybíró, mind a résztvevők kötelesek betartani. Ezt szeretnénk nyomatékosan aláhúzni. A versenyeken, különösen bajnokságokon nem engedhető meg a kísérletezés. Új váltóformák, kombinált csapatversenyek kipróbálása, éjszakai versenyek bójáin fényvisszaverő fólia alkalmazása. Képzelnék el, hogy mit tenne a Magyar Atlétikai Szövetség, ha valaki Budapest atlétikai bajnokságán 5x100 m-es síkfutást rendezne, vagy valamelyik megyében 1 kg-os golyóval rendeznének súlylökő viadalt?

Maácza Benedek

A MINŐSÍTÉS RŐL

Az OTSH 1978-ban pontversenyt írt ki az egyesületek részére. Amikor a kiírás megjelent, a sportágunkban meglévő szakosztályok közötti pontversenyt is ehhez igazítottuk. Az OTSH pontversenyében, amely minden sportágra kiterjed, a nemzetközi eredményesség, az országos bajnokságok és a minősítés adják a pontokat. Nálunk a nemzetközi eredményességért csak kevés klub és az is kevés pontot kap. Az országos bajnokságok száma is kevesebb, mint a legtöbb sportágban, s így a minősítés, amelynek pontértéke most alaposan megnőtt, /korábban a mi pontversenyünkben nem játszott jelentős szerepet/, s most szinte döntő lett. Sőt az országos bajnokságokhoz viszonyítva bizonyos anomáliákra is vezetett!

1981-ben új minősítési rendszer lép életbe. Ugyanakkor új lesz a versenyszabályzat és a bajnoki rendszer is módosulhat. Amíg ez a két utóbbi nem készül el, nem készíthetjük el az új minősítési rendszert sem. Mégis hiába lenne, ha csak akkor kezdenénk ezen gondolkodni, mert úgy nem marad elég idő a kellően átgondolt munkára. Boncolgassuk már most a jelenlegi minősítési rendszerünket; hol kellene azon változtatni!

Amiket fölvetek, azok csak részben javaslatok. Inkább gondolatok, amik elősegíthetik munkásságunkat.

Egy javaslattal kezdem. Azok a versenyzők, akik a versenyt 200 %-on felül teljesítik, ne kapjanak minősítést. Több versenyt megvizsgáltunk és azt tapasztaltuk, hogy a magasabb kategóriákban ez szinte alig jelent valamit, az alacsonyabb kategóriákban a mezőny utolsó harmada maradna minősítés nélkül. Nem azt mondom, hogy ne értékeljék ezeket, ériék el a 15., 25. helyet, verjék meg a Kis Pistát és a Nagy Jancsit, legyen sikerélményük, hogy a pontokat megfogták, érezzék, hogy teljesítményük még nem üti meg azt a szintet, ami minősítést érdemelne. A minősítés szóban már benne van a "minőség", már pedig az a versenyző aki egy 20-30 perces pályát 60-100, vagy még több perc alatt teljesít, aligha érdemli ki. Nem szükséges az, hogy egy kezdő versenyző 6-7 verseny után egész gyenge teljesítményrel már bronzjelvényes versenyző legyen. A pontversenyben három bronzjelvényes a maga 0,3-0,3 pontjával már majdnem annyit jelent, mint egy országos bajnokságban elért hatodik helyezés. Négy ilyen kezdő pedig már ennél is többet. Pedig azt hiszem egy OB hatodik hely nem vethető össze még, a még

versenyzőnek is alig mondható teljesítményével. Nem lesz abból semmi baj, ha nem lesz mindenki, versenyzésének máraz első évében minősített versenyző.

Ezek után vizsgáljuk meg az egyes minősítési osztályokat.

A nemzetközi osztállyal nem foglalkozom. Nem azért, mert nálunk eddig csak egy versenyző érte el ezt, hanem azért, mert ennek feltételeit az OTSH szabja meg.

I. osztály. Az utolsó hat évben az I.o.-ú versenyzők száma a férfiaknál 27 és 29 között váltakozott, s csak egy alkalommal volt 33, s egyszer 23. A nőknél egy-egy alkalommal volt 10-12, a többi évben 6 és 9 között volt. 1979-ben a felső határ körül mozgott 29 férfi és 9 nő lett I. osztályú. Az I. osztályúak létszámát a "piros" pontok bevezetése lényegében nem csökkentette. Ez a 29, illetve 9-es létszám, bár erről pontos adataink nincsenek, a többi sportághoz viszonyítva, nem látszik sem soknak, sem kevésnek. Kérdés azonban, hogy megfelel-e az OTSH irányelvének, amely azt mondja, I. osztályú versenyző az, aki a nemzetközi középmezőnyhöz tartozik. Vajon megüti-e ezt a mértéket mind a 29 férfi versenyző? Ezt nehéz volna pontosan meghatározni, hiszen a 29-ből 11 az előző évben még II. osztályú volt, tehát nem mérhető össze az erejét a külföldi középmezőnyvel, de az I. osztályúak közül is inkább csak a válogatottak vehettek részt erősebb nemzetközi versenyeken. Bár a nők közül Kovácsot és Rostást a VB és az opavai eredményeik után a nemzetközi élmezőnyhöz is számíthatjuk, mégis az az érzésem, hogy a férfiak közül inkább a 15-20, mint a 25-30 jelentené az igazi első osztályt. De vajon a többi sportágokban az I. osztályúak elérik-e az OTSH előírását? Bizonyára vannak sportágak /atlétika, úszás, stb./, ahol igen és vannak olyanok, pl. a vívás, ahol nem. Vajon a sportágunk súlyát csökkentjük-e a többihez képest, ha szigorítjuk az I. osztályú minősítési szintet? Egyet mindenesetre meg kell változtatnunk! Azt az abszurdumot, hogy az elitverseny csak akkor legyen elit, ha külföldi nyeri, különben a minősítés szempontjából csak "A". A Hungária Kupák megmutatták ennek elmentmondását. Amikor az ötnapos verseny győztese nyert egy-egy napot, akkor mögötte 110 %-ig volt I.o. Amikor a második helyezett külföldi nyert, tehát a gyengébb, akkor 115 %-ig. Ez azonban nem csökkentené, hanem esetleg növelné az I. osztályúak számát. A minősítést mivel szigoríthatnánk? Esetleg a "piros" pontok számának növelésével 2-ről 3-ra? Ez azonban azt hiszem, nem sokat jelentene. Az I. osztályú versenyzőket a férfiaknál két

nagy csoportra bonthatjuk. Az egyik csoportba kerülnének azok, akik az előírt szintek számát kétszeresen, vagy még többször teljesítették. /Vannak olyanok, akik 20-nál is többször./ A másik csoport, akik éppen elérték. A kettő közötti átmenet kis számú. Szigoríthatnánk azzal, hogy a szintek számát 6-ról 10-re, vagy legalább 8-ra emelnénk. Tudom, ez ellen azonnal tiltakoznának azok, akik ellenségei a sok versenynek. De a válogatottak is azért egy évben 20-szor rajthoz állanak és aki 20 versenyből 10-szer nem futná meg az I.o-t, nem igazi I.osztályú versenyző. 1979-ben 15 férfi teljesítette 10-szer vagy annál többször a szintet, ha 8-ban húznánk meg a határt, 16 versenyző maradna I.osztályú. A 29-ből 13-an akadtak olyanok, akik csak 6, vagy 7 esetben futottak szintet, tehát lemaradnának. A nőknél 10 szint esetén kettő, nyolc szint esetén egy nem lenne elsőosztályú.

Sokan azt mondják, hogy sok a junior korú I.osztályú. A 29-től 8. Az arány valóban soknak tűnik, de ha arra gondolunk, hogy ezek a junior versenyzők a nemzetközi versenyeken általában mindig jól szerepeltek, hogy a tavaly kiöregedett két junior /Kelemen és Moravszki/ a felnőtt mezőnyben is megtartották az I.o-t.

Egy I.osztályú versenyző a pontversenyben 5 pontot hoz. Ez megfelel egy OB-s II.helyezésnek. Ez reálisnak is mondható. Itt az egyetlen bökkenő az, hogy az OB-ken összesen 22 2. helyezés van, míg I.o-ú versenyző majdnem kétszer annyi. Az OB-k számának esetleges növelésével /összetett bajnokság, a junior ifjúsági és serdülőbajnokságok növelése/ és az I.o-úak számának némi csökkentése ezt az arányt is helyesbíténé.

Bokros István /MEAFK/

Aranyjelvényesek. Az aranyjelvényesek száma a "piros" pontok bevezetése előtt igen nagy volt. A fiúknál 53 és 70, a lányoknál 36 és 40 között ingadozott. A kiemelt versenyek bevezetése ezt a számot mintegy a felére csökkentette. Ez érthető, hiszen a pontokat sok apró-cseprő versenyen össze lehetett szedni. 1979-ben az év közben terjesztett rémhírek ellenére az aranyjelvényesek száma nem növekedett. 34 fiú és 18 lány lett aranyjelvényes. Ez a szám az I.osztályúakhoz viszonyítva igazán nem mondható soknak. Egy aranyjelvényes versenyző a pontversenyben egy pontot kap, ami egy OB-s hatodik helynek felel meg. Egy aranyjelvényes is ér annyit, mint egy hatodik helyezett. Az aranyjelvényesek minősítését nem kellene szigorítani, természetesen ha az I.o-nál emelnénk a szintek, vagy a kiemelték számát, akkor itt is kellene, hogy ez egységes legyen minden osztályban. Az aranyjelvényeseknél még élesebben különülnek el a sok szintet-szerzők az "éppen" aranyjelvényesektől. Ha 10-re emelnénk a szintek számát, akkor a fiúknál 19, a lányoknál 12 maradna aranyjelvényes, ha 8-nál szabnánk meg, akkor a fiúknál 11, a lányoknál 3 maradna le az aranyjelvényről.

A II.osztályúak létszámáról nincsenek adataink. Pontértékük 1, vagyis ugyanannyi, mint az aranyjelvényeseké. Ez is reális, hiszen az aranyjelvény a felnőttben II.osztálynak számít és a kiöregedett aranyjelvényesek közül a zöm a következő évben II.o. lesz. Valószínű azonban, hogy a II.osztályúak száma is inkább több a kelletnél. Így meggondolandó az, ne vezessük-e be a II.osztályúaknál is a kiemelt versenyeket?

A III. és IV.osztályú minősítésknél szerintem nem kell szigorítás. /Természetesen a minden osztályra érvényes változások, a szintek számának emelése, a 200 % ezekre is vonatkoznak./

Annál inkább kell szigorítani az ezüstjelvényes minősítést. Az összes minősítési osztályok közül ez a legirrealisabb. A számuk igen nagy és nyugodtan merem mondani, hogy fele se üti meg azt a mértéket, amit meg kellene követelnünk. Mire alapítom ezt? Évek óta vezetem a rangsoroló versenyeket. Mindenkiről, aki csak egy rangsoroló versenyen indult, kartotékot fektetek fel. Mind a 17-ben, mind a 15-ben majdnem mindenki ezüstjelvényes. Ezzel szemben a fele sem tud a rangsoroló versenyeken egyetlen egy "ezüstsintet" futni, sőt van olyan, nem is egy rangsorolt versenyző, aki nem csak nem fut "ezüst-szintet" ezeken a komoly versenyeken, hanem százalékai 200 körül, sőt nagyon sok eset-

ben ezen felül mozognak. Rengeteg az olyan kis verseny, /gondoljunk a különböző középiskolás, járási, korzeti, megyei versenyekre, az elharapódzott 15- "B"-s versenyekre, a volt alapfokú, a kislétszámú versenyekre/, ahol főfájás nélkül szerzik meg az ezüstjelvényt. Az ezüstjelvélynél is feltétlenül be kell vezetni a "piros" pontokat és emelni a szintek számát. Ez 17-ben és 15-ben nem okoz nehézséget, hiszen ezek a kategóriák szerepelnek a kiemelt versenyekben. Probléma csak a C fokozatú versenyeknél lenne. Itt akármelyik korcsoportban csak a győztesnek adnék ezüst szintet, de legalább 10 szintet követelnék, mert különben még itt is könnyen jutnának hozzá érdemtelenek. Lehet, hogy sokan azt gondolják, mi értelme az ilyen viszonylag alacsony minősítés szigorításának, de gondoljunk arra, hogy a pontversenyben a 0,5 pontjával /korábban az I.o-ért kaptunk ennyit/ két ezüstjelvényes felér egy aranyjelvényessel, vagy egy OB 6. helyezéssel. Pedig a zöme hol van ettől!

Bronzokról már szoltam akkor, amikor a 200 %-ról beszéltem.

Szólnom kell még az "erős" és a "gyenge" mezőnyről. Bár nem használatos az a megjelölés, de az "erős"-ön értem azt, amikor van a mezőnyben a három I.osztályú aranyjelvényes, II. o-u stb. versenyző. De vajon valóban egyenlő erők-e azok a mezőnyök, ahol ott vannak a vélogatottak, "a spiccen lévők" azzal a mezőnyvel, ahol csak három "alig" I.osztályú, vagy "alig" aranyjelvényes versenyző áll rajthoz. De a hármas szám visszafelé is okozhat anomáliát. A VIDEOTON vezetője azt írja levelében, amelyben azon sajnálkozik, hogy Pokk Marianna nem lett aranyjelvényes, - vajon mennyivel gyengébb az a mezőny, amelyben két aranyjelvényes mellett harmadiknak ott volt Csilling Ágnes arangsorrelso, akiről mindenki tudta, hogy megüti az arany színvonalát, de miután az előző évben ezt életkora miatt nem érthette el ezt és noha már az év elején megvolt a hat aranyszintje, csak mint ezüstjelvényes szerepelhetett. Még kirívóbb Krasznai Orsolya esete. Pokk Mariannának mindössze négy, vagy öt "fekete" aranya volt és két alkalommal szerezhethet volna hozzá kiemeltet, ha lett volna három aranyjelvényes a mezőnyben. Krasznai Orsolya 14 fekete aranyat futott és 5 rangsorolón teljesítette a százalékot, de miután nem győzött, ezeken csak ezüst szintet teljesített. Évek óta a serdülő fiúknál van három aranyjelvényes és minden kiemelt versenyen ötven-hatan teljesítik az aranyszintet, míg a lányoknál, ahol nincsen, csak a győztes kaphatja azt. Pedig nem hiszem,

hogy színvonalban a lányok mezőnye alatta maradna a fiukénak, természetesen nemüknek megfelelően.

En az erős mezőnyt másképp határozom meg. Erősnek számítana az, ha a rangsor első 10 helyezettjéből ötven indulnának. De nem számokban, hanem nevekből adnám meg ezt és a 10-ben vagy 12-ben benne lenne az eggyel fiatalabb korcsoport két vezetője is.

Külön probléma lenne még a váltó minősítése. Ez a világbajnoki szám az utóbbi években bizonyos válságba került. Ezen változtatnunk kell, de ennek a cikknek a keretében nem foglalkozhatom ezzel. A minősítésnél csak szakaszgyőzteseknek adnám meg a legmagasabb szintet, a többieknek csak az alacsonyabbat, de a fél pontokat elhagynám.

Nagyon sok finomsága van még a minősítésnek, külföldi versenyek, külföldiek indulása, magasabb minősítésű versenyzőnek alacsonyabb fokozatban való indulása, középiskolás életkorok stb. Ezt a vitákelkerülése végett a minősítési szabályzatban pontosan le kell fektetni.

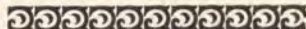
Természetesen mindez amit írtam a régi szabályzatra épül. Ha ez gyökeresen megváltozna, mert vannak ilyen hírek is, akkor sok mindent másképpen kell megoldani. Gondolatébresztőnek azonban azt hiszem ez az eszmeifuttatás akkor is megfelel.

Ismétlem, az ezüstjelvényeseknél tartom feltétlenül szükségesnek a komoly szigorítást, valamennyire a bronzjelvényeseknél és az első osztályúaknál.

Lényegesnek tartanám azt is, hogy rászorítsuk a versenybírószágot arra, hogy mind a jegyzőkönyvben, mind az eredmény-értesítőkből a versenyzők életkorát és minősítését feltüntessék és gondosabban végezzék a minősítések megállapítását is.

Felmerült az a gondolat, amit a magam részéről igen támogatnék, hogy az országos szövetség minden évben ellenőrizze 2-3 megye minősítő bizottságának munkáját és ha szükséges, nyújtson neki segítséget.

Kempelen Imre

'B RANGSOR'

1979-es F21 B-s helyezési
sorrend

1. Szatzker J.	Sz.VSC	24	hp.
2-3. Franczia V.	Kecskemét K.	25	"
2-3. Margittai E.	SMAFC	25	"
4. Ládi J.	ABSE	26	"
5. Tóth L.	Sz.VSC	27	"
6. Fonyó S.	HSZSE	34	"
7. Lippai Z.	Sz.VSE	42	"
8-9. Erdélyi T.	BEAC	43	"
8-9. Somogyi L.	P.Textiles	43	"
10. Kovács J.	TTE	54	"
11. Molnár Gy.	ABSE	59	"
12-13. Horváth Gy.	BEAC	62	"
12-13. Pardi Z.	SMAFC	62	"
14. Somlai G.	ATSC	67	"
15. Sindely P.	Sz.VSE	69	"
16. Magyar J.	MAFC	81	"
17. Juhász I.	IZZO	82	"
18. Kaszaki J.	DÉLÉP	87	"
19. Felber Gy.	HSZSE	88	"
20. Schultéti G.	IZZO	93	"
21. Fehér J.	Videoton	94	"
22. Horváth B.	MHD. B.füred	98	"
23. Illésy G.	IZZO	105	"
24. Kiss L.	K.Rákóczi	106	"
25. Holtner A.	Pásztó	108	"
26. Solymár A.	TTE	113	"
27. Molnár A.	ATSC	121	"
28. Pataki J.	GEAC	123	"
29. Molnár L.	Eger	123	"
30. Kadlecik M.	Seregélyes	124	"
31. Hrabovszky Gy.	PVSK	126	"
32. Kutnyánszky E.	K.Rákóczi	130	"
33. Hodeir K.	STC	134	"
34. Rócz Gy.	PVM	137	"
35. Dombi J.	DEAC	138	"
36. Papp I.	MAFC	144	"
37. Csamangó F.	Sz.VSE	160	"
38. Legáth L.	Sz.Haladás	163	"
39. Ivák Pál	STC	173	"
40. Szűnyogh J.	IZZO	176	"
41. Csóka G.	Zalaerdő	207	"
42. Drávucz I.	Sz.MÁV	220	"

Összeállította: Vékony
Andor

- Megjegyzések az 1979-es F21 B-s
helyezési sorrendhez -

Az 1979-es helyezési sorrend összeállításánál 8 verseny eredményeit vettem figyelembe. Ezek a következők. Mecsek kupa, Kilián ev, Semmelweis ev, Május 1. ev, Vasutas kupa, Alföld kupa, Sopron kupa, Bakony kupa. Lehet többen úgy érzik, néhány olyan versenyt is kihagytam, melyeket nem értett volna bevenni, sőt tavaly szerepeltek is. Mivel nincs a kezem megkötve /nem határoztam el az év elején melyik versenyt veszem figyelembe, melyiket nem/, a hozzám kerülő eredményértéskből teljesen önkényesen válogatok. A verseny lefutása után már könnyebben mérlegelem a körülményeket, az adott helyzetet. A fő szempontjaim a következők voltak: Mikor rendezték a versenyt? Voltak-e vele egyidőben más versenyek? Valóban országos volt-e a mezőny? Nem vettem bele a listába a Hungária kupát. Egyszerűen azért, mert ez más tészta. Az ember teljesen másképpen hajt, küzd öt napon keresztül, mint egy hétvégén. Az itt születő eredményeket sokkal több tényező befolyásolja, mint máskor. Igazságtalannak éreztem volna akár egy nap, akár az összetett figyelembevételét. Gondolom azonban erről nem mindenki vélekedik így, de hát a döntés jogát magamra ruháztam. /Ha valakit a pontosabb indokok is érdekelnek szívesen állok a rendelkezésére!/
A 8 versenyből a legjobb 4 helyezési számot vettem figyelembe. Sokaknak persze ennyi sem volt. A mezőnyök elég egyenletes létszámúak voltak. Egyedül a Május 1. ev. mezőnyét duzzasztották fel olyanok, akiknek máskor eszükbe sem jut "B"-ben indulni, de ha futni akartak, csak ez állt rendelkezésükre. Még néhány jogtalan induló is belefért a mezőnybe, persze ha van "C" kategória is, ez nincs. Az eredményértésk /s valószínű a versenyzőkartonok kitöltése / elég pontatlanok voltak. Név, egyesület elírások fordultak elő. Lehetséges, valaki ez miatt rosszabb helyre került, vagy esetleg nem is lett 4 versenye. Valószínű néhol én is tévedtem. Mind-ezen hibákból eredő hiányosságokért elnézést kérek! Talán legközelebb pontosabb leszek.

HÍREK

Több újonc és gyermek versenyző

Budapesti bajnoki és kupaversenyeken 1979-ben az újonc és gyermek kategóriákban 32 %-al többen rajtoltak, mint az előző évben és közülük az 1978. évi 281 fővel szemben 1979-ben 331 fő szerzett minősítést.

Sajnos a serdülő kategóriákban a létszám szinte teljesen azonos, sőt az ifjúsági kategóriákban csökkenés mutatkozik a rajthoz állások számában.

Versenybírói tanfolyam

1980 január-február hónapokban a budapesti szövetség versenybírói tanfolyamot rendezett, amelyen a BEAC, MAFC, MVM, OSC, Tipográfia és Törekvés szakosztályokból összesen 15 fő vett részt.

Versenybírói igazolványok megújítása

Az OTSH rendelete értelmében 1980-ban új versenybírói igazolványok kerülnek kiadásra. Budapesten a nyilvántartott 230 bírót közül 196 főt véleményezett az elnökség által kijelölt bizottság további versenybírói tevékenységrealizálásnak és ezek kapták meg a Hivatal által kiadott kérdőívet. Közülük a februári versenybírói értekezlet keretében 169-en kapják meg az új igazolványt.

677 minősített versenyző

1979-ben a budapesti versenyzők a következő minősítéseket érték el:

	Férfi	Nő	Összesen
I. oszt.	12	5	17
II. oszt.	48	21	69
III. oszt.	88	29	117
IV. oszt.	94	35	129
Aranyjelv.	9	8	17
Ezüstjelv.	64	49	113
Bronzjelv.	151	64	215

Összesen: 466 211 677

Szakosztályok szerint:

Köb. Lombik	91	49	140
Gépip. Spart.	65	26	91
Tipográfia	56	24	80
Postás	54	22	76
OSC	30	27	57
BEAC	35	18	53
Törekvés	29	14	43
MAFC	32	9	41
További 13 szako.	74	22	96

1979 a számok tükrében

Budapesten 1979-ben a kupaversenyek kivételével minden más versenyen nőtt a rajthoz állások száma. Az iskolai versenyeken 1305 fő /+16,5%/, bajnoki versenyeken 2470 fő /+3,6%/, alapfokú minősítő versenyeken 1189 fő /+45%/, kupaversenyeken 10987 fő /-0,9%/ állt rajthoz. Az összes rajthoz állások száma: 15951 /+3 %/.

Olvasd, terjeszd a szakkiadványokat!

- Gombkötő Péter: Tájékoztató edzés-
gyakorlatok 15.-Ft
- Gombkötő Péter: A tájékoztató futás
technikája és
taktikája 20.-Ft
- Szőnyi László: Terepeink, térképe-
ink, térképhelyesbí-
tés 20.-Ft
- Dr. Vizelethy László: Tájékoztató
futók szabály-
könyve 20.-Ft
- 2x8 oldalas leporelló a tájékoztató-
si futás megismertetésére, kezdők
és főleg az iskolai tanulók részé-
re..... 3.-Ft
- Plakát, bármely tájfutó verseny
propagálására.... 2.-Ft

Megrendelés: Budapesti Tájékoztatósi
Futó Szövetség
Budapest, Váci u. 62-64.
1056.

Szállítás utánvétellel.

Személyesen megvásárolhatók a fenti
címen: kedd, szerda, csütörtök 16,00-
18,00 óráig.

Az MTFSZ-ből jelentjük:

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség által kiadott nyílt használatú térképek.

Az MTFSZ a felmerült igények alapján, a különböző iskolai szinteken való térképismereti, tájékozódási oktatás, valamint a honvédelmi elő- és utóképzés céljára adja ki a következő térképeket a Kartográfia Vállalatnál.
1./KIS-TÁJAK térképei

A térképismeret elméleti és gyakorlati oktatásához a legjobban felhasználható térképtípus. Kiválóan alkalmas különböző MHSZ, KISZ és iskolai akadály vagy járőrversenyek rendezésére is. Használatuk a következő iskolatípusokban ajánlott, az oktatás elméleti és gyakorlati segédanyagaként: a tudományegyetemek földrajz tanári szakán, a Tanítóképző, Tanárképző és a Testnevelési Főiskola földrajz és természetismeret tantárgyai kapcsán. A térképek egységesen 20 km² területet ábrázolnak, méretarányuk 1:20000 az alapszintköz 10 m, színezésük a topográfiai térképekéhez hasonló, ára 6 Ft/db.

A következő területekről készültek kis-táj térképek:

Megye	Térkép neve
Vas	Óriszentpéter-Pankasz
Hajdú-Bihar	Hajdúszoboszló
Baranya	Szársomlyó
Szabolcs-Sz. Hóportyó	
Tolna	Szekszárd
Somogy	Felsőmocsolád
Bács-Kiskun	Bugac
"	Fülöpháza
"	Szelidi tópart

Közeli települések

Óriszentpéter-Pankasz
Hajdú-Szoboszló
Villány-Nagyharsány
Nyírgelsétől K-re
Kakasú-Szekszárd
Ecseny-Felsőmocsolád
Bugacpuszta-Bugac
Fülöpháza-Agasegyháza
Dunapatajtól DK-re

2./LÉVELEZŐLAP térképek

Levelezőlap méretű, az ábrázolt terep nagyságától függő méretarányú 10 m alapszintközű térképek. A terepen kihelyezett, megjelölt és lyukasztóval ellátott ellenőrzőpontok vannak, amelyek a térkép segítségével felkereshetők, s ezáltal az oktatást és akadályversenyek rendezését megkönnyítik, mivel a tájékozódási feladat teljesítése ellenőrizhető. A térkép ára: 3.50 Ft/db.

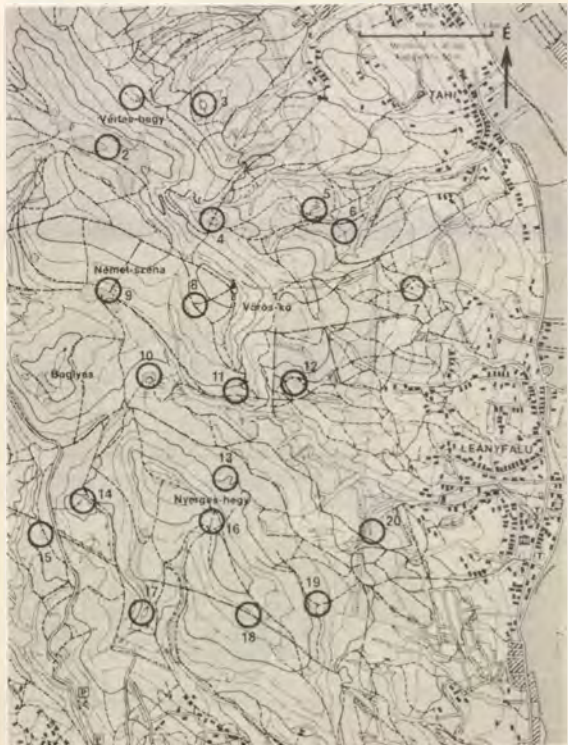
Eredményesen használhatók kirándulások során, és versenyek rendezésére. A következő területekről készült levelezőlap térkép:

Jánoshegy	1:10 000	Budapest
Károlymagaslat	1:15 000	Sopron
Misina-tető	1:20 000	Pécs
Szabó-hegy	1:20 000	Kőszeg
Gézaháza	1:20 000	Csesznek
Vöröskő	1:40 000	Szentendre
Sástó	1:15 000	Mátraháza
Turul	1:20 000	Tatabánya
Dobogókő	1:20 000	Dobogókő
Verőcsmaros	1:10 000	Nógrádverőce
Salgóvár- Medves-laposa	1:20 000	Salgótarján

3./ Parktérkép

A térkép parkok területét ábrázolja, igen nagy pontossággal és részletgazdagsággal. Minden, a parkban észlelhető tereptárgy szerepel. Méretaránya: 1:1000-1:10 000 közt lehet. A térképet jól lehet használni az általános iskolai környezetismeret és földrajz oktatás során. Jelenleg a budapesti Városmajor déli részéről készült 1:1000 méretarányú térkép szerezhető be. Ára 4.50 Ft/db. További ilyen típusú térképek kiadását tervezzük a jövőben, Debrecen - Lenin-liget, Balassa-liget, Eger - Népkert, Szarvas - Erzsébet-kert.

A térképek írásban rendelhetők meg, vagy személyesen vásárolhatók minden kedden 17 - 19 óra között az MTFSZ-ben.

S Z E R K E S Z T Ő I

Ü Z E N E T E K

K.A.MISKOLC

Átigazolás bonyodalmakkal c. írását megértéssel olvastam, de most elte - kintek közlésétől, hiszen félév múlva új igazolási és átigazolási szabály lép érvénybe. Adalékként átadtam a cikket szövetségünk érintett bizottságának.

F.J. MISKOLC

"Lapjukat rendszeresen olvasva, nem értek egy-két dolgot. A labdarúgás népszerűségének egyik titkaként a kevés szabálymódosítást említik. Arra nem gondoltak még, hogy hányféle futballlabda kapható? S ezzel szemben hányféle tájoló vásárolható boltjainkban? Az egyedüli a Sport 4-es, amely időnként leszállított áron is kapható. Erről viszont az 1979/10-es számukban azt írták; sok a rossz küztük. Miért nem vásárolunk külföldről jobb minőségű laptájolót? A Silva tájoló nem hozható be hazánkba? Ha már hazai gyártású nincsen. Miért kell azon keveseknek a kedvét is elvenni, akik ennek a szép és egészséges sportnak a megszállottjai?"

Dehogy akarjuk elvenni a kedvét bárkinek is, aki belekóstolt a tájfutásba. Csak éppen a tájolókat nem a szerkesztőség, de még a szövetség sem hozhat be. A szövetség annyit tud tenni, hogy az évente meghatározott összegért, a Sportpropaganda V. útján igényel tájolót és azt kiutalásos alapon szétosztja az eredményesebb egyesületek közt. Miskolcon mind a két egyesület kapott néhány darabra vásárlási lehetőséget. Az egyesület pedig - gondolom -, szétosztotta a legeredményesebb versenyzői között. Egyelőre ez az egyetlen megoldás létezik.

K.Gy.SZEGED

"Azzal a kéréssel fordulok önökhöz, hogy legyenek szívesek egy orkánöltönyt küldeni a postán, utánvételként."

T Á J F U T Á S

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zs. ut 31. II. em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest, József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és Nyomatványboltjában /Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

Sajnos itt nem lehet kapni, talán Budapesten lehet. 170 cm magas vagyok. Előre is köszönöm a fáradozásukat."

Korán köszönte fáradozásunkat, mert azon túlmenően, hogy ismertette magasságát; nem közölte a kívánt öltöny színét s egyéb méreteit. Egyébként itt sem lehet kapni. De vigasztalódjék; nem a ruha teszi az embert.

A.J. FURTA

A kért mutatványszámot megküldtük, de most sem vagyunk benne biztosak, hogy meg is kapta, mert a lakhelyének csak nevét írta meg, minden közelebbi megnevezés nélkül. A község - kinyomoztuk -- Szabolcs-Szatmár megyében van, s reméljük, hogy a postás jól ismeri önt névről is.

H Í R E K . . .

Megalakult a Seregélyesi Alkotás TSz Sportkörének tájfutó szakosztálya.
Címük: Kiss Gyula
8111 Seregélyes, Jókai u.5.

Új szakosztály alakult Kelet-Magyarországon is.

Vörös Meteor SE

Vásárosnamény Szo.vez.:Kócsi Ferenc
Edző: Turai Barnabás
Tech.vez.:Juhász F.

Címkép:

Öyvin Thon világbajnok a Nemzetek Versenyén, Kisgyónbányán, 1979-ben.

Hátsó kép: Harkányi Ádám az 1978.évi Hungária Kupán, Parádfürdő mellett.

Lapunk felvételeit Korik A.készítette.

ISSN 0113 - 4697

TZ 80 292

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

ARA: 450 F.

TÁJFUTÁS

1980/3

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.
124-234
123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban
186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban
110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben
325-530
325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány
319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI. ÉVFOLYAM

3. szám

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor
Előállítás helye: Budapest, Dózsa György út 1-3. 1143. Ideje: 1980. július.
Terjeszti a Magyar Posta

VÁLTÓ VÁLTÁS?

Az utóbbi időkben nem csináltunk olvasótáborunkról statisztikát és így azt sem tudjuk megmondani, hogy hányan kívül hányan fizetik elő a Tájfutást és azt meg csak sejteni lehet, hogy magyarországi barátaiktól hányan kapják meg lapunk számait. Nem kevesen vannak és még többen lehetnének. Ez fokozott felelősséget ró a szerkesztőre és a cikkek íróira is, mert a nemzetközi kitekintés néha, vagy nem is oly ritkán északra és nyugatra orientált. Ez jó addig, míg az élvonal helyzetét vizsgáljuk, de rossz, ha úgy véljük tájfutást tanulni csak onnan lehet. Pedig térképet javítani lehet tanulni a kolozsváriaktól is. És még mást is Sorainkat olvassák a tengerentúl is, de legtöbben és a legnagyobb odafigyeléssel Romániában. Ha tud, a Tájfutás szerkesztője is igyekszik híreket, cikkeket közölni, hogy olvasóink se feledjék; nemcsak itt, hanem Erdőntúl is van tájfutás. Szeretnénk, ha lapunk nem kizárólag a Magyarországon lakóknak, versenyzőknek íródna...

A váltóverseny -bármilyen furcsának is tünik - viszonylag fiatal formája a tájfutásnak. Az egyéni küzdelmek keserves szépségét nem hiszem, hogy pótolhatná az együttesen elért siker, különösen nem sportágunkban, ahol az "igazi", tehát együtt-futás versenyformák már csak egy-két helyen léteznek. Például Svájcban a csapatbajnokságokon /párban futnak/, vagy Norvégiában a vad, rideg fjell-versenyeken. A csapatverseny nálunk kimondottan egyéni küzdelem és a váltó is az. És még inkább azzá válik a szakaszkombinációs rendszerek során. És még inkább érdektelenné. Valaha a váltóversenyek izgalmát, érdekességét, majdnem erőnkön-túli kínlódást követeltek; és ne tagadjuk sokszor tájékozódni mitsem tudó, de jól ragadó atléták ellen.

Is itt álljunk meg egy szóra! Mert a legfőbb érv kísértetiesen hasonlít az ötvenes és hatvanas évek konzervatív turista-érveihöz; hogy mit keresnek azok az erdőben, akik csak futnak. Egyedi és egyszeri eseteket harminc évre visszamenőleg - s mire e sorok napvilágot látnak az Országos Váltóbajnokság is lezajlott a maga példáival -- tudnék sorolni; de egy biztos: a jól futók mindig pezdülést hoztak a magyar tájfutásba. Kényszerítették az akkori versenyzőket a több edzésre, majd a jobb edzésre. És ma erre nincs szükség? A most már tízezren harminc percen belül futó Kiss Zoltánnak nincs szüksége félni egy atlétától sem egy esetleges erdei váltóversenyen. És a többiek. Fussanak ők is harminc percen belül. Persze a kérdés nem ilyen egyszerű, én is jól tudom, de az u.n. "tisza tájékozódás" szent eszméje nevében és a világszínvonal csak e téren való közelítésének jól hangzó, de alapvetően hamis jelszavával unalomba kergetni, kibogozhatatlan minősítés-dzsungellé tenni az órákon át senki által nem követhető -mert az idők nem összevethetők -- váltóversenyeket; nem bűn, hanem hiba.

Magánvéleményemet vetem papírra, mert van helye a nap alatt mindenféle versenyformának, de addig míg egy kezemen meg tudom számolni fél évtized hiba és óvás nélkül lebonyolódott különböző kombinációs versenyeket; addig hadd ajánljuk csak azoknak az e számban közölt váltóverseny irányelveket; akik már minden másban megközelítették a világszínvonalat. Ezek irányelvek de Magyarországon változatlanul a magyar Versenyszabályzat érvényes. Ha majd azt mindenki ismeri és betartja ... De hol vagyunk ettől! Szakaszkombinációkon törjük a fejünket, mikor a helyesbitett térképek száma és a területe egyre csökken, mikor versenyünk lassan csak majálisok lesznek; tisztelet a kivételnek és a kevés rendezőnek! Kell a korszerű, kell az új, de a tájfutás ábécéjét sem árt megtanulni előtte.

Skerletz Iván

Versenyterképeink történetéből

Az első tájékozdási-futó versenyt 1925. január 11-én rendezték meg a Budai-hegységben. A hűvösvölgyi Balázsvendéglőnél indított futókat - amint ezt a korabeli újságokból megtudtuk - "egy praktikus kirajzolt térképpel bocsátották útnak".

Ezt a térképet sajnos nem ismerjük és nemigen ismerjük a későbbi versenyek sok más térképét sem. Azt azonban a híradásból megtudtuk, hogy a tájékozdási futó sport egy saját célra készített versenyterképpel honosított meg. A starthelyen kézbe vett ismeretlen térkép és a rajta megjelölt ellenőrzőpontok ismeretlen volta az a különlegessége a tájfutásnak, ami keménységet, rangot ad a versenynek. Saját térképpel, ismert terepen nem egyenlők a feltételek, nem alakul ki igazi küzdelem a térképi tájékozdásban, a helyszínen rögtönzött irányválasztásban.

Természetesen a korai versenyek nem mindig játszódtak igazi versenyterképpel. A tájékozdási sport előtörténetéből fennmaradt bizonytalan tudósítás szerint például a Pest határában 1907-ben lejátszódtott lovas tájékozdási verseny egyetlen tárgyi bizonyítéka a feliratos 75 000-es térkép és az 1893-ban Grácban kezdeményezett kerékpáros tájékozdási verseny is valószínűleg katonai térképpel játszódtott le.

Mintthogy a korai tájékozdási versenyek szélesebb körű rendezvények voltak; így lovas, kerékpáros, gyalogos és futó tájékozdási versenyek, ennek megfelelően a verseny térképei is sokfélék voltak. Hosszú ideig szolgálták a versenyeket a túristatérképek.

A legkorábbi turistatérképet 1876-ban a Magas Tátráról Kolbenheyer Károly készítette 1:100 000 méretarányban, méteres magassági adatokkal.

Az 1930-as években az Állami Térképészet által készített turistatérképekkel az úgynevezett angyalos térképekkel és a belőlük készített másolatokkal még az 1950-es években is rendeztek tájékozdási futó versenyeket.

Azokon a területeken, ahol turistatérkép nem készült, ott a katonai térképek szolgálták alapul mind a versenyek rendezéséhez, mind a versenyterképek készítéséhez.

Mint ismeretes, a háborút követő időkben a kényelemszerető túristák "fasiszta" sportnak nyilvánították a tájékozdási futást. Azonban ez a Munkás Testedző Egyesület által meghonosított sportág a Magyar Természetbarát Szövetség keretében mind szélesebb réteget mozgatva, megállíthatatlanul fejlődésnek indult.

Az 1950-ben fellendült tájékozdási-futó sport lelkes vezetőgárdája a legkülönbözőbb módon biztosította a versenyterképet. A saját térképpel, a fényképmásolattal, a katonai és a turista térképpel, valamint az átrajzolt vázlatos vagy részletes térképpel rendezett versenyek tarka sokasága a sport "futó"-verseny jellegének erősödésével tisztult meg. Az egyenlő feltételek biztosítása megkövetelte az egyforma térképet, legyen az katonai, turista vagy kifejezetten tájékozdási-futó versenyterkép.

Ahogy fogytak a régi /katonai és turista/ térképek, úgy vált égetővé a sokszorosítás kérdése. Előbb az eredeti régi térképet másolták fényképezéssel, majd ezek helyszínen helyesbített és átrajzolt változatait. Ez volt a "fotózott térképek" korszaka, amely a sportág fejlődésének hőskorával esett egybe.

A Nemzetközi Tájékozdási Futó Szövetség /International Orientierungslauf Föderation/ megalakulásában hazánk alapító tagként vett részt. Szász Károly vezetésével "Versenybizottság" majd szakbizottságok sora alakult és a versenyszabályzat tökéletesítésével hazai és nemzetközi versenyek rendezésével, majd a jelkulcs kiadásával a sportág fejlődésének lehetőségét teljes mértékben megalapozták.

A fotózott térképeket a 60-as évek második felében mindjobban felváltották a térképnymatok.

Az első nyomatok között még sok vázlatos és fekete, illetve kevés színű ábrázolást találtunk.

A legkorábbi színes tájékozdási futó versenyterkép 1963-ban készült az MN Térképészeti Intézetben, a "Honvéd kupa - Zrínyi Ilona emlékverseny" céljára. Az 1:25 000 méretarányú háromszínes /fekete, barna, zöld/ térképre piros színnel öt kategóriában a versenypályát is felülnyomták. A Honvéd kupa és a Balatoni Kupa nemzetközi tájékozdási versenyek térkép-sorozata 1968-ig tartott. A nemzetközi versenyek térképein kétnyelvű feliratok voltak, némely versenyterkép mellett edzőpálya térképet és rajta jelkulcsot is találunk, és a sorozatban látjuk az áttérést a zöld erdőről, az északiaktól meghonosított sárga-fehér szín alkalmazására. Ezek a térképek már részben helyesbített és kartográfusok

által rajzolt, szépen kivitelezett példányaikkal méltán reprezentálták a korai magyar versenyeket.

A minőségért folytatott törekvések a sajátkezü térkép készítésében ütköztek ki. Az első, sportoló által helyesbített és rajzolt nyomtatott színes térkép 1964-ben készült az Egyetemi és Főiskolai Tájékoztatói-futó bajnokság számára. Fekete, barna és zöld /rajzos erdő/ színekkel, alul jelmagyarázattal nyomták.

A sportolók által készített /amatőr/ sorozat az egyéni törekvések és a jószándékú, de buktatóktól sem mentes kezdeményezések folytán a legtarthatóbb képet mutatja.

Egységes formában kivitelezett és szép sorozat került ki a Kartográfiai Vállalat nyomdájából 1966 és 1970 között. Természetesen ez a sorozat is tükrözi a változásokat. Az erdőket előbb zölddel színezték, majd fehérre /illetve sárgásbarnára/ tértek át.

A hőskor évtizedének áldozatkész munkája meghozta gyümölcsét. A tájékoztatói-futás országos méretű tömegsporttá vált és régi keretét kinőve 1970. január elsején megalakult az önálló Magyar Tájékoztatói Futó Szövetség.

A Szövetség megalakulása előtt a versenytérképek változatosak voltak. A különböző alapanyagokból különböző mértékben helyesbített eredetiktől a kartográfusok és amatőrök által rajzolt munkák kivitelezése a különféle nyomdákban tovább változott. A fotózott vázlatoktól a térképnyomdában készített színes térképekig, széles skálán mozgott a versenytérkép minősége, kinézete. Így állt a térképügy 1970. januárjában, amikor a Szövetség megkezdte munkáját.

A szövetségi keretben a térképellenőrzést a főtitkár és a Térképbizottság biztosítja.

A térképigényeket évenként összegyűjtik és azokat az országos versenyek, valamint az egész ország területére kiterjedő térképellátás szempontjai szerint elégitik ki. A tervezett területekre a legújabb és legrészletesebb alaptérképét biztosítja, megszervezi a térképek helyesbítését, rajzolását és gondoskodik a főbb versenyek térképeinek ellenőrzéséről.

Jelentős lépés volt 1972-ben az IOF-hez igazodó jelkulcs, majd a jelek értelmezését és alkalmazását magyarázó segédlet kiadása. A Térképbizottság a helyesbítési módok fejlesztése és az ábrázolás egységes szemléletének javítása érdekében rendszeresen tanfolyamokat rendez. Az IOF-térképbizottsággal való kapcsolat keretében két nemzetközi tanfolyamot rendezett.

Az egységes térképábrázolás biztosításának egyik fontos feltétele valósult meg, amikor a Szövetség elhatározta, hogy a térképeket egy nyomdában /az MN Térképészeti Intézetben/ készítteti.

Az Észak-Alföld 4-es ötszínű 1: 25 000 méretarányú, amatőrrajzos térkép volt az első. Ezután itt is különféle módon készült térképek láttak napvilágot.

A versenyek színvonala mind részletesebb térképeket igényelt. A 25 000-eseket az egységes 20 000-esek váltották fel, majd mind több 10 000-es és 15 000-es méretarányú térkép is készült.

A gazdaságosság szempontja szerint áttértünk a négyszínű nyomásra; vagyis az ötödik színt, a zöldet, a sárga és a kék színek finom árnyalataiból képeztük. Megkíséreltük a sárgát a domborzat színének halvány árnyalatával pótolni, ez volt a "barna" térkép. Legutóbb a sárgát az IOF színelőírásához igazodva javítottuk, de ezzel a narancssárgával a zöld már nem áll elő, tehát visszatértünk az eredeti ötszínű nyomáshoz.

Az amatőr rajzok minőségének javítása érdekében kisebbítéssel dolgozunk. A kétszeres nagyságban rajzolt térkép lekisebbitve már elfogadható minőségűvé válik. Viszont a hatalmas méretű színelületi rajzok drága fólián készülnek.

A reprezentatív versenyek pályái némely esetben nyomdai felülnyomással készültek. A fiatalok érdeklődését felkeltendő a csillebérci és a zánkai térképen légifénykép-betétet illesztettünk a rajzba.

A jövő fő problémája a tartalmi helyesség mellett továbbra is az egységes ábrázolás biztosítása marad. Amatőr-helyesbítés és rajzolás esetén ez a legnehezebben megoldható feladat.

SÍTÁJFUTÓ VB

Henkilökohtainen kilpailu 28.2.1980.

Női egyéni /22 befutó/

1. Mirja Puhakka	SF	1.16.28
2. Kalja Silvennoinen	SF	1.17.22
3. Ann Larsson	S	1.19.28
4. Sinikka Kukkonen	SF	1.21.50
5. Susanne Lindgren	S	1.22.59
6. Ulla Klingström	S	1.23.15
7. Anneli Nuutinen	SF	1.24.29
8. Marianne Bogstedt	S	1.25.18
9. Marja Suomalainen	SF	1.27.05
10. Ingrid Wiklander	S	1.28.31
11. Svatava Novakova	CS	1.37.05
12. Dana Tichackova	CS	1.37.29
13. Waltrud Köpl	I	1.43.14
14. Ros Coats	GB	1.43.37
15. Anna Gavendova	CS	1.43.41

Férfi egyéni /38 befutó/

1. Pertti Tikka	SF	1.39.22.
2. Jan-Erik Thorn	S	1.40.16
3. Matti Väisänen	SF	1.40.18
4. Timo Mutikainen	SF	1.42.02
5. Lasse Jonsson	S	1.42.17
6. Olavi Svanberg	SF	1.42.22
7. Bo Larsson	S	1.43.22
8. Sigurd Dähli	N	1.43.35
9. Antti Kauppila	SF	1.44.34
10. Stefan Persson	S	1.45.39
11. Örjan Svahn	S	1.47.32
12. Ivan Nedkov	BG	1.50.13
13. Vasin Shandurkov	BG	1.51.13
14. Lubomir Stoev	BG	1.52.27
15. Peter Pankov	BG	1.57.24

Viestikilpailu 1.3. 1980

Férfi váltó

1. Ruotsi	Svédország	4.10.12
2. Suomi	Finnország	4.15.01
3. Bulgaria	Bulgária	4.42.25
4. Tsekkoslovakia	CS	5.09.47
5. Itävalta	Olaszország	5.40.13
6. Iso-Britannia	Nagy-Britannia	5.52.23

Női váltó

1. Suomi	Finnország	2.28.36
2. Ruotsi	Svédország	2.33.27
3. Tsekkoslovakia	CS	3.00.55
4. Iso-Britannia	GB	3.16.05

SENIOROK, SENIORINÁK!

Az "OL" című svájci szaklap 1979. november-decemberi, 11-12. számában az úgynevezett "Punktlista", a tájékoztató futás öregjeiről is igen érdekes statisztikát nyújt az olvasónak.

Számunkra még meglepő, hogy a folyóirat öt /5!/ férfi és két /2!/ női kategóriát is jellemez, illetve közli, hogy 1979-ben ezekben a kategóriákban összesen hány fő indult.

Férfiak

Senior IA/H35A	228 fő
Senior IB/H35B	129 "
Senior II/H43	183 "
Senior III/H50	94 "
Senior IV/H56	56 "

Összesen: 690 fő

Nők

D 35	85 fő
D 43	49 "

Összesen: 134 fő

Összesen tehát 824 fő, korban kissé "elszállt" versenyzőről van szó Svájcban, 1979-ben!

Adódik a kérdés!

És mi, szeniorok és szeniorinák, hogy állunk ezen a területen itt, Magyarországon?

Próbálkozzunk mi is egy kis statisztikával! Munkánkhoz a "Szélrózsa 1979" című kiadványt vettük alapul.

Nézzük először az 1977-es esztendőt! Az ismertetett közel 30 verseny eredménylistája alapján a következőket állapíthatjuk meg:

- 1./ Összesen kilenc /9/ versenyen volt szenior /középkorú/ kategória. Az F-35 mellett három /3/ alkalommal F43, egy /1/ alkalommal /Hungária Kupa/ pedig F-50 kategória is szerepelt. Összesen 27 versenyző nevével találkozottunk.
- 2./ Kedvezőtlenebb volt a helyzet a nők számára, részükre csupán két /2/ versenyalkalom létezett, N-35 kategóriában. Ide kívánczik az a megdöbbentő adat, hogy e két versenyen csak egyetlen magyar női versenyző: Faltisz Jánosné helyezésétvel találkozhattunk. A többiek külföldiek voltak.

A férfiaknál ritkán rendezett F-50 és F-43 kategóriák hiánya miatt, a szeniorok általában mindig az F-35 kategóriában tömörültek. Érthető tehát, hogy 1977-ben Bokros György mindhárom kategóriában, Balla Sándor, Buncsik János és Eliás Vilmos két kategóriában is rangsorolható. A "Szélrózsa 1979" évkönyv adatai alapján, 1977-ben az alábbi versenyzők értek el helyezéseket. /Zárójelben a versenyek száma szerepel/

N-35

Faltisz Jánosné /2/, Bokros György /1/, Balla Sándor /1/, F-43 Bokros György /2/, Dudás István /2/, Balla Sándor /1/, Hrenkó József /1/, dr. Varsady Sándor /1/, Buncsik János /1/, Eliás Vilmos /1/, Csamangó Ferenc /1/

F-50

F-35 Marton Péter /6/, Arató János /3/, Buncsik János, Páhy Tibor, Farkas Sándor, Ijjász István, Balogh Tamás, Nyögéri Imre 2-2; Bokros György, Simon Lajos, Kiss Gyula, Krasznai István, Reisch György, Skerletz Iván, Németh Alajos, Schmidt Ferenc, Valkony Ferenc, Eliás Vilmos, Pálfalvi József, Laczkó János, Albert Ferenc, Sárközi Csaba 1:1.

A neveket olvasva nyilván sokan hiányolják elsősorban önmagukat és persze társaikat is. Ennek magyarázata, hogy egyrészt nem vehettem figyelembe az összes 1977-ben rendezett versenyt, másrészt, hogy csak az első 3, illetve 6 helyezett neve szerepelt az értékelésre felhasznált évkönyvben. A Hungária Kupa 5 napos versenyt egy versenyalkalomnak tekintettem.

Ezek után nézzük meg mit mutatott a következő, az 1978-as esztendő?

- 1./ Megint csak kilenc /9/ alkalommal rendeztek versenyt a 35 éven felüliek részére.
- 2./ Előrelépés, hogy már: négy /4/ alkalommal volt női verseny.
- 3./ Az F-43 és F-50 kategóriában 3-3 alkalommal volt verseny. Sőt, egyszer a 60 évesek részére is rendeztek küzdelmet.
- 4./ Létszámban a női mezőny egyről öt főre növekedett. A férfiaknál a kategóriák szerinti létszám megoszlás a következő volt /zárójelben az 1977-es adatok/.

F-35	24 /22/
F-43	12 /8/
F-50	8 /2/
F-60	3 /-/

A versenyzők száma tehát lényegesen nem változott az 1977-es adatokhoz viszonyítva.

- 5./ 1978-ban is szerepeltek ugyanazok a versenyzők - nyilván kényszerűségből! - több kategóriában.

- 6./ Új nevekkel is találkoztunk 1978-ban, az 1977-es névsorhoz viszonyítva azonban többen "hiányoznak" is.
- 7./ Az 1977- és 1978-as évet együtt tekintve, már összesen 5 női és 57 férfi versenyző tartozik a 35 év felettiek táborába.

Részletezve az 1978-as évet, a következőkkel találkoztunk:

N-35 /N-31, N-41/

Faltisz Jánosné /4/
 Almás Károlyné /1/
 Varga Lászlóné /1/
 Virágh Magda /1/
 dr.Babai Margit /1/

F-60

Weinrich György /1/
 Horváth Sándor /1/
 Jancovius Béla /1/

F-50

Balla Sándor /3/
 Balogh László /3/
 Pólya Dezső /1/
 Bokros György /1/
 Hehl István /1/
 Garai László /1/
 Varga László /1/
 Asztalos György /1/

F-43

Éliás Vilmos /3/, továbbá 1:1
 Csamangó Ferenc
 Cserny Gábor
 Bokros György
 Simon Lajos
 Stransky József
 dr.Krasznai István
 Asztalos Károly
 Zakariás Sándor
 Maácz Benedek
 Csurgó Mihály
 Csupor Miklós

F-35

Martou Péter /8/
 ZsigmondTibor /4/
 Almás Károly /3/
 Éliás Vilmos /3/
 Farkas Sándor /3/
 Németh Alajos /3/
 Buncsik János /3/, továbbá 1:1

Jelinek István
 Mészáros Miklós
 Tókécs József
 Vass Tibor
 Ijjász István
 Dudás István
 Deme Sándor
 dr.Kiss Endre
 dr.Vöröss Imre
 Csamangó Ferenc
 Balogh Tamás
 Ribényi Imre
 Valkony Ferenc
 Miszély György
 Emhó László
 Nagy Béla.

Újra csak nem beszéltünk azokról a "csak" helyezettekről, akik az évkönyvben nem szerepeltek, de tudunk róluk és várjuk, hogy eredményes szerepléseikkel ők is felíratkozzanak az öregedők táborába. Az új esztendőben "öregjeinknek" jó egészséget, több versenyzési alkalmat kívánunk és a Magyar Tájfutó Szövetség részéről is már végre egy kis előrelépést versenyeredményeink elismeréséhez. Pontosabban fogalmazva; kívánjuk a minősítési szabályzat kiterjesztését a még ma is akarni, küzdeni és győzni tudó Szeniorok és Szeniorinák részére.

Schmidt Ferenc

Az MTFSZ-ből jelentjük...

/ az Országos Értekezleten ellangzott
hozzászólás folytatása /

II.rész

Néhány olyan kérdést is kell érinteni, amely ugyan nem szerepel a szabályzatban, de versenyeink tisztasága, az egyenlő feltételek biztosítása, vendégeink kellemes közérzetének elérése érdekében megvalósítható.

- Terepzárlatot rendelhetünk el, ha fennáll a lehetősége annak, hogy magukról megfélemedkezett és a felderítést hobbiként űző edzők vagy versenyzők bemért pontjainkat kereshetik. /A szabályzat is előírja egyébként, hogy a verseny bizalmas adatainak birtokosai nem állhatnak rajthoz./ A terepzárlat meghirdetésének legegyszerűbb módja, hogy a verseny kiírásában közöljük a zárolt terep határait.

- Sok nehézséget okoz írásos anyagaink fogalmazása, különösen, ha idegen nyelvre is lefordítjuk. Ezzel kapcsolatban szeretnénk a figyelmet felhívni arra, hogy a nemzetközi szokás szerint a kategóriák évjártai egyértelműek. Pl: H 15-16, D 17-18 vagy H 21-.

A fordításokat ne csak nyelvileg képzett, hanem a sportágban is járatos munkatárs fordítsa. A tájfunak kialakult zsargonja van, ennek használata biztosítja a fogalomzavarok elkerülését.

- A kiírásban vagy a programfüzetben részletesen el kell magyarázni minden tudnivalót. Adjunk megközelítési vázlatot a gépkocsival érkezők részére, az útvonalat pedig jelöljük megfelelő táblákkal, nyilakkal!

- A rendezők viseljenek formaruhát! Célszerűen a rendező egyesület melegítőjét, hogy mindazok, akiknek kérdésük van, tudják; kihez fordulhatnak. Ezzel szemben a rendező egyesület versenyzői ne viseljék aznap az egyesületi melegítőt, nehogy valakiben gyanú ébredhessen a verseny tisztaságát illetően!

- A térképet legalább a nemzetközi kategóriákban fóliázzuk. A versenyzőkartont azonban ne fűzzük bele! Legcélszerűbb még a verseny kezdete előtt mindenkinek kiadni.

- Külön érdemes megemlíteni az u.n. "néma rendezés" fontosságát. A rendező nem szurkoló! Nem szimpatikus látvány, ha a versenybírószám tagjai és a rendezők kedvenceiket buzdítják ahelyett, hogy a munkájukat végeznék.

- A nemzetközi gyakorlatban ismeretlen a pont beszúrása vagy piros ponttal való helyesbítése pontatlan nyomás esetén. Ne bízzuk gyakorlatlan személyre a nyomtatást vagy a berajzolást! Ha mégis csúszik: a pontmegnevezéssel korrigálhatunk. Ne hangsúlyozzuk a térkép gyengeségét azzal, hogy jelöletlen tereptárgyakat adunk meg.

Maác Benedek
MTFSZ bíróbizottság
vezetője

ORSZÁGOS HOSSZÚTÁVÚ Tájékozódási futó

NEB

Felnőtt nők: Táv: 12,4 km Pontok sz:14

1. Rostás Irén	HVSE	1.42.33
2. Boros Zoltánné	Egri Sp.	1.45.21
3. Csökör Irén	Postás SE	1.45.25
4. Kármán Katalin	Egri Sp.	1.45.38
5. Kovács Magda	Typograp.	1.46.09
6. Kaló Marianna	DVTK	1.46.55
7. Muzsnai Ágota	OSC	1.48.05
8. Dániel Edit	GSSE	1.48.08
9. Szopori Éva	GSSE	1.49.55
10. Barki Andrea	Sabaria SE	1.50.12

Felnőtt férfiak: Táv:24,6 km P.sz:26

1. Kelemen János	PVSK	2.31.35
2. Dosek Ágoston	DVTK	2.38.46
3. Kiss Zoltán	Postás SE	2.47.48
4. Bokros István	MEAFC	2.50.04
5. Hegedűs Zoltán	OSC	2.50.11
6. Gyurkó László	K.Lombik	2.52.57
7. Honfi Gábor	STC	2.54.31
8. Boros Zoltán	Egri Sp.	2.54.37
9. Morayzski János	H.Bottyán	2.54.45
10. Harkányi Ádám	MAFC	2.57.02

1980. március 30.

VÁLTÓFORMÁK

/ az IOF kiadványa alapján /

1. BEVEZETÉS

A váltófutás a tájfutásnak a legérdekesebb formája, mind a versenyzők, mind a nézők szempontjából lehetőség nyílik a tájfutás személtetésére sajtón, televízión keresztül. A verseny csapatjellege nagyobb teljesítményre ösztönzi a futót. A váltó megvalósításánál nehéz összhangba hozni az egyéni versenyzési formát a tömegrajttal és az ember-ember elleni versenyzéssel. Az ebből adódó rendezésbeli követelményekre világít rá ez az írás, amelyet az IOF adott ki a nemzetközi tájfutás szabályainak betartása érdekében.

2. A VÁLTÓFUTÁS MEGHATÁROZÁSA

A váltó a tájfutásnak olyan fajtája, amelyben a futók, egy váltó tagjai közvetlenül egymás után, egyéni versenyt futnak, és a váltó tagjainak együttes ideje adja az eredményt.

A váltónak a következő formái vannak.

- Tömegrajt: az összes első futó egyszerre rajtol.
- Folyamatos váltás: a váltó tagjai időbeli félbeszakítás nélkül futnak egymás után.
- Azonos összpálya: minden egyes váltó összpályája azonos, de egy váltóban többféleképpen lehet egymáshoz rendelni a különböző szakaszokat.
- Egyenértékű váltócsapatok: egy kategóriában, vagy egy kategória kombinációban minden csapat három, vagy több futóból áll. A kombináció mindegyike három kategóriában induló váltó számára azonos. Ez a rendezésnél is előnyös.

3. A PÁLYAKITŰZÉS MÓDSZEREI

Annak ellenére, hogy a váltófutás tipikus lehetőség az ellenfél csapatával való összehasonlítására, szükséges biztosítani, hogy minden futó a feladatát egyénileg oldja meg. Ehhez különböző pályavariációs módszereket dolgoztak ki.

Ezer módszerek használatának feltétele, a lehetőleg részletgazdag terep és a jó térkép.

A pályavariációk elve: az egyéni váltópályák vagy pályaszakaszok különböző hozzárendelése a váltó egyes futóihoz. Az összpályák egésze minden váltócsapatnál egyenlő.

Minden váltó lefutja az összes egyéni pályát, vagy pályadarabot, ugyanabban az irányban és ugyanolyan gyakorisággal, de különböző sorrendben.

A váltófutás jellegének megóvása mindegyik variációs módszernél akkor a legkedvezőbb, ha a különböző pályaszakaszok egy elágazás után lehetőleg lazán egymás mellett futnak.

A futók legjobb idői közötti különbség lehetőség, hogy rámutasson a váltások közötti kis időkülönbségekre. Ez a nézőknek jó áttekintést ad a verseny lefolyásáról.

3.1. MOTALA-MÓDSZER /PÁLYAFELCSERÉLŐ MÓDSZER/

A motala módszer a legegyszerűbb pályavariációs módszer. Megfelelő számú futóknak különböző pályákat tűzünk ki. Ezeket a pályákat egyszerűen A, B, C, D stb-vel jelöljük. Az egyes futókhoz hozzárendeljük ezeket, de minden váltónál különböző módon. Minden váltónak, ha más sorrendben is, az összes pályát végig kell futnia. /1.vázlat/ A pályáknak nem kell ugyanazokból a pontokból állnia.

A rajt és a cél közelében tetszőszerint további pontokat helyezhetünk el, szabálytalan sorrendben. Ezeket akár minden futó áthaladhat. Pl. rádiós, vagy sajtópont.

Ez a módszer különösen alkalmas a négyfős váltók lebonyolítására: ekkor huszonnégy különböző pályakombináció lehetséges, habár minden futamban csak négy különböző pálya van. Ha huszonnégynél több váltó vesz részt a versenyen, ugyanazok a kombinációk ismétlődnek. Az első tabellában megadott séma maximálisan hetvenkettő váltó pályakombinációjának összeállítását tartalmazza. Minden négy kombinációt egy variációs csoportba fogtunk össze. A sémák három hasábjának mindegyike a huszonnégy lehetséges kombinációt tartalmazza. A kettős és a hármas hasáb elrendezése az elsőből következik, taktikai megfontolásból. A négy egyéni pályát A, B, C, D-vel jelöltük. Ennek a módszernek az előnye, hogy a pályák idői összehasonlíthatók. Ez különösen érdekes azoknál a jó futóknál, akik egy gyengébb csapatban vannak.

Ennek a módszernek az alkalmazása három fős váltóknál akkor tanácsos, ha csak kevés csapatnak van lehetősége különböző irányban rajtolni. Ebben az esetben csak hat kombináció lehetséges.

Nem tanácsos a motala módszer használata, ha a térkép már forgalomban van, mert a hátul indulók egy saját térkép segítségével könnyen az egész pályájukat megismerhetik a rajtjuk előtt.

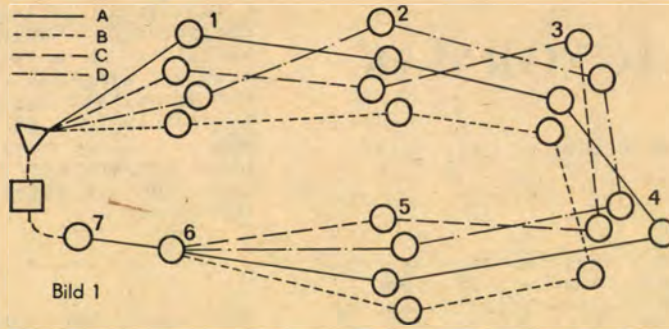

Bild 1

3.2. Farsta-módszer /Résztavok felcserélése/

Ennél a módszernél a váltópályát több elágazáson vezetjük át úgy, hogy egy váltó egyes futói különböző pályákon fussanak.
/2. vázlat/

Ez a módszer megvédi a pályákat az áttekintéstől és a mindenkor második napi váltóknál alkalmazható. Egy négyfős váltónál kétszer lehet alkalmazni. Az első és második, valamint a harmadik és negyedik futók saját alapvázsal rendelkező farstapályát futnak. Egy háromfős váltónál ezzel szemben az első és második futóknál kell alkalmazni. A pályakitűzésnél mód van arra, hogy a két ágban futó pályát egy villában összefogjuk és együtt vezetjük tovább.

A 2. rajz a következő 8 pályavariációt adja: /R-rajt, V-váltás/

- 1 R-A-B1-C-D1-E-F1-G-V
- 2 R-A-B1-C-D1-E-F2-G-V
- 3 R-A-B1-C-D2-E-F1-G-V
- 4 R-A-B1-C-D2-E-F2-G-V
- 5 R-A-B2-C-D1-E-F1-G-V
- 6 R-A-B2-C-D1-E-F2-G-V
- 7 R-A-B2-C-D2-E-F1-G-V
- 8 R-A-B2-C-D2-E-F2-G-V

Ennek a változatnak mindegyike egy választó-változat, amely mindig a villának az eredeti variációtól nem érintett ágát választja.

1 és 8, 2 és 7, 3 és 6, éppúgy mint a 4 és 5.

Igy adódnak a szabályok, hogy egy-egy váltó második futójának pályaválasztását mindig az első futója végzi el. A lehetséges pályavariációk száma /PV/ a villák számából következik /n/.

$$PV=2^n$$

Pl. 3 villánál	8 pályavariáció adódik
4 " "	16 " "
5 " "	32 " "

A 2 táblázatban az összes pályavariáció össze van foglalva, maximum hat elágazással. Ennél minden alkalommal másik választást adtunk meg, közvetlen egymás után, úgy, hogy az összetartozó első és második futók pályavariációi közvetlenül egymásután találhatók.

Az /n/ hasáb a villák számát tartalmazza. A táblázat úgy van felépítve, hogy tartalmazza a pályavariációk szá-

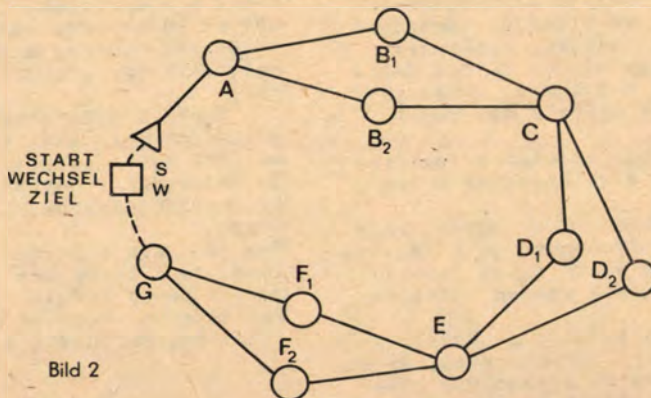

Bild 2

mát egy meghatározott számú villára nézve és azt a sort kell alkalmazni, amelyben az illető számú villa található. /Pl. 3 villánál az 1-8-ig terjedő variációk/. Ha $n=3$ akkor a táblázatnak csak a következő része érvényes:

Nr	/1/	/2/	/3/
1	1	1	1
2	2	2	2
3	1	2	1
4	2	1	2
5	1	2	2
6	2	1	1
7	1	1	2
8	2	2	1

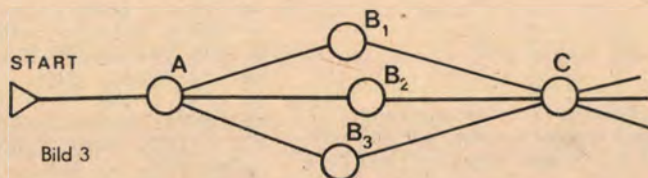
Itt csak a "villa-pontokat" ragadtuk ki és egyes kettessel az egyes két változatát jelöljük. A sémát a kettős vázlattal kiegészítve és a második futókra bővítve, a következő képet kapjuk.

Nr.	1.futók			2.futók		
	/B/	/D/	/F/	/B/	/D/	/F/
1	B1	D1	F1	B2	D2	F2
2	B2	D2	F2	B1	D1	F1
3	B1	D2	F1	B2	D1	F2
4	B2	D1	F2	B1	D2	F1
5	B1	D2	F2	B2	D1	F1
6	B2	D1	F1	B1	D2	F2
7	B1	D1	F2	B2	D2	F1
8	B2	D2	F1	B1	D1	F2

Ha egy klubnak két váltója van a rajtnál, akkor őket ugyanabba a kettős csoportba kell beosztani. Ez azt jelenti, hogy semelyik elágazásnál sem futnak ugyanarra az ágra és a következő futók mindig azt a pályát kapják, amelyet éppen a másik váltó futott előtte. Ha egy klubnak három vagy négy váltója van, ezeket ugyanabba a négyes csoportba kell sorolni. További váltóknál a variációkat ugyanabból a nyolcas csoportból kell adni. A farsta-módszer további kibővítése is lehetséges. Egy háromfős váltó optimális széttagolásához lehetséges hármas elágazásokkal dolgozni. /3. vázlat/

Az ilyen bővítések felhasználását azonban csak tapasztaltaknak, az alapváltozatban jártasoknak szabad használni.

A farsta-módszert akkor kell alkalmazni, ha a terepet már korábbi rendezvényre is használták.

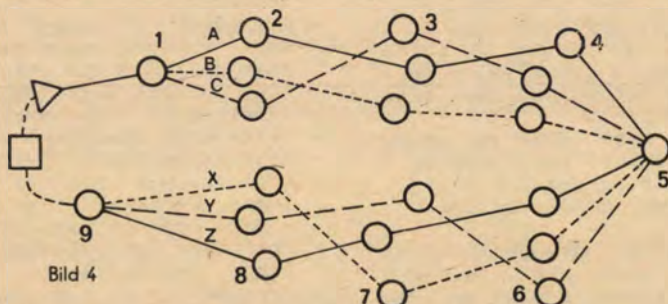

3.3 Vännäs-módszer /Réspályafelcserélő-módszer/

Ennek a módszernek az elve egyenesen a motala-módszerből következik. Az összes pálya két részre osztása révén, a hagyományos mo-

tala-módszerrel szemben, a különböző kombinációk nagyobb száma lehetséges. A pálya két részre osztását úgy lehet elérni, hogy az összes pályát egy közös ellenőrzőponton vezetjük keresztül.

/4. vázlat/

Ez a pont egy valószínű kiegészítő váltást jelent. A vännäs-módszer legkevesebb 3 fős váltóknál lehet alkalmazni.

A motala-módszer kombinációinak száma 3 fős váltóknál csak 6 különböző variáció, ami általában túl kevés.

Egy háromfős váltó számára a következő eljárási módok adódnak. Tűzzünk ki három pályát, és körülbelül a félpályánál vezessük át őket egy közös ponton. Tehát van három részpályánk A, B, és C amelyek a rajt /váltás/-tól a közös pontig tartanak és ugyancsak három részpályánk X, Y és Z, amelyek a közös ponttól a váltás /cél/-ig vezetnek. /4. vázlat/

A különbség és egyben az előny a motala-módszerrel szemben csak az, hogy az összes futó nem mindig az egyharmada fut át ugyanazon a ponton. Jobban mondva ez a "harmad" a pálya fele után ismét három csoportra lesz felbontva, amelyek mindegyike a félpályák egyikét X, Y, Z-t futja. Összegezve: így csak minden kilencedik futónak jut ugyanaz a pálya a rajt /váltás/-tól a váltás /cél/-ig. Egy futamra a következő kilenc különböző pályavariáció adódik.

A - X	B - X	C - X
A - Y	B - Y	C - Y
A - Z	B - Z	C - Z

Ezekből 36 különböző pályavariációt lehet képezni úgy, hogy minden váltó minden félpályát pontosan egyszer fut le.

A 3. táblázatban vezettük le ezeket a kombinációkat. Ezek hármásával egy variációs csoportba vannak összefogva. Ugyanazon klub váltóit egy zárt variációs csoportba kell rakni. A vännäs-módszer nem alkalmazható, ha egy már régebben forgalomban levő térképet kell felhasználnunk.

4. Tudnivalók a pályakitűzéshez.

Mind az egényi, mind a váltóversenyekre érvényes az IOF kiadványa "Richtlinien für Bahnlegung" /A pályakitűzés irányelvei/. Ezenkívül a váltófutásnál különösen figyelemmel kell lenni a következőkre.

- A pontokat úgy kell elhelyezni, hogy a futók pontnál való tartózkodása ne könnyítse a pont megtalálását!
- Ne követeljen meg a pályakitűzés szembefutást!
- A pályának elegendő útvonalválasztást kell nyújtania, ahol nincs kizárva, hogy a futók egymást gyakran látják és a váltó ember-ember elleni versenyzés jellege megmarad.

- A pályavariációkat mégsem úgy kell tervezni, hogy a futók a pálya részén együtt fussanak és csak a pontok közelében váljanak külön, hanem a pontok között egyéni útvonalválasztási lehetőségeknek is meg kell maradnia!
- Az egyes futók pályái lehetőség szerint ugyanolyan nehézségi fokúak és ugyanolyan hosszúak legyenek, hogy minden futónak ugyanakkora teljesítménnyel kelljen a váltó eredményéhez hozzájárulnia. Azonkívül a kívülvállónak könnyebb a verseny menetére a váltásokból követnie.
- A kötelező távok, /különösen a rajtnál/ olyan rövidek legyenek, amilyen rövidek csak lehetnek!
- Nagy mezőny esetén a pályavariációkat farsta-rendszerben kell rendezni. Ekkor a következőkre kell figyelni!
Az első két futók pályáját olyan gyakran kell elágaztatni, hogy akár az első, akár a második futók pályája legalább egyszer más-képp ágazzon el, mint akármelyik másik pálya, tehát lehetőség szerint kevés váltó fusson ugyanazon a pályán.
A váltók utolsó futói a pálya utolsó harmadában futhatnak ugyanolyan pontsorrenden, pályavariációk nélkül.
- Ne legyen lehetséges, hogy a futók a térkép berajzolásán kívül tudják, melyik variációt futják ők és melyiket az ellenfelek!
- Az első futók első pontjai lehetnek szorosan egymás mellett, függetlenül attól, hogy melyik módszert alkalmazzuk. Az első futók az első útvonalválasztásból ne tudják megállapítani, hogy melyik váltó melyik kombinációt futja, így van ez akár a motala- vagy a vännäs-módszernél, de csak az első, vagy a második pontig.
- A szorosan egymás mellett lévő pontokat különböző tereptárgyakra kell helyezni. A kódoknak és a megnevezéseknek egyértelműeknek és különbözőeknek kell lenniük. Például ilyen esetben kerülendő az I és J kódok egyidejű alkalmazása a szomszédos pontoknál.
- A mindenkori tereptól függően lehetséges a farsta-módszernél az első, vagy utolsó futók pályáit, egy vagy több ponttal megtoldani, a pálya előtt, vagy után. Ezek a pontok és sorrendjük különböző futók ideinek összehasonlítását teszik lehetővé
- A résztvevők számától függően a pontokra, mindenek előtt az első - és a befutópontra több ellenőrzési lehetőséget telepítsünk. /magyarul: legyen 2-3 lyukasztó, vagy kréta./
- A rendezést és a pályakitűzést egyszerűsíti, ha minden kategóriában ugyanazt a módszert alkalmazzuk.

5. Rendezési tudnivalók.

5.1. Utasítások az előkészületekhez,

A harmadik pontban ismertetett pályakitűzési módszerek különösen gondos előkészítést igényelnek. A melléklet három táblázatának alkalmazása előtt a következők a teendők.

1. A kartonra rá kell írni a váltó és a versenyző nevét, a futási sorrendet /1.,2.,3. vagy 4. futó/ és a rajtszámot.
2. A jelentkezett váltók számának egyeznie kell az alkalmazandó pályavariációk számával!
3. Minden váltónak adjunk egy pályakombinációt a tabellából, főnről lefelé. Azokat a klubokat, melyeknek több váltójuk van, ugyanabba a csoportba osszuk be! Az összes pályakombinációt alkalmazzuk!
4. Ha a versenyzők kartonjai egyforma színűek, akkor a hátoldalára tegyünk egy jelzést, amelyből a rendezők tudják, hogy melyik pályához tartozik a futó.
5. Minden térkép legyen összefűzve, a megfelelő, hozzátartozó pontmegnevezéssel.
6. A kartont aztán olyan térképhez fűzzük, amely a megfelelő pályát tartalmazza. A felerősítés úgy történjen, hogy a versenyző a pálya ismertetőjelét ne láthassa.
7. A kombinált térképet tehát a versenyzőkartont, a pontmegnevezést és a térképet rakjuk be egy átlátszó tasakba. Minden tasak hátoldalára mégegyszer rá kell írni a rajtszámot és a futam ismertetőjelét, összhangban a versenyzőkartonnal!
8. Egy váltó három, vagy négy tasakját, a versenyzőkartont, a térképet és a pontmegnevezést a futamok sorrendjében kell összefűzni.
9. Ezt a tasakot a versenyző a rajt-hoz, vagy a váltás után mint egy csomagot veszi át és a váltás után, vagy a célban ezt érintetlenül adja le.

A pályakitűző feladata, hogy még a rajt előtt átadja az értékelőknek a lehetséges kódkombinációkat a verseny gyors és biztos kiszámítása érdekében. A közönség tájékoztatására és a verseny lefolyásának könnyebb ellenőrzése érdekében minden futónak adjunk jól látható rajtszámot!

5.2. Versenyközpont

A versenyközpont a váltóknál különösen nagy figyelmet érdemel. A váltóversenyeken lehetséges nézőközönség meghatározó a versenyközpont felépítésénél. A váltóknál a rajt, a váltás és a cél egy egységet képez és jól áttekinthetőnek kell lennie a nézőldők és a kísérek számára. Különös jelentősége van annak, hogy az érkező versenyző már a lehető legnagyobb távolságból látható legyen. Ezáltal biztosítva van, még az előnevezések kiesése esetén is, egy szabályszerűváltást és az esetleges végküzdelmeket a nézők is megfigyelhetik.

A rendezők számára külön helyet kell elkeríteni. Az 5. vázlaton mintát nyújtunk egy versenyközpont felépítéséhez.

5.3. A RAJT

A váltófutásnál minden kategória egyszerre rajtol. Legalább egy kategória első futói elég széles rajtvonalban felállnak. Nagy mezőny esetén több sorban is felállhatnak a rajtolók. A rajtjel egy lövés, vagy más jól hallható hangjel legyen, esetleg valami látható jellel is kiegészítve. A tömegrajt helye közvetlenül a váltás, tehát a cél közelében legyen. Akár a motala- akár a vännäs-módszernél a futók ideinek összehasonlítása érdekében a rajttól az ellenőrzőpontig, vagy a váltástól az ellenőrzőpontig a kötelező távoknak egyforma hosszúaknak kell lenniük. Akármelyik módszert alkalmazzuk, mindegyik futamban a tájékozódásnak ugyanazon a helyen kell kezdődnie. Ennek a feltételnek a kikerülése farsta-módszernél lehetséges, ahol első futók pályáját egy, vagy több ponttal meghosszabbítjuk.

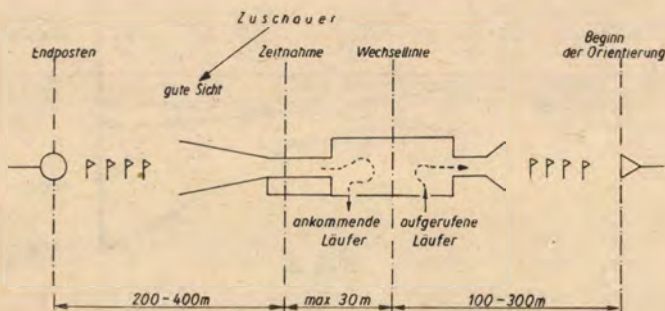

Bild 5

5.4. Térképkiadás

Különös gonddal kell elrendezni a térkép kiadását a különböző pályavariációk alapján. Minden futónak feltétlenül a sorsolás által hozzárendelt térképet kell megkapnia, különben a rendezvény szabályos lebonyolítása veszélyeztetett. A rajtot a következőképpen oldhatjuk meg.

- A legegyszerűbb forma kicsiny, áttekinthető mezőny esetén az, hogy a térképeket közvetlenül a rajtvonalon lerakjuk a földre a futók elé a rajtszámok sorrendjében. A rajtparancsra a futók felemelhetik és megfordíthatják a térképeket.

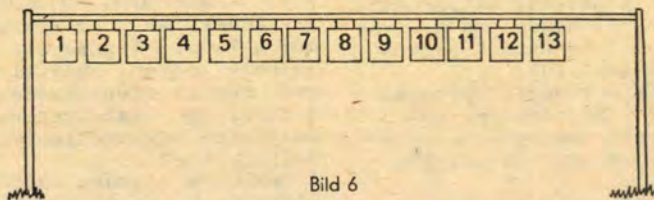

Bild 6

Ahhoz, hogy hogyan lehet a versenyzőktől jobban megóvni a térképek felfüggesztési helyét, a 7. rajz ad tanácsot. A szabályszerű bevezetésnek ekkor nagyobb jelentősége van és a rendezőktől lelkiismeretes munkát kíván. A térképek lefektetését vagy felfüggesztését, nagyobb versenyek esetén, akár minden futó számára már előre is elvégezhetjük.

A váltás utáni térképkiadást a felfüggesztéses, a második módszerrel végezzük. A térképeket átadhatjuk közvetlenül a váltás után, de akár a szalagozás végén, tehát a tájékozódás kezdetén is. Alapjában a térképkiadást úgy kell megoldani, hogy a futók a térképeiket a rajtszámaik alapján egyértelműen elvehessék. Úgy, hogy a helyes térkép elvételének felelőssége a futót terhelje. Mégsem menti fel a rendezőket ez a módszer attól a fela-

- A térképeket kézmágasságban a rajtvonalon, vagy egy bizonyos távolságban, jól látható rajtszámmal a hátukon, felfüggesztjük. /6. vázlat/ A futók a rajt után erről a felfüggesztésről veszik el a térképeiket. Ha a felfüggesztés a rajttól messzebb van, ügyeljünk arra, hogy a térkép leszakításakor a többi, még le nem szakított térkép stabilan lógva maradjon. Tehát ne kötélén függesszük, hanem lehetőleg szilárd állványra.

dattól, hogy a helyes térképérvételt ellenőrizték és adott esetben egy rossz térképérvételnél közbeavatkozzanak. De nem a versenybíróknak kell a helyes térképet a versenyzőnek odaadnia. Azt a versenyzőt, aki rossz térképpel futott, ki kell zárni. A felcsérelődések esetére tartunk kéznél egy tartalék térképet /lehetőleg egy kollekciót az összes pályavariációkkal/ és egy listát a pályafelosztásról. Egy megfelelően hozzáértő versenybíróknak a verseny egész ideje alatt a térképkiadásnál kell lennie.

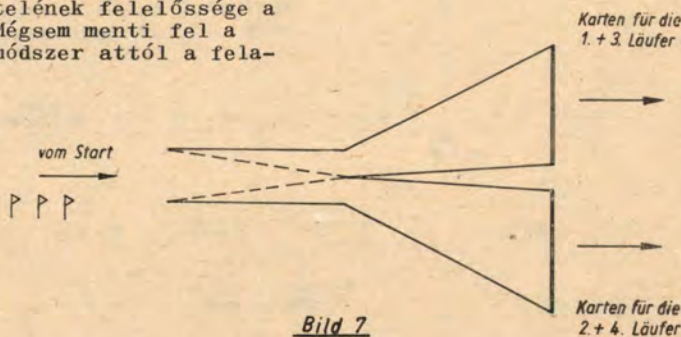

Bild 7

5.5. A VÁLTÁS

Az érkező versenyzőket legalább két perccel a váltás előtt jelezni kell az utolsó pontok egyikéről, rádióval. Az érkező versenyzőket elég messziről látni kell, hogy szabályszerű kikiáltás és váltás lehetséges legyen egy esetleges rádióhiba ideje alatt is. Célbaérkezéskor a versenyzővel kapcsolatban a következő dolgok történnek.

1. időmérés
2. váltás érintéssel
3. térképleadás

Ennek a sorrendnek a felbontása lehetséges akkor, ha a rendezési feltételek megkívánják ezt.

Egy versenybíró ellenőrizze a szabályos váltást!

Lehetséges futásirányban történő váltás, vagy szembeváltás. Biztosítani kell a térkép és a karton elvételét és csak a verseny befejezése után szabad visszaadni azokat.

A befutó versenyzők hirtelen lefékezésének elkerülése érdekében a váltóvonal az 5. vázlat versenyközpontjának elvi vázlatával ellentétben lehet a futásiránnyal párhuzamos is. /8. vázlat/

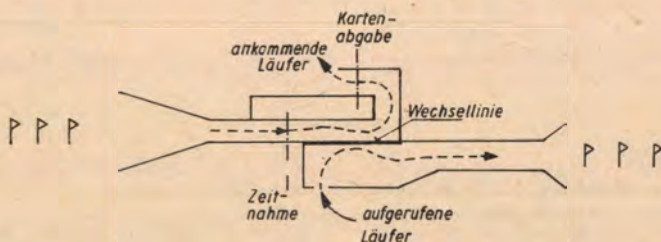

Bild 8

5.6. A CÉL

A célnak ugyanabban a vonalban kell lennie, ahol az időt mérik. Ugyanazt a folyósót lehet használni, amelyre a váltófutók is érkeznek. Egy jelentős verseny, vagy nagy mezőny esetén jobb, ha a célnak a váltófolyósóval párhuzamosan saját külön kordont építünk. A célkapunak ebben az esetben 5 méter szélesnek kell lennie, hogy a véghajrának ne legyen akadálya. A váltónál célbírókat kell kinevezni, aki a befutási sorrendet eldönti. Ez a döntés nem vitatható. A befutópontnak minden futásban ugyanannak kell lennie, akármelyik módszert is használjuk.

A megkívánt térbeli összhangot éppen úgy, mint a rajtnál, könnyen biztosíthatjuk, ha az utolsó futók pályáját farsta-módszer használata esetén, egy vagy több ponttal meghosszabbítjuk.

5.7. SZÁMÍTÁS, ÉRTÉKELES

Az értékelőközpontnak amellet, hogy mint egy egyéni versenyen, alaposan értékeli a versenyzők eredményét, még a váltó közönségének tájékoztatása is a feladata.

Ehhez gyors reagálás és a fontosabb információk kijelzése szükséges. A következő információk szükségesek gyorsan.

1. Minden váltásra szólított versenyző rajtszámát jegyezzük egy táblán.

2. A már váltott versenyzők rajtszámát lehetőleg ugyanezen a táblán jelöljük meg.

3. Minden váltás, vagy célbaérkezés után jelezzük az egyes váltók összedejét. Csak ezután az információ után következik a kartonok ellenőrzése és az egyes futók ideinek kiszámítása. Ebből adódik;

4. adott esetben a 3. pontban kiadott eredmények javítása,
5. minden futó egyéni idejének kiszámítása.

6. Ha egy kategória minden utolsó futója már fut, nyilvánosságra hozhatjuk a kombinációk összeállítását.

Mind ezek mellett a látható információk mellett jó, ha egy hangosbeszélőn keresztül lehetőleg sok információt közlünk a közönséggel. Az utolsó ponttól a váltáshoz, vagy a célba közelgő versenyzők hangosbeszélőn történő bejelentése különösen érdekes lehet.

Az értékelőközpont gyors és biztos munkájához a váltóknál egy speciális karton használata szükséges.

A kartonoknak egy rendezvényen belül ugyanolyan színűeknek kell lenniük. A színes ismertetőjelek, vagy a különböző kombinációkhoz különböző színű kartonok használata nem megengedett.

5.7. Eredménylista

Az eredménylista elkészítése attól függ, hogy melyik módszert alkalmazuk.

1. Motala-módszer

A részletek csak a lefutott pályák ismeretével jelentősek. Az egyes futók megadott helyezései a futott pályákra vonatkoznak.

2. Farsta-módszer

Az egyéni idők megadása nem teljes, ezért csak a váltásidőket adjuk meg.

3. Vannas-módszer

Az egyéni időkhöz a pályák megfelelő kombinációi is meg vannak adva.

6. Pontmegnevezések

Különösen nagy jelentősége van a váltóknál a pontmegnevezések megfelelő hozzárendelésének. A pályák ellenőrzésével egyidőben a térképre biztosan felerősített pontmegnevezéseket is ellenőrizzük. A pontmegnevezéseket váltóversenyen nem szabad előre kiadni, mert a kódok segítségével a résztvevők azonnal felismerik a pályakombinációkat. A fordításipróblémák miatt szükséges a szimból-pontmegnevezések alkalmazása. Ehhez dolgozta ki és adta ki az IOF a "szimból"-pontmegnevezéseket. A nemzetközi váltóversenyeken e képpel rendszert kell alkalmazni. A szimból /képpel/ párhuzamosan a feliratokkal /észak fele/ a térképre kell ragasztani, vagy fűzni.

/folytatjuk/

Címkép: Kiss Zoltán, a Postás versenyzője.

Hátsó borító: Sótér János, szintén

Postás

Korik A. felv.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes száma ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest V., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

HEHL ISTVÁN

1927- 1980

Szakosztályunk versenyzője, első osztályú versenybíró, 1980. április hó 15-én, súlyos betegség következtében elhunyt. Ötvenhárom évesen, élete teljében távozott közülünk.

Halála nagy veszteség számunkra, mert nemcsak barátunkat, hanem tanítónkat is elvesztettük. Tudását, tapasztalatait mindig átadta a versenyzés során és a rendezések terén. Sokat tanultunk tőle. Emlékét megőrizzük.

Z. Danuvia S E

tájéfutó szakosztálya

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D.L. BUDAPEST. Lehet, hogy rosszfényvet szövetségünkre, de nincs semmiféle kimatztatásunk arról, hogy melyik külföldi szövetségben milyen pozíciót töltenek be a válogatott versenyzők, s különösen nem tudjuk, hogy egy-egy elnökségnek hány élversenyző tagja van. Az ön által idézett cikk írója bizonyosan ezen adatok birtokában vélekedett úgy, ahogyan azt leírta. Forduljon hozzá bizalommal, lakáscíme az edzők közt megtalálható. Sőt! Megbízható adatoknak mi is nagyon örülnénk.

S.N. SOPRON. "Már ideje lenne, ha oda figyelnének a sportágunk jelképének a bójának a helyes írására! Mellékelem az Esti Hírlap cikkét, s idézem: "...rajta minden bólya, hajó, komp -- akadály képe! Hát egy országos napi - lap csak tudja, nem?"

A jeles lap május 10-i számát köszönjük, de mi továbbra is j-vel írjuk, megszokásból. Meg egyébként is így szabályos. A golyát viszont nyugodtan írja ly-al.

ISSN 0113-4697

TZ 80 528

13+1

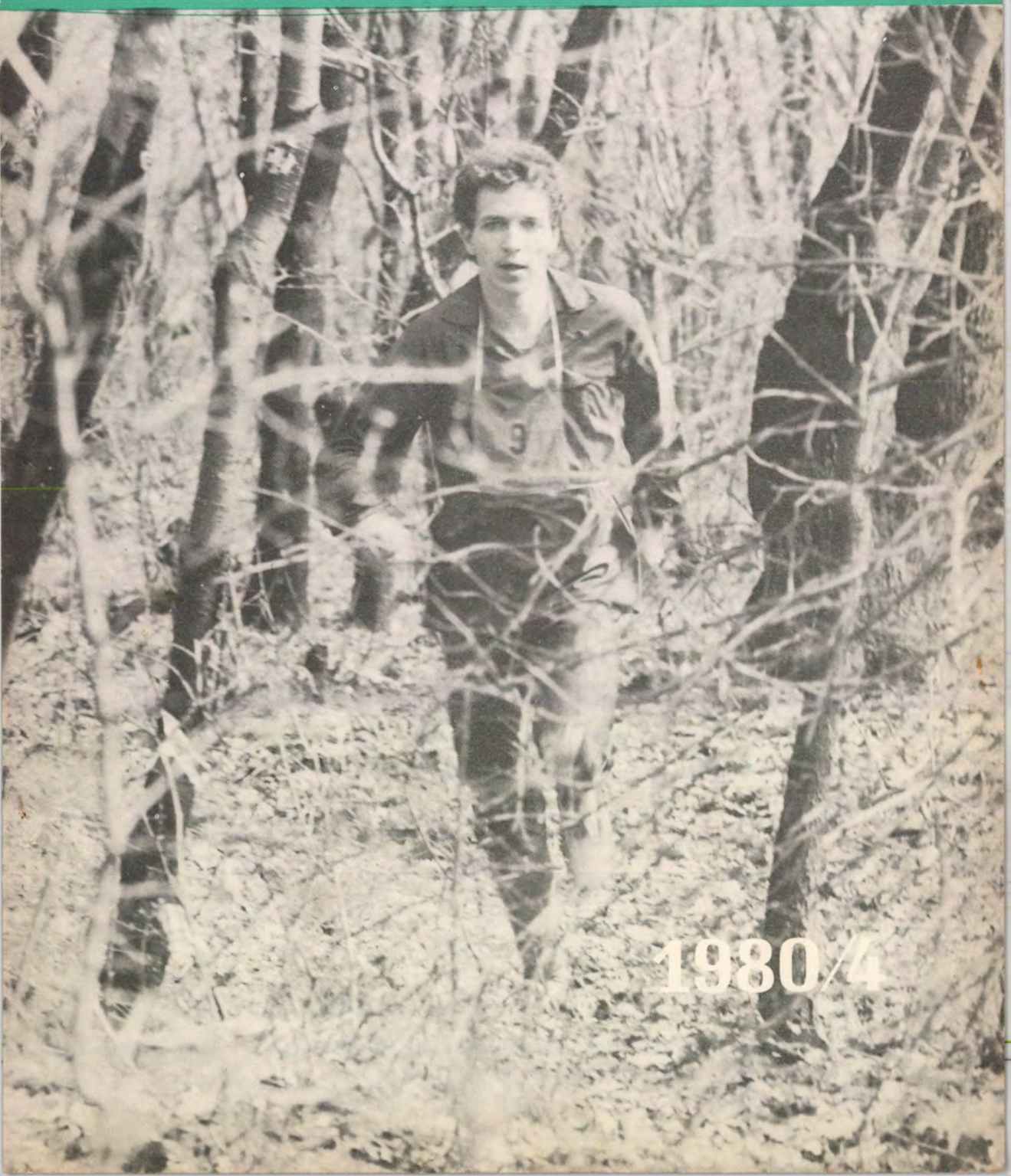

TOTO

ARA: 450 Ft

TÁJFUTÁS

1980/4

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

4.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítási helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. július
Terjeszti a Magyar Posta

Mindenki az 1983- as magyarországi világ - bajnokságról beszél, beszél és beszél. Hogy lesz, mint lesz, de le fogunk égni. Pedig mennyi sok jó ötlet lenne, amit meg lehetne valósítani. Mi is azt hittük, hogy ötletek halmazát kell elbírálnunk. S most mikor ezek a sorok íródnak a sajtóknban meghírdetett ötletpályázatra, a beérkezett javaslatok száma nulla. Egész pontosan. Pedig naponta hallok aggódó hangokat. De azzal a VB szervezőbizottságha nem tud mit kezdeni. De azért nem veszítjük el kedvünket és meghírdetjük a világ bajnokság jelvénytervét. Hogy milyen sikerrel, az majd idén ősszel elvlik. Az ötletvásár "sikerét" minden bizonnyal túl fogja szárnyalni.

Ötleteket pedig még mindig szívesen látunk, de még inkább olyanokat, akik sziporkázó ötlettüzijáték helyett csak egyszerűen dolgozni akarnak. Még, ha szürkén, egyszerűen, csöndesen is; mert az előbbrelépéshez igaz, hogy kellene különös emberek, de az ő munkájuk sem érvényesül sokak tevékenysége nélkül.

Kicsiny rovatunk példabeszédnek is beillenek, pedig a szerkesztőnek ez nem szándéka. Remélem így olvassák előfizetőink is.

«EDZÉSNAPLÓ»

Hullafáradtan érkeztem az edzésre. /Ha az ember egész nap egy dögnehéz kalapácsot emelget, nem is érkezhethet másként./ Harminc perc kemény bemelegítés után, amely inkább tünt erőfejlesztő gimnasztikának, mint bemelegítésnek, nekiláttunk a tényleges feladatnak. Nyitásfogadással kezdtünk, félórán keresztül repkedtünk a salak felett, hogy szeretett edzőnk labdáit visszaadhassuk....

Valahogy így nézhetne ki egy múltbeli edzésnaplóm, ha akkoriban vezettem volna ilyet. De erről szó sem volt. A mester látta mit csinállok, a többiek is ezt csinálták, és szelid hangon rámondított, ha esetleg későn sáncoltam. Hogy mindez miről jutott eszembe?

Valamelyik versenyen mesélt egy klubtársam; volt ifjúsági válogatottról, kinek edzésnaplójában szépen szaporodtak a lefutott kilométerek, de a lába sajnos nem tudott erről. Bár nagyon könnyen általánosítok és mindenkire ráhúzóam a vizes lepedőt, most megpróbálok ettől eltérni, és inkább másról beszélek.

Gyakran van lehetőségem tapasztalni milyen nehéz egyedül edzeni és főleg nekiindulni. Számtalan olyan momentum van az életben, amely elfeledteti a futást. Fiatal korban ez még fokozottabban jelentkezik. Nem alakult ki még a kötelességtudat /bár egyáltalán kötelesség-e edzeni?/, a jellem könnyen befolyásolható. Sokkal inkább a pillanatnyi öröme, mint a távlati célok határozzák meg az életet. Ilyenkor még nem beszélhetünk önálló, céltudatos felkészületről, csak néhány kivételes esetben. A tizes életévekben az edző személyisége az egyik legfontosabb tényező, amely a sportnál, pontosabban a rendszeres munkánál tartja a fiatalokat. /Egy kis adalék: 9-11 éves korban a szülő, barátok példája, a felnőtt ideálok irányítják a sport felé a figyelmet. Ebben az életkorban kerülhet a középpontba az élsportoló-eszmény. A későbbiekben a klubszeretet, a közösség, a csapat játsszi szerepet a motiválásban és természetesen az edző személyisége, kibem sokszor megértőbb apát, anyát lát a fiatal. No de mikor nyílik lehetősége az edzőnek arra, hogy minden edzésen lépésről-lépésre kövesse tanítványa ténykedését? Ez tájfutásban szinte lehetetlen. A még jobban szemmel követhető sportágban is előfordulhatnak lazítások. Gondolok itt elsősorban az atlétikára, azért erre, mert példát is tudok hozni. Elég régen dolgozom együtt egyesületem gyaloglóival, akik között utánpótlás válogatott ifi, serdülő bajnokságok győztesei, helyezettei vannak.

A nagy létszámú csoportnál, különböző időpontban kezdett edzések esetén lehetetlenség számontartani ki hol tart. Így, néha főleg a serdülők sokat lógnak. Jókorákat pihengetnek a résztávok között. Gyakori, hogy csak a feladatok háromnegyedét végzik el. Az edzésnaplóba aztán az előírt adat kerül, tényként. Mégis ők, korosztályuk legjobbjai, de a hasonló korú külföldiektől már elmaradnak. Láthatjuk, hogy nem csak a tájfutás problémája a lazítás. Ez azonban nem szentesíti a helyzetet. Arra kell törekedni, hogy ez ne így legyen. A tizenévesek kihagyásait nem lehet megszüntetni a felnőttkor lelkeményebb edzéseivel sem. Az ilyen munka olyan, mint az alap nélküli ház, az első áradás elviszi.

Az edző feladata nem csak a felkészülési terv elkészítése, hanem annak végrehajtása is. Ehhez már sportoló is szükséges. A versenyző pedig nem biztos, hogy hatalmas szóra elvégzi a feladatot. Az edzőnek egy, a bizalmon alapuló kapcsolatot kell kialakítani. Ez elég ingatag alap. Az edző nevelő munkájától függ, mennyire lesz a kapcsolat őszinte, hazugságoktól mentes. A sportolóval meg kell értetni a feladatot, értelmi szintjének megfelelően bevonva őt a tervezésbe az edzésterv előkészítésébe. Az őszinte légköri közönség munka az első lépés a jövő sikerei felé. Minimális az olyan edzőmódszerek száma, hol az edző, versenyzője háta mögött állva hajszolhatja őt a felfelé vezető úton. Szabványosított terepkörön, pályán végzett munkánál erre lehetőség van. De a tájfutás varázsa abban is rejlik, hogy minimális a monoton-edzés, /de el nem kerülhető/. A munka nagy része változatos körülmények között folyik. Ha az edző futógyorsasága nem olyan, hogy követni tudja tanítványait, eddzen velük, s akkor lehetőség van a lazításra. Ezt elkerülni csak neveléssel lehet. Ha kialakul az együttműködésben az igény a jobbra, a többre, akkor a fejlődés egyik tényezője biztosított. Már csak megfelelő szakmai tudás, edzéslehetőség kell és ezt az elégedetlenséget kamatoztatni lehet.

Minden edző feladata, hogy tanítványjaiban kialakítsa, a felelősség érzését. Az edzések, versenyek az erdő homályában zajlanak. Ha a versenyző nem közli edzőjével a pályán történeteket, érzéseit, véleményeit, az edzéstervek megalapozatlanok lesznek. Ezek megrontják a légkört. A versenyző nem hisz a végzett munka eredményességében, kételkedni kezd edzője szakmai felkészültségében. És igaza van. A jó kapcsolat kialakítása az edző feladata. Ő az akinek meg kell értetni, hogy az elhallgatott tények akadályoz-

zák a munkát, lehetetlenné teszik a tervezést. A tájfutás a többi sportágnál sokkal jobban igényli aktív közreműködést, a felkészülés különböző fázisaiban. Ebbe az aktív közreműködésbe beletartozik az edzésnapló felelősségteljes, őszinte vezetése is. Nem irodalmi alkotásra van szükség, hanem a pulzusadatok, a végzett munka és az észrevételek regisztrálására. Csak ezek ismeretében lehet az eredményeket helyesen értékelni és esetleg megváltoztatni az edzőmódszereket, edzőmódszereket. Értjük el azt, hogy a versenyzők álljanak bármilyen szinten, vezessenek edzésnaplót. De ne azért tegyék ezt, hogy elkerüljék a korholást, hanem azért, hogy gy segítségre legyenek edzőjüknek.

Edző és versenyző kapcsolatának számtalan formája elképzelhető. Kialakulhat spontán és céltudatos pedagógiai munka eredményeként. Mindkét út egyformán jó, ha az eredmény őszinte légkör, bizalom és felelősség egymás iránt. Visszatérve kezdeti gondolataimhoz, úgy vélem önmagunk jó színben való feltüntetése; társadalmi jelenség. Azonban ahogy a sivatagban is vannak oázisok, akként a sport is lehet más, mint a környezet. /A kölcsönhatások nem szüntethetők meg./ A lehetőségek adottak, a mérce elég objektív és neveléssel a mikroközösségek légköre tisztítható. Azt azonban már csak remélni tudom, hogy erre igény is van.

Vékony Andor
GEAC

Milyen idő lesz a világbajnokságon?

1983-ban Magyarországon lesz a tájékoztatósi futó világbajnokság. E többnapos rendezvény kapcsán felmerült az a gondolat is, hogy lehetőleg olyan időszakban rendezzük, amikor az időjárás kedvező a versenyzéshez.

Teljes bizonyossággal még egy napra előre sem lehet megmondani a várható időjárást. Ha a nagy térségben zajló időjárási folyamatok a várakozásnak megfelelően alakulnak is, a helyi viszonyok ezt úgy módosíthatják /késleltethetik, megszüntethetik a várt időjárási jelenséget/, hogy az ország kisebb-nagyobb területére nem lesz igaz a prognózis. A napi prognózisnál sokkal hálátlanabb feladat hosszabb távú előrejelzést készíteni és az előrejelzést kívánt időszak növekedésével egyre nagyobb a bizonytalansági tényező.

Végül eljutunk oda, hogy nyugodt lelkiismerettel nem sokkal mondhatunk többet, mint hogy nyáron meleg lesz, télen pedig hideg. Ennél többre a közkezen forgó, amatőrök, vagy reklámszakemberek által készített előrejelzések sem képesek. 1983 nyaráig gyakorlatilag négy évre előre kell tanácsot adni a rendezés időpontját illetően. Egyéb rendezéstechnikai megfontolások után, már csak meteorológiai szempontból alkalmas hetet kell kijelölni augusztus vége és szeptember eleje közt.

A hosszú idő ellenére nincs nehezebb dolgom, mint azoknak a jó megfigyelőképességgel rendelkező elődeinknek, akik a népi időjárási szabályokat készítették /pl: Sándor, József, Benedek.../, azaz megfigyelték az éghajlati valószínűségeket.

Velük szemben nekem rendelkezésre állt hosszú évek írott meteorológiai megfigyelésanyaga és némi számítógépkapacitás.

Ha áttekintjük az utóbbi öt év említett időszakának időjárását /1. ábra/, akkor az ötből három esetben augusztus 20 és szeptember 1 táján két, aránylag markáns lehülés következett be. A két időszak közt jó idő volt. Legalacsonyabb napi maximumok 1977-ben voltak, de 20° alatti legmagasabb hőmérséklet itt is csak egy napon volt. Csapadék hol esett, hol nem, azaz öt év alapján nem sokat lehet mondani a csapadékvalószínűségről. Ezért azt részletesebben elemeztük. A csapadék ötnapos /pentád/ összegei augusztus 20-25 és szeptember 1-5 között emelkednek hatvan-éves átlagban /2. ábra/. Ez is azt mutatja, hogy

aug. huszadika tájékán és szeptember első napjaiban általában hűvösebb, csapadékot hozó légtömegek érkeznek Magyarországra. VIII.20. körül legkevesebb az eső Szeged és Bp. térségében /2-3 mm/, ha csak a vizsgált 5 állomást tekintjük. IX.hó első 5 napján Debrecen és Szeged térségében /3-5 mm/. A csapadék relatív gyakorisága legkisebb szept. 5-lo közt, Szegeden akkor kiugróan alacson /3. ábra/. Végül a negyedik ábrán az időszak napi csapadékaiknak valószínűségei láthatók. Különválasztva a legalább 1. 5. 10 mm illetve ennél az értéknél nagyobb csapadékok valószínűségei. E feldolgozás adatanyaga nem teljesen azonos az előző két ábrával, de 3 %-nál kisebb hibával összehasonlíthatók.

Értékelve az eddigieket: aug. 15 és 20 között valamint szept. elején nem lenne célszerű a Dunántúlon rendezni a VB-t. A két időszak közé Bp. környékén, ill. a Keszthely-Bp. vonaltól keletre a legkevésbé valószínű a csapadék.

Ha rajtam múlna, augusztus 22. és 28. közé eső héten rendezném a világbajnokságot, mert sütni fog a nap és meleg lesz.

De azért vinnékesernyőt is. Össze-csukhatót: a táskában, mert ha esik az eső, elő lehet venni "ezt én előre tudtam" felkiáltással. De ugyanakkor feltűnés nélkül benne lehet hagyni, ha süt a nap - "mert én megmondtam, hogy nem fog esni".

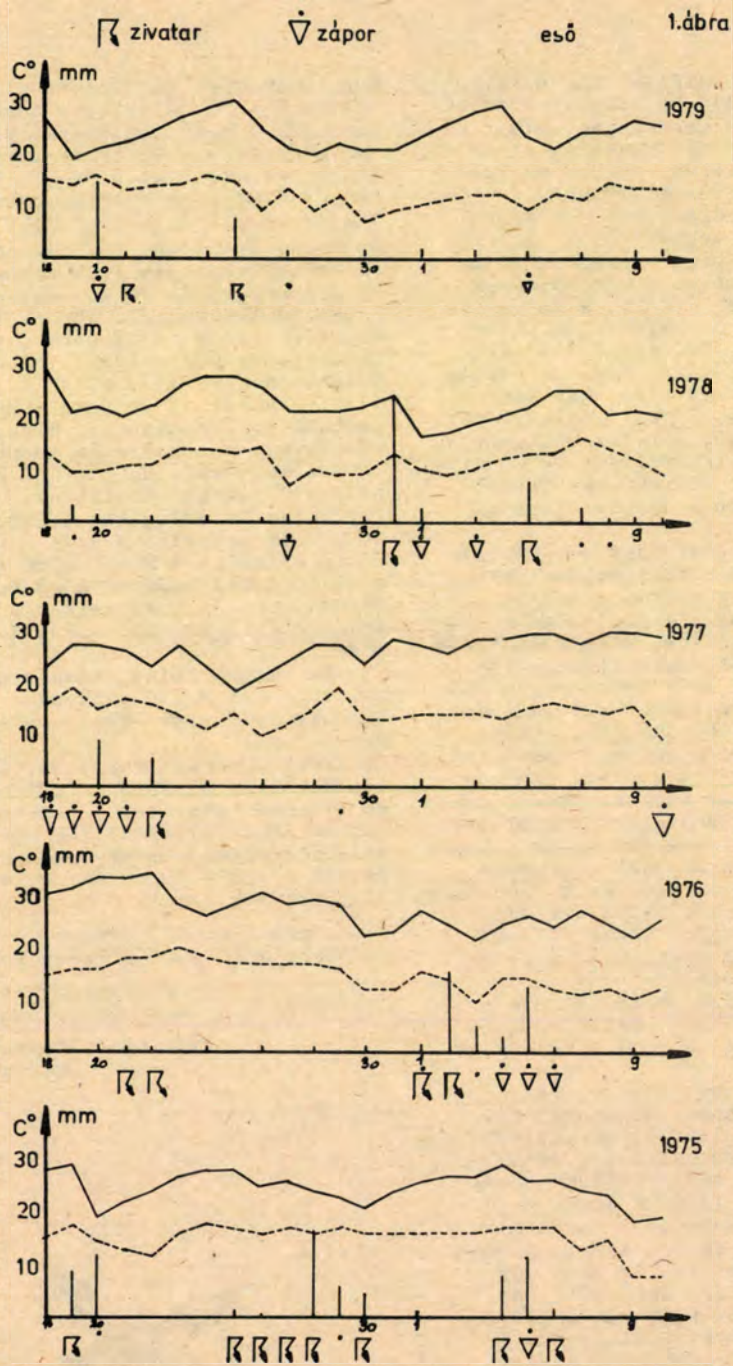
/Köszönetet mondok azoknak a munkatársaimnak, akik segítségemre voltak./

Walkovszky Attila
tudományos munkatárs

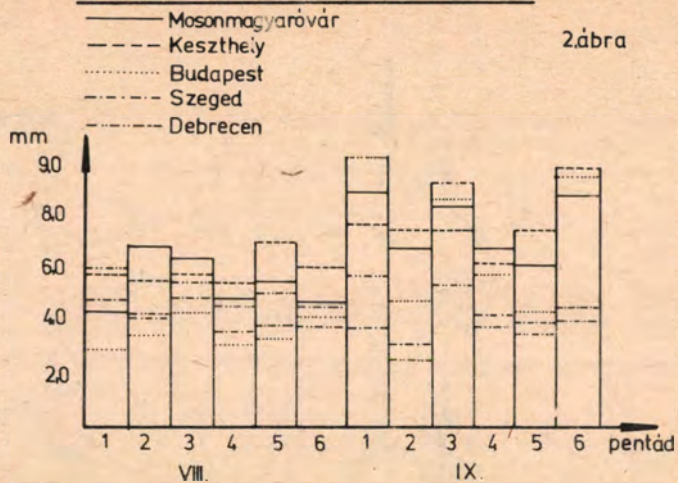
OMSZ Agrometeorológiai
Obsz. Szarvas

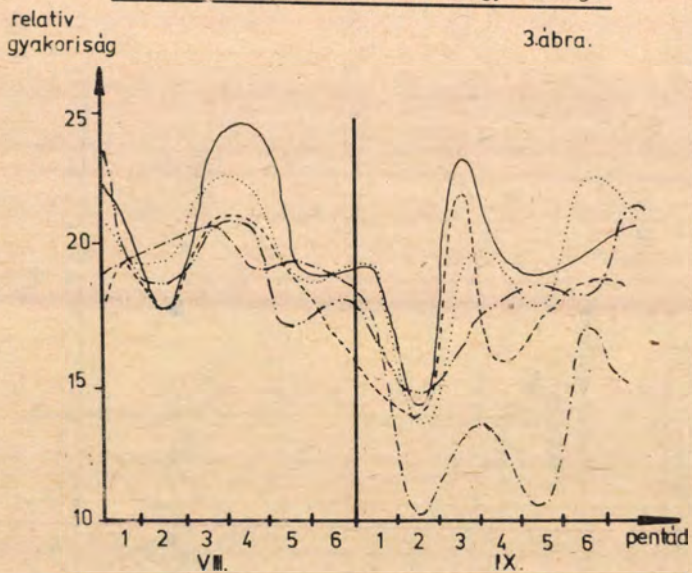
Aug. 18- szept. 10. között a max-min hőmérsékletek és a csapadék alakulása.

VII-IX. havi csapadék megoszlás pentád átlaga

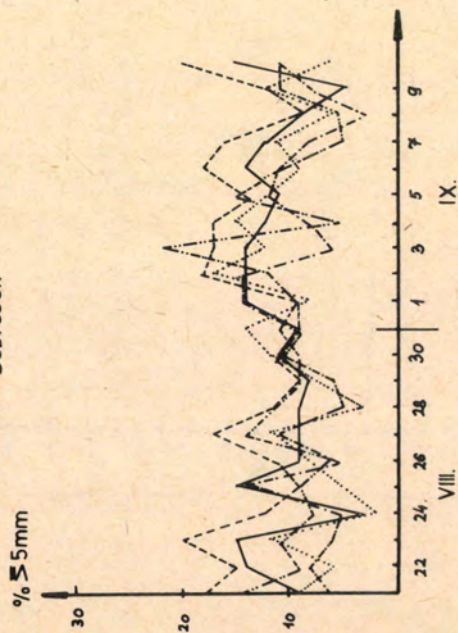
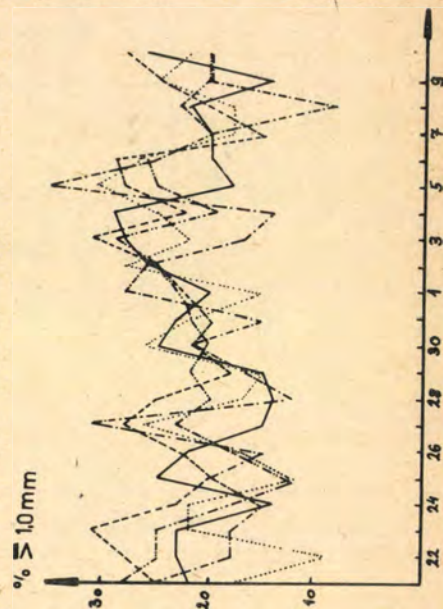
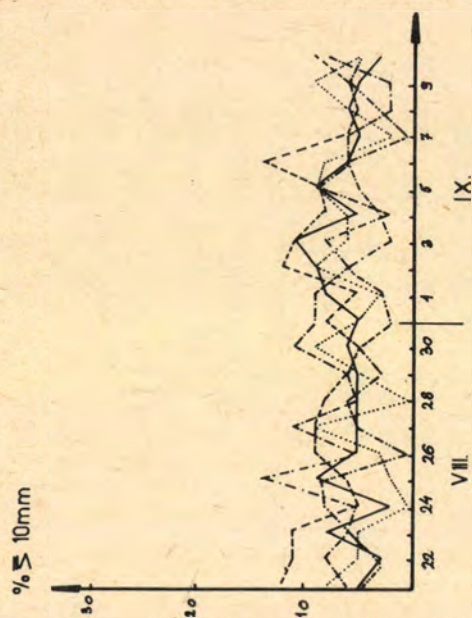
VIII-IX. hónapban a csapadék relatív gyakorisága

A csepdek valószínűsége

4. ábra

- Mosonmagyaróvár
- - - Keszthely
- Budapest
- Szeged
- Debrecen

SZÉLRÓZSA

A FINNEK A MAGYAR TÁJFUTÁSROL, A VB -RŐL...

A tájfutók érdeklődése a közeljövőben Közép-Európára irányul. 1981-ben Svájcban, 1983-ban pedig Magyarországon rendezik a világbajnokságot. A november első hetében megrendezett magyarországi versenyeknek közel ezer résztvevője volt, felerészben külföldiek.

150 svéd és 85 finn állt rajthoz. Az élversenyzők nagy részének az idény végén már nem volt fontos az eredmény. Egyrészt már "leeresztettek" a VB, és a kimerítő versenyidény végén, másrészt nyugodt körülmények között akartak ismerkedni az új viszonyokkal és az egészen másfajta tájékoztatósi követelményekkel.

Mindazonáltal megerősödött az a vélemény, hogy különösen a férfiak között a norvégek és svédek fiatal és lendületes csapata egy lépéssel, talán kettővel is megelőzi a finneket. Liisa Veijalainen könnyedén győzött, de ennek ellenére foglalkozniuk kell a finneknek a női utánpótlással is.

A magyar vendéglátók és a többi északi versenyző megrökönyödésére a finn válogatott nem vett részt a Nemzetek Versenyén. A kölcsönös vendéglátáson alapuló csehszlovákiai edzőtábor hasznosabbnak tűnt és a válogatott nagy részének problémát okozott az otthoni tennivalók még hosszabb ideig való elhanyagolása.

A finn válogatott VB-re való felkészüléséhez Csehszlovákia tűnik a legmegfelelőbbnek, mivel Svájcba csak ritkábban juthatnak el a magas árak miatt. A szocialista országokban is jelentősen növekedtek az árak, pl. Magyarországon bizonyos élelmiszerárak 1979-ben közel 80 %-kal emelkedtek! /írja a Suunnistaja c. lap, a ford./

Ennek ellenére lehetséges versenyeket és edzőtáborokat szervezni elfogadható áron, elkerülve az idegenforgalmi idényben óriási budapesti és balatoni turistahadát. Magyarországon kitűnő terepek és elfogadható térképek várnak minket. Szükség van elfogulatlanságra és alkalmazkodóképességre, és mindennekelőtt jó kondícióra. Ne féltsük a kéz és a hátsó rész finom bőrét! Felfelé a meredek hegyoldalon az ágakba kapaszkodva kell haladni, lefelé pedig gatyaféken.

Feltétlenül övni kell a lábkat és a karokat, bár egyes bennszülöttek egyszál trikóban és rövid nadrágban is képesek a szúrós bozótban rohan-

gálni. A kullancs továbbra is szedi az áldozatait Közép-Európában. Nem Monspart Sarolta megbetegedése az egyetlen.

Bár még sok probléma vár megoldásra, úgy tűnik, hogy az 1983-as VB színvonalas megrendezése becsületbeli kérdés a magyarok számára. Az előkészületekkel háromtagú intézőbizottság foglalkozik. Nemzetközi ellenőrzőbíróknak az angol Brian Jamiesont nevezték ki.

A VB alapkövetelménye, hogy a terep egyenlő feltételeket biztosítson a versenyzők számára. Ilyen, a VB színvonalának megfelelő terep nincs túlságosan sok Magyarországon. Mindent összevetve az edzőtáborok, a VB és tartalék céljára 8-12 térképre van szükség. Ráadásul számos nemzetközi használatra alkalmas terep már teljesen "leversenyezett".

A sors iróniája, hogy sok éves várakozás után a saját világbajnokságunkhoz Csehszlovákiában kell edzőterepet keresnünk, mendják egyes magyar élversenyzők szegyenkezve./sic!!/

A megoldás egyik kulcsa lehetne az, ha a VB edzésekre a rendezők megkaphatnának néhány lezárt területet. Ilyen a Balaton környékén is található, ahol a szállásproblémákat is könnyebben meg lehetne oldani.

Megfelelő edzőközpont lehet még Magyarország második legnagyobb városa Miskolc és környéke, nem egészen 200 kilométerre Budapesttől.

A VB időpontja 1983. szeptemberének első, vagy második hétvége. Pénteken futják az egyéni és vasárnap a váltót. Kérdés természetesen még az is, hogy az IOF részvételi korlátozásai miatt megváltozik-e az egész VB rendszer?!

A Suunnistaja c. lapból fordította Lux Ágnes

Elsősorban egy pár sort szeretnék arról megemlíteni, hogy meglepően sokaktól kaptam levelet, illetve megajánlást. Ezek közül egy pár feladótól a következő kiegészítéseket kaptam. T.I. Szegedről azt írja, "Nagyon ügyes fogós kérdéseket tettél fel, igazad van, most ezt kell tenni, Visszaemlékezni...". Pécsről K/1174 írja: "Elnézést kérek, hogy hozzáértés nélkül "jogtalanul" beleszólok a Pásztói SE versenysorozatába, de szerintem egyértelmű és nem lehetetlenül eldugott adatokat kellene megkeresni velünk". Igaza van az első kérdésből sajnálatos módon kimaradt a "férfi" szó. Ugyancsak Pécsről K.E. tollából idézve: "Ötletedért gratulálok!. Nálunk már az első nap vita alakult ki és ha semmi más, de haszon ez, hogy a mai ifjak emiatt végiglapozzák a történelmünket..." B.L. budapesti levélíró precíz válaszai figyelemre méltók. Kár, hogy T.T. nagykanizsai levélíró válaszát az első kérdés miatt nem tudom elfogadni, majd pontatlan a második válasza is. Mint említettem az igaz, hogy kimaradt a férfi szó az első kérdésből, de többiek mindannyian helyesen oldották meg a feladatot. Nem is ezért, hanem a második kérdés helytelen válasza miatt nem tudom elfogadni válaszokat S.Zs. válaszával együtt. De még nincs semmi veszve mivel a mostani jóval könnyebb totó lehetőséget biztosít a javításra.

Általános TOTÓ

1. Mennyi a versenyidő egy F 15 B kategóriás váltócsapatnál?

1. 1 óra
- X. 120 perc
2. A verseny távjától függ.

2. Mely térkép nyerte el az "Év térképe" címet 1972-ben?

1. Jánoshegy
- X. Mecsek 4.
2. Gaja-szurdok

3. Pár évvel ezelőtt a TV "Mozdulj" sorozatában mutatta be a X.Hungária kupa néhány eseményét. Hol rendezték ezt a Hungáriát?

1. Salgótarján
- X. Veszprém
2. Nagykanizsa

4. Magyarország egyik alapító tagja a Nemzetközi Tájékoztató Futó Szövetségnek. Mi a szövetség rövidített neve?

1. NTFSZ
- X. OLG
2. IOF

5. 1979. évben rangsorvezető volt.

Ki ő?

1. Kiss Zoltán
- X. Horváth Magda
2. Kelemen János

6. Kit illet a hazai tájfutósport "Kapitány" becenévvvel?

1. Bokros István
- X. Sótár János
2. Boros Zoltán

7. Sportágunkra egyéb okok miatt a legnagyobb veszélyt jelentő állat.

1. Vaddisznó
- X. Nyúl
2. Kullancs

8. Hány db új térkép készült 1979-ben hazánk területéről?

1. 21
- X. 18
2. 14

9. Milyen edzés módszert takar a "SCORE"?

1. Nagy intenzitású futást.
- X. Pontbegyűjtő terepedzést.
2. Elméleti edzést.

10. Számszerint /kategóriák, fokozatok/ mennyiben indulhat és szerezhethet minősítést tájfutóink?

1. 34
- X. 11
2. 36

11. Indulhat-e egy 17 éves rajtengedélyes leány a Postás Kupa N 19 A kát. /példa/ egyik váltóembereként?

1. Minden megkötöttség nélkül rajthoz állhat.
- X. Rajtengedélyes nem indulhat I oszt. versenyen.
2. Engedély alapján rajthoz állhat.

12. Mit nevezünk "Pihenőnek"?

1. Erdőben lévő padot.
- X. Hegytetők között keletkező lapos területet.
2. Hegygerincek, oldalak vízszintes ellaposodó képződményét.

13. Mely térképen van a legnagyobb szintkülönbség?

1. Mátra 3.
- X. Szarvaskút /OB 79/
2. Durdó

13+1 kérdés

Mi a beosztása a következő sportembereknek?

- a. Skerletz Iván
- b. Monspart Sarolta.....
- c. Erdélyi Tibor
- d. Balogh Tamás
- e. Harcsa Gábor

EDZÉSEI MÉLET

Hibaelemzés. /Ahogy én csinálom/

A versenyek szempontok alapján történő kiértékelése és a tanulságok levonása nagymértékben elősegítheti a fejlődést. Az edzések megtervezésében is támpontot nyújthat az edzőnek. Ezért ajánlom mindenkinek az edzésnaplójában egy ilyen szempontrendszer alapján a versenyértékelések elvégzését. Lehetőleg mindig ugyanabban a verseny utáni állapotban végezzük azt el. Pl: hazautazáskor, vagy a verseny utáni napon. Semmiképpen ne a befutón, vélt térképhibákra és szerencsétlenségre fogva, hanem lehiggadtan, átgondoltan értékeljünk! Versenyről versenyre tanulhatunk belőle, az éves értékeléseknél pedig összehasonlíthatjuk saját tájfutótudásunkat a régebbivel.

Én úgy csinálom, hogy egy nagyméretű lapra /milliméterpapír/ a fejlécben felírom a szempontrendszeremet. /Elég csak a "kódokat felírni"/ A függőleges sorok elejére az értékelendő versenyeket írom fel. Egy-egy szempontot azonban kétoldalról vizsgálok meg, ezért két oszlopot hagyok mind-egyiknek. 1: hányszor vétettem ilyen típusu hibát? 2: mennyi időt vesztettem vele? Így versenyenként összeszámolható az összes hibázások száma és azok összideje is. Érdekesebb ennél az évi értékelés, ahol a különböző hibákat mind előfordulási arányukban, mind a hibázások ideje alapján is összehasonlíthatjuk.

Nem felesleges az egyes versenyeket táv szerint is felosztani. 2-3 légvonalkilométerenként értékelve magunkat. Így arról kaphatunk információt, hogy a fáradással, vagy a versenyzéssel kapcsolatos idegi terheléssel milyen kapcsolatban vannak hibáink. A dolog így már nagyon bonyolultnak látszik, ki-li döntse el, hogy mit használ fel belőle. Nekem éveken keresztül elég volt egy egyszerűbb szempontrendszer, a mostani "megkomponálásánál" a svájci VB-re való felkészülés lebegett a szemem előtt.

Alapelv, hogy mindig csak a veszteséget nézem, azt hogy milyen lehetőséget nem használtam ki, mit rontottam el. Pl: az "ellenfelekkel való kontaktus" esetén ha valaki rávezet a pontomra, akkor nem tudhatom, mennyit nyertem vele. De ha elmegyek a pont mellett és nem figyelem az ott lévő versenyzőket, lehet, hogy sokat veszítettem vele. Ugyanez a hiba akkor, ha magányosan vétem, esetleg a "finom térképolvasás" hibájaként róható fel.

Egyszóval a szerencse egy verseny során nem mérhető, ezért csak a pluszban elvesztegetett időt lehet /óvatosan! / felbecsülni. Ha két versenyző azonos szempontok alapján végzi a kiértékelést, akkor bízzunk benne, hogy nem a szerencse-faktor, hanem a hibák száma, illetve azoknak együttes becült ideje mutatja meg, miért egyikük vagy másikuk volt a jobb. Természetesen hasonló képességű versenyzők összehasonlítására vonatkozhat csak ez. Sőt! Ha eredményesség tekintetében azonos versenyzők /rangsorban egymáshoz közelesek/ végeznek összehasonlítást, előfordulhat, hogy fordított sorrendet állapíthatnánk meg közöttük a hibaszámítások alapján.

Kézenfekvő ezt a futótempó-különbségével magyarázni. Ez függhet a formától, de az idegi-lélektani előkészítéstől illetve a hozzáállástól is. Példa rá a különböző motiváció, önbizalom hiánya, különböző szintű alkalmazkodás külső körülményekhez, időjáráshoz, tereptípushoz, illetve a térképjavító és pályakitűző szemléletéhez is. Egyéb, kisebb jelentőségű befolyásoló tényezők is előfordulhatnak. Az ebből eredő időhátrányt nem lehet, nem célszerű felbecsülni, nehéz kategóriába osztani is.

Fentebb írtam, hogy csak a plusz időket számolom. Ezek szerint a "futóttempó megválasztásánál" csak a lassú iram a hiba. A gyakorlatban ez így nem igaz. Például felfogóvonalra való ráfutás gyors irama előidézheti a rossz helyzetazonosítást. Több szempontnál is elszámolható a hiba. Nehéz eligazodni sokszor az ok-okozati összefüggéseken, mindenki maga döntse el mit minek a számlájára ír. Vezérelv legyen azonban, hogy mindent csak egy helyen, mert különben magunkat is becsapa, kellemetlen helyzetbe kerülhetünk. Túlértékelhetjük saját teljesítményünket /milyen jó vagyok, hisz 10 perc hibával is 6. lettem/. Ha ezt még híreszteljük is, lehet, hogy nagyképinek fognak tartani. Több olyan versenyzőt ismerek, akik igen gyakran kiszámolják, hogy HA... itt és ott nem hibáznak, akkor ők a világ bajnokok. Gondoljunk rá, hogy az ellenfél is hibázhat!

Szerintem a mai tájfutásban mindig a hibázások döntenek a helyezések sorsáról. Manapság már nem lehet eredményes az a versenyző, akinek akár fizikális, akár technikai tudás terén fogyatékoságai vannak. De szerencsére a különböző típusú versenyzők azért egyaránt lehetnek eredményesek. Éppen ez sportágunk egyik szépsége.

Egil Johansen az 1979-es VB-on egyetlen komoly hibát vétett és ez elég volt ahhoz, hogy elveszítse az aranyat, pedig a részidők alapján megállapítható, hogy magasan kiemelkedett.

társai közül. A pontközötti átmenetek felében /1/ ő érte el a legjobb részidőt, a többi részidő elsőségen megszoztottak a neves ellenfelek. A másik tanulság ebből, hogy lehet azért egyenletes futással, a rekord taktikát, egész pályára értelmezve jól versenyezni. Ez övin Thon, a világ bajnok. Tudom persze, hogy a többiek is az egész pályára koncentráltak - de kinek így, kinek úgy sikerült a végrehajtás. A hibázások döntöttek. És ezzel be is zárult a kör!

A terep több választási lehetőséget kínál és a megvalósításban különböző nehézségek jelentkeznek egyik-másik versenyzőnek. A kettő /útvonalválasztás, megvalósítás/ nem választható szét mereven egymástól. Próbáljunk csak a versenyidő múlásán keresztül gondolkodni! Az egyik versenyző perceként át mérlegeli az útvonalakat, s mire kitalálja a legjobbat, már nem is nyer vele semmit, de még hátra van számára a megvalósítás. A másik első látásra elindul az egyik lehetséges útvonalon, de aztán észreveszi, hogy még 3 jobb is kínálkozott volna. Ez nem jó így! Bármilyen összetett és hosszú átmenetről tíz, de maximálisan húsz másodperc alatt el kell dönteni, merre menjünk. Ha ez nem egyértelmű, akkor nem is lehet túl nagy különbség a variációk között. Felesleges vele időzni. Különbben is, a tervezett útvonalon előkerülhetnek olyan problémák, melyek az eredeti elképzelést módosítják. Legallyzott erdőréz, futhatatlan ösvény miatt bátran változtatni kell - ez jó versenyzői erény. Természetesen az útvonalat betartani - szintén az.

Főleg durva iránymenetben, felfogóvonalra futás közben fordul elő olyan, hogy a felfogóvonal elérésekor érdemesebb másik útvonalat választani, mint amit eredetileg elterveztünk, mert nem sikerült pont azt az utat elkapni, melyik onnan továbbvitt volna. Ilyenkor nem szabad bosszankodni, hisz valószínű, hogy az erős tempó miatt csúsztunk félre, de még így is jobban állunk, mintha végig pontosan, aprólékosan tájékozódtnak volna. /Magamból indulok ki és ez az egyéni véleményem./ Egy jó versenyzőnek kialakul az érzéke ahhoz, hogy a kemény tempó érdekében mennyit érdemes kockáztatnia. Ha nem sikerül, még mindig egálban van a lassan azonosítgató önmagával, de ha bejön, sokat nyerhet vele! Ez persze stílus kérdése, nekem így jó.

Alapvetően azonban törekedni kell az eredeti útvonal megvalósításához - és persze szigorúan támadópontról kell fogni az ellenőrzőpontot. Vannak kivételek itt is!

Idő kapcsolható az is, hogy ki mennyi többlettávot vagy szintet áldoz az útvonalválasztásnál a biztonság érdekében. Figyelni kell a térkép - terep - versenyző összhangjára is. Egy ismeretlen terepen a rajt után óvatosabban kell tájékozódni /és futni!/ addig, amíg rá nem érzünk a térképre.

/A rajzoló szemlélete; fedettség; a jelek olvashatósága, értelmezése; méretarány; stb./

Milyen hibák fordulnak elő a megvalósítás során? Gyakori a rossz irányba való kifutás a pontról. Több oka lehet: idegesség, káprkodás - ezt persze befolyásolja az ellenfelek közelsége is - ; a feladat lebecsülése; tájoló használatának hiánya; 180°-os hiba; stb. De döntően azért az okozza, hogy a pontrafutás során még nem foglalkozott a versenyző a továbbhaladással. Hisz a támadópontról a pontig való figyelmes haladás irányához képest legalább nagyvonalúan meg kell tudni határozni a kifutás irányát is. És ezt lehetőleg még azelőtt meg kell nézni, hogy a finom tájékozódást a pontközélemben megkezdjenek. Nekem az a véleményem, hogy aki erre nem képes még, az az ellenőrzőpontra nyugodtan tájékozódjon tovább, és ne ilyenkor akarjon öreg rutinosnak látszani azzal, hogy betartja a taktikai utasítást; eltűnni a pontról.

En elég durván tájékozodom ahol úgy vélem nagysebességű szakaszban haladok. Ez hibaforrás is, hiszen abban bízom, hogy a felfogóvonalon majd helyreteszem magam /vagyis a szakasz végén helyzetazonosítást végzek/. Ha az ellenőrző-biztosító szerepet betöltő technikai elemet "elfelejtem" használni /pl: távolságbecslés vagy durva iránymenetnél tájoló-

használat elhanyagolása/, akkor előfordulhat, hogy rosszul végzem el a helyzetazonosítást, másik úton indulok el, a ponttól távolabb eső rétről kezdők irányban bevágni.... Ez mindig további hibák forrása, mert az ember elég konokul tartja magát ezekhez az utolsó biztos /?/ pontokhoz. Ezeket nevezem én "szinonim helyeknek".

Előkerül a kérdés, mi a helyzet a térképhibákkal? Az is hiba? Hiba, amit a javító vétett, de a versenyző bűnhődik miatta, ha nem tud elég hamar reagálni rá. De a térképhiba - amiről a célban sokszor kiderül, hogy csak rossz értelmezés volt, vagy máshol jártunk - mindenki számára megtévesztő. Csak annyiban nem egyenlő a dolog, hogy másfelé is jöhet az ellenfél. Elég önkritikusnak kell lennünk ahhoz, hogy ne fogjunk túl sok elpazarolt időt az ilyenre.

Hasonlít ehhez a dugott pont kérdése is. Ilyenkor is úgy érzi a versenyző - olykor jogosan -, hogy nem saját hibájából, de időt veszít. Az előbbi egyértelműen besorolható, az utóbbit én a "pontfogás" hibájaként szoktam elszámolni. Mert mindig mérges vagyok, hogy pont oda nem néztem! En nem néztem oda. Tehetem ezt azért is, mert olyan ritkán fordul elő, hogy az éves statisztikámat nem rontja. /Az olyan versenyt, ahol ez valóban problémát okozott nem is értékelem részletesen, mert nem érdemes rá. Volt már ilyen is!/

A magyar terepeken gyakori a domborzati útvonalak megétele. A "szintbecslés és a szintmenet hibáját" egy pont alatt számolom el, mert a javítására szolgáló edzésfajták is azonosak. Kezdőknél szétválasztható a kettő - de én már csak /!/ színtartásos futást a technika javítása kedvéért nem végzek.

"Finom térképolvasás illetve az ezen alapuló pontfogás hibája" címszó alatt az elmúlt időszakban a részletgazdag "Skandináv" területeken vétett domborzatolvasási hibák szerepeltek igen nagy számmal. Természetesen a síkraajz olvasási hibái is ide tartoznak.

A "kapkodás, figyelmetlenség" oka többféle lehet. Legtöbbször a versenyző, a nagy akarás okozza. De korábbi hibák is okozhatják, így halmozódhatnak tovább a tévedések. Oka lehet más versenyzők feltűnése is. Önismeretre és ön-egyelemre van szükség, hogy ezek ne forduljanak elő. Az ilyen kiértékelés is segít, de a legdöntőbb a gyakorlás: versenyezni és edzeni kell.

A "koncentrációkiesés" nálam külön kategória.

Nem sorolhatom az ilyen hibákat az előzőek közé. Ebben az esetben ugyanis sem belülről fakadó, sem kívülről jövő oka nincs annak, hogy tévedjek. Vagy mégis? Egyszerűen a gondolkodás csődje ez. Rendszerint elég későn derül ki. Nevezhetném olyan szellemi holtpontra, amelyik éppen fontos tájékozódási feladatok megoldása közben áll fenn és ezért rossz döntések, tökéletlen technikai megoldások követik. Ide sorolható az a /néha időben nem kifejezhető/ hiba is, amikor elmúlt döntéseken, útvonalakon, pontfogásokon morfondírozik az ember, ahelyett, hogy csak a hátralevő feladatokra koncentrálna. Raér a hibákat verseny után elemezni!

"Rossz kontaktus az ellenfelekkel". Gyakran kerülhetünk olyan szituációba, hogy az ellenfelek viselkedéséből hasznot húzhatunk. De vigyázni kell arra, hogy ha ez fordítva áll fenn, akkor mi legalább hátrányba ne kerüljünk miatta. Klasszikus példa erre az olyan élversenyző, aki gyűjti maga köré a gyengébbeket /profi és amatőr ragadókat/, gondolván több szem többet lát. S közben észre sem veszi, hogy a többiekkel való "törődés" szellemi energiáját fogyasztja, ráadásul a tempót is csökkenti az együtt-futásért. Az ilyen "biztosítókkal" való futás azonban gyakran eredményez jó futóidőt is, hisz igen jó fizikai képességű ragadókkal rendelkezünk. Epp ezért üdvözlöm én is az idény nagy kísérletét, az irányított sorsolást és az indítási időközök ehhez igazodó beosztását. A "menők" előtt indulnak,

A "futótempó megválasztását" a technikai elemek alapján kell elvégezni. A futótempót azonban a fizikai erőnlét, a pillanatnyi forma is befolyásolja. Az ily módon bennünk maradó időt a legnehezebb kiszámítani. /Különbön is helytelen lenne az az elv, ha úgy értékelnénk versenyünket; mit futottam volna itt csúcsformában?!/ A két dolog szétválasztása /fizikai ill. technikai szempont vizsgálata/ kedvéért a "rossz erőbeosztás" címszót vezettem be. Mire gondolok itt? Felesleges erőtakarékoság a pálya olyan szakaszain, melyeket fizikai szempontból pihenőszakaszok követnek. Vagy a pálya első szakaszának szélvészgyors teljesítése, ami a pálya végére szédelő lassúságot eredményez.

Más. Kezdő koromból maradt vissza az a rossz tulajdonságom, hogy minden tereptárgynak megkerestem a térképi jelét. Ez felesleges, le kell szokni róla és ki kell alakítani a legcélravezetőbb azonosítási szisztémát. Mérlegelni kell, mit érdemes azonosítani, de az a legjobb, ha előre kiválasztjuk az azonosítandó tereptárgyat és futva figyeljük mikor tűnik föl, majd a megfelelő módon viszolyítjuk hozzá futásunk irányát. Ez utóbbi jelent magasabb szintet: a térkép alapján egy elővételezett kép él az emberben arról, hogy mit kell észlelnie az átmenet során.

Gyakorolható tehát egyrészt a tájékozódást segítő tereptárgyak kiválasztása /Pl: durva átmenetben nagyobb tereptárgyak követése; gerinc, bozótos stb./, másrészt a memória foglalkoztatása.

A "kockáztatás" szerepel az útvonalválasztásnál, mint hiba. Abban az esetben, ha felesleges kockáztatni, mert lenne csaknem egyenrangú útvonal. A megvalósítás során akkor vállalunk kockázatot, ha felületesen végezzük el a technikai feladatokat a gyorsabb végrehajtás reményében. Másik eset, ha nem a megfelelő technikai elemet

választjuk ki, hanem a gyorsabban végrehajthatót. És persze bukunk rajta... hisz mindenütt csak a hibát számoljuk.

Az "útvonal elvesztése" sem mindig hiba, csak ha nem tudunk róla. De a jobb futhatóságért, taktikai okokból, stb le lehet térni az előre eltervezett útról, ha az időnyeréssel kecsegtet. Tulajdonképpen ez egy kicsit szerencsejáték is, legtöbbször utólag is nehéz eldönteni az ilyen esetéről, hogy jól vagy rosszul jártunk.

A "pontmegnevezés használata" sokszor csak rabolja az időt, mert térképről is le lehet azt olvasni. A jellel megadott /új típusú - szimból/ pontmegnevezés már hasznosabb, mert nem kell szöveget olvasni és aki igazán benne él a térképi jelekben, az rögtön transzformálhatja azt a valóságra.

A jelek értelmezését gyakorolni kell /akár a holtidény alatt/ és készség szintre kell azt fejleszteni.

Az idővesztés lehetősége akkor áll fenn, ha térképen nem jelölt tereptárgy a pont. /Pl: metsződésbe jelölt pont, de a bólya egy róka lyuk bejáratában függ a metsződés oldalában./ Sajnos hazánkban ez igen gyakori. Több hátulütője is van ennek. Ha ilyen esetben elcsúszik a berajzolás, végzetes hiba, legalábbis a versenyző számára. Lehet, hogy ez nem elég óvási alap, de a versenyző nem is óvni akar, hanem tiszta körülmények közt versenyezni. A másik oldal a bemérés bizonytalansága. Végül is úgy érzem a térképjavítóké a nagyobb feladat. Készüljenek olyan térképek, amelyekre nem kell, nem lehet, szükségtelen újabb tereptárgyakat felvenni. És ezt a munkát aztán a pályakitűzők becsülnék meg azzal, hogy nem keresnek "szuper-lehetőségeket" a terepbejáráskor. Ezenkívül elengedhetetlen a pontmegnevezés használata szabdalt terepen, nehezen olvasható, finom rajzolatú, részletes térképdarabon.

Amelyik szempontról nem esett szó, az azt hiszem eléggé egyértelmű.

Ezekután lássuk a szempontrendszert!

Útvonalválasztási hibák:

1. Többlettáv vagy szint megtétele a biztonságért
2. A lehetségesnél hosszabb útvonal választása /rossz döntés/
3. A lehetségesnél szintesebb útvonal választása /rossz döntés/
4. Vezetővonal helyett rosszabb útvonal
5. Nem megfelelő támadópont választása
6. Rossz útvonalválasztás a térképpel való rossz kontaktus miatt
7. Gyors, elhamarkodott útvonalválasztás /gyors indulás ellenére sok hátrány/
8. Hosszadalmas, körülményes döntés.
9. Taktikai hiba - ellenfelek hatására rossz döntés
10. Taktikai elgondolás mellőzése akkor, ha jelentősége lehetett volna /csiki-csuki/
11. Kockáztatás.

A megvalósítás során elkövetett hibák:

- A: Rossz irányba indulás az ellenőrzőpontról,
 - B: Elhúzás főirányból /durva térképolvasás hibája/,
 - C: Felfogóvonalra futás után rossz helyzetazonosítás,
 - D: Szinonim helyek bemagyarázása,
 - E: Nem megfelelő kontaktus a térképpel - térképhiha,
 - F: Durva iránymenet hibája,
 - G: Finom iránymenet hibája, vagy alkalmazásának elmulasztása,
 - H: Szintbecslés - szintmenet hibája
 - I: Távolságbecslés - mérés elmulasztása,
 - J: Finom térképolvasásill. az azon alapuló pontfogás hibája,
 - K: Pontmegnevezés használatának hiánya
 - L: Felesleges tereptárgyazonosítások sok térképezés,
 - M: Útvonal elvesztése,
 - N: A futótempó rossz megválasztása ellenőrzőpont után átmenetben ellenőrzőpont előtt,
- O: Rossz erőbeosztás,
 - P: Kapkodás, figyelmetlenség,
 - R: Koncentrációkiesés,
 - S: Rossz kontaktus az ellenfelekkel /taktika/,
 - T: Kockázatvállalás.

Kívánok mindenkinek kellemes időtöltést, de ami még ennél is fontosabb: hasznos tapasztalatok szerzése alapján egyre eredményesebb versenyzést.

Dosek Ágoston

MELLÉKLET

az elnökség 1980.május 20-i üléséhez

Az elnökség megerősíti ill. ajánlja az alábbi rendezéstechnikai megoldásokat s felhívja a figyelmet egyes jelenségekre

Az 1980.évi tavaszi versenyidőszak eddigi tapasztalatai tették szükségessé az alábbiak közlését.

1. A VSz. 9.31.pontja világosan meghatározza a Versenykiírás formai követelményeit. A versenyek szervezői mégis hiányos kiírásokat tesznek közzé. Az ellenőrzőbírók felelősségrevonása szükséges.

2. Az egyes megyékben nem a szabályzatban lefektetett módon rendeznek bajnoki versenyeket. Törekedni kell, hogy a versenybírók, különösen az országos bajnokságokon csak szabályosan nevezett, jogosult és az előírásoknak megfelelő bajnokságokról fogadjanak el indulókat.

3. A név szerinti nevezést csapat- és váltóversenyeken az alábbiak szerint célszerű, ajánlott végrehajtani.

- A kiírásban meghatározott nevezési időig közölni kell a versenyen résztvevő versenyzők, valamint a tartalék és a kísérek számát. Erre az adatra a szállítás és a szállás előzetes megszervezése miatt lehet szükség.

- A verseny előtti jelentkezéskor kötelező a névszerinti szabályos nevezés. /Lásd. VSz. 4.14./

- A kiírásban elő lehet írni, hogy a minősítés ill. a korcsoport szerinti - a szabályos indulási jogosultság elbírálásának megkönnyítése érdekében a nevező egyesület számbajöhető versenyzőinek jegyzékét /az összes szükséges adatokkal/ a nevezési határidőre benyújtsa.

4. Meg kell tiltani a már elkészült sorsolási listákon az egyesületek vagy versenyzők kérésére történő változtatásokat.

5. Bajnoki versenyeken /csapatbajnokságon/ a kötelező csapatlétszám 3 fő, de még egy versenyző indítható /Férfi OB-ban 4+1 fő/ Amennyiben 4 /5/ főt sorsoltak, de csak a kötelező létszám jelent meg, akkor az utolsó kisorsolt helyet kell üresen hagyni. Válogatás a helyek közt nem megengedhető! Ezen két szabályirányelv lehetőleg minél inkább betartandó.

Ugyancsak nem megengedhető hiányos létszámú csapat vagy váltó indítása /amennyiben a versenybírósg tudomást szerzett róla./ /VSz.4.4/

6. A terephasználati engedélyeket az ellenőrzőbírók vizsgálják meg! Változtatlanul nem javul a helyzet ezen a téren. Sok a "tilosban" rendezett verseny. A természetvédelmi szervekkel sem nagyon veszik fel a kapcsolatot a versenyek rendezői.

MTFSZ Bíróbizottság

x x x x x

Címképünk: Kuron György /Schönherz HSE/

Hátsó kép: Kiss Zoltán /Bp.Postás SE/

Korik A. felvételei

x x x x x

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Szerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámán. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113-4697

TZ 80 594

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

ARA: 4.50 Ft

TÁJFUTÁS

1980/5

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSzlÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

5.SZÁM

Felelős szerkesztő : Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat
Felelős kiadó : Szabeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat
sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye :
1143 Budapest, Dózsa György ut 1-3. Ideje: 1980. szeptember.

Folyóiratunk, mely egy **TEMESI FERENC:**

évben tizenkétyszer jelenik meg, elsősorban a szakembereknek készül, s ezenkívül a tájfutás egésze iránt érdeklődő versenyzőknek. S most mégis, e szám első oldalán vers szerepel. Vers mely az Élet és Irodalom 1980. július 5-i számában jelent meg. A szerkesztő bevallja, hogy nem kis elfogultsággal olvasta a verset. Most, a szövetség fennállásának első év-tizedén éppen csak túl eljutottunk oda, hogy a nagyközönség számára oly nehezen megismerhető sportág, mint verstéma szerepeljen egyetlen irodalmi héttalapon. De nem akarjuk magyarázni a verset; hisz mindenki másként olvashatja, de érdekességként megjegyezzük; a költő sok sportágat kipróbált, de a tájfutást nem. Vagy szokásos optimista módon tegyük hozzá: még nem.

A lap szerkesztője örömmel fogad más lapban megjelent írásokat, még akkor is, ha azok csak esetleg egy-két mondatnyiak, mert a tájfutás, tájékozódás és a térkép egyre gyakrabban szerepel és ma már természetes velejárója sokak életének.

egy tájékozódási futó elmélkedése néhány méterre egy ellenőrző ponttól

mi az hogy észak?
az iránytű csak egy
egyezményen fityegő pecsét
erőt kellene venni
vagy inkább tenni
magamon
megtalálni a következőt
megszerkeszteni A-tól Zs-ig
életemet
a régi formák mindig
nyugtalanossággal töltenek el
akár a jól kipingált erdei utak
bármelyik tisztáson találkozhatsz
egy szerelmesével a természetnek
félek
új ösvényt találtam
rövidebb utat
én nem vagyok természetbarát
nekem hiába festitek egy fa kérgére
forrás: 500 m
én csak akkor hiszem a forrást
ha iszom belőle
és
ve kell nektek vallanom
minduntalan eltévedek
mert nem a mázalmányaitokat
figyelem
ez otthonosan teliszemetelt erdőben
hát nem kell követni engem
tájékozódjatok másfelé
én tovább próbálkozom
és ha véletlenül
mégis előbb érek a csúcsra
ígérem nem mosolygok

V. Barátság Kupa, WROCLAW

egy nemzetközi verseny, ahogy azt az újságíró látta

Éppen lezártam a bőröndöm és indulni készültem, amikor megszólalt a telefon. A főtitkár jelentkezett és kért, írjam meg a Tájfutás számára az V. Barátság Kupa eseményeit. Mivel a Népsportban tájfutásról csak röviden lehet írni, rögtön kötélnék álltam.

Még az év elején, összeírták a szerkesztőségben, hogy mely sportágban, mely versenyeket kellene - fontosságuk miatt - tudósítani. Tájfutásban bediktáltam a főiskolás VB-t és a Barátság Kupát, mint a szocialista országok legrangosabb versenyét. Az utóbbit el is fogadták.

A viadal előkészületeiről csak gyéren érkezték az információk. Egy-szercsak kiderült, hogy a verseny Wroclawban lesz és egy hónappal korábban az OTSH versenynaptárában tervezettnél. Amikor ezt az ügyviteli csoportunknál jelentettem, nem sok jóval kecsegtettek, mondván, hogy még a szolgálati útlevelem érvényességét is meg kell hosszabbítani. Kitöltöttem egy sereg űrlapot, készenlétbe helyeztem a piros útlevelem, majd nekiálltam információkat gyűjteni. Ami a külföldet illeti, ez meglehetősen nehezen ment, mivel a lengyel lapok egy sort sem írtak az előkészületekről. Mivel mindenképpen szerettem volna legalább 30-40 sorban beharangozni a Népsportban az eseményt, találkoztam beszéltem meg szövetségi kapitányunkkal, Monspart Saroltával.

Ő azzal kezdte, hogy elémtette a válogatottak - öt tavaszi versenyből: hosszútávú OB, Postás Kupa, Mecsek Kupa, Kilián és Semmelweis emlékverseny - számított ranglistáját. A következőképpen festett:

Nők: 1. Kármán 100.93, 2. Rostás 103.68, 3. Kaló 106.26, 4. Kovács 107.26, 5. Csököri 109.54, 6. Borosné 111.69, 7. Korikné 112.20, 8. Lendl 113.48, 9. Szopori 113.83, 10. Dániel 114.09, 11. Muzsnai 116.90, 12. Kiss 118.42, 13. Barki 119.85, 14. Hehl 122.44
Férfiak: 1. Kelemen 101.73, 2. Kiss /4-4/ 103.19, 3. Dosek 105.22, 4. Bokros 109.11, 5. Gyurkó 109.114, 6. Benedek 109.8, 7. Honfi 112.02, 8. Kuron 112.42, 9. Boros 112.79
...Hrenkó 122.96, Nagy /1 feladás/ 122.96.

A szövetségi kapitány elmondotta, hogy sajnálja, hogy az öt tavaszi verseny közül hármát régi térképen rendeztek, hogy több válogatott úgy használta ki a kiemelt sorsolás hátulütőit, hogy célbaérkezése után elmondták klubtársaiknak a legcélszerűbb útvonalválasztásokat, hogy akadt olyan női versenyző, aki rajtidejének csereberéjével ügyeskedett és beszélt olyan férfiversenyzőről is, aki a pályakitűzés gyengeségeit megengedhetetlen módon - de sajnos nem bizonyíthatóan - kihasználva ért el egy-egy felütően jó eredményt....

- Milyen megoldást javasolna?

- Egy sereg országhoz hasonlóan a legjobb 20-30 férfi, illetve 15-20 női versenyző részére rendezném a válogató versenyeket. A többiek? Induljanak az F 21 B-ban vagy az N 19 B-ban.

- Mit vár a Barátság Kupától?

- A felkészülési időszakban vagyunk.

Nem Wroclawban akarunk csúcspontban lenni. A rögtön utána következő csehszlovák nemzetközi főiskolás bajnokságot - az előzetes hírek alapján

- fontosabbnak tartom. Ennek megfelelően jelöltem ki az utazó csapatokat is. A csehszlovákiai versenyen a férfi "ranglista" első hat, valamint a női "ranglista" első három helyezette

je indul. Lengyelországba jutalomból utazik a legjobb három férfi versenyzőnk, valamint Hirth és Kuron, akik mint fiatal, jó és kis nemzetközi rutinnal rendelkezők kaptak meghívást. Lengyelországba tanulmányi okok miatt nem utazhat el Kármán, Barki és Kiss. Így az utazó keretet Rostás, Kaló, Kovács és a nem kerettag, de jó eredményeket elérő Csököri alkotja majd.

- Hogyan értékelné a kerettagok tavaszi teljesítményét?

- A fiúkkal elégedettebb vagyok.

A tavalyi és korábbi keresztbeverések megszűntek, kezd kialakulni, egy, a jövő évi, de inkább az 1983-as VB szempontjából biztató gárda. Kelemen és Kiss például az idén még egyszer sem szorult le a dobogóról, a junior Hirth az ellenőrző futáson a felnőttek között a negyedik legjobb időt futotta. Ide számíthatom még az ifjúsági Lantost is. Örülök még annak is, hogy a katonák: Bokros, Benedek, Kuron úgy fizikailag, mind technikailag jól fejlődnek.

- És a nők?

- A hozzáállásuk nem éppen élsportolói... Ugy tűnik csak addig hajtának, amíg bekerülnek az utazó keretekbe. A legtöbben elégedettek magukkal, teljesítményükkel. En nem. Itt volt például a Mecsek Kupa. A legjobb magyar is öt percet kapott az ideránduló svédektől. És ezután higgyem el, hogy többet edzenek mint tavaly...?

Az elutazás előtti nap még leadtam a tudósítási tervemet, lengyel rezidensünk megnyugtatót, hogy jó a telefonösszeköttetés, nagynehezen becsempésztem a lapba a legfrissebb hazai és külföldi információkat, előre leadtam a hétvége sportműsorához a tájfunteseményeket, és írásban kértem a Fabulon és Tipográfia Kupára 30 sor terjedelmet. Aztán "sűrűsödni" kezdtek az események, bezúdult a szerkesztőségbe egy sereg eredmény /tornász OB, nemzetközi öttusaverseny és az utolsó pillanatban, lapzártakor egy hír: a francia sportolók indulnak az olimpián. Oldaláttördelés és hasonló nyálankaságok. Az eredményt nem maradt időm elolvasni, lekontrolálni az időközben kiszedett tájfunthíreket.... Mint később kiderült: hiba volt...

Még a legmegátalkodottabb csempészek és valutautazérek is döbbenet figyeltek május 14-én szerdán 18 órakor a Keleti pályaudvaron. Képzeld, nekem el ugyanis egy köbméternyi doboz, amelyből Kaponya, alias Balogh Tamás szakfelügyelő a délutáni csúcsforgalom közepeán egy síruhát húzott elő. A Wrocławba készülő csapattagok pedig melegegették, próbálgatták őket. Nagyon mutatósak voltak. Erre utalt az a tény is, hogy a legkülönfélébb alakok kezdtek a doboz körül sündörögni. Volt aki az egész tételre vevő lett volna. Miután mindenki megkapta - a méreténél alig egy-két számmal nagyobb - formaruhát, elhelyezkedtünk. Két hatos kupé volt hét férfinak, öt hölgynek. Engem rögtön tiszteletbeli hölgygé választottak, így mind a hat fekhelyet megágyazhattam....

Az éjszaka eseménytelenül telt el: mi legalul kényelmesen aludtunk, középen Rostás és Csőkör forgolódott, legfelül pedig Kovács és Kaló mérgelődött, hogy miért is kellett nekik a legmelegebb részt választaniuk.

A vám- és határőrök hajnali elrajzása után nyugodtan aludtunk egészen Katowicéig. Ott átszálltunk, majd pár órás vonatkozás után már Wrocławban is voltunk.

Lengyel vendéglátóink azzal fogadtak, hogy a szovjetek helyett csak egy távirat érkezett melyben azt közölték, hogy pénzügyi okok miatt nem áll módjukban részt venni az idei viadalon. Aztán a csehszlovákokról érdeklődtünk. Megnyugtattak bennünket, hogy egy-két kivételtől eltekintve a legjobb csapatukkal érkeztek.

A centrumtól félóránnyira, egy fedett jégpályához ragasztott sportszállóban szállásoltak el bennünket. Lepakoltunk, két órát vártunk, majd az ebéd, utána pedig a terepbemutató következett. A hosszú

zötykölődés, a gyenge térképek nem túlságosan dobták fel a csapatot. Vendéglátóink azonban megnyugtattak bennünket: az egyéni verseny térképeit náluk dolgozó szovjet tájfunthók készítették - magas színvonalon.

Eljött az este, amikor is a városi Technika Házában lebonyolították a sorsolást. Kevés nagy versenyen volt ennyire mostoha Fortuna hozzánk. A sorsolás - és általában az egész versenyrendezés - teljesen a VB-k mintájára folyt. A hat csapat versenyzőit /a lengyelek mint rendezők két csapatot indíthattak/ egymás után húzták ki. A mi csapatunk 4 női és 5 férfi versenyzője közül négyen vagy ötven kaptak etapjukban "1"-es rajtszámot. A legmagasabb, ami nekünk jutott, a négyes volt.

Baljós előjellel kezdődött számunkra az egyéni verseny: többen már az autóbusból kiszúrták, hogy fordítva, zöld-fehér-piros-nak vonták fel nemzeti zászlókat... Aztán elkezdődött a verseny. A szokásos tortúrákkal: először az egyik rádió romlott el, aztán a másikat nem lehetett érteni. Aztán végre, 10.53-kor kitétték az első részüket, /Ehhez csak annyit, hogy a nőknél 2.7, a férfiaknál pedig 5.4 km-re volt az első rádiós kontrollpont és 10.00 órakor kezdődött a verseny./ Aztán meglódtak az események:

11.12: Bejön - elsőnek - Csőkör Irén. "Csak néhány kisebbet hibáztam" -mondja. Ideje: 63:25. Alig telik el kis idő, beesik a célba a csehszlovák Keclikova is. Ideje: 61:15.

11.22: Célba ér Kovács Magda /58:41/, majd mintegy másfél percre rá Ada Kucharova is /57:17/. Az idő jó, csak akkor fázunk, ha eltűnik a nap. A beérkezők általában dicsérik a térképet. A terep szelíd, lankás. A részüket figyelve 6-8 perces kilométereket lehet futni.

11.36: Kiteszik az addigi legjobb női részüket. Rostásé: 16:25. Bizakodunk és hallgatjuk Kovács Magdát: "Jól ment a futás. Ha az elején nem hibázok kb. három percet, akkor a győzelemben is reménykednék." Aztán megérkezik Kaló /62:42/, majd 12:03-kor Rostás is: "Két pontra legalább öt percet kevertem". Beérkezésével tulajdonképpen befejeződött a női egyéni verseny. Különösebb meglepetés nincs. A négy-négy csehszlovák és magyar lány az első kilenc között végzett.

Barátság Kupa, egyéni verseny, nők. /7.7 km, 11 e.p. 275 m. szint. 24 induló/ 1.Kucharova /Cs/ 57:17, 2.Rostás 58:23, 3.Janotova /Cs/ 58:38, 4.Kovács 58:41, 5.Nikolova /bolgár/ 59:09, 6.Keclikova /Cs/ 61:15, 7.Kaló 62:42, 8.Csőkör 63:25.

Még a női eredmények értékelésével vagyunk elfoglalva, amikor 12.39-kor célba és a 21.-nek rajtolt Kiss Zoli és a 24.-nek indult Kelemen. Számolgatunk, lessük a perceket és figyeljük a befutópontot. Az utolsónak induló Kacmarcikra várunk. Illetve dehogyan várunk. És 6 jön. Mégis jön. És 32 másodperccel győz.

Bár a verseny már a végefelé jár, még van miért izgulnunk. Kiss is, Kuron is futás közben elveszítette a kartonját! Mindenki korholja őket. Különösen Monspart, aki valamiféle megérzéstől indíttatva már a rajt előtt is mondta nekik: nem lesz jó, ha zsebben viszik a kartont... Igaza lett. Futás a tolmácsért, győzködjük a versenybírókat, izgulunk a csapateredményért. Szerencsénk van: nem diszkvalifikálják őket.

Közben mindenki célbaér és eredményt hírdetnek.

Barátság Kupa, egyéni verseny, férfiak /14.4 km, 23 e.p. 525 m szint, 29 induló/: 1.Kacmarcik /Cs/ 84:05, 2.Kelemen 84:37, 3.Ditrych 85:33, /Cs/ 4.Tichacek /Cs/ 86:48, 5.Stojanov /BG/ 87:25, 6.Brettschneider /NDK-beli/ 88:57, 7.Mossakowsky /Pl I./ 89:51, 8.Dosek 91:27... 10.Kiss 93:03... 19.Kuron 104:32... 23.Hirth 118:31.

És a nemzetek közöttipontverseny állása az első nap után: 1.Csehszlovákia 312 pont, 2.Magyarország 280 pont, 3.Bulgária 248 pont, 4.NDK 247 pont, 5.Lengyelország I. 204 pont, 6.Lengyelország II. 173 pont.

Az est folyamán Maácz Benedek csapatvezetővel és Monspart Saroltával újra ellátogathattam a Technika Házába. A késve érkező IOF elnökségi tag: Horst Stubenrauch ugyanis amikor megtudta, hogy nincs kijelölve a jövő évi Barátság Kupa rendezője, értekezletet hivatott össze. Ezen a magyar küldöttség vezetői - mivel rajtunk kívül már minden résztvevő ország rendezett Barátság Kupát, - elvállalták az 1981.évi viadal lebonyolítását. Csupán azt kérték, hogy a rendezvényre ne májusban, hanem kora ősszel kerüljön sor. Elfogadták. A többiek javasolták, hogy a legközelebbi versenyre Jugoszlávia és Románia válogatottja is kapjon meghívást. Mivel ennek anyagi kihatásai is vannak, a magyar küldöttség ebben az esetben sem adott végleges választ. Vezetőink elvben elfogadták az indítványt, azzal a kiegészítéssel, hogy ez esetben kénytelenek a vendégnapok számának csökkentését kérni.

Fél hét tájban érkezünk vissza szálláshelyünkre. Csehszlovák kollégámmal együtt telefonon meghívtuk Prágát, illetve Budapestet. Először azt közölték, hogy Lengyelországból nincs Magyarországra távhívás, sőt "R"-beszélgetés sem és hogy három perc beszélgetés Magyarországgal 187 zloty.

Aldja-vegye-gondoltam, első a tudósítás leadása. Meghívtam Budapestet. Telt-múlt az idő: megvacsoráztam, megfürödtem, átöltöztem, végignéztam a "Hogyan gágognak a vadludak" című oroszul beszélő, lengyel feliratos természetfilmet. Aztán a lengyel "kék fény", majd egy társadalmi dráma következett. Múltak az órák, már a portás is lefeküdt, de Budapest csak nem jelentkezett. Ejjéltájban - mivel tudtam, hogy már biztos senki sincs a szerkesztőségben, áttettem a beszélgetést reggel tízre.

Reggel fél tízkor a csapat autóbusszos kirándulásra, én pedig újabb telefonlesre indultam. Délután fél háromkor már kívülről tudtam, hogy hány mozaikkocka van a mintegy negyven méter hosszú folyósón, újra láttam a vadludas filmet, amikor váratlanul telefonhoz hívtak.

No nem Budapest jött be, hanem azt közölték, hogy a készülék elromlott, meg, hogy vonalhiba van és nem-hogy Budapestet, hanem még a szomszéd házat sem lehetne felhívni vele. Irtam egy levelet Monspartnak, nehogy azt higgyék, hogy kétségbeesésembe a "Visztulának mentem és bevillamosoztam a centrumba. Négy óra volt mire a főpostára értem. Ott szánakozóan néztek rám, mikor közöltem, hogy Pestre szeretnék telefonálni. Mire az a hívás bejön, mi már régen bezártunk-közölté a telefonoskisasszony. Végső kétség-

beesésben feladtam egy táviratot: "Vasárnap 16 órától hívjatok a Wroclaw 03257-es telefonszámon." Aznap este megpróbáltam bepótolni az eddigi elmulasztottakat: ismerkedtem a város nevezetességeivel.

A váltóverseny zökkenőmentesen folyt. Csak egyszer rohant át egy szarvascsorda a rajtterületen, csak kétszer kezdett esni az eső és csak háromszor kezdtem négylevelű lóherét keresni. Mert egy kis szerencse ránk fért volna.

A női versenyben Kaló jól kezdett és végig vezetve, fél perces előnnyel indíthatta Kovácsot. Őt csaknem másfél perces hátránnyal válthatta Rostás. De Irénnek ezen a váltóversenyen sem ment. A fiúknál a csehszlovákok hatperces előnyt szereztek a harmadik helyen beérkező Dosekkel szemben. Második futónk Kuron lerázta a bolgárokat, de közben tíz percre nőtt hátrányunk északi szomszédainkkal szemben. Ezt már sem Kiss, sem Kelemen nem tudta ledolgozni.

Wroclawban tehát négy ezüstérmet és az összetett verseny második helyét sikerült megszerezni. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a korábbi Barátság Kupákon meglehetősen gyengén szerepeltünk, hogy különösen az egyéni versenyben, alaposan ráfutottunk a csehszlovákokra, akkor elégedettek lehetünk.

Négy órára visszaértünk Wroclawba, fél ötkor bejelentkeztem Budapest és simán elértünk a hatórákor kezdődő záróbankettre. Kicsit irigykedve néztük a VB-re készített elegáns formaruhájukban érkező csehszlovákokat, az általuk "begyűjtött" öt csodaszép ólomkristály vázát és újra irigykedve hallottuk válogatottuk gazdag nyári programját.

Aztán már gyorsan szaladt az idő. A hétfői edzés után elbúcsúztunk a Csehszlovákiába továbbutazó csapatagoktól, még egyszer megnéztük az újjávarázsolt főteret, még egyszer ettünk az ízletes fagyaltból, a lody-ból. Aztán már a pályaudvar, a katowicei átszállás következett.

Leszámítva, hogy kétszer adták el fekvőhelyeinket és így éjjel kétórás veszekedéssel egybekötött áldogálással kezdtük meg hazautazásunkat, simán utaztunk. Szerencsénkre jöttek a lengyel vámőrök és nyolc lengyel utitársunk csomagjait túlsúlyosnak találták.... Így aztán nyolc fekvőhely felszabadult és ... minden jó, ha jó a vége, vízszintesen érkezünk meg Budapestre.

Otthon megrökönyödöttem olvastam a Népsportot. No nem azért, mert a szombati számban - a lengyel távirati iroda közlése nyomán, benne volt az egyéni verseny eredménye, hanem azért, mert alig ismertem a tudósításomra... A címből, amely eredetileg "Csehszlovák sikerek, magyar ezüstök" volt, csak a fele, az első fele maradt, hogy kihúzták belőle azt a részt, hogy a szovjet csapat helyett csak egy távirat érkezett, hogy a leadott hatvan sornyi anyagból jó ha a fele megjelent....

Aztán kiderült a titok: elfelejtették tervezni. Megpróbáltam jó képet vágni a dologhoz, mondván, hogy a Tájéfutásban úgyis egy kicsit részletesebb anyagra számítanak....

Hát ezen rágták Önök most keresztül magukat.

Harcsa Gábor

Hirth Jenő /Gépipari Spartacus/ a hosszútávú OB-n

Edzők Ausztriában

Az MTFSZ képviselőjében négyen -
jártunk Ausztriában:

Fekete Jenő, Sótér János és jómagam.
Edzői továbbképzésre utaztunk és ed-
zőtábor lett belőle.

A Naturfreunde hagyományos pünkösdi
edzőtáborát idén Lindabrunnban ren-
dezték Bécsújhely /Wiener Neustadt/
mellett. Lindabrunnban a délburgen-
landi labdarúgó szövetség minden
igényt kielégítő edzőtáborra adott ott-
hont a közel 100 résztvevőnek. A tá-
borban 3 füves pálya, atlétikai futó-
pálya, tornacsarnok, szálló, étterem,
pedáns rendben, tisztaságban, s a ke-
rités mellett erdő. Ebben edzettünk
többnyire az 1980. évi helyesbítésű
térképpel. /Ezt Sótér János magánzor-
galomból tovább bővítette! /

Az érkezőket részletes program-
fogadta; edzésbeosztással, a csoport-
foglalkozások helyével, időpontjával,
az edzést levezető személy megnevezé-
sével. Alapos munka, tetszett. 4 cso-
port volt; kezdő A és B, haladók, él-
versenyzők. Segédeszközök; térképek,
nyomdai fázisnyomatok, könnyű alu-
minium állványok bójákkal, lelkes
gyerekek, svéd és lengyel vendég juni-
orok.

Esténként terveztünk, rajzoltunk,
reggel pályát felvezettünk, edzést
levezettük, bontottunk. Ez volt a
műsor. Foglalkozásaink sikerét jelez-
te a gyerekek lelkesége, a beosztott
osztrák edzők érdeklődése, az egyes
edzéseink filmzése, a vacsora utáni
kérdéss-felelek játék sok-sok kérdé-
se. /Rejtély, hogy képes Saci németül
ugyanúgy hadarni, mint magyarul. / Mit
csináltunk? Semmi különöset. Itthoni
bevált edzésgyakorlatainkat; útvonal-
követést, iránymenetet, svéd- és dán-
versenyt, pontbegyűjtést, memória-
gyakorlatok repülők közben sbb.

A 4. nap gyorsan elmúlt - egy
délután Bécsre is jutott. Tanulság?
Szomszédaink utánpótlása hasonló a
miénkhöz. Legfeljebb élversenyzők
elmaradását érthettük most meg. Hiá-
nyoznak az edzők és ezért rendszer-
telen az edzés munkájuk is.

Pedig körülményeik jók, terepeik
változatosak, térképeik javultak,
sok a kitűnő. S, ha valaki kíváncsi,
elárulom: edzéseik, a szállás, a na-
pi 3x étkezés klubtagoknak 350 ill.
450, idegeneknek 1050 schillingbe
került.

Személyes élményem még annyi, hogy
egész napnyi szabad idővel meglepő
sokat lehet produkálni sportágunkban!

Kiss Endre

LINDABRUNN

Maßstab: 1:10 000

Aquidistanz: 5m

Stand: Mai 1980

Photogrammetrische Auswertung:
o. Prof. Dipl.-Ing. Dr. techn. Hans Schmid, Wien

Aufnahme und Zeichnung: Friedrich Woltsch
Kontrolle und Belaybarkeit: Ernst Bonek

Diese Karte ist meiner Mutter Anna Woltsch gewidmet,
die zur Zeit der Geländeaufnahmen schwer erkrankte und
vor ihrer Zeit verstorben ist.

1980. 1. féléves ranglista

F 21:

		%
1. Kelemen János	PVSK	101,87
2. Dosek Agoston	DVTK	105,34
3. Benedek István	Schönherz	105,59
4. Gyurkó László	K.Lombik	107,07
5. Bokros István	MEAFK	108,28
6. Nyúl József	Sz.Haladás	109,63
7. Tóth János	PVSK	109,87
8. Spiegel János	SMAFK	110,51
9. Kuron György	Schönherz	111,08
10. Honfi Gábor	STC	111,15
11. Horváth Attila	GSSE	111,98
12. Boros Zoltán	Egri Sp.	112,16
13. Kovács Attila	DVTK	114,26
14. Loch Ferenc	GSSE	114,76
15. Gyenis Zoltán	PVSK	115,10
16. Gyalogh László	GSSE	115,79
17. Harkányi Adám	MAFK	117,55
18. Vékony Andor	GEAC	117,89
19. Sótér János	Postás	117,90
20. Moravszky János	Bottyán	117,94
21. Böcsi Ferenc	DVTK	118,02
22. Béres András	DVTK	118,08
23. Kiss László	K.Rákóczi	118,72
24. Zentai József	Pásztó	118,90
25. Balla Sándor	MAFK	119,14
26. Kaszás György	Ajka	119,58
27. Sótér Márton	Postás	119,62
28. Harkányi Csaba	K.Lombik	120,04
29. Szokol István	Bottyán	120,62
30. Hrenkó László	Ny.Mezőgazd.	120,74
31. Kéri Péter	K.Lombik	122,57
32. Korik Andor	Postás	122,48
33. Hegedűs Zoltán	OSC	123,19
34. Krajcsovics András	TITÁSZ	124,21
35. Csizmadia Gyula	K.Rákóczi	124,24
36. Dr. Kovács László	PVSK	124,28
37. Urbán Imre	SMAFK	124,43
38. Nagy Márton	Schönherz	124,96
39. Bokros György	MEAFK	125,48
40. Szokol Lajos	SZVSE	127,49
41. Hrabovszky György	PVSK	127,92
42. Pápai János	PVSK	128,14
43. Zánkai András	BEAC	128,45
44. Mics Jenő	Schönherz	128,99
45. Kovács József	Egri Sp.	130,12
46. Ffeifer István	SMAFK	130,17
47. Zentai László	Pásztó	130,49
48. Láncozy József	DVTK	130,49
49. Soros László	Zalka	130,91
50. Szűcs László	ATSC	131,2
51. Papp István	MAFK	131,25
52. Balogh Tamás	GSSE	131,39
53. Petro Géza	Tipografia	132,79
54. Kúrti István	SMAFK	133,28
55. Párdi Zoltán	SMAFK	133,75
56. Csépany László	MAFK	133,95
57. Gidófalvi Péter	TITÁSZ	134,31
58. Györgypál Zoltán	OSC	136,32
59. Ludwig István	MAFK	136,35
60. Horváth János	ATSC	136,42
61. Major Árpád	DVTK	136,49
62. Magyar János	MAFK	138,18

63. Gaál Artur	MAFK	139,66
64. Ficere János	DVTK	139,96
65. Lippai Zoltán	SZVSE	142,99
66. Holtner Attila	Pásztó	143,84
67. Szádeczky Kardos T.	MAFK	144,79
68. Nagy Sándor	PVSK	146,04
69. Herter László	MAFK	147,77
70. Pallagi Sndor	K.Lombik	147,97
71. Kóki Miklós	Postás	149,51
72. Göbbölös István	PVSK	150,43

N 19-

/3 versenyből. A Vasutas Kupa ebben a kategóriában a ranglista versenyek közül kiemelve./

1. Kármán Katalin	Egri Sp.	100
2. Kaló Marianna	DVTK	103,14
3. Rostás Irén	HVSZ	103,38
4. Kovács Magdolna	Tipográfia	105,70
5. Dániel Edit	GSSE	108,18
6. Korik Andorné	Postás	109,02
7. Csőkör Irén	Postás	109,13
8. Szopori Éva	GSSE	109,68
9. Lendl Zita	VIDEOTON	109,88
10. Boros Zoltánné	Egri Sp.	111,98
11. Hehl Éva	BEAC	113,58
12. Pollmann Teréz	Tipográfia	115,29
13. Muzsnai Ágota	OSC	117,18
14. Kiss Gabriella	Sabária	117,22
15. Barki Andrea	Sabária	117,45
16. Halász D.Éva	K.Lombik	119,06
17. Özse Ágnes	GSSE	122,52
18. Fent Marianna	VIDEOTON	123,65
19. Korsovszky Ágnes	DVTK	124,86
20. Danovszki Mária	Postás	125,14
21. Hanusz Mária	OSC	125,75
22. Csákány Anikó	OSC	132,74
23. Majoros Erika	TITÁSZ	134,59
24. Stramszky Piroska	MEAFK	137,40
25. Billédi Katalin	K.Lombik	145,07
26. Kovács Bea	K.Lombik	146,69
27. Sipos Etelka	Szolnoki MAV	150,76
28. Honfi Gáborné	STC	153,73
29. Korábnnyik Ágnes	Izzó	154,98
30. Vargadi Lívia	K.Lombik	158,32
31. Kovács Márta	ZALAERDŐ	158,53
32. Tiszai Aranka	Ny.Mg.főisk.	171,05
33. Hidvégi Nóra	OSC	173,10
34. Monspart Sarolta	GSSE	179,75
35. Balla Katalin	K.Lombik	181,82
36. Marcis Márta	Egri Sp.	194,54

F 19-20

1. Hirth Jenő	GSSE	100
2. Szabó Lajos	ME AFC	108,15
3. Széles Gábor	PVSK	108,58
4. Koczka Tihor	Sabária	111,10
5. Bárdosi Zoltán	Sabária	115,00
6. Szerdahelyi Zoltán	Sabária	114,25
7. Fánecs László	MMG	116,01
8. Györgyi László	HVSE	116,26
9. Bolgár János	GSSE	116,82
10. Hets Miklós	OSC	120,67
11. Tóth Károly	OSC	121,73
12. Horváth Győző	Szolnoki MÁV	123,28
13. Sajti Zoltán	Tipográfia	123,31
14. Madár István	BEAC	124,19
15. Szöllősy József	DVTK	129,05
16. Csonka Antal	HVSE	131,89
17. Egerszegi József	DVTK	132,42
18. Káposzta Zsolt	ME AFC	135,24
19. Bottka Károly	MAFC	142,53
20. Golding Jenő	HVSE	143,28
21. Sándor László	ME AFC	148,02
22. Sélley Tamás	PVSK	150,43
23. Balogh András	K. Lombik	151,00
24. Sztatényi Ferenc	OSC	153,26
25. Dobrossy István	D. Műanyag	158,15
26. Pecze Ferenc	D. Műanyag	161,17
27. Varga József	Nk. Postás	162,28
28. Száraz Attila	Ny. Mg. főisk.	169,81
29. Zelei Ferenc	Bottyán	173,72

F 17-18

1. Szieberth Péter	PVSK	101,19
2. Lantos Zoltán	BEAC	101,64
3. Tóth Gábor	Haladás	107,13
4. Lukács József	VIDEOTON	109,26
5. Patus János	TIPOGRÁFIA	110,35
6. Takács Csaba	Volán	112,24
7. Molnár Tihor	SMAFC	113,85
8. Gajdos György	PVSK	114,10
9. Less Nándor	DVTK	114,15
10. Koczur Kálmán	Postás	115,90
11. Németh Ferenc	VIDEOTON	119,49
12. Egei Tamás	Volán	120,53
13. Pálffy József	Postás	120,86
14. Leeb Ferenc	Árpád	123,17
15. Mesics Gábor	SMAFC	124,26
16. Takács József	Volán	125,89
17. Nagy András	Postás	129,98
18. Haburcsák István	Ny. Mg. fői.	131,41
19. Üveges Péter	DVTK	132,04
20. Stelczer József	Törekvés	133,29
21. Bálint Attila	SMAFC	133,33
22. Süttő Gábor	Tipográfia	136,50
23. Szenté Aladár	Volán	137,47
24. Györgyi Zoltán	OSC	138,49
25. Hegedűs Dezső	BEAC	139,27
26. Bárdi Tibor	OSC	140,82
27. Csizmadia András	Törekvés	140,92
28. Barzó Pál	DVTK	141,20
29. Prill László	Volán	146,62
30. Tóth József	ZALKA	148,00
31. Zakariás Pál	Törekvés	150,29
32. Klemm József	Zalka	151,48
33. Bagi István	DUSE	132,09
34. Varga András	STC	153,62
35. Jankovics József	Volán	156,80
36. Ludányi István	Jászapáti	160,33
37. Szakál István	Zalaerdő	164,25

38. Kozma László	Ny. Mg. Főisk.	171,56
39. Szabó Géza	Szolnoki MÁV	179,34
40. Pálffy Csaba	SZVSE	202,88

N 17-18

1. Ambró Judis	OSC	101,66
2. Péter Edit	PVSK	102,00
3. Csilling Ágnes	BEAC	102,50
4. Selmeczi Irén	Volán	108,35
5. Osztarin Judit	BEAC	111,45
6. Jerger Valéria	PVSK	112,72
7. Székely Adél	Sabária	114,40
8. Krasznai Orsolya	OSC	117,18
9. Rozmár Gyöngyi	Sabária	126,71
10. Kacsokovics Helga	PVSK	126,74
11. Haász Györgyi	Postás	130,09
12. Urbán Márta	OSC	131,68
13. Sélley Éva	MMG	131,80
14. Varró Rózsa	DVTK	132,35
15. Deme Klára	KFKI	133,35
16. Vasvári Zsuzsa	MMG	136,11
17. Mets Zsuzsa	OSC	137,50
18. Nagy Ildikó	OSC	141,16
19. Ujhelyi Edit	Törekvés	141,79
20. Bognár Julia	BEAC	145,15
21. Tömördi Ágnes	SMAFC	147,77
22. Halas Mária	Jászapáti	151,66
23. Skoda Ilona	HVSE	154,32
24. Fábíán Klára	HVSE	157,89
25. Skoda Ilona	Zalaerdő	160,23
26. Gönczi Zsuzsa	Zalaerdő	166,00
27. Salánki Zsuzsa	OSC	171,49
28. Muck Klára	Mohács	175,95
29. Könyves Tóth Kata	K. Lombik	182,01
30. Várfoke Margit	K. Lombik	188,22
31. Kovács Enikő	K. Lombik	206,97

F 15-16

1. Nagy Róbert	Volán	102,39
2. Kajdi Csaba	Sabária	104,98
3. Borbély Károly	VIDEOTON	107,54
4. Kovács László	PVSK	109,67
5. Deme Zoltán	GSSE	110,28
6. Lipták József	DVTK	110,71
7. Vityi Péter	Tipográfia	113,55
8. Németh László	VIDEOTON	113,90
9. Óra Róbert	Sabária	118,69
10. Benke Gábor	Tipográfia	118,72
11. Miszori Tibor	Tipográfia	119,11
12. Szabó István	Sz. Haladás	119,21
13. Bán Zsolt	HVSE	119,65
14. Diószegi Ferenc	Tipográfia	119,69
15. Végh András	Zalka	120,97
16. Szabó Tamás	SMAFC	121,18
17. Komáromi Sándor	Zalka	122,09
18. Munkácsi Ferenc	Szolnoki MÁV	125,31
19. Hegedűs Ferenc	Ajka	127,42
20. Horgos Gábor	PVSK	127,74
21. Viniczai Ferenc	VIDEOTON	128,31
22. Horváth Csaba	Szolnoki MÁV	128,97
23. Koczka Zoltán	Sabária	133,93
24. Bárdi János	GSSE	135,58
25. Nagy Lajos	SZVSE	136,93
26. Keglevics Tibor	MMG	138,37
27. Németh Attila	Postás	140,30
28. Völgyi Vilmos	Zalaerdő	140,33
29. Balogh Lajos	Pásztó	142,88

30. Széles György	DVTK	143,89
31. Ronkay György	GSSE	146,39
32. Mátyus Attila	GSSE	149,10
33. Varga Péter	Sz. Haladás	151,16
34. Szöllősy Gábor	Zalka	151,69
35. Lovas Zsigmond	MHD	152,14
36. Pálfi Antal	Árpád	154,15
37. Takács Endre	D. Múanyag	154,89
38. Fertő Imre	Videoton	154,77
39. Nagy Ferenc	Postás	154,80
40. Tóth Zsolt	Sz. Haladás	157,46
41. Kapitány Sándor	GSSE	157,69
42. Horváth Zsolt	Sz. Haladás	160,62
43. Dubiel László	Árpád	160,83
44. Tóth László	MHD	163,90
45. Török József	STC	164,29
46. Tóth György	K. Lombik	164,75
47. Károlyi Gyula	Zalka	169,98
48. Siegler Konrád	GSSE	170,18
49. Heckenast József	Sz. Haladás	173,25
50. Száraz Zoltán	Bottyán	174,39
51. Móricz József	Sz. Haladás	174,78
52. Csákányi György	K. Lombik	175,88
53. Dobó Zoltán	K. Lombik	178,80
54. Csordás György	Postás	183,47
55. Csonka Tamás	Sabária	183,79
56. Erdélyi Kálmán	MHD	185,89
57. Kiss Attila	D. Múanyag	189,04
58. Oláh György	Ny. Mg. főkisk.	191,16
59. Juhász László	Sz. Haladás	194,15
60. Büki Attila	Zalaerdő	194,21
61. Kovács Ferenc	PVSK	193,20
62. Balázs Tibor	Ny. Mg. főkisk.	197,37
63. Horváth Tibor	Zalaerdő	203,79
64. Vincze Károly	Szolnoki MÁV	206,31
65. Mohácsi Tamás	STC	212,92
66. Molnár Zoltán	Sabária	232,37

N 15

1. Pintér Zsuzsa	Postás	100,86
2. Pock Mária	Videoton	105,56
3. Polonyi Zsuzsa	Volán	106,78
4. Boa Agnes	Ajka	111,80
5. Ruzsa Magda	BEAC	114,12
6. Schönviszky Ágnes	MMG	116,27
7. Pajor Enikő	Sabária	118,71
8. Kaifis Ágnes	Volán	121,52
9. Lucsányi Ildikó	Volán	121,53
10. Sélley Csilla	MMG	121,56
11. Leveszi Katalin	Tipográfia	124,29
12. Németh Petra	Tipográfia	125,13
13. Faragó Györgyi	Volán	131,93
14. Szentannai Kinga	Tipográfia	132,53
15. Kaló Edina	DVTK	133,85
16. Hegedűs Ildikó	K. Lombik	133,94
17. Üveges Gabriella	DVTK	134,65
18. Scherrer Éva	Tipográfia	135,65
19. Kaló Zsuzsa	DVTK	136,50
20. Váradai Zsuzsa	DVTK	136,53
21. Csákányi Zsuzsa	K. Lombik	137,79
22. Ajkai Adri	OSC	140,79
23. Tóth Klára	Sabária	142,79
24. Nagy Zsuzsa	Volán	148,15
25. Gyöngyösi Rita	Sabária	130,04
26. Goldmann Márta	KFKI	151,21
27. Juhász Julia	Sz. Haladás	152,75
28. Kresz Andrea	Kohász	153,85
29. Kovács Judit	K. Lombik	153,92
30. Tavaszi Ágnes	DVTK	157,25

31. Varga Eleonóra	Volán	157,43
32. Hessz Erzsébet	GSSE	158,28
33. Györrfy Gabriella	GSSE	160,86
34. Papp Olga	K. Lombik	162,70
35. Cserháti Györgyi	K. Lombik	163,90
36. Tóth Henriette	GSSE	166,90
37. Ambró Ágnes	OSC	167,95
38. Polgári Andrea	K. Lombik	168,95
39. Nyőgeri Tünde	K. Lombik	172,77
40. Radics Ágnes	Mohács	176,54
41. Ferenci Timea	K. Lombik	177,83
42. Pribek Anna	KFKI	184,69
43. Szabon Mária	KFKI	220,37

Az ellenőrzőpontról...

Az ellenőrzőpont a pálya legfontosabb része. Megválasztásán a verseny sikere, sikertelensége múlhat. A szabályzat szerint az ellenőrzőpont a térképen azonosítható objektum, vagy annak részlete lehet. Ez a megfogalmazás hihetetlen mértékű lehetőséget ad az ellenőrzőpont telepítésére. /Szélsőséges esetben még "hegyoldal" megnevezésű pont is lehet a pályán. A szabályzatnak megfelelő, a hegy azonosítható! /

Mit kívánunk az ep.-től? Elsősorban az átmenet lezárását. Technikailag jól végrehajtott átmenet után az ep.-nak jönni kell. Nem kell keresgélni, kotorni a környéket.

A pálya nehézségét az átmenet nehézsége határozza meg, nem pedig az ep. eldugottsága. /De: ne látszódjon a pont az előzőről! - Kúpról-kúpra futás. /

Másodsorban az ep. legyen azonosítható, bemérhető. Ezen kétfeltétel teljesítése már jó ellenőrzőpontot biztosít. Persze nem szabad figyelmen kívül hagyni a kategória, a fokozat által támasztott követelményeket sem.

Az ellenőrzőponttal kapcsolatban azonban nem szabad elfeledkezni annak felszereléséről sem! Nézzük csak, miről is van szó?

"A bója 30 cm oldalhosszúságú és magasságú 3 oldalú hasáb. Oldala átlósan osztott. Színe: piros-fehér... terepponton kell felfüggeszteni... betűjel legyen rajta a bója mindhárom oldalán, a fehér mezőben... A betűjel elütő színű... /Vsz 5.6./

A bója mérete tehát adott. Mégis, milyen különös, képes alakját és méretét is változtatni. Főleg henger alakot szeret felvenni, idomul a fához, mire felerősítik. Így néha átmérője 5 cm-re csökken. Aztán ember legyen a talpán aki megtalálja, főleg ha apró, jellegtelen objektumon helyezkedik el. Aki versenyez, tudja, milyen bosszúságot okoz a nehezen észlelhető bója, ha a környéken sok hasonló objektum van. A nehezen észlelhető bója a verseny időeredményére is kihat, jelentékenyen növelheti azt.

Persze a versenyzők sem tiszták, nem az objektumot, hanem a bóját keresik. /A bója mérete nemzetközi, hogy nem kisebb vagy nem nagyobb annak élettani okai vannak /láthatóság/. Igaz lehet vitatkozni, hogy hazai terepadottságaink között szükséges-e ez a méret, vagy pedig csak egy papírfecnit használjunk az ellenőrzőpont jelölésére. Hiszen a bóját észlelni az ep. megfogásakor kell.

Betűjel: ezzel ritkán van probléma, de találkoztam már a piros mezőbe írt kóddal is, ráadásul barna zsírkrétával. /Kicsit kemény dió volt./ S ha már a versenyző ott van az ellenőrzőpontnál, ne kelljen körbejárnia, hogy a kódot azonosítani tudja. /Kódcseré=óvás! /

Az ellenőrző felszereléseket a bója középvonalában kell felerősíteni. Nem nagy kíváncsi és könnyű teljesíteni. Van azonban néhány dolog, amit nem írnak elő /szó szerint/, de nem árt figyelni rá. A jelenleg használt kétféle ellenőrzési módszer közül a baj a zsírkrétával szokott lenni. A kréta fogy, elkopik. Annyit és olyan méretűt helyezünk el a ponton, hogy az utolsó is jól látható vonalat húzhasanak vele. A pont terhelésének felmérése segít ebben. Sok problémát okoz a kréta felerősítése. /A krétaevők problémája nem ide tartozik. / Nem elég csak szimplán madzagra kötni, vagy bevágni és úgy odahelyezni a zsinórt. Így könnyen kicsúszik és eltűnik a fűben a kréta. Ne sajnáljuk azt a néhány percet, tekerjük körbe a kötést szigetelőszalaggal! Így biztonságosabb lehetünk abban, hogy a verseny végéig a helyén marad. Vannak más módszerek is, de ez tűnik a legegyszerűbbnek. S még valami! Ha a kréta madzagját nem a bójához rögzítjük, elejét vehetjük a bója rongálódásának is. Igaz, ritka az ilyen jellegű rongálás, de előfordul! A másik ellenőrzési mód a szúróbélyegző. A versenyző egy esetben szidja a rendezőseget, ha madzagra kötve lógatjuk eléje a kemény szárral rendelkező bélyegzőt. Ez rossz módszer! Ha nem akarunk a fába szöveget verni, használjunk inkább zsírkrétát! Ne vegyünk el senkitől értékes másodperceket rendezői kényelem miatt.

S végül: Ne feledjük, verseny közben senki nem figyel, hogy ha megfog egy madzagot, mi szakad, mi oldódik. Ugy helyezük el a pont felszerelését, hogy az végig kitartson!

Vékony Andor

A tájékozódás technikája

DOMBORZATKÖVETÉS

A domborzatkövetés technikája abban különbözik a térképolvasás és az iránymenet technikájától, hogy míg az előbbinél pontról-pontra, az utóbbinál egy egyenes vonalon mozgott a versenyző, itt olyan útvonalat követ, amely a terep térbeli viszonyaihoz idomul.

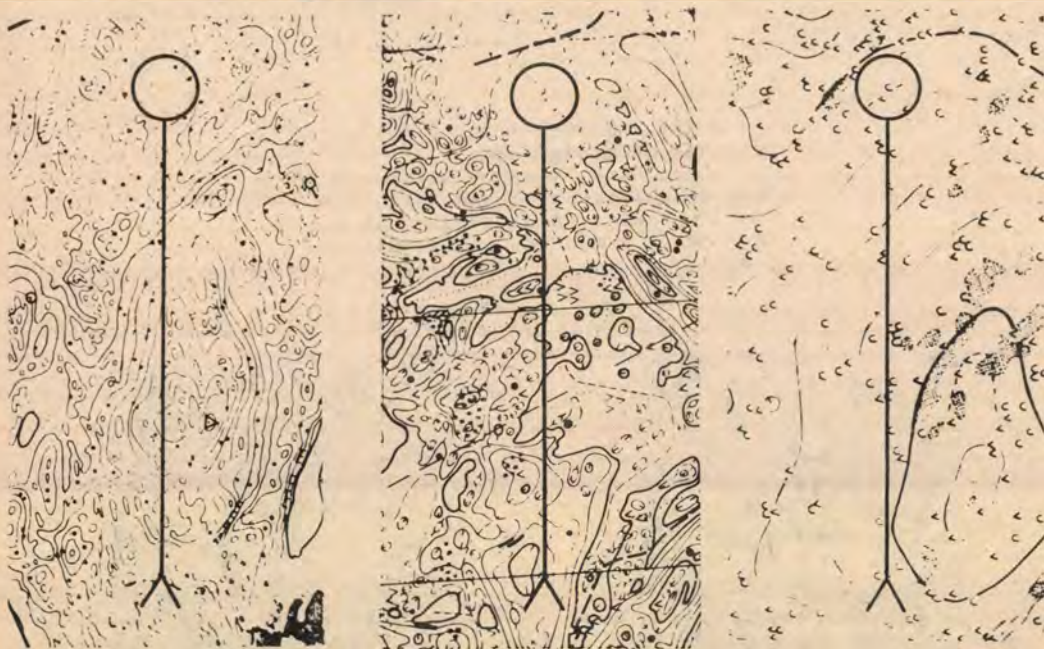
Az iránymenet egy, a térképolvasás két, a domborzatkövetés pedig három dimenziós útvonalnak tekinthető, illetve végrehajtásuk ilyen szemléletet tételez fel.

Egyszerű tájékozódási feladatokhoz elég a domborzat sematikus olvasása. Bizonyos idomok, mint a kúp, a töbör, a nyereg helyzetazonosításra alkalmas pontszerű objektumoknak is tekinthetők; más vonalas domborzati elemek, így a metsződés, a völgy, a gerinc, pedig síkrajzi vezető vagy

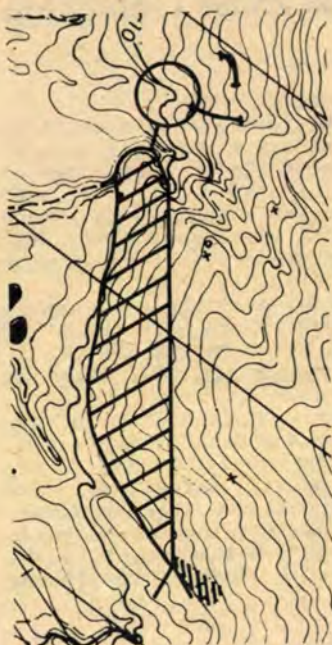
felfogóvonalhoz hasonló szerepet is játszhatnak. Kezdő versenyző is felhasználhatja tájékozódásában ezeket az idomokat anélkül, hogy térbeliségükre tekintettel lenne. Az élversenyzőt a fejlett térszemlélet, a domborzati látásmód különbözteti meg a kezdőtől.

EGYSZERŰ DOMBORZATI ÚTVONALAK

Az egyszerű domborzati útvonalak némelyike, ahogy az a következőkben látható, lehet igen nehéz átmenet. Az egyszerűség abban áll, hogy a futónak nem kell figyelembe vennie a terep térbeli viszonyait. Az egyes domborzati idomokat tekintheti pontoknak, vagy vonalnak. Végső soron azonban a futó domborzati látásmódjának fejlettségén és absztraháló képességén múlik, milyen idomokat tud pontoknak vagy vonalnak tekinteni. Kezdő számára pl. csak egy mély horhos felfogóvonal, de rutinosabb futónak már egy borda vagy lejtől is az.

Kupok, mélyedések vagy gödrök pontszerű síkrajzi objektumokhoz hasonlóan használhatók helyzetazonosításra. A bemutatott átmenetek iránymenettel összekapcsolt finom térképolvasással megtehetőek, anélkül, hogy az amúgy is lapos terepet térben kellene elképzelni.

A metszódések, völgyek jó felfogóvonalaként szolgálnak.

A gerincek, völgyek általában jó vezetővonalak. Különösen vízfolyás következőzésekor válik az átmenet síkrajzivá, a domborzat pedig háttérbe szorul.

SZINTMENET, SZINTFUTÁS

A szintmenet olyan egyszerű domborzati útvonal, amelynél a futó a terep térbeli alakulataira való tekintet nélkül csak arra figyel, hogy kiinduló pontjának magasságától se lefelé, se felfelé el ne térjen. Útvonalatérképen egy szintvonalon fut.

A szintmenet az iránymenethez hasonlóan alapvető technikai elem, lelkiismeretes begyakorlása után szinte mechanikusan alkalmazható.

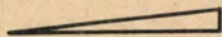
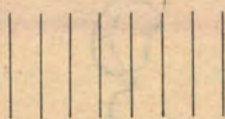
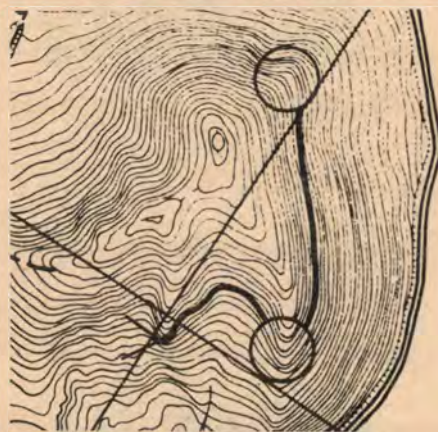
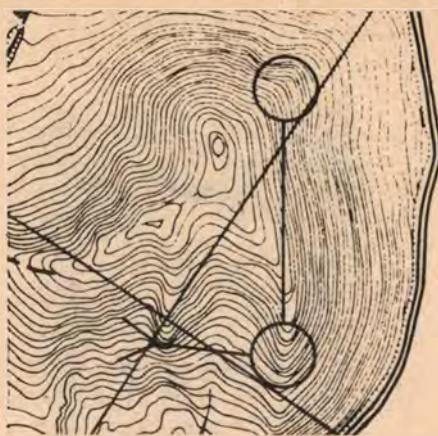
A szintmenet pontossága nagyban függ a terep meredekségétől.

Lankás terepen kb. 5 fokos lejtőszögig a szintmenet bizonytalan, hiszen 5 m szintbeli eltérés 50-60 m hibának felel meg, 20-25 fok között lehet legjobban szintben futni. Itt 5 m szintbeli eltérésből 10-15 m hiba adódik, amennyi pontmegközelítésnél még megengedhető.

30 fok feletti lejtőn a kőfolyások, vagy egyszerűen a lejtő meredeksége miatt nehéz szintmenetet végrehajtani.

45 fokosnál meredekebb lejtő csak sziklafalént képzelhető el. Ez töredezett sziklafal esetén lehet éppen sággal járható, de semmiképpen sem versenyútvonal.

Szintmenetet nagyban megkönnyíti a teraszosan művelt erdő, a szintben vezető vadcsapások, viszont megnehezíti a hegyoldal kövessége, szabdaltsága.

Szintmenet:
bizonytalan

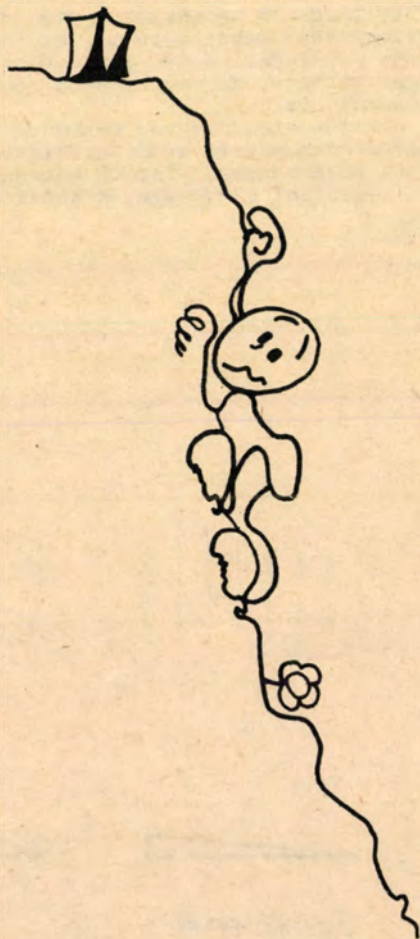
kedvező

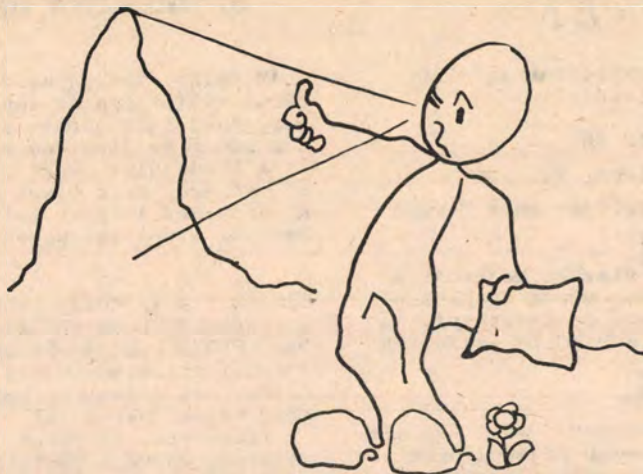
nehéz

Szintmenet megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy valóban egy szintben van-e az elérendő pont. Sűrű szintvonalrajznál, különösen, ha nincsenek megvastagított főszintvonalak, ez nem is könnyű feladat.

Szintmenettel a versenyző elkerülheti, hogy feleslegesen vegyen fel szintet.

SZINTBECSLÉS

A gyakorlatban ritkán adódik tiszta szintmenet. Az elérni kívánt pont a kiindulási helytől szintben legtöbbször eltér. A domborzatérzékelés fejlettebb foka szükséges ahhoz, hogy a versenyző érezze, szintben mennyit ad le, illetve vesz fel. A szintbecslés más készségekhez hasonlóan fejleszthető, automatizálható. Általában kötődik a leggyakrabban használt szintkörhöz és méretarányhoz, ezért ettől eltérő térképen a futó körülmények között mozogjon.

Nyílt, tiszta, jól futható hegyoldalon az ember hajlamos a szintkülönbséget alábecsülni, bozótos, köves, nem belátható terepen pedig túlbecsülni.

Egyenletes emelkedésű útvonal.

Ha az elérendő pont szintben lényegesen magasabban fekszik, célszerű olyan útvonalat választani, amelyen a leküzdő szint egyenletesen oszlik meg. Az egyenletes emelkedésű útvonal előnye gazdaságos futhatóságon kívül, hogy tájékozódásilag is könnyebb végrehajtani. Az útvonaltól, azaz a helyes emelkedéstől való eltérést a futó azáltal is érzi, hogy a futás könnyebben vagy nehezebben megy-e.

HÍREK

Szerkesztői üzenetek

Megalakult Dunaújvárosban az első egyesületi szakosztály!

Dunaújvárosi Papír SK

2401 Dunaújváros, Pf. 105

A szakosztály vezetője: Soós Ferenc

+++
+++

Komárom megyében viszont megszűnt az Árpád Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola DSK tájfutó szakosztálya. Az aktív versenyzők a MAFC-ba igazoltak át.

+++
+++

A SZÉLRÓZSA c. évkönyv -mely még mindig kapható a Magyar Tájékoztató Futó Szövetségben - könyvészeti száma, ISSN száma: az Országos Széchenyi Könyvtár tájékoztatása szerint ;

ISSN 0209-4495

+++
+++

Barcs városában megalakult az első szakosztály. Kiírásokat, értesítéseket az alábbi címre kérnek:
Czinege János /edző/
7570 Barcs, Munkásőr u.3.

A szakosztály egyébként a Barcsi Erdészeti és Vízügyi Szakközépiskola DSK keretében működik
Szakosztályvezető: Iliásics Gyula

+++
+++

Szomorúszívvel tudatjuk, hogy Fekete Zsigmond, egyesületünk tájfutója 25 éves korában munkahelyi baleset következtében 1980.június 8-án életét vesztette.

Pécsi Vörös Meteor Sportkör
tájékoztató futó
szakosztálya

ÁDÁM ERIKA. Nyíregyháza /?/ "Szeretnék járni tájfutásra. Az lenne a kérdésem, hogy hová kell járni és mikor? Szerettem eddig is járni és most is akarok"

A kérdőjelet azért tettem a helység-név végére, mert címét nem írta meg és a város név is csak feltételezen betűzhető ki a postabélyegen.

SZEGED." A Tájfutás 1980/2.számának szerkesztői üzenetéhez: A nyomozás hibás -FURTA - Hajdú-Bihar megyében van! A fenti szerk.üzenethez tartozó megállapítást fúrta egy kurta nevű Csongrád megyei olvasója"

Igaza van, tévedtem. Ráadásul földrajzban, amire a Tájfutás szerkesztőjének különösen ügyelni kellene.

DOMBI JÁNOS. Hajdúszovát, Dózsa Gy.u.4. "Magam is tájfutó révén előfizetője vagyok a Tájfutásnak. Az elmúlt évfolyamok lapjait szeretném beköttetni, de az 1977/6. szám hiányzik a sorozatból. Cserepéldányként tudom adni a '77/1., 2. 78/6., 79/10. számokat. Kérem önöket, segítsenek nekem a kiegészítésben; vagy a raktárukhól, vagy pedig kéréssem lapban történő közzétételével."

Raktárunk nincs, csak egy polc néhány régebbi példánnyal. A jelzett szám azonban hiányzik. Bízunk a második megoldás sikerében, tehát olvasóinkban.

Címoldalon: Kelemen János /PVSK/
a hosszútávú OB céljában.

Hátsó kép: A tavalyi váltóbajnokság mezőnyrajtja.

Mélyút Pilisborosjenőn
/Korik A.felvételei/

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827
Sportpropaganda

ISSN 0133-4697
TZ 80 624

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

ARA 15071

TÁJFUTÁS

1980/6

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

6.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 1147 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. szeptember Terjeszti a Magyar Posta

Van értelme az írásnak! Mégsem pusztába kiáltott szó a szerkesztő ilyen-olyan kérése, a lap munkáját, a szövetség életét segítő munkatársak keresése.

Néhány hónappal ezelőtt e rovatban kesergett, s lám, alig múlt el néhány nap; és máris jelentkezett a Törekvés SE versenyzője, versenybírója: Paragó György, aki minden kedden tartja a könyvtári órákat: 16:30 - 18:30 ó. között. Végre megoldott ez is, és most már érdemes fejleszteni a szakkönyvtárat. Jelenleg elég gyér az állomány, mindenkori anyagi lehetőségeinkhez mérten igyekszünk fejleszteni. Persze a másik megoldás is elképzelhető: az adományozás. Kérjük olvasóinkat, hogy akiknek felesleges tájfutással, vagy egyáltalán a tájékozással, futással foglalkozó könyvük, folyóiratuk van; ajánlják fel a szövetségi könyvtár részére. Sőt! Elkezdtük a régi, két-három évtizedes versenylevelgyűjtemények és egyéb dokumentumok kiértékelését, hogy majd később kötetbe kötve az is az érdeklődők rendelkezésére álljon. Nyugodtan állítom: roppant tanulságos e régi iratok böngészése, sokszor úgy tűnik, a jelen problémáiról szólnak. Végső soron minden, még egy ilyen szerény könyvtár célja is csak egy: segítségadás a ma gondjainak megoldásához.

RANGSOROLÓ VERSENYEK 1980—első félév

Lassan a végén járunk az 1980-as versenyévadnak. S bár ebben az évben számtalan izgalmas, érdekes esemény történt és történik szerte a világban, néhány perc erejéig időzzünk el a rangsoroló versenyeknél.

A rangsoroló versenyeknél, amelyek a legjobbak, vagy annak kellene lenniük, s amelyek rendezés tekintetében is példát mutatnak az egyéb versenyek rendezőinek. Időrendi sorrendben haladva, elsőként a POSTÁS KUPÁVAL kell kezdeni.

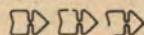
Jó térképen, kellemes időben, új formában bonyolították le az év első rangsoroló versenyét. Az új forma: a 15 kiemelt felnőtt férfi, az egész évre előre kisorsolt sorrend alapján, a mezőny előtt vágott neki a 15 km-es távnak. A nőknél már kicsit eltér a rendszer, a kiemelték közé besorsolták a többieket. Ugy látszik szakvezetőink nem félnek a jól futó hőlygek előnyhöz juttatásától. S ami igaz, az igaz az ilyen félelemnek nincs is túl sok alapja. /Sajnos./

A lombnélküli, tavaszi erdőben egy jó verseny élmenyével lettünk gazdagabbak. Bár a nap elején még borzolta a kedélyeket egy rossz lyukasztó, délutánra már ez a probléma is megszűnt. A pályák fizikailag elég nehezek voltak. A technikai követelmények a célhoz közeledve talán kicsit csökkentek, de azt hiszem az adott tereprészen ez még mindig a legnehezebb volt.

Nagyon jó cél; és lehetett melegíteni a rajtnál, amire egy-két éve még nem volt lehetőség. Hogy valami rosszat is mondjak, néhány térképnek hiült helye volt mikor jogos tulajdonosuk kereste őket. Kedvenc lapomban, a Népsportban rosszul jelent meg a verseny végeredménye. /Ugy látszik korán volt lapzárta./

Bár ez pl. F 21A-ban nem az első három helyezett szempontjából volt lényeges, hiszen ugyanez a trió végzett a dobogón a Hosszútávú Bajnokságon is. Ráadásul, hogy a dolog még érdekesebb legyen a MECSEK KUPÁ-n is ők álltak fel a dobogóra, csak a sorrend cserélődött.

A Mecseket idén is a Mecsekben rendezték, az egyre szaporodó töbrök között kellemes időtöltés volt rohangálni. Még a sok ember sem zavarta a küzdelmet, hiszen csak rangsoroló kategóriákban rendeztek versenyt. Ez az elképzelés jó, csak az alacsonyabb minőségű versenyzők érezhették mellőzve magukat. /Tudtommal

ekkor csak Bp-en rendeztek még versenyt./ Azonban annyira kevesen mégsem voltunk, hogy a befutó ne bizonyuljon szűknek. Bozótks nélküli nem lehetett előzni! S néha bizony a befutón szerezhető másodpercek is számítanak.

Tetszett a térkép visszaadási mód, csak ilyen esetben ügyelni kell arra, hogy mindenki leadja a térképét és esetleg a versenyt feladók okozhatnak problémát. Itt is hasonlóképp a Postás kupához rajthoz álltak skandináv sportbarátaink. Így sportolóink igazán méltó ellenfeleket kaptak ezen a két rangos kupaversenyen.

A rangsoroló versenyciklus a SEMMELWEIS emlékversennyel folytatódott. Idén Salgótarján adott otthont az OSC hagyományos versenyének. A Pécskőn nagyon jó, a terephez alkalmazkodó pályákon zajlott a verseny. A hűvös idő ideálisnak bizonyult a futók szempontjából, mert a "logikus útvonalon" elhelyezett frissítőponttal kevesen találkoztak. /Melegebb időben a kemény, szintes pályák nagyobb problémát okoztak volna./

A térkép színvanala jó volt, néhol azonban nem sikerült visszaadni a futóhatóság változásait. Jó rajt, kevésbé jó cél-elhelyezés, de azért nem volt túl vészes. A térkép visszaadással én elégedett voltam, másnap a Kiliánon az egyesület zacskjában az összes térképünk benne volt. Persze ez még egyáltalán nem volt biztosíték arra, hogy végül is megkapjuk a térképeket, mert ehhez előbb el kellett jutni a KILLIÁN emlékversenyre.

S ez kora reggel a kisterenyei vasutállomáson nem látszott egészen biztosnak.

Tény, nem voltunk túl sokan, csak a naivabbak, kik elhitték a versenyértésítőben leírtakat. Végül azért eljuttunk a Csomosvár térképén rendezett versenyre, ha nem is a MAFC által szervezett szállítás révén.

A verseny rangsorolókhöz méltó pályákon zajlott. Megfelelő fizikai követelménytámasztott, bár technikailag picit könnyűnek tűnt. /A pályáknak nagyjából sikerült feleltetni a reggeli bosszúságot./ Jó volt a rajt, és a cél telepítése. A pontok korrektül a helyükön voltak. /Ez persze egy rangsoroló legalapvetőbb kritériuma./ A terepen a javítás óta apró változások történtek, ezek közül néhány a térképre is rákerült, ami lemaradt az még nem volt életveszélyes.

A VASUTAS KUPA számomra egy hűvös éjszakai kezdődött, ami még másnap is éreztette hatását, mert a pálya nem igen melegített fel, csak megizzasztott. Kúpról le, kúpra fel, talán ez jellemzi legjobban a pályák egy részét.

A Vasutason már megszokott jó rajt és cél elhelyezés idén sem változott. Kellemetlen tény volt azonban a felnőtt nőknél néhány rossz térkép jelenléte, ami kissé zilált rajtot okozott /ez ujjal csak rangsoroló kategóriák megrendezését szorgalmazóknak, a kevesebb pályára, térképre jobban oda lehet figyelni./

Ennek ellenére remélem, hogy a Vasutas továbbra is egyik legnagyobb, nagy tömegeket megmozgató versenyünk marad és sikerül megőriznie eddig kivívott rangját. S talán a jövőben mi is megkapjuk a versenyterképeket, úgy mint az ország többi szakosztálya. Csákvárra kellett azért utazni, hogy a felnőtt férfiaknál a legtöbb szintet tartalmazó pályákon mérjük össze erőnket a TIPOGRAAFIA KUPA keretében.

A rengeteg hegyoldalban elhelyezett pont nem mindenkinek okozott örömet. Sőt egyeseknek kifejezetten problémát jelentett.

A pályák nem hiszem, hogy bárhol is szépség díjat kapnának, de a célnak nagyon jól megfelelték. Fizikailag és technikailag sokat követeltek attól aki előkelőbb helyezésre törekedett.

Jó volt a rajt és a cél elhelyezése, kialakítása. Rádásul még a rendezés is különösebb zökkenők, problémák nélkül történt, ami csak a verseny előnyét szolgálta. Bár ez nem csak a Tipó problémája, de az eredményértésítőt még hónapok múltával sem kaptuk meg. Nem életszükséglet ugyan, de nem árt néha pontosan ismerni saját és az ellenfél eredményét. A további munka tervezésénél erre is szükség van kicsit.

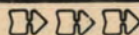
Vékony Andor

OCSB

ORSZÁGOS CSB 1980. jun.1. Tőserdő

F 21 A

1. PVSK	Pápai János Gyenis Zoltán Tóth János Kelemen János	403,12	13. HVSE	Györgyi László Csonka Antal Marton Sándor Goldnig Jenő	439,42
2. DVTK	Bőcsi Ferenc Lánczi József Dosek Ágoston Kovács Attila	407,32	14. TIPOGRÁFIA	Kovács József Petró Géza Ladányi Róbert Komrá Béla	452,18
3. MAFC	Csépány László Nagy András Harkányi Adám Papp István	408,45	15. ALMÁSFÜZÍTŐ	Hajnal Vince Somlai Gábor Szűcs László Honóth János	457,13
4. POSTÁS	Korik Andor Sőtér Márton Kiss Zoltán Kéki Miklós	409,34	16. OSC	Vassy Zoltán Hegedűs Zoltán Tóth Károly Györgypál Zoltán	458,20
5. GSSE	Gyalog László Hirt Jenő Loch Ferenc Horváth Attila	410,04	17. SZOMBATHELYI HALADÁS	Odor Ferenc Tóth László Hajnal Tibor Nyúl József	464,18
6. SCHÖNHERCZ SE	Fonyó Sándor Nagy Márton Kuron György Benedek István	414,22			
7. SMAFC	Rfuffer István Simon Gábor Kürti István Spigl János	419,04			
8. MEAFC	Móré Ferenc Szabó János Bunyik László Bokros István	424,10			
9. BOTTYÁN SE	Bartus Béla Kinyik József Szokol István Moravszki János	428,12			
10. KÖBÁNYAI LOMBIK	Kéri Péter Harkányi Csaba Gyurkó László Pallagi Ferenc	428,19			
11. EGRI SPARTACUS	Tóth Sándor Kutas Ödön Kovács József Boros Zoltán	430,07			
12. BEAC	Kele József Zánkay András Hazai Balázs Vekerdy Zoltán	430,25			

N 19 A

1. POSTÁS	Danovszky Mária Korik Vera Csóköri Irén	189,38
2. EGRI SPARTACUS	Szabó Katalin Kármán Katalin Boros Zoltánné	200,30
3. GSSE	Dániel Edit Szopori Éva Özse Ágnes	204,11
4. TIPOGRÁFIA	Kovács Magdolna Pollmann Teréz Medne Gunta	209,08
5. DVTK	Kaló Marianna Kaló Annamária Korsovszki Ágnes	213,30
6. OSC	Hanusz Mária Muzsnai Ágota Hidvégi Nóra	221,07
7. VIDEOTON	Pakk Mariann Fent Mariann Lendl Zita	222,13
8. HVSE	Németh Zsuzsanna Apró Erika Rostás Irén	227,47
9. KŐBÁNYAI LOMBIK	Vargadi Livia Billédi Katalin Halász D.Éva	238,37
10. MAFC	Ceglédi Ágnes Csank Ágnes Sötét Sarolta	246,16

N 17 A

1. SABÁRIA	Kiss Gabi Székely Adél Barki András	180,08
2. OSC	Urbán Márta Krasznai Orsolya Ambró Judit	188,02
3. PVSK	Jerger Valéria Kecskovics Helga Péter Edit	196,17
4. SZENTESI VASUTAS	Török Margit Bónus Ilona Bodzás Magdolna	209,20
5. DVTK	Varró Rózsa Kató Zsuzsa Úveges Gabriella	219,04
6. SZÉKESFEHÉRVÁRI VOLÁN	Kaifis Ágnes Polonyi Zsuzsa Selmeczi Irén	219,23
7. MMG	Sélley Csilla Schönviszky Ágnes Vasvári Zsuzsa	229,26
8. BEAC	Kovács Zsuzsanna Osztafin Judit Csilling Ágnes	235,03
9. DÉLÉP	Sándor Katalin Lovászi Ágnes Baráth Györgyi	238,01
10. POSTÁS	Szauer Ágnes Maác Györgyi Pintér Zsuzsa	249,12

Sötér János /Postás SE/

VÉGRE...

1. PVSZ	Szieberth Péter Széles Gábor Gajdos György	177,14
2. VIDEOTON	Borbély Károly Németh Ferenc Lukács József	179,05
3. SABÁRIA	Koczka Tibor Szerdahelyi Zoltán Bárdosi Zoltán	184,56
4. SMAFC	Bálint Attila Mesics Gábor Molnár Tibor	197,43
5. DVTK	Üveges Péter Barzó Pál Less Nándor	200,15
6. NYIREGYHÁZA MG. FŐISK.	Matejkó Gábor Haburcsák István Szárász Attila	206,13
7. POSTÁS	Nagy András Koczur Kálmán Pálfy József	206,22
8. TIPOGRAFIA	Miszori István Patus János Súttó Gábor	208,54
9. STC	Mohácsy Tamás Török József Varga András	212,35
10. BEAC	Lantos Zoltán Rudó Károly Hegedűs Dezső	215,22

Örömmel és tisztelettel vettem kézbe dr. Fekete Jenő Technikai ABC c. munkáját, mely a Tájéfutó edzők kézikönyve alcímet viseli!

A munka kéziratban jelent meg 1980. tavaszán. Nyomatása, terjesztése remélem a közeljövőben várható!

A közel 80 oldalas kézikönyv az utóbbi idők szakirodalmának hiányérzetét is képes lenne egyszerre eloszlatni, ha nem lenne mulasztásunk oly sok...

Ugyanis a BTFSZ soha elégszer nem dícsérhető kiskönyvtár sorozata óta ez az első olyan munka, amelyből újra hosszú évekig élhetnének az edzők, versenyzők egyaránt.

A könyv előszavában arról ír a szerző, hogy a kezdő versenyzők nagy részét technikai előképzés nélkül indítjuk versenyeken, bajnokságokon. S ő ezt a "magyar" betegséget tartja a példátlan méretű fluktuáció okának.

A szerző azoknak az edzőknek kíván segítséget nyújtani, akik vallják és hisznek az állandó technikai felkészítésben; kezdőknél és élversenyzőknél egyaránt. Fekete dr. szerint nem elegendő az elméleti tudás megszerzése, hanem azokat váltakozó! / körülmények között állandóan kell gyakorolni; felkészülve a versenyek légkörére.

A könyv nagy erénye, hogy 80 azaz nyolcvan olyan edzésgyakorlatot ismertet, amely segítségével elindíthatjuk a kezdőket és felpezsdíthetjük az élversenyzők technikai edzéseinek légkörét.

Az első fejezetben 54 edzésformát ajánl: Milyen technikai edzéseket végezzünk? Miért, vagyis milyen cél érdekében és hogyan, vagyis milyen eszközökkel.

A második fejezet 26 technikai edzése választ ad arra is, miképpen tehetjük érdekessé, változatosá hosszú, monotonnak tűnő futásainkat, a fárasztó és idegölő résztávus edzéseinket, melyek révén szellemileg, pszichikailag is fejlődünk.

A 80 gyakorlatot gazdag térkép és rajzanyag illusztrálja kellemes ráadásaként.

Kívánom, hogy ez a munka legyen új kezdet szakirodalmunkban - mint ahogy a megjelent Deseő László oktató térkép I. és II. c. munkája is forradalmilag fog hatni és másokat is írásra, munkára serkent szakképzettségünk érdekében.

Írásomban nem kritizálni szándékoztam. Inkább önfelelt örömmel telített lapozgatás közben születt az edző kollegák figyelmének felkeltésére!

K.E.

9. Tájfutó VB, Svájc, 1981. szeptember 2-6.

A Svájci Tájfutó Szövetség a VB' 81 szervezőbizottságával közösen tájékoztató füzeteket bocsátott ki, ezekből ismertetjük a VB-vel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

1. A VB előzetes menetrendje:

Érkezés aug. 31. hétfőtől.
 Szept. 2., szerda: megnyitó
 Szept. 3., csütörtök: terepbemutató az egyéni versenyhez
 Szept. 4., péntek: egyéni VB
 Szept. 5., szombat: terepbemutató a váltóhoz
 Szept. 6., vasárnap: váltó VB
 Elutazás szept. 7., hétfő estig.

2. Svájc terepeiről:

Az ország durván három részre tagolható: a Svájci Alpok-Előalpok /57 %/
 a Svájci Fennsík /31 %/ és
 a Jura /10 %/ vidékére.

A VB-t megelőző edzőtáborok és versenyek, valamint a tiltott terepek nagyjából egyenletesen oszlanak el a különböző jellegű területeken /ld. tiltott terepek térképe és versenynaptár/

A VB pályáit a szabályzattól eltérően, de az IOF-fel és a Szervező Bizottsággal történt megállapodás szerint 750 és 1650 m közötti tengerszint feletti magasságban jelölték ki, a pályák általában 1500 m-nél nem magasabban lesznek, de néhol 1650 m fölötti magasságba is vezethetnek. Orvosi tapasztalatok szerint különösebb aklimatizálódásra nincs szükség, de ajánlatos a versenyt megelőző hónapokban néhány hetet magaslati edzőtáborozással eltölteni. Erre, mint látni fogjuk, többféle lehetőséget biztosítanak.

A svájci terepek igen különfélék domborzat, növényzet szempontjából. Az Előalpokban és a Jurában fenyvesek találhatók, igen sűrű aljnövényzettel /páfrányok, indák/, köves talajjal, ugyanakkor különösen a magasabban fekvő területeken a jól futható, tiszta erdők is gyakoriak. Az Alpok déli lejtőin és a Fennsíkon tölgy, szelidgesztenye, telepített fenyves ill. fenyves-lombos erdő vegyesen a jellemző, erős aljnövényzettel. Itt azonban a gyakori erdőművelés következtében sűrű az úthálózat. Mocsaras, lápos területeket csak ritkán találunk.

A domborzati elemek nagy változatosága, az éles növényzeti hatások, a gyakran sűrű úthálózat feleslegessé teszi a hosszú irányfutásokat, ugyanakkor sok tapasztalatot kíván a tájfutótól. Svájcban a sokoldalú versenyző számíthat sikerre.

3. Térképek.

IOF szabályzat szerint készülnek, 1:15 000, néha 1:10 000 méretarányban, 5 m-kénti szintvonalakkal. Egyes régebbi térképek lehetnek 1:16.667 méretarányúak és vagy 10 m-es szintközökkel.

A VB térképe 1975-ös kiadású, 1977-ben ismét javított 1:15 000 méretarányú lesz, 5 m-kénti szintvonalakkal. A pontmegnevezéseket angolul és németül előre megadják. A térképre csak a pontmegnevezések rajzát nyomtatják rá.

4. A VB pályákról eddig közölt adatok.

	Egyéni versenyek várható győztes idő	szintkülönbség
NŐK	65 perc	350 m
FÉRFIAK	95 perc	600 m

Váltó versenyek

NŐK	50 perc	300 m
FÉRFIAK	65 perc	400 m

5. Edzési lehetőségek.

A VB szervezőbizottsága és a Svájci Tájfutó Szövetség igen barátságos hangon a világ minden tájfutóját meghívja a VB edzőtáborokba és különféle edzési-versenyzési lehetőségeket kínál.

EDZŐTÁBOROK:

1980. jun. 28-jul. 7. /a svájci "8t-napos" előtt/
 1981. jun. 12-jun. 21.
 1981. aug. 22-aug. 31. /közvetlenül a VB előtt/

Versenyek:

A mellékelt naptárban szereplő versenyekre lehet nevezni. Mivel svájcban a hazai versenyeken korlátozott a H21E kategóriában indulók száma, kéri az egyes országok szövetségeit, hogy versenyzőiket kategóriamegjelöléssel nevezzék.
 Lehetőséget biztosítanak a svájci válogatott kerettel való edzésre, versenyzésre. Segítséget nyújtanak /szállítás, térkép, szállítás biztosításával/ edzőtáborok megszervezésére. /Minden, a hivatalosan megadott edzőtábortól, versenytől különböző kezdeményezés helyét és időpontját jelteni kell a VB szervezőbizottságának!/
 1981.julius-augusztus folyamán az egyes országok svájci terepeken is megrendezhetik VB-válogató versenyeket.

Bár a lap megjelenésekor már lezajlott, érdekességképpen közöljük az 1980. június 27-július 7-ig tartó első hivatalos edzőtábor programját, lebonyolítását.

Központ: Murten

Program:

jun. 27: érkezés

jun.28-29: két nemzetközi /egyéni/ versenyen lehet indulni /ld. versenynaptár/. Nevezési határidő: máj. 31.

jun.30-jul.3.: edzésnapok

jul.4.: tábori bajnokság

jul.5-7.: edzésnapok

/Az edzőtábor után jul.9.-én kezdődik a Svájci ötnapos./

Részvételi díj: 95.SFR személyenként.
 /Előzetes nevezést 1980.ápr.30-ig, véglegesét máj. 31-ig kellett küldeni./

Egyéb költségek:

Szállás Kempingben Katonai táborban
 7 SFR 7 SFR
 /sátort, lakókocsit vinni kell/

Szállodában

20 SFR

Étkezés Bőséges reggeli Vacsora
 7,50 SFR 14,50SFR

/A környéken levő élelmiszerüzletek nyitvatartási ideje: hétfőtől-péntekig de.8 - 12 óra és du. 2-6.30 óra szombaton de. 8-12 óra és du. 2-4 óra/

Szállítás autó bérleti díja: 83 SFR/nap

v. 420 SFR/hét

Minibusz bérleti díja: 150SFR/nap

v. 1050 SFR/hét

Normál benzin: 1.11 SFR/l

Super: 1.16 SFR/l

Lebonyolítás:

Az első két napi verseny és az edzőterepék a központtól 50-70 km-nyire vannak, szállításról a résztvevőknek maguknak kell gondoskodniuk.

Az edzőterepéken állandó pontok vannak elhelyezve. Minden résztvevő kap az edzőtábor kezdetén egy pályajavaslatokat, térképeket, pontmegnevezéseket és egyéb tudnivalókat tartalmazó anyagot. Az edzések lebonyolításához kijelölt személyek nyújtanak segítséget.

Felvilágosítás: Yvonne Caspari
 Alte Landsh 56.
 CH 8803 Rüschtikon
 Telefon: 01/724 08 39

Melléklet: 1/ tiltott terepek térképe /9-10-11.old./

A TÁJÉKOZÓDÁS TECHNIKÁJA

SZINTTARTÁS

Szintbecsléssel, hacsak nem egy felfogóvonal elérése a cél, kontrollként együtt kell hogy járjon a lépésszámolás, az iránymenet vagy a térképolvasás.

Kiegyenlített szintfutás.

A szintbecslés egyik speciális esete, ha az elérendő pont szintben van ugyan, de akadály elkerülése, vagy túl hosszú kerülő levágása miatt a futó eltér a szintmenettől. Az átmenetben ugyanannyi szintet kell felvenni, mint leadni, a becslés is könnyebb.

DOMBORZATI ÚTVONALIAK

Domborzatilag tagolt, szintes terepen adódnak olyan átmenetek, ahol már nem elegendő a szintvonalrajz sematikus olvasása, hanem plasztikus domborzati látásmódra van szükség. Felmerül ugyanis az az igény, hogy a szintmenettel, vagy egyenletes emelkedésű útvonallal járó nagy kerülőt

és a legrövidebb útvonal nagy szintkülönbsége között olyan optimális útvonalat fusson a versenyző, amely időben a legrövidebb.

Az optimális útvonal végigfutásához a plasztikus látásmód önmagában kevés, nagyobb technikai tudás is kell, hogy a versenyző a meglátott útvonaltól ne térjen el a terepen.

Domborzati átmenetben legelső azt megállapítani, hogy az elérendő pont szintben lejjebb, vagy feljebb van. Ettől függően kell törekedni a szint tartására, vagy lehet választani lejtős útvonalat.

Optimális útvonal

A meredek gerincoldalakon lehetetlen végig szintezni. Az optimális útvonal az iránymenethez simuló egyenesen lejtő és emelkedő szakaszokból áll.

Szintes terepen gyakran le kell mondani az utak használatáról. Annak ellenére, hogy az elérendő pont szintben lejjebb van, az alsó kerülőút túl nagy szintvesztést jelent. A felülről való kerülés nemcsak, hogy hosszú, biztos támadópontot sem ad. Az optimális útvonal két rövid lejtő és két hosszabb szintmenetből áll.

Különösen a többrős terep domborzata jelent nehéz tájékozódási feladatot. Az átmenet megoldására két útvonal kínálkozik. A rövidebb útvonal a többrősor felülről kerül, szintmenetet és domborzatolvasást igényel. Az alsó kerülés hosszabb, de rövid úton-futást is megenged. A nyíllal jelölt helyen az útvonal egy nehezen felismerhető nyergén fut keresztül.

ÚTVONALVÁLASZTÁS

Annak eldöntését, hogy a versenyző az előzőekben ismertetett technikai elemek melyikét alkalmazza, útvonalválasztásnak nevezik. Az útvonalválasztás a tájékozódási versenyzés legszubjektívebb tényezője. Egy adott átmenetben két futó számára nem szükségszerűen azonos a legjobb útvonal. A versenyző akkor választ jól útvonalat, ha egyéniségének, vagyis fizikai kondíciójának, technikai tudásának, pillanatnyi idegállapotának és a verseny körülményeinek megfelelően választ útvonalat, azaz figyelembe kell vennie, hogy nappali, vagy éjszakai, egyéni vagy váltó versenyen fut-e, ismeretlen, vagy leversenyezett terepen zajlik-e a verseny.

E fejezetben az útvonalválasztás olyan általános szempontjai szerepelnek, amelyeket egy versenyzőnek, aki az adott átmenetben egyéni útvonalat választ, mérlegelnie kell.

EGYSZERŰ ÚTVONALVÁLASZTÁS

Az útvonalválasztás általánosságban nem ponttól pontig vezető utak közti választás, hanem sokféle technikai elemet tartalmazó összetett útvonalak közti választás.

Egyszerű esetben az átmenet teljesíthető több útvonalon, de egy-egy útvonal megtételéhez csak egyféle technikai fogás szükséges. Egyszerű

útvonalválasztásnál a versenyző döntése abban áll, hogy az általa kevésbé begyakorolt technika helyett a jobban ismertet használja. Két ugyanolyan nyomvonalú útvonal között is lehet választás, attól függően, hogy iránymenettel és lépésszámolással, vagy szintmenettel és térképolvasással akarja megtenni a futót.

Ésszerű kerülőút.

Az egyszerű útvonalválasztás leggyakoribb kérdése: irányba vagy úton törbe.

Az iránymenet rövid, tiszta erdőben vonzó, de koncentrációt igényel. Az úton futás gyors, tájékozódásilag problémamentes, de fizikailag kimerítőbb. Minden versenyzőnek kell tudnia magáról, hogy számára milyen nagy kerülőút fizetődik még ki. Bernt

Frilen, jól futó svéd világbajnok a légvonaltávnál legfeljebb 1,3-szor hosszabb kerülő utat választ. Kezdő versenyzőnek néha 2-szeres kerülőút is megéri.

Különösen ott előnyös a kerülőút-választás, ahol a sűrű úthálózat megnehezíti az irányfutás közben a helyzetazonosítást.

AKADÁLYELKERÜLÉS

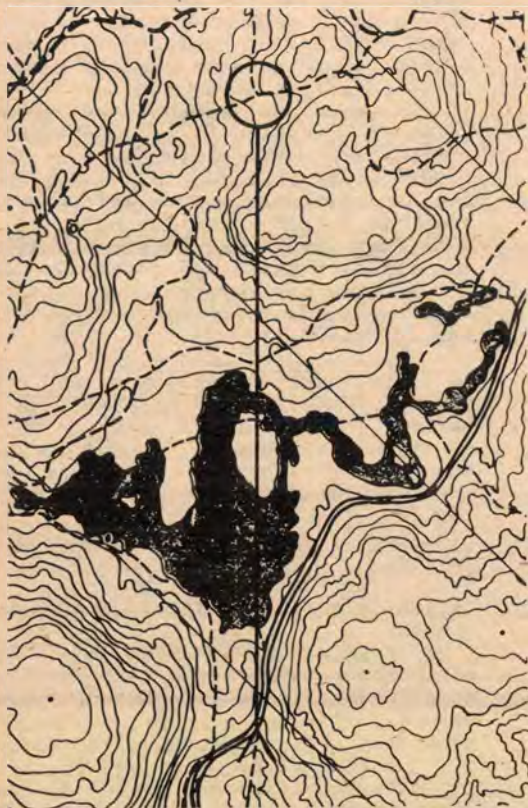
Az útvonalválasztás egyik alapvető szempontja az átmenetekben lévő akadályok kikerülése.

Az akadály lehet áthatolhatatlan, ez esetben a futó csupán a kerülőutak felől dönt, de lehet nehezen futható terület, amikor a versenyzőnek azt kell mérlegelni, hogy milyen nagy kerülőt érdemes megtennie.

Áthatolhatatlan akadályt jelent a nyílt vízfelület, veszélyes mocsár, sziklafal, áthatolhatatlan kerítés és a versenyzők számára tilos terület.

Leküzdhetetlen akadály a sűrű növényzet, a köves egyenetlen és vízenyős talaj. A sebesség csökkenésén túl azt is figyelembe kell venni, hogy a versenyzőnek elég-e csupán áttörni magát, vagy a nehéz körülmények között pl. irány vagy szintmenetet is kell tartania. Ez utóbbi esetben sokkal inkább indokolt a kerülőút.

A versenyző rutinján és az adott versenyen néhány pont megtétele után szerzett tapasztalatán múlik az, hogy pl. egy bozótzszakaszért milyen kerülőutat lát érdemesnek megtenni.

Sebességcsökkenéssel jár a tagolt részletűs terepen való tájékozódás. Kevésbé technikás versenyző időt nyer, ha ilyen területet hosszabb, de egyszerűbb útvonalon elkerüli.

TÁJÉKOZÓDÁSI TÉRKÉPEK RAJZOLÁSÁNAK NEMZETKÖZI ELŐÍRÁSAI.

I. rész

1./ Bevezetés.

Az elmúlt években a tájfutás jelentős nemzetközi sportággá fejlődött. Ezért vált szükségessé, hogy a nemzetközi versenyek térképei annyira hasonlóak legyenek, amennyire ez lehetséges. Az alábbi "Tájékozási térképek rajzolásának nemzetközi előírásai" című kiadványnak az a célja, hogy szabványosítsa a tájékozási térképek készítését, mert a térképek hasonlósága a sportág jövője és az egyenlő versenyési feltételek biztosításának szempontjából elengedhetetlen. A nemzetközi versenyen használatos térképeket a következő előírások szerint kell elkészíteni.

2./ Általános kívánalmak.

2.1. Tájékozási és a térkép. A tájfutás olyan sport, amikor a versenyző a lehető legrövidebb idő alatt teljesíti tájoló és térkép segítségével az ellenőrző pontokból álló pályát. Mint minden sportágban itt is szükséges, hogy egyenlő feltételeket biztosítsunk valamennyi résztvevőnek. Minél jobb a térkép, annál inkább megvalósítható ez, és annál több lehetősége nyílik a pályakitűzőnek jó és igazságos pálya kitűzésére.

A térkép a tájfutás legfontosabb segédeszköze. Nélküle a sport igazi formájában nem üzhető. A térkép által válik az erdő tájékozási versenyterepé. A tájfutó-térkép nagyon részletes topográfiai térkép, amely feltünteti a domborzat valamennyi idomát, a talaj jellemzőit, a futhatóságot, a művelt területeket, a vízrajzot, az épületeket, az ösvényeket, az úthálózatot, egyéb vonalas létesítményeket és minden tereptárgyat, amely a tájékozási segíti. Részletessége miatt a tájfutó térkép más célokra is jól használható.

A kiindulásnál a térkép az, amely alapot szolgáltat a versenyterep kiválasztására. A pályakitűzés szintén a térképen alapul. Majd a pályakitűző a térképet veti össze a tereppel és módosít a pályán ha szükséges. Összefoglalva: a térkép minősége határozza meg a versenyzők teljesítményét, azaz

a pontos térkép a tájfutás nélkülözhetetlen előfeltétele.

A pályakitűző célja olyan pálya alkotása, amelyen az eredményesség döntő tényezője a tájékozási tudás. Ez csak akkor érhető el, ha a térkép megfelelően pontos, teljes, megbízható, valamint világos és jól olvasható a verseny körülményei között. Minél jobb a térkép, a pályakitűzőnek annál több lehetősége van arra, hogy jó és igazságos pályát tűzzön ki, akár elit, akár kezdő pályáról van szó.

Nem szabad a térkép hibái miatt egyetlen versenyzőnek sem előnybe vagy hátrányba kerülnie. Ha a térképen sok részlet van, az ellenőrző pontok elhelyezésére is több lehetőség kínálkozik és ezért a pályakitűző jobb átmenegetket, változatos pontokat választhat és könnyebben ellenőrizheti a pontok elhelyezését is a terepen.

A versenyző szempontjából a részletes és olvasható térkép megbízható támasz az útvonalválasztásban és lehetővé teszi számára, hogy tájékozási ügyességének és fizikai képességének megfelelő útvonalon haladjon. A tájfutó elsősorban térképolvasással tájékozik. Ezért egy részletes térkép kellően sok tereptárgyat kell, hogy ábrázoljon. Így válik lehetővé a térképolvasás.

Az útvonalválasztás értelmetlené válik, ha a térkép pontatlan, vagy elavult. Amikor a tájfutó útvonalat választ, akkor a térkép alapján dönt és figyelembe veszi tájékozási tudását és frissességét is. Ha már választott, akkor megállapítja helyzetét és teljesíti az átmenetet térképolvasással, tájolóval és lépésszámozással.

Ezért a megbízhatatlan térkép egyenlőtlen feltételeket teremt a versenyzőknek.

A pálya legfontosabb elemei az ellenőrzőpontok. Helyük kiválasztása, megjelölésük, ellenőrzésük és a versenyen a bóják elhelyezése mind-mind határozott követelményeket támasztanak a térképpel szemben. Ezért a térkép a terepnek teljes, pontos és részletes képét kell hogy adja. Nemzetközi versenyen a térképek naprakésznek kell lennie minden olyan részletben, amely a verseny eredményét befolyásolhatja.

Ha a térkép nem naprakész, akkor ki kell javítani.

2.2. Méretarány és alapszintköz.

A tájfutótérkép méretaránya 1:20000 vagy 1:15000, 5 m-es alapszintközzel. Ettől való eltéréseket az országos térkép-bizottság csak kellő indok esetén engedélyezhet. A térkép méretarányának és alapszintközének megválasztásakor figyelembe kell venni a relatív szintkülönbségeket, meredekséget és a terep részletgazdagságát. Nem szabad

olyan méretarányt alkalmazni, hogy a térkép részletesebb legyen, mint az a tájfutáshoz szükséges. Általános szabály, hogy az 1:20000 elég nagy méretarány ahhoz, hogy normál futósebességnél használható részleteket tartalmazzon. Ha a terep olyan részletgazdag, hogy ebben a méretarányban jól olvashatóan már nem ábrázolható, akkor a 1:15000-es méretarányig és 2 m-es alapszintközéig el lehet menni. Megfelelő indok esetén ha a versenyzőnek kényelmesebb /:pl. sítájfutásnál:/ a térképméretaránya lehet kisebb, ha az jól kezelhető térkép lesz.

2.3. Pontosság.

Általános szabály, hogy normál sebességgel futó versenyző ne észlelhessen semmilyen pontatlanságot. A térkép pontossága a helyzeti magasság és alakmérések, valamint a rajzolás pontosságától függ. A helyzeti pontosságnak a tájolóval és lépés számolással elérhető mérési pontossággal kell összhangban lenni. A tereptárgyakat olyan pontossággal kell bemérni, hogy a versenyző tájoló használata és lépésszámolás esetén ne észleljen eltérést a terep és a térkép között. A távolság 5 %-át vehetjük a lépésszámolással irányban futó versenyző átlagos hibájának. Ezért 5-10 m-es hiba elfogadható a környező tereptárgyakhoz képest.

Az abszolút magasság pontosságának a tájfutó térképeken nincs jelentősége, annál fontosabb viszont a közeli tereptárgyak közti relatív magasságkülönbség minél pontosabb érzékeltetése. Az idomok alakjának ábrázolása igen nagy jelentőségű a futó számára, mivel az alakzatok pontos, részletes és időnként eltúlzott képe a térképolvasás fontos előfeltétele. Sok kis részlet azonban soha sem fedhet el nagyobb alakzatot.

A tájékozódási térkép rajzolásának pontossága az a tényező, amelyre az egységesen elfogadott előírásokat a következőkben fogjuk ismertetni. Elsődleges fontosságú a rajzolás pontossága mivel ez szorosan összefügg a kész térkép megbízhatóságával. Ezek az előírások általános szabályként betűszerint érvényesek jóllehet, egy bemért tereptárgy megrajzolásánál figyelemmel kell lenni a tereptárgy közvetlen környezetére.

Bozán György

A megismerő és a mozgási tevékenység az iskolai tájfutásban

Az Indiana egyetem /Kanada/ küldte el értesítését, miszerint 1979. októberében az iskolai tájfutással foglalkozó kutatássorozatot fejeztek be. Ez tekinthető az első olyan kísérleti kutatásnak, melynek tárgya: a megismerő és a mozgási tevékenység az iskolai tájfutásban.

A tanulmány kezdő, 4. osztályos gyerekek megismerési és mozgási tevékenységét vizsgálja válogatott térképek olvasása /használat/ segítségével. Ezen tanulmány célja az volt, hogy magába a tájfutás elemeinek elsajátításának folyamatába nyújtsa bepillantást.

A kísérlet lényege: 32 gyerekkel végeztek előzetes felmérést 9 perces terepen való mozgással és térképismereti elméleti teszttel. Ezek után véletlenszerűen direkt és hagyományos gyakorlatokat osztottak ki /mindegyik kb 40 perces/ az öt csoportnak. Minden csoportnál a következőket vizsgálták meg:

- 9 perces terepen való mozgás /mekkora távolságot képes megtenni/.
- térképolvasási készség
- tájfutó tesztlap kitöltése
- pontbegyűjtés

Az érzékeny Stanford "eredményteszt" lehetővé tette, hogy a teljesítményeket összehasonlíthassák.

A tanulmány terjedelme kb 270 oldal, ára pedig a másolati példány elkészültének költsége, csupán kb. 32 kanadai \$.

A SUUNTO. cég új tájolója

A Suunto cég a prizmás technológia forradalmi eredményeit aknázza ki, hogy új műszereit kifejlessze; nevezetesen a KB 77-et és a KB 771-et, melyek prizmás leolvasó rendszerrel rendelkező kézi tájolók.

Az új prizmás keresőnek köszönhető, hogy az alumínium borítású KB 77 és a műanyag KB 771 még gyakorlatlan használók számára is rendkívül gyors és pontos leolvasást tesz lehetővé.

A tájolók használata - konstrukciójuk miatt - könnyű és kényelmes, zsebben és nyakba akasztva egyaránt hordhatók. Szürkületben, teljes sötétben egyaránt használhatók, melyet a beépített fényforrás biztosít kis telep segítségével. A telep működése a tájoló egyéb mechanizmusától független és kb 15 /!/ évre elegendő energiát raktároz.

A mozgó lemezre három teljes skálát véstek, melyek az előre és hátra mutató irányt jelzik a prizmán keresztül, míg a harmadik skála a felülről történő leolvasást teszi lehetővé. Az előre és a hátra mutató irányok beosztása 0-360°-ig terjed egy fokos beosztással, a felülről olvasható skála beosztása 5°-ként jelzett.

A lemez csiszolt zafíron mozog, mely rezgésmentes, nyugodt forgást biztosít minden helyzetben.

Ford. Szentpétery Mónika

Címképünk: Hegedüs András /BEAC/ egy régebbi OCSB-n a zalaegerszegi Csácsi-erdőben.
/Tasi Á. felv./

Hátsó kép: Képek az ideji OCSB-ről.

Korsovsky Á./DVTK/, Horváth Attila/Spartacus/, Pintér Zsuzsa/Postás/, Bárdosi Zoltán/Savaria/, a női ifjúsági helyezettek, Péter Edit /PVSK/, Csőkör Irén/Postás/, Kelemen János/PVSK/, Lukács József/VIDEOTON/.

T Á J F U T Á S /Korik A. felv./

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zs. ut 31. II. em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hirlap Irodánál /postacím: Budapest, József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és Nyomatványboltjában /Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113 - 4697

TZ 80 756

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

TÁJFUTÁS

1980/7

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

7. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. október hó
Terjeszti a Magyar Posta

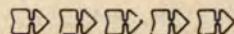
Már nem tűnik fel senkinek sem, hogy lapunkban fényképeket is közlünk, pedig néhány éve ez még távoli álomnak ígérkezett csak. A fotók majd kizárólag egy ember művei, Korik Andoré, aki igyekszik a legaktuálisabb eseményeket megörökíteni, ami azonban nem mindig sikerül, lévén ő még versenyző. Néha-néha mások képeit is közöljük, de az nagyon ritka, mert vagy a képek témája nem érdekes, vagy pedig a technikai kidolgozás nem üti meg azt a minimumot, amit a nyomda elvár tőlünk. Holott nagyon sokan vannak akik nyakra-főre fényképeznek, sőt még ki is nagyítják felvételeiket. Ezeket a sporttársakat kéri a szerkesztő; bocsássák rendelkezésünkre a lehetőleg levelezőlap nagyságú, éles felvételeiket. És nagyon fontos: írják rá, hogy a kép kit ábrázol, milyen eseményen készült és természetesen azt, ki készítette. De lapunkban nemcsak versenyzőket akarunk látni, hanem versenypályánkat, a természetet is. Oly sok érdekes tereptárgy, tereprészlet van! Erdemes ezeket megörökíteni, s néhány szóval még magyarázatot is lehet hozzá fűzni. Színesebbé, érdekfeszítőbbé válhat így lapunk; az olvasó fényképeinek a segítségével.

FORMAIDŐZÍTÉS

A formaidőzítés egy hosszú, összetett folyamat, amely a legegyszerűbb esetben is az éves edzésterv készítésétől a bemelegítésig tart. Az edzések során a sportoló magasszintű teljesítőkészségre tesz szert. Ez azonban nem minden: a versenyzőnek a döntő pillanatban fizikai és pszichikai energiájának maximumát kell mozgósítania a siker érdekében, hogy valóban az edzettségének /teljesítőkészségének/ megfelelő eredményt érje el. Sőt, szervezetének tartólékeit igénybe véve csúcsmódban kell versenyezni, elérve a legnagyobb egyéni teljesítményt. A felkészülés célja azonban nem egyszerűen a legnagyobb teljesítmény elérése. A cél az, hogy ez a legrangosabb versenyen sikerüljön. A legrangosabb, azaz célversenyen, ahol az edző és a versenyző közös munkája tetet ől, realizálódik. Eddig eljutni csak tudatos, a tudomány minden eredményét igénybevevő edzéssel, formaidőzítéssel lehet.

A formaidőzítés sikeres végrehajtásának sok feltétele van, leglényegesebb a felkészülési rendszer, ki-tartó és céltudatos edzésfolyamat eredményeképpen az edzettségi szint az adott időben a lehető legmagasabb lesz. A magas edzettségi szint maximális érvényre juttatásához biztosítani kell, hogy a versenyző a célversenyen megfelelő fizikai és pszichikai energiabázissal rendelkezzen. Ezt részben az egész felkészülés alatt szem előtt kell tartani. A célversenyen várjuk a legnagyobb teljesítményt. A napot sokszor már évekkel előre ismerjük. Szükséges, hogy ezen a napon - például kedden - rendszeresen olyan edzőmunkát végeztessünk, amely fizikailag és idegileg a legkomolyabb igénybevételt jelenti.

Tájékoztató futásban az egyéni bajnokságok két-naposak /1981-től egynaposak. A szerk./, szombaton és vasárnap rendezik. A heti edzést akkor állítjuk jól össze, ha erre a két napra határterhelést tervezünk. Így a versenyző alkalmazkodik ehhez a sportági sajátosságához. /De ne feledkezzünk meg arról, hogy van,

aki képtelen alkalmazkodni ehhez a terhelési elosztáshoz. Ilyen esetekben természetesen, hogy a határterhelések nem egymást követő napon vannak. / A felkészülés szerves része a verseny is. A sportoló képtelen hosszú időn keresztül csúcsformában versenyezni. Ezért egy évben maximum 2-3 célversenyt állítunk be. Válogatottak esetében, páratlan években, egyetlen célverseny van: a VB. A megelőző két év munkája az erre való felkészülést szolgálja. Ső néha helyesebb még előbbre tekinteni és bizonyos VB-rutint is szerezni, még kudarc árán is.

A célversenyek bár a legfontosabbak, de nem egyedüliek. Nemzeti, egyesületi, minősítési érdekből sokkal több versenyen kell szerepelni /30-40/. A jól összeállított versenysorozat után a sportoló elérheti a csúcsformát. A kisebb jelentőségű versenyek biztosítják a versenylétkör megszokását. A szervezet alkalmazkodik a lélektani stresszhez. Lehetőség nyílik a technika ellenőrzésére, az önbizalom erősítésére, növelésére. A meghatározott céllal futott versenyek sorozat-terhelése a jó erőnlétet is biztosítja és az ilyen versenyműsor a sportforma megtartásának lényeges eszköze.

A felkészülési rendszeren belül kiemelkedően fontos az utolsó ciklus edzőmunkájának helyes megtervezése. Az edzettségben már lényeges változás nem következhet be /betegségtől, sérüléstől eltekintve/. De a sportformát /teljesítőképességet/ kedvezően befolyásolhatjuk. A következő néhány sorban a tervezésnél figyelembe veendő szempontokat próbálom ismertetni, különösebb sorrend nélkül. Az edzéstervet úgy készítjük, hogy az utolsó ciklus /a célverseny előtti!/, az ismételt formábalendülés szakaszában helyezkedjék el. /A terhelésnek, alkalmazkodásnak öt szakaszát különböztetjük el: általános-, specifikus-, teljes alkalmazkodási szakasz, a readaptációs vagy formahanyatlás szakasza-, mely az idegrendszeri szabályozás kimerülésének következménye; általában edzőszerkezet változtatással megszüntethető - és az ötödik, az ismételt formábalendülés szakasza. Az érett sportolók ekkor érhetnek el csúcseredményt. Ezt elérni elsősorban az edzés intenzitás megfelelő variálásával /növelés, csökkentés, - formahanyatláskor -, majd ismét növelés/ lehet.

Az edző ismerje azt, hogy versenyzője milyen munkára miként reagál. Az ésszerűség határain belül a versenyző egyéniségének legjobban megfelelő edzésszervezőket és edzőmódszereket kell alkalmazni. A versenyző szeresse amit csinál és bízzon annak feltétlen eredményességében. Másként fogalmazva, szerezzen a sportoló sikerélményt az utolsó ciklus edzésein.

Ügyeljünk a terhelés, pihenés optimális adagolására! A jó versenyző hajlamos a többlet munkára, ez ebben a szakaszban nem engedhető meg. Előfordulhat, hogy a futó versenyformáját féltve lazít, ez pedig, ha kismértékben is, de az edzettség csökkenését eredményezi; lehetőleg ezt is kerüljük el.

A jól kialakított terhelési ritmus, az edzések szerkezete, tartalma az edző egyik legfontosabb eszköze a forma alakításában. /Csökkenő terjedelem, növekvő intenzitás./

Nagyon fontos a célverseny helye, ideje. Az ember 11-14 és 17-19 óra között képes maximális eredményre. Az edző ismerje meg, milyen eredményre lesz képes versenyzője az esetleg szokatlan időpontú versenyen. Okoz-e problémát a korai kelés, a késői rajt? Ha a verseny időpontja csak 2-3 órával tér el az optimumtól, célszerű az utolsó ciklusban a kritikus versenyterheléseket erre az időre tenni. Ha más kontinensen van a verseny, a biológiai óra átállítása csak a verseny színhelyén célszerű.

Az utolsó ciklusban kerül sorra egy edzőverseny. Ez, ha ideje és körülményei /szerda 13 óra, sziklás terep/ megegyeznek a célversennyel, jelentős pszichikai hatással bír. Az ilyen edzőverseny fizikailag nem lehet rákészülni, de lelkiileg szükséges. Ez a pszichikai edzés egyik fontos állomása. /Németh Miklós a montreáli döntő előtt egy héttel, még kicsit fáradtan, egy ilyen edzőversenyen hatszor dobott 88 m felett. Ez kellő önbizalmat adott neki és megnyugtatta. Az eredményt ismerjük./

A formaidőzítés feladatai közé tartozik az előre kiszámíthatatlan külső körülményekhez való hozzászoktatás is. Tudjuk, rossz idő esetén ritkán marad el verseny. Fel kell tehát készülni esőre, szélre, hóra, jégre, ködre és minden elképzelhető időjárású viszontagságra.

A tájfutás specialitása a terep, ahol a verseny zajlik. Erre a körülményre már a versenyműsor összeállításánál gondolni kell! Hasznos a hozzászoktatás a várható terepviszonyokhoz, még ha ez csak részlegesen is. A célverseny terepe, mint döntő tényező, befolyásolhatja az egész évi versenyzést.

A technikai edzések anyaga erősen befolyásolja a szellemi készenléti szintet. Legalább 1,5 hónappal a célverseny előtt abba kell hagyni az új elemek gyakorlását. A technikai edzések feladata ilyenkor a képességek szilárdítása. Ha valaki példának okáért, nem szokott lépést számolni, de az edző úgy ítéli meg, hogy a célversenyen erre lesz szükség és elkezdgi gyakoroltatni/néhány nappal előbb/akkor a verseny kudarcra zárul. A kialakult versenyzési technika egy új elem belépítésével rövid ideig csökkent képességűvé tesz és az eredmény rosszabb mint egyébként lett volna. Az új elemek begyakorlásának jóval korábban, a formábohozó versenyeken kell megtörténni.

Az utolsó ciklusban sorra kerülő edzőtáborok sok problémát felvetnek. A versenyző nem a megszokott életritmusát éli, szabadideje megnövekszik. Ez egyes esetekben, főleg ha a tábor időtartama az ideálisnál több, káros lehet. Azonban a környezetváltozás 4-5 nappal a célverseny előtt elősegíti a koncentrációt. Az edzőtáborok "üres" szabadidejében a sportoló önkéntelenül a versennyel kezd foglalkozni. Bizonyos határon túl ez pszichikai letöréshez vezet. Ezt a szabadidő célszerűen megszervezett kitöltésével elkerülhetjük.

Döntő jelentőségű a forma szempontjából az utolsó 8-10 nap munkája. Minden edző jól tudja, hogy ennek a néhány napnak a munkája, csak a lehető leg-egyénibb lehet. Néha 2-3 év is elmúlik míg a megfelelő formáció kialakul. Általános érvényű recept nem ismert, így én is csak néhány, a gyakorlatban előforduló, módszer ismertetésére vállalkozom. Az utolsó hét feladata kipihenni az előző hetek nagy terhelését, az edzőmunka csökkentésével biztosítjuk a célversenyhez szükséges energia-bázist. Az edzés-terjedelem olyan, hogy néhány óra alatt kipihenheto a fáradtság.

Ajánlatos/egyéntől függ/ egy napon nagy terjedelmű edzést végezni. /Ez az

un. utolsó hatóinger, amely biztosítja, hogy a verseny a sportolót a szuperkompensációs szakaszban találja, mikor maximális eredményre lesz képes./ A célverseny előtt 3-4 nappal azonban már ne szerepeljen nagy terjedelmű edzés. /Ezt főleg az energia-feltöltés indokolja ld.: még később is./

Egyes sportolók a pihenéstől "leengednek", csökken a szabályozó rendszer készenléti szintje. Ezek a versenyzők a munka felmenő szakaszában képesek a legjobb versenyteljesítményre. Ilyenkor a pihenő hetet előre hozzuk és a verseny hetében emelkedő intenzitású edzőmunkát végeztetünk.

Van olyan sportoló, akinek a verseny előtt közvetlen, vagy néhány nappal korábban /ld. még fentebb/ egy lökészerű terhelésre van szüksége, a szervezet készenléti állapotba hozásához.

Néhány sportoló a pihenő héten sem csökkenti az edzést terjedelmet és az intenzitást, ehelyett a versenyt megelőző 2 nap teljes pihenő van. Hatásos lehet a verseny előtt két nappal teljes pihenőt tartani, a verseny előtti napon pedig már újból edzeni. Hogy végül is mint állítjuk össze az utolsó hét edzőmunkáját, - csökkentjük a terjedelmet és növeljük az iramot, a verseny előtti napot hagyjuk ki vagy ezen a napon tonizáló /pl. emelkedő futás/ edzést tartunk -, ahhoz kísérleteznünk kell. Ha lehetőségünk van rá vegyünk igénybe orvosi segítséget a pihentség, az edzetség megállapításánál. Így valóban egyénre szabott módszert dolgozhatunk ki. Megfelelő műszerezettség, segítség hiányában az edzőnek gyakorlati tapasztalataira, a pulzus mérésére kell hagyatkozni. Silviu Dimitrescu a bukaresti Metalul edzője /atléta/ például edzés előtt megméri tanítványai pulzusát öt perc fekvés után, majd pedig állva. A pontosan vezetett pulzusdiagram árulkodik a versenyző állapotáról; mikor a két érték közel van egymáshoz a versenyző pihent, várhatólag jó formában van.

A reggeli edzés utáni, stb. pulzus értékek a legtöbbet eláruló adatok, nyilvántartásuk nagy segítséget ad a mindennapi munkában.

Bár elég sok szempontot kell figyelembe venni, az utolsó ciklus edzőmunkáját nem is olyan bonyolult megtervezni. Ráadásul a végrehajtás könnyen ellenőrizhető és befolyásolható. Az edző a rajt pillanatáig követni tudja a terhelési ritmus alakulását, a terv tökéletes végrehajtását. Természetes, erre is vonatkozik a megállapítás. Az edzőterv nem szentírás, a maga könyörtelenül végrehajtandó dogmáival, hanem egy elképzelés, irányvonal, amelyen szükség esetén módosítani is lehet.

Nem elég azonban a fizikai képességeket előkészíteni. A sportolónak lelkileg is fel kell készülni a küzdelemre. Az edzés is csak akkor hatásos, ha a sportoló tudatosan vállalja a szenvedést, céltudatosan készül. Nem kívülállóként edz, hanem megértve, azonosítva magát a feladattal, az elérendő céllal. A tudatosság fokozottan vonatkozik az utolsó ciklusra. A pszichikai felkészítés edző és versenyző egyetértését, egymás ismeretét követeli. Első lépésként valamilyen célt tűzünk ki, amelyet a versenyen kell elérni. Ehhez elengedhetetlen a versenyző, az ellenfelek és a várható körülmények pontos ismerete. Tájfutásban relatív eredményt /13.hely/ kitűzni, főleg egyéni versenyen, kockázatos. /De számolni kell vele! A célkitűzésnek mindig abszolút eredményre kell irányulni. Meg kell becsülni a várható győztesidőt /pálya, ellenfél, terep/ és ehhez képest kell versenyzőnk elérendő eredményét meghatározni. Általában a győztesidő megbecsülése nem okoz problémát. Ha azonban versenyzőnk képességét túlértékeljük kellemetlen meglepetések érhetnek bennünket. /Az alulértékelés is káros, gátat szab a teljesítménynek! A jó munkának a reális cél az alapja! A cél ismeretében foghatunk hozzá a terv elkészítéséhez, a versenyzővel közösen. Tanítványunk így megismeri, mit miért végez az elkövetkezendő időszakban és gondolkodva készül fel a versenyre. Ne feledjük, a versenyzőnek hinni kell a végzett munka eredményességében és ez csak az előbbiek betartásával érhető el!

A tervben részletezni kell a célversenyre való rákészülés egyes mozzanatait. Azt, hogy mit teszünk a kitűzött cél elérésére. Nagyon fontos, hogy a sportolóban tudatosuljon az elérendő cél. Szinte beleszugeráljuk a várt eredményt, a szükséges iramot. Ez a tudatosítás segíti elő az idegrendszer felkészítését, a pszichikai gát letörését, amely az eddigieknél jobb eredmény útjába áll. A sportoló foglalkozzon a versennyel, ismerje meg a várható terepet, a térképet, készüljön fel lelkileg a sok pontra, a borátra, az esetleges problémákra. Azonban igyekezzünk elkerülni, hogy a versenyzőben kétségek merüljenek fel a cél realitását illetően vagy esetleg megijedjen a versenytől. Ezt kellően megtervezett, megszervezett edzőversennyel érhetjük el. Az edzőverseny célja olyan legyen, hogy a sportoló megfelelő összpontosítás után teljesíteni tudja. Fontos a lelki ráhangolás! Tehát a pálya, a jelentkező feladatok elég nehezek legyenek. Nem árt, ha a sportoló tudja, hogy körülötte mindenki az ő eredményessége érdekében dolgozik, bíznak benne és képesnek tartják a kitűzött cél elérésére. /Ha ez nem így van, akkor általában hiába a sok munka, nem a várt eredmény jön./

A célverseny előtti nap ügyeljünk arra, hogy a szükségesnél ne foglalkozzunk többet a versennyel. Ilyenkor kell a taktikai tervet megbeszélni, a körülmények pontosabb ismeretében a nehézségeket felbecsülni. Az edző ügyeljen arra is, hogy az orvos, a csapatvezető - egyszóval akik a környezethez tartoznak kedvező hatással legyenek a sportolóra. Ajánlatos a verseny előtti nap szabadidejének kitöltésére elterelő elfoglaltságot szervezni. Ügyeljünk a megszokott időben történő lefekvésre!

A továbbiakban néhány a sportformát jelentősen befolyásoló tényezővel ismerkedhetünk meg. Ezek élettani, környezeti és részben pszichikai tényezők.

A tájékozódási futás állóképességi, erőállóképességi sportág; az eredményesség nagymértékben függ a felhasználható energiától. A legfontosabb energiahordozó a szénhidrát. Az izmok és a máj 2000-3000 kcal-t tudnak biztosítani a tárolt glikogénből. A tájfutók verseny közben 800-1000 kcal energiát használnak fel óránként. Teljesen feltöltött szénhidrát raktárak esetén sem számolhatunk azonban a már említett értékekkel, mivel a kiürülés nem a nulláig tart. A mobilizált szénhidráthoz járul még a zsírsavégetésből származó jelentékeny energia-mennyiség és a fehérjebontás is szolgáltat valamiképpen hasznosítható energiát. A zsírok, fehérjék lebomlása azonban oxigénigényes, hosszadal-

mas biokémiai folyamat. Az eredményesség tehát nagy mértékben a tárolt glikogéntől függ.

Ezért helyes törekvés a szénhidrát feltöltés. A versenyt megelőző 2-3 napos időszakban szénhidrát-dús táplálkozás a célszerű. A bőséges szénhidrát táplálkozás hatására megnövekszik a vércukor szint, amely az inzulin termelését serkenti. Az inzulin a glukózt az izmokba irányítja, fokozza a beépülést. /Természetesen nem egész ilyen egyszerű ez./ Ha előzőleg az izmokat kiürítettük ez a beépülés hatékonyabb lesz. Ezt nagy terjedelmű edzéssel érhetjük el. A szénhidrát diétát megelőzőleg szintén 2-3 napos időtartammal fehérje diétát /szénhidrát szegény a táplálkozás, a kalória hiányt fehérjével pótoljuk/ tartunk. Ez a máj anyagcseréjének, beépülési és lebontási folyamatainak fokozásával előkészíti a szabályozási rendszert és részben csökkenti az izmok szénhidrát /glikogén/ tartalmát. A fehérje diéta mintegy bemelegítés a szénhidrát diétára. /A diéták hatékonysága érdekében a vitamin bevittet is fokozni kell. Gondolok itt elsősorban a C vitamínra, amely fontos szerepet játszik az anyagcserefolyamatokban./

Az adagolást azonban edzéseken ki kell próbálni. A glukózt szájon keresztül is beadhatjuk, bár ez bizonyos mértékig fokozódó gyomorműködéssel jár és mivel az ilyen glukóz-adás a bemelegítés előtt történik, ez néha káros is lehet.

Ha már eljutottunk a gyomorműködésig, ejtsünk néhány szót a versenytáplálkozásról. Általánosan elfogadott elv: könnyű étrend, szénhidrátban dús táplálék. /Könnyű alatt értem a zsír év fehérjeszegény étkezést./ Azt tartják az éhes versenyző jól szerepel. Ez az állóképességi sportágban nem elfogadható. Bár minimális a gyomorműködés, a hosszú ideig tartó verseny alatt üres gyomor esetén néha kellemetlen éhségérzet jelentkezhet. Ezt elkerülendő a verseny előtt kekszet, kétszersültet lehet fogyasztani. Kiadósabb étkezés azonban legalább 2 órával a rajt előtt legyen, de ne együnk magunkat pukkadásig!

A sportoló eredményességét befolyásolja a nemi élet is. Nem csak a versenyeredményre, hanem az edzés hatékonyságára is kihat. Az egyén számára elérhető fizikai csúcsteljesítmény szempontjából a tizenévekben az absztinencia /nemi élettel való tartózkodás/ a legkedvezőbb. /Az e kérdésben tanúsított magatartás a verseny-sportban szelekciós szemponttá is válik./ Felnövelt korban a házasság /a kiengesztelődött nemi élet és főleg a rendezett életritmus következtében/ a tapasztalat szerint kedvezően befolyásolja a sportpályafutást. A sportolás

miatt senkinek sem kell megváltoztatni szexuális életritmusát, de a verseny előtti rövidebb-hosszabb ideig tartó absztinencia az esetek többségében kedvező hatású.

Az edzőtáborozás rendszerét részben a fentiek miatt is érdemes felülbírálni. Csak olyan feladatokra érdemes edzőtábort szervezni, mely nem oldható meg a bázis körülmények között, ahol az életritmus a megszo-

lott. Ismert tény, hogy a női szervezet szexuális aktivitása ciklikus, nem akarok itt élettani fejtegetésbe bonyolódni, ezért csak a lényeget említem. A menstruáció edzett sportolónál általában nem okoz panaszt. Ha a fizikai aktivitás nem befolyásolja a menstruáció szokott lefolyását, a korszerű higiéniai eszközök felhasználásával, nyugodtan lehet edzeni, sőt versenyezni. Panasz esetén szakorvos bevonásával, a versenyzőtől függő elbírálásra van szükség. A menstruációs ciklus időpontjának módosítására ma már hormonális lehetőség van. Ez nagy jelentőségű versenyek esetében indokolt, sőt világversenynél szükséges is. Az ilyen beavatkozás azonban szakorvosi munka. Női sportolók célversenyeinek kijelölésekor a fentebb említettekre is gondoljunk, mert a formát ez a tény jelentékenyen befolyásolhatja.

Kicsit előbb már említést tettem a terhelés, pihenés megfelelő ritmusáról. Itt csak egy dologról szeretnék szólni. A verseny közeledtével előfordulhat álmatlanság, nyugtalanság. A kialvatlanság pedig kedvezőtlen. Ha a lazító gyakorlatok nem vezetnek eredményre, az orvos véleményét kikérve indokolt lehet nyugtató, altató szedése. Bizonyos esetekben a pihenést elősegítő gyógyszerek alkalmazása is szükséges lehet. A gyógyszeres kezelés egyes sportolókial néha az egyetlen eredményes eszköz. A gyógyszerelés azonban az utolsó állomás legyen. Előtte meg kell próbálni az autogénedzést, a masszázst, a tudatos étkezést.

A sportformát /teljesítmőképességet/ néha igen kedvezőtlenül befolyásolják a környezeti tényezők. A munka, a tanulás és a család hatása az utolsó ciklusban már nehezen ellensúlyozható. Az edzőnek arra kell törekedni, hogy versenyzőjéből olyan embert neveljen, aki csak minimálisan utközik össze környezetével. Formálni kell versenyzője személyiségét, hogy ne csak a sportbeli elvárásoknak tegyen eleget, hanem minden más fórumon állja meg a helyét. Természetes, hogy egy beteg gyerek, hirtelen haláleset nagyon letörheti a sportolót. Az ilyen esetek a versenyzői - edzői kapcsolat legnagyobb próbatételei. Egy rossz szót

és egész évtizedek munkája veszhet el. A jól tervezett pszichikai felkészítés, a kellő időben adott segítség azonban még ilyen problémák esetén is képes a sportoló figyelmét a versenyre fordítani.

Már az eddigiekből is látszott mennyire fontos a versenyző személyisége. Igen a személyiség, amely sokszor még a versenyeredményt is befolyásolja. Nézzük milyen személyiségbeli hibák fordulhatnak elő. A versenyző túlértékeli önmagát, lebecsüli ellenfeleit. A versenyző alulértékeli önmagát, a vele egyenrangúakat is jobbnak tartja. A versenyző szerepet játszik, másnak igyekszik látszani mint ami, ezzel nagyon sok energiát használ fel. Gyakori, hogy a sportoló fél a felelősségtől, előre keresi a mentést a kudarc esetére. A személyiség formálásánál sok múlik az edző pedagógiai munkáján. A sztár allűröket, a krónikus önbizalomhiányt, a nem őszinte magatartást időben le kell faragni, mert akadályozzák a képesség kibontakozását, a csúcsteljesítmény elérését.

A hosszú évek lemondása, kemény és áldozatos munkája után végre elérkezik a nagy verseny napja. A sportoló a szokott időben kel. Minden a többi versenyhez hasonló. A nagyobb felelősség azonban egyre izgatottabbá teszi versenyzőnket. Hiába a rendszeres edzés, a korrekelt felkészülés, amelynek hiánya sokszor az idegesség forrása, és a tudat, hogy képes a feladat teljesítésére, a rajtláz eluralkodik rajta. Ilyenkor nagy felelősség nehezedik az edzőre. Határozott fellépéssel csökkenteni lehet a rajtlázat. A gyúrás, a különböző elterelő ténykedés szintén jó hatású. Egyike a hatásos eszközöknek, a rajtláz csökkentésére, a bemelegítés. A gondolkodva, tudatosan végrehajtott bemelegítés képes megszüntetni az idegfeszültséget. A túlzottan izgatott sportolót a nyugodt, folyamatos, lassú mozgás nyugtatja. Az ilyen típusú ne végezzon dinamikus, erőteljes, gyors mozgásokat. A jól végrehajtott bemelegítés előkészíti a versenyfeladat elviselésére is. A bemelegítés hatására növekszik a vér- és perctérfogat, kiürülnek a vérraktárak, megnyílnak a kapillárisok, a ventiláció és a testhőmérséklet növekszik. Létrejön az optimális izgalmi és érzelmi állapot /!/. A teljesítőképesség kedvező szintre emelkedik. A bemelegítésnek meg kell szüntetni az izmok feszültségét és optimalizálni kell az izmok rugalmasságát. A bemelegítés megszokott módon való végzése önbizalmat, biztonságot ad. Kezdetben csekély intenzitású nyújtó, lazító gyakorlatokat ajánlatos végezni, összekapcsolva könnyű futó-

gyakorlatokkal. Ez szolgálja a szervezet általános bemelegítését. A pillanatnyi közérzet, az egyéni idegi típus, a hőmérséklet határozza meg a bemelegítés idejét, amely 20-40 perc között alakulhat. Természetesen a bemelegítés optimális idejét is célszerű meghatározni formáhabozó-, edzésversenyeken. A fellazulás miatt a rajt előtt 5-10 perc szünetre van szükség. Ha ez a szünet hosszúra nyúlik /váltóversenyek esetén/ könnyű gimnasztikát ajánlatos végezni, szünetek beiktatásával.

Az állóképességi sportágakban nincs szükség speciális bemelegítésre, ezt a verseny első méterei megoldják. Tájközödségi futásban azonban az izületeket, a terep miatt, nem árt bemelegíteni. Ez részben speciális gyakorlatok végzését jelenti. A speciális gyakorlatokra is vonatkozik, hogy a végrehajtás laza legyen és ne törekedjünk maximális gyorsaságra.

Jól végrehajtott bemelegítés után a sportoló optimális állapotban kezdi meg a versenyt. A rajt pillanatában edző és versenyző személyes kapcsolata véget ér. Ami kint a pályán történik az már nem múlik az edzőn. Ha azonban a megelőző időszakban jó volt tanítványunk edzésmorálja, őszinte légkörben zajlottak a verseny, edzés értékelések, akkor bizonyosak lehetünk abban, hogy versenyzőnk a legjobb megoldásokat választja az ellenféllel való találkozásokkor, a technikai problémák megoldásánál.

A formát a terep, térkép, ellenfél ismeretében időzítjük. Ezt a helyesen összeállított versenyműsor segíti elő. /Erről már fentebb szóltam./ Tisztában kell lennünk azzal, hogy a pályán bekövetkező váratlan hibák nem véletlenek és talán várhatóak is.

A hibák, bár a versenyző személyiségéből fakadnak, nem csak a versenyzőn múlnak. Annak ellenére nem, hogy a versenyző tudatos együttműködése /beszámoló, értékelés, észrevételek, EDZÉSNAPLÓ/ nélkül, ezek a hibák csak nehezen derülnek ki. Nem a versenyző, hanem az edző feladata az ilyen tudatos együttműködés kialakítása, a gyenge oldalak felfedése és megerősítése.

A csúcseredmények, egy-egy nagy egyéniségtől eltekintve, csak közös munka eredményeként szülehetnek.

Ezt nem szabad elfelejteni a felkészülés egyetlen szakaszában sem!

Vékony Andor

A SVÁJCI 5 NAPOS

/Burgdorf 1980 július 9-13/

Már lemaradással kezdődött. Benedek István útlevele vakvágányra futott, s így a vonat nélküle indult Bécs felé. Már reggel, kipillantva a hálókocsi ablakán a csodálatos alpesi hegyvonulatok helyett csak a zuhógó esőfátylat bámulhattuk. Könnyű, permetező zápor kíséretében gyalogolva bevonultunk 1 km-ert az állomásról a versenyközpontba, ahol a jól ismert tömeg, szokásos fejtelenség, lassan, de mégis megoldható feladatok fogadtak. No és Harcsa Gábor a Népsport kitűnő tollforgatója. Fent a Burg /-vár; és innen a városka elnevezése is/ mellett, a gimnázium termeiben matracok várták a különböző válogatottakat, igaz a mi helyünket a norvégok már elfoglalták, mint a dobogón is később. Sajnos. Az utóbbi persze.

A változatosság kedvéért délután is esett, a terepbemutató terepe meg már összefüggő dágonya volt szinte a négyezer kíváncsikodó ember után. 38 kategóriában /13 női és 25 férfi/ 5278 induló 23 nemzet szülőtteként iratkozott fel a rajtlistára, többek között 1399 svéd, 21 ausztrál, 15 magyar, 11 japán, 3 új-zélandi, 2 izraeli és 1667 svájci. Az elit kategóriákban csak 100-120 nevezést fogadtak el országokénti és erőssorrend szerint, majd következett az elit 2, elit 3. kategória a "gyengébbeknek". Így is a világbajnoki mezőny többszöröse indult a két fő-futamban, általában 20-25 svéd, finn, norvég és svájci versenyző! Így lehetett első nap Kémen 97., 16 perccel a győztes mögött, másodnap Gyurkó 112., 17 perccel a legjobb után, és 79. Dosek ötödik napon 14 perc hátránnyal a leggyorsabbhoz képest. S a hölgyeket sem feledve az első nap 75. Kármán 15 perc hátránnyal, második nap 85. Kármán 17 perccel és ötödik nap Kaló 52. 11 perc többlettel.

1. nap: Neuchatel. A Jura szélén /1964. EB a Le Brassus-i is a Jurában volt/. Speciális "jura" terep, gyors, de technikásan gyors, zsúfolt részletes, sikrajzban is gazdag térkép.

65 km utazás - 30 perc gyalogút - zuhógó zápor délután 4-ig.

2. nap: Murten. Tipikus, lombos közep-hegység, fantasztikusan gyors futópályákkal. Ha a Jura és az Alpok között van a verseny mindig ilyen "repülő tempójú" te-

repekkal találkoztunk. A térkép változatosságát a növényzet zöld és sárga foltos és foltocskás jelölése adja, szinte 100 %-osan.

44 km utazás - 40 perc gyalogút - csak permetező erősségű csapadék;

3. nap: Grindelwald, az Eiger É-i lejtőjén 1800 m /rajt/ és 1600 m /cél/ között vitt a pálya az akkori /rendkívüli július/ hóhatár lábánál. Tipikusan a legnehezebb alpesi terep futathatatlannal a növényzettel, irtó gazdag, finom domborzattal, ábrázolhatatlan vízhálózáttal, s nem határozott szélű növényzet ábrázolással. Ez tulajdonképpen egy nehéz skandináv terep alpesi hegyoldalra borított, szintes változata. /Állítólag - pletyka -, ilyesmi lesz az 1981-es VB terepe is./ 97 km utazás - 80 perc /!!!/ gyalogút - néha megszakadó eső;

4. nap: Heimenschwand, hasonló a második napihoz, csak speciálisan mély bevágásokkal, letörésekkel szabdalta "kondisan vágta" terep. A domborzata miatt komoly lehetőséget adott útvonalválasztásra, döntésekre kinék merre a legérdekesebb futnia a pályán. A legmeredekebb sziklafalnál a térképre pirossal benyomtatva a rendezőség a legjobb átjárás /valamint az egyetlen átjárás/ lehetőségét. 57 km utazás - 40 perc gyalogút - és nem esett délelőtt az eső!

5. nap: Butkofenwald, rögtön Burgdorf a központ mellett, még a 2. és 4. napi terepekénél is gyorsabb. Teljesen futható erdő, könnyű, de fergeteges iramu tájékozódás állt mindenki rendelkezésére. Egy érdekessége: Klaus Butikofer svájci válogatott javította a térképet az ideán a svájci 5 naposra és indulva e napon 5. lett 56,12 perccel /1. 55,07/, amely idő elég volt a negyedik rajthelyről a dobogós harmadik elérésére. /Nemzetközi versenyen ez NEM követendő példa-szerintem./ 60 km utazás - 60 perc gyalogút - eső csak a déli óráktól, amikor az elit mezőnyök indultak;

Mind az 5 térkép 1:15000-es méretarányú és 5m-es szintvonalú volt, szinte 100 %-os minőségben, esőálló papíron, neylon-fólia nélkül. Mind az 5 nap kiállták a zápor-próbát, sőt a lyukas-tókat is ellenőrizték rajtuk /térképre nyomtatott ellenőrző karton volt/ es-

tig, mert 20 óra után már vásárolható volt /1,50 Sv.Fr/ az aznapi eredmény-értékesítő.

Nemcsak jók, hanem szépek is ezek a térképek, esztétikusan gyönyörűek, nőiesen szeretni lehet őket. Csak vágatni kell rajtuk. Megbízhatóak, jobban, mint néha barátaink. Bánni kell tudni velük. És magunkkal természetesen, ismerni önmagunkat, gyorsaságunkat, képességeinket, készségeinket, pillanatnyi formánkat, tájfutó intelligenciánkat, döntéseinket. Komplex és csodálatos dolog a tájfutás versenyzés formájában!

Még egy adat az eredmények számszerű ismertetése előtt: egy hónapja minden nap esett az eső Svájcban, többet - kevesebbet, de hullott. Minden terep eredeti fazonjának többszörösen nehezített /fizikailag/ változatát adta. Persze minden indulónak, de egy skandináv az év legtöbb versenyén otthon is minden nap fut mocsaras, vizes, lápos, ingoványos, kedvesztő terepen, megszokták. Mi nem. Sőt mindig is az úton, ösvényen, pályán edztünk. Ritkán terepen. Túl ritkán. Csak nagyon néhá. S ez nagyon nagy baj.

S a hőmérséklet se a közép európaiaknak kedveskedett. A svájciak fűtöttek otthon a lakásban júliusban. A harmadik nap szinte mindegyikünk lépett óra is. Sapkákat vettünk. Kesztyűt nyáron nem árultak. Kár. Gumicsizmánk sem volt. A szokatlan hőmérsékleten a mi izmaink kötöttebbek így nyár táján, mint az északi ellenfeleinké. Ez mind nem mentség, csak magyarázat. A szörnyen gyászos szerepléshez. Minden minimális várakozást is alúlmúlt. Az év elején készített éves felkészülési tervekben az indulóknak ez volt az első csúcspont; a felkészítés egész tavasszal /5 válogató és nem minden rangsoroló eredményességgel/ erre irányult; a hullámhegy beesett a völgyaljába. A miért az edzők versenyzőkkel együtt remélem és szeretném, hogy máris boncolgadják.

A verseny eredményei:

1.nap	1.Kringstadt /S/	48,13
	34.Kaló	57,48
	44.Rostás	59,28
	75.Krámán	63,43

	1.Öyvin Thon /N/	59,28
	14.Bokros	63,55
	57.Gyurkó	68,34
	80.Dosek	71,50
	81.Kiss	72,02
	97.Kelemen	75,54

2.nap	1.Janotova /CS/	52,40
	56.Rostás	64,00
	59.Kaló	64,38
	85.Kármán	69,41

	1.Lönkvist /S/	62,29
	15.Kiss	67,21
	38.Kelemen	70,33
	90.Dosek	75,21
	97.Bokros	76,42
	112.Gyurkó	79,57
3.nap	1.Kringstadt	66,24
	41.Kármán	93,41
	43.Rostás	94,43
	45.Kaló	95,37
	1.Thon	74,57
	63.Kelemen	100,07
	65.Dosek	101,15
	84.Gyurkó	112,28
	96.Kiss	118,22
	97.Bokros	119,32
4.nap	1.Volden /N/	51,48
	23.Rostás	59,00
	35.Kármán	62,56
	66.Kaló	70,11
	1.Lauri /S/	63,54
	39.Kelemen	72,01
	76.Gyurkó	77,40
	93.Kiss	82,19
	97.Dosek	85,02
	100.Bokros	88,57
5.nap	1.Humbel /Sv./	45,31
	10.Rostás	49,39
	45.Kármán	55,20
	52.Kaló	56,55
	1.Sagvolden /N/	55,07
	50.Kelemen	63,45
	51.Gyurkó	64,14
	61.Bokros	66,09
	67.Kiss	67,02
	79.Dosek	69,12
Összesítve:	1.Kringstadt	4,33,48
	26.Rostás	5,26,50
	37.Kaló	5,45,09
	38.Kármán	5,45,21
	1.Thon	5,28,08
	54.Kelemen	6,22,20
	73.Dosek	6,42,40
	74.Gyurkó	6,42,53
	81.Bokros	6,55,15

Hirth Jenő H 19-20 E kategóriában:	győztes-idő:	45,00	46,35	56,26
		55,04	47,26	
Hirth	:	55,14 /37/	59,18 /72/	
		88,45 /38/	84,59 /75/	
		56,55 /43/		

Összesítve:	1.Magnus Berges /Sv./	3,19,18
	56.Hirth	4,16,26

Ide írom a legjobb és a legrosszabú csehszlovák futók eredményeit is összehasonlításként.

Nők:	4.Dobra Janotova	4,48,01
	28.Kata Keolikova	5,28,43
Köztük:	14,27. /8. a 4.csehszlovák!/	
	40.Jaros Kavmarcik	6,08,26
	86.Jiri Tichacek	6,59,38
Köztük:	41. 43.48.53.70.71.75. /8. a 8.csehszlovák/	

Az eredmény értékelése szakmailag talán nem tartozik az ujság olvasóira, így azt leadtam mint csapatvezetői jelentést az elnökségnek. De minden olvasó érzi, tudja, hogy ez így nem lehet tovább, mindenkinek lépnie kell!! Ha több nemzetközi eredményt akarunk. Márpedig a tájfutás bővítéséhez nemcsak tömegek kellene, hanem minőségi eredmény is. A kettő különben is nagyon összefügg. Ugy érzem jegesmedve vagyok a sivatagban ezzel a gondolatommal. Más nem érzi? Nem látja?

Jó térképpel, technikás pályákkal tökéletes versenyek kellene, megfelelő hazai versenyrendszerben a nemzetközi felkészülés függvényében. Minden sikeres sportág alárendelte az itthoni egyesületi érdekeit, versenyeit, versenyzőit a válogatottak nemzetközi fel-

készítésének, versenyzésének. Nem fut minden ember márciustól novemberig, minden kis pontszerző lehetőségen. Én a pontokat, az egyesületi rangsort elsősorban az eredményes nemzetközi futókkal rendelkezőknek, a kiváló térkép készítő egyesületeknek, a kellő minőségű hazai versenyeket rendező egyesületeknek, na és az utánpótlással is foglalkozó kluboknak adnám megfelelő komplex faktor szorzó használatával. Mikor térünk már észhez???

Mikor jönnek segíteni /ellenszolgáltatás nélkül is/ a sportszerető emberek, a szájukkal írtó lelkes és nagy munkájú kritikusok?

Elnézést, ha elragadtattam magam, de megértik talán, a szeretett sportágunkról van szó....

Monspart Sarolta

**SCHWEIZER 5-TAGE-OL
BERN 9.-13. JULI 1980**

Svájc után – Svájc előtt

Július 9-13 között rendezték Svájcban a kétévenként aktuális ötnapos versenyt. Mivel jövőre ugyanebben az országban rendezik a soronkövetkező világbajnokságot, e verseny különleges fontosságú volt. Meglátszott ez az indulók magas számán /két női-, és három férfi elit kategória volt 107, 79 illetve 127, 111 és 105 indulóval/ és az egyes kategóriák mezőnyerősségén is. /A tamperei VB első 12 helyezett női versenyzőjéből csak a bronzérmes svéd Monica Andersson és a 11. helyezett dán Lis Nielsen hiányzott. A férfiaknál – bár Svájcban tartózkodott nem indult az exvilágbajnok Egil Johansen, és nem volt ott a svédek nagy "öregje" Rolf Petterson sem./

Mivel a VB-kkel ellentétben itt nem volt maximálva az egy nemzetből indulók száma, túlzás nélkül állíthatjuk; minden idők legerősebb mezőnye jött össze. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy közvetlenül az ötnapos után Svájcban rendezték a főiskolás VB-t is – amelyen a nemzetközi élmezőny mintegy harmada rajthoz állt – nyilvánvalóvá válik, hogy a számításba vehető négy közül ez a kettős viadal jelentette az első és egyik legfontosabb érték-mérőt. /A második a NORD-bajnokság, a harmadik az októberi svájci verseny, a negyedik pedig a Nemzetek Versenye/. A jelenlevő szakvezetők – saját csapatuk fekészültségének lemérése mellett főként arra voltak kíváncsiak, hogy miként alkalmazkodnak a skandinávok a közép-európai terepekhez.

Közel két hét svájci tapasztalatainak olvasmányos összegzése nem könnyű feladat, és több féleképpen is elvégezhető. A minél jobb megértés érdekében a kronológikus sorrendet követem, és megpróbálok a jövőre Svájcba utazni szándékozókknak is egy kis helyzetképet adni a várható problémákról.

Július 7. Indulás 14.55-kor a Wiener Walzerrel. Érkezés Bécsbe 19.30-kor. Utazás tovább hálókocsival /ára több mint ezer Ft./ Zürichig.

Július 8. Reggel 9 tájban érkezünk Zürichbe. Utközben égbenyúló nőfödte csúcokat láttunk és szembetűnő volt a svájciak praktikusságra törekvése: a tavakon a motorcsónakok fölé tett csinálnak, a lapostetős házak tetőjét pedig gyakran gypesítik, sőt

kisebb fákat-bokrokat is ültetnek rájuk. Mivel volt időm, kicsit körülnéztem Zürichben. Ekszerüzlet ekszerüzletet, bank bankot ér. Egész felüdültem, amikor végre egy vaskereskedést láttam. Svájcban minden kapható, csak győzze az ember megfizetni. A magyar forintot váltják ugyan, de nevétségesen olcsón /1 SFr= 20 Ft/ Összehasonlításképp a pályaudvari csomagmegőrző automatába 1 SFr-t kell bedobni 24 órára, vagy egy mélyen leszállított árú F-Shirt /trikó/ 8-10 frankba kerül. Mikor már lejártam a lábam, vonatra ültem és a gyors, pontos és gyakori vonatok egyikével átmentem Burgdorfba, az ötnapos verseny központjába. A sajtóközpontot kerestem meg elsőként. Fél órával hamarabb érkeztem oda a tervezett nyitásnál. A házban még egy lélek sem volt és tájékoztató táblák híján azt is elég volt kitalálni, hogy egyáltalán az ominózus ház előtt vagyok. Megkerestem a szállásbizottságot. Kiderült, hogy a szocialista országokból én vagyok az egyetlen újságíró, és kiderült az is, hogy a mintegy 80 akkreditált közül csak én igényeltem III.kategóriás szállást. Hosszas ide-oda küldözgetés után aztán a szállásom is megtaláltam: az információs központul is szolgáló iskola egyik osztálytermének egyik habszivacs matracán.

Összefutottam egy régi ismerőssel Bertil Nilssonnal a Skogssport egyik munkatársával. Elmondta, hogy a skandinávok erős csapatokkal jöttek, hogy hetek óta már Svájcban edzőtáboroznak, hogy elégedettek az addigi eredményekkel, és hogy egyre kevesebb problémát jelent nekik a közép-európai terep. Elkalauszoltam a szállásbizottságig, ami nem volt kis dolog, mert a versenyközpont és környéke olybá tűnt, mint a hortobágyi hidivásár, a budapesti Vidám Park és a síófoki nagykemping tétás keveréke. Estefelé körülnéztem egy kis meleg étel után, de az árakat látva úgy döntöttem, hogy inkább hazait fogyasztok. /Összehasonlításképp: Zürichben egy fél grillcsirkét 5 frankért adtak, a versenyközpont éttermében egy negyed került ugyanennyibe. A legolcsóbb svájci bolthálózat, a Migros boltjaiban egy félliteres kakaó 0.65 frank, a versenyközpont üzletében – 200 méterrel odább – ugyanez már 1 frankba került, a versenyközpont éttermében pedig már 1.5 frankba. stb./ Ugy látszik az árak nemcsak nekünk magyaroknak voltak magasak, hisz az olcsóságáról nem éppen híres Svédország versenyzői is a drágaságra panaszkodtak... Este aztán bekövetkezett az amitől félttem: esni kezdett. és reggelre a többi futballpályányiterületen fekvő sátor tábor már víz alatt állt.

Július 8. Az eső vizsgátalanul szakadt. 11 óra tájban kimentem a pályaudvarra, hogy a válogatottal találkozzak.

zam. Utközben össze is futottunk. Monspart elintézte a befizetéseket, mérgeződött amiatt, hogy nem a kívánt szállást kapta a csapat. Délután körbejártam a várost, megnéztem a nevezetességeket, elmentem egy sajtókonferenciára, ahol nem mondtak semmit, majd leadtam az első tudósításon, amelyet a "Legek" kivételével lényegében változtatás nélkül megtalálhattak a Népsport olvasói. Szó volt benne a versenyre összesereglett tömegről, a szakadó esőről, a jó eredményekben bízó skandinávokról és a magyar csapat - összeségében jó közepesnek számító első napi sorsolásáról -. Ekkor még bízunk abban, hogy Kelemen - aki az év addigi 23 versenyén egyszer sem szorult le a dobogóról, az első 15-ben végez, és bízunk abban, hogy nem lesz nagy távolság a nemzetközi élmézőny és válogatottunk között.

Még egy érdekesség kívánczik a nap krónikájához: ellátogattunk a rendőrségre. Zürich és Bern között egy parkoló közelében a Dosek-Gyurkó duó ugyanis egy - régi okmányokkal és fényképekkel teli - vaskazettát talált. Ezt adták le.

Július 9. Az első versenynap. Szakadó eső, mély talaj, váratlan eredmények. A három legutóbbi világ-bajnok közül Borgenström nem került a legjobb ötven közé, Veijalainen is éppen csak belefért az első húszba, és Eidnek is meg kellett elégednie a 10. hellyel. A mieink közül a legesélytelenebbnek vélt Kaló szerepelt a legjobban: 34. lett és a mezőny első harmadában végzett. A férfiaknál O.Thon, az újdonsült világbajnok nyerte a futamot a svéd Lönnquist és a hazai rajtó által egekig magasztalt Bütikoffer előtt. A nap legjobb magyar teljesítményét Bokros érte el, aki csaknem végig lépést tudott tartani a közvetlenül mögötte induló világbajnokkal.

Mivel pitymallatkor derült ki, hogy a rajt és célépítő brigáddal egy helyiségben vagyok elszállásolva és azok minden reggel fél négykor kelnek, elhatároztam új szállás után nézek. A Neuchatelből való visszaérkezés után egy, a magyar csapat közelébe fekvő üres szobába hurcolkodtam át.

Július 10. Szokás szerint reggel nyolckor indultunk egy mikrobuszsal a verseny-színhelyre, jelen esetben Mur-tanba. Az eső változatlanul esett, a verseny továbbra is szoros volt. A legnagyobb meglepetést az első napi harmadik helyezett, a csehszlovák Janotova szakaszgyőzelme jelentette. A magyarok közül Kiss Zoltán volt az ügyeletes jó szereplő. Nem engedte magát lerázni a mögötte induló és a hazai pálya előnyét élvező Stappungtól.

Július 11. Ezen a napon Svájc egyik legszebb részén az Eiger tövében rendezték a versenyt. Ködben, sárban, szakadó esőben. A legtöbb busz már hajnali négykor elindult, hogy az első futók idejében a helyszínre ékezhessenek. Az 1800 méter magasán fekvő rajthelyek közelébe a rendezők hegyivasuttal és kötélpályán szállították fel a résztvevőket. A terep fizikailag és technikailag is rendkívül nehéz volt.

Az összetett verseny állása három nap után. Férfiak. F 21 E 1: 1. O.Thon /norvég/ 205. 2.H. Thon 207:56, 3. Bütikoffer /svájci/ 210:21, ...65. Kelemen 246:34...68. Dosek 248:26...82. Kiss 257:45... Bokros 260:09...90. Gyurkó 260:59...108. Honfi 291:53. F 19-20. E: 1. Sandberg /svéd/ 163:27.. 42. Hirth 203:17. Nők. N 19 E 1: 1. Kringstad /svéd/ 172:00, 2. Volden /norvég/ 181:33, 3. Fries /svájci/ 184:52, ...40. Kaló 218:03, 41. Rostás 218:11... 54. Kármán 227:05.

Július 12. Ugy látszik igaza van annak a közmondásnak, hogy "egy bolond százat csinál". A negyedik napi célt ugyanis egy hatalmas lóherés mellett jelölték ki. És mivel csapatunkat a negyedik napig nem nagyon kegyelte Fortuna istenasszony, így fél délelőtti óra négylevelű lóhere keresésével töltöttem el. Tucatnyi gyerek vigyorgott rajtam, egészen addig, amíg hosszú keresés után magasba nem emeltem egyet a keresett mutánsból. Többen is megvizsgálták és amikor kiderült, hogy nem csalás, nem ámtás, módfelett sokan kezdtek - bemelegítés ürügyén - földreszegezett tekintettel arra járni.

Ha sokat nem is, de valamit segített, mivel Kostás és Kelemen végre tudásához közel futott. De ebben a mezőnyben, ahol már két világbajnoknő Outi Borgenström és Anne Berit Eid is feladta a versenyt, a legjobb tíz közé csak csúcsteljesítménnyel vagy igen nagy szerencsével kerülhetett verseny-

ző. A terep ugyanis változatlanul nehező volt: a hegyoldalak fizikailag, a fennsíkok pedig technikailag. Ez megáltszott a versenyeredményeken is: az első tízbe csak 3-3 közép-európai került.

Az összetett verseny állása négy nap után. Férfiak. F 21 E 1: 1.O.Thon /norvégia/ 266:10, 2.H.Thon /norvég/ 273:21, 3.K.Lauri /svéd/ 279:31...59. Kelemen 318:35...75.Dosek 333:28. ...80.Gyurkó 338:39...82.Kiss 340:04, ...90.Bokros 349:06...102.Honfi 384:01. F 19-20 E 1: 1.Stubberud /norvég/ 151:13... 66.Hirth 199:31. Nők. M 19 E 1: 1.Kringstad /svéd/ 225:21, 2.Volden /norvég/ 233:21, 3.Fries /svájci/ 237:58,...31.Rostás 277:11, 4...43.Kaló 288:14,...45.Kármán 290:01.

És egy csokor a kimaradt "Legek"-ből.

A legkisebb sikere a sátorváros disc-jockey-jának volt. Fritz Morf, aki egyébként Svájc ifjúsági labdarugó válogatottjában is szerepelt már, megpróbálta megkedveltetni a skandináv fiatalokkal az édesbus helyi hopszasszát. Azok egy darabig túrték, de aztán olyan füttykoncerttel "jutalmazták" igyekezetét, hogy az ifjú lemezlovas egyszer s mindenkorra feladta zenepedagógiai törekvéseit....

A legmeglepőbb "mellékfoglalkozást" a skandináv válogatottak üzték. Mivel egy sportszercégtől jelentős támogatásban részesülnek, a cég termékeit kellett viselniük és... És árusítaniok. Mindenesetre meghökentető látványt nyújtottak, amikor futásuk után a legforgalmasabb helyeken: büfék előtt, eredményhirdető tábláknál helyet foglaltak és hatalmas bőröndökből futócipőket, bozótruhákat árusítottak...

Még a Karl Gitter utca legedzettebb lakói is ámulva dörzsölgették szemüket az ötnapos verseny alatt. A burgdorfi utcácska egyik diákokthonában ugyanis tucatszám külföldi tájfutócsapat lakott. Bár azt a derék burgdorfi polgárok is nagyon jól tudják, hogy hazájukban a vendéglői árak nem éppen a legolcsóbbak, de arra még álmukban sem gondoltak, hogy valaha megtörténik az, amit július közepén mindennap láttak: spirituszfőzőkőn, kempingtűzhegyeken és hasonló alkalmatosságokon tucatszám külföldi főzte esténként a vendéglőinél lényegesen olcsóbb elemőzsi-áját....

A legkellemesebb meglepetést egy utcanév okozta. A pályaudvar közelében egy utcát ugyanis Hunyadi Jánosról neveztek el. Meglepetésem csak fokozta, hogy az ott lakók tudták, hogy egy középkorban élt magyar államférfiről és hadvezérről van szó....

Július 13. Az utolsó nap különösebb meglepetések nélkül zajlott az ötnapos versenyen. Az esélyesek: O.Thon és Kringstad nyertek, a kockázatos magyarok közül pedig a jól szereplő Rostás és Kelemen öt-öt hellyel is előbbre került az összetett rangsorban.

A verseny utolsó napján már nem annyira maga az ötnapos viadal, hanem néhány friss tájfutóhír foglalkoztatta a közvéleményt. Jómagam is jelen voltam abban az emmentáli vendéglőben, amelynek nagytermében bejelentették, hogy az 1981.évi VB központja az ország közepén fekvő Thon lesz. /Egy pillanatig sem késett a kérdés: Melyik Thon? Az Oyvin Thon vagy a Harald Thon?/

A másik nagy beszédtema Menteleből az NSZK-beli kisvárosból érkezett: szinte mindenki meghökkent, hogy Ausztrália kapta az 1985.évi VB rendezési jogát és a skandinávokon kívül szinte senki sem örült annak, hogy már 1981-től négyfős lesz a női VB-váltó.

Július 14. Viszonylag korán keltem és a csapat zömével együtt elmentem Bernbe. Egésznapos városnézés után ültünk vonatra. Monspart vezetésével a válogatott zöme hazaindult Pestre, Kiss és Bokros Dánia felé vette az útját, Kelemen és Kármán pedig már reggel elutazott St. Gallenbe, a főiskolás

VB-színhelyére. Késő este érkeztem oda, és még szerencse, hogy találtam egy nyitvatartó trafikot, ahol város térképet vehettem. A versenyközpont nem volt messze: légvonalban talán 500 méternyire, Csak az volt a baj, hogy közben 432 lépcsőt kellett megmászni... A versenyközpontban első szóra adtak szállást. Az már csak másnap derült ki, hogy az összeg, amit a szállásért kértek, ők egy éjszakáért gondolták, jómagam pedig - a burgdorfi árak alapján - a VB végéig értettem.

Július 15. Hosszas utánjárással sikerült egy olcsó szállást szereznem. A nap nagyobb része ezek után költözöködéssel telt el. A szakadó esőben odavittem a pályaudvari csomagmegőrzőből két táskám és hálózsákom a korábbi szállásomról.

Július 16. A főiskolás VB egyéni versenynapja. Szakadó eső, alpesi terep és Kelemen kivételével - meglehetősen gyenge eredmények

Eredmények. Nők /7,1 km, 400 m szintkülönbség, 74 induló/: 1.Corneliussen /norvég/ 70:27, 2.Teigen /norvég/ 72:41, 3.Bandixen /svájci/ 74:44, 4.Volden /norvég/ 75:17, 5.Humbel /svájci/ 75:30, 6.Larsson /svéd/ 75:58, 22.Kármán 84:10, ..Csökök 95:48, ...Borosné 114:03.

Férfiak, /11,6 km, 600 m szintkülönbség, 103 induló/: 1.O.Thon /norvég/ 86:24, 2.O.Nabo /svéd/ 89:15, 3.Bütikofer /svájci/ 91:36, 4.Balitzgaard /dán/ 93:08, 5.Ronneberg /norvég/ 93:55, 6. Hotz /svájci/ 94:10, ...27.Kelemen 103:31, ...43.Honfi 119:19...Harkányi 129:04.

/Hivatalos végeredményt tartalmazó lista csak a legjobb negyven női- és legjobb 60 férfi versenyzőről készült. A 40.helyezett nő eredménye 93:38, a 60. helyezett férfié 120:15 volt./

Július 17. A versenyzőknek edzés és terepbemutató, nekem ismerkedés St.Gallennel és hiábavaló nyomozás pontos egyéni eredmények után.

Július 18. Szerintem a magyar tájfutás egyik leggyászosabb napja. Hogy miért, az kiderül az alábbi eredményekből.

II.Főiskolás VB. Váltószámok. Férfiak /3x10.5 km, 420 m szint, 25 váltó/ 1.Finnország 3:29:52, 2.Svéd I. 3:31:47, 3.Svájc I. 3:34:36, 4.Norvég I. 3:35:59, 5.Svájc II. 3:37:36, 6.Norvég II. 3:37:54, 7.Nagy-Britannia I. 3:44:08, 8.Finn II. 3:44:59, 9.Dánia 3:46:40, 10.Szovjetunió I. 3:49:41, 11.Szovjetunió II. 3:52:59, 12.Dánia I. 3:55:34, 13.Svéd II. 4:01:35, 14.Ausztria I. 4:11:54, 15.Német Szövetségi Köztársaság I. 4:16:49, 16.Bulgária 4:19:02, 17.Magyarország/Kelemen 76:04, Honfi 93:11, Harkányi 95:26/ 4:24:41, 18. Nagy-Britannia II.

4:27:30, 19. USA I. 4:29:44, 20. Kanada
 4:29:52, 21. Ausztria II. 4:39:22.
 Nők. /3x7 km, 260 m szint, 20 váltó/
 1. Norvégia II. 3:19:22, 2. Norvégia I.
 3:21:28, 3. Svájc I. 3:31:00, 4. Nagy-
 Brittanian I. 3:42:11, 5. Dánia 3:42:27,
 6. Finnország I. 3:42:32, 7. Szovjetunió
 3:46:14, 8. Svájc II. 3:49:17, 9. Bul-
 gária 3:51:40, 10. Finnország II. 3:53:
 04, 11. Svéd I. 3:58:55, 12. Szovjetunió
 II. 4:02:19, 13. Svéd. II. 4:06:18,
 14. Nagy-Brittanian II. 4:11:59, 15. Ma-
 gyarország /Csőkör 83:09, Borosné 81:
 50, Kármán 90:05/ 4:15:04. /Végleges
 eredménylistát a rendezők még nem
 küldtek./

Július 19. Készülődés, hazautazás.

Az események elhagyhatatlan, rövid
 regisztrálása után néhány észrevétel.

Sokáig gondokoztam a gyenge sváj-
 ci szereplés okain és véleményem sze-
 rint ennek egyik oka a versenynaptá-
 runkban keresendő. Mert volt egy ta-
 vaszunk, teli ranglista és válogató-
 versenyekkel. Ennek az időszaknak vé-
 gét, és egyben igazi értékmérőjét a
 Lengyelországban megrendezett Barát-
 ság Kupa jelentette. Bár résztvevők
 közül itt csupán a csehszlovákok vol-
 tak ellenfeleink. Bár, sem az egyéni,
 sem a váltóversenyben nem sikerült
 megszereznünk az első helyet, az ered-
 mények alapján nagyon reális volt az
 a megállapítás, hogy "közelebb kerültünk
 a nemzetközi élvonalhoz". Aztán jó
 másfélhónapos szünet után jött a sváj-
 ci ötnapos verseny, ahová mi egy ver-
 senyszegény formábahozó időszak után,
 északi szomszédaink pedig egy rangos
 versenyekkel teli skandináv-francia
 túra után érkezett meg. Ők formában
 voltak, kiváló eredményeket értek el,
 míg mi csak statisztáltunk.

Nem használ az eredményeinknek
 az sem, hogy versenyzőink szinte csak
 a jó időben való versenyzéshez vannak
 hozzászokva. Egy skandináv vagy sváj-
 ci esős időben csak a hátizsákjába
 nyúl, stoplis gumicsizmát, vízhatlan
 ruhát vesz elő, míg a mieink- felsze-
 relés híján - már meggéberedve raj-
 tolnak. Az idei júniusban Svájcban 24
 esős napot regisztráltak és júliusban
 minden versenynap szakadt az eső. E-
 gyáltalán nem biztos, hogy jövőre,
 szeptemberben nem ugyanígy lesz....

Mindenki megdöbbenve bámult, ami-
 kor kiderült, hogy a svájci Bütikof-
 fer rajthoz állhatott az ötödik napon,
 annak ellenére, hogy ő maga helyesbí-
 tette a versenyterep térképét. Miná-
 lunk a térképhelyesbítő nem állhat
 rajthoz az általa helyesbített térkép
 premierjén. De vajon helyes-e ez?
 Nem véletlenül mondja számos váloga-
 tottunk: "Miért készítsek én - mondjuk
 egy ranglistaversenyre egy jó térképet
 mikor nem indulhatok, nem szerezhetek
 pontot rajta". Mi lenne ha, egy való-
 ban jó térképért egy válogatott - ha
 fut - ha nem - 100%-ot kapna. Előbb
 utóbb csak-csak meglódulna a legjob-
 bak között is a térképhelyesbítési
 kedv...

Sokan bírálják a ranglistákat is,
 melynek alapján történik részben a ki-
 utazó csapatok összeállítása is. Mert
 nagyon sokszor régi ismert térképeken
 kerülnek ezek megrendezésre. És amit
 hárman tudnak az nem titok. Elég ha
 kiszivárogo egy-egy verseny színhelye,
 mindjárt van olyan versenyző - akár
 válogatott is - aki előveszi a gyűj-
 teményét, kikeresi az ominózus terep
 régebbi térképeit, képzeletben pályát
 tűz ki magának rajta, szintvonalakat
 számlál, utirányokat választ és mire
 az éles versenyre kerül a sor, már
 szinte "fejből" lefutja a pályát. Hogy
 miért baj ez? hisz bárki előveheti a
 gyűjteményét? Ez igaz, csak amíg mi
 régi térképeken önámító "eredményeket"
 érünk el, addig más országok legjobb-
 jai ismeretlen terepre vitt új térké-
 pekkal döntik el a sorrendet. Leegy-
 szerüsítve a dolgot: míg mi ismétlünk,
 addig ők újat tanulnak.

Azt, hogy a svájci eredményeink
 meglehetősen gyengék voltak, azt a vak
 is láthatja. Eppen ezért meghökkentő
 volt hallani egyes válogatottjainkat,
 akik egy vállrándítással és "majd ké-
 szülök a magyar bajnokságra és megnye-
 rem azt" felkiáltással akarták túltel-
 ni magukat rajta. Jó lenne, ha már min-
 denki rájönne, csakis és kizárólag a
 nemzetközi szereplés lehet az egyetlen
 értékmérő, még akkor is, ha netán a
 fél éves ranglistavezetője is /100 %/
 az illető...

/H.G./

Grindelwald

VÁLTÓ OB 1980

F 21 E

1. PVSZK	291,34
2. DVTK	300,88
3. GSSE	300,96
4. Bp. Postás	322,80
5. Schönherz SE	323,56
6. MAFC	331,28
7. K. Lombik	333,21
8. HALADÁS	337,38
9. Bottyán SE	342,28
10. SMAFC	349,59

N 17 B

1. PVSZK	140,10
2. SABÁRIA	148,10
3. OSC	164,69
4. Szfv. VOLÁN	196,49
5. SMAFC	196,53
6. BEAC	203,59
7. Zalaerdő	222,85
8. Egri Spartacus	224,96
9. MMG	235,95
10. DVTK	236,47

N 19 E

1. GSSE	179,22
2. K. Lombik	179,30
3. OSC	180,03
4. DVTK	181,84
5. Tipográfia	194,30
6. Bp. Postás	194,34
7. Egri Spartacus	195,31
8. BEAC	205,96
9. KVSE	207,97
10. Szfv. Volán	222,60

F 15 B

1. PVSZK	112,96
2. SABÁRIA	113,11
3. Ajkai Bányász	122,14
4. Szolnoki MÁV	122,15
5. HALADÁS	122,24
6. Tatai Jávorka Á.DSK	122,43
7. VIDEOTON	122,81
8. GSSE	127,86
9. SMAFC	132,06
10. TIPOGRÁFIA	132,11

F 17 B

1. SABÁRIA	117,05
2. PVSZK	126,99
3. Szfv. VOLÁN	127,01
4. SMAFC	136,70
5. BEAC	138,12
6. Bp. Postás	140,15
7. STC	148,28
8. DVTK	148,49
9. Tipográfia	149,35
10. Nyiregyházi Mg.Főisk.	156,02

N 15 B

1. BEAC	129,53
2. TIPOGRÁFIA	129,61
3. Nyiregyházi Mg.Főisk.	135,16
4. Szfv. VOLÁN	135,21
5. MMG	135,44
6. OSC	169,82
7. SABÁRIA	175,51
8. DVTK	176,32
9. HALADÁS	176,49
10-11. NIKE-FAK	226,25
10-11. Hajdub. Bocskay G.	226,25

Megszűnt a Karcagi Vörös Meteor SE és ezzel együtt a tájfutó szakosztály is, de ugyanakkor megalakult a Karcagi Sportegyesület /KSE/.

Cím:Karcagi SE tájfutó és természetjáró szakosztály, 5300 Karcag, Kálvin u.13.

Levelezési cím: Lévainé Kovács Róza szakosztályvezető
5300 Karcag, Epres - kert u. 7/a.

Uj szakosztály Barcon !

Május 16-án megalakult a Barcsi Erdészeti és Vízügyi Szakközépiskola, valamint Erdészeti Szakmunkásképző Intézet DSK keretében a tájfutó szakosztály, melynek Iliásics Gyula tanár a vezetője és Czinege János őrmester az edző.

Somogy megye új szakosztályának sok sikert kíván a szerkesztőség.

TÁJFUTÁS ÉS GÉPKOCSI HASZNÁLAT

Az OTSH elnökének 17/1979./OTSH.K.12/OTSH számú utasítása intézkedik a térítési díj engedélyezhetőségéről. Az utasítás szerint /3 b./ tájékozdási futás sportág versenyein a térítési díj igénybe vehető, amennyiben a feladat másként nem oldható meg.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest V., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H.E. CSURGÓ "A Tájfutásból értesül - ítem, hogy a Szövetség rendelkezésében található több, a tájékozdási futással kapcsolatos film. Az a gondolatom támadt, hogy lehetséges lenne-e ezeknek a filmeknek a kölcsönzése szakosztályok illetve iskolák részére? Azt szeretném tehát kérni, hogy a filmanyag kölcsönzési feltételeit, lehetőségeit, módját közölni szíveskedjenek."

Szövetségünkben csak néhány amatőr film található, s ezek is inkább dokumentum jellegűek. Érdeklődésre tarthat számot a zalaegerszegi és a debreceni Hungária Kupáról készült színes, szuper nyolc méretű, körülbelül 25-30' időtartamú film. Szívesen kölcsönözzük, de nem mindenkinek, mert az évek során sajnos ez a film is valahogyan már megrövidült. Önnek és iskolájának természetesen örömmel megküldjük.

L.F. AJKA " Kettő levelet kaptam. Hogyha lehet kérném a Magyar Tájékozdó futó válogatott képét. Előre is köszönöm" Elsiette a köszönetet, mert nem tudunk a magyar tájfutó válogatotról képet küldeni, mert nincs illetve vannak fényképek, de azok az útlevelekhez, vízumokhoz szükségesek. Lapunk azonban egyre gyakrabban közöl fotókat és nem kisszámban válogatotról is Elégedjék meg az ilyen részletekkel!

Címlapon : Gyurkó László/Gépipari Spartacus SE/

Hátsó borítón:Befutók a tavalyi Hungária Kupán
Korik Andor felvételei

ISSN 0113-4697

TZ 80 789

13+1

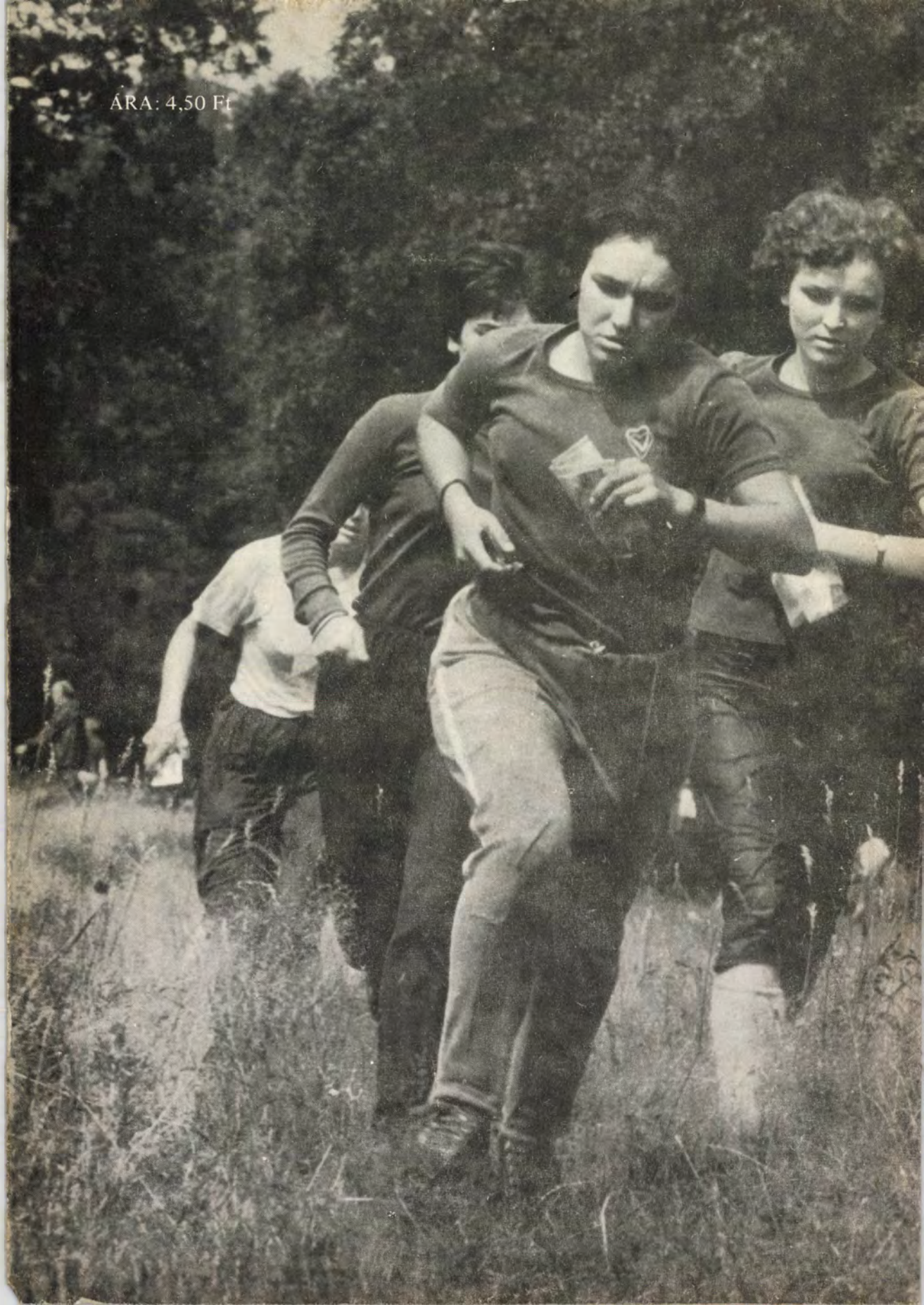
TOTO

TOTO

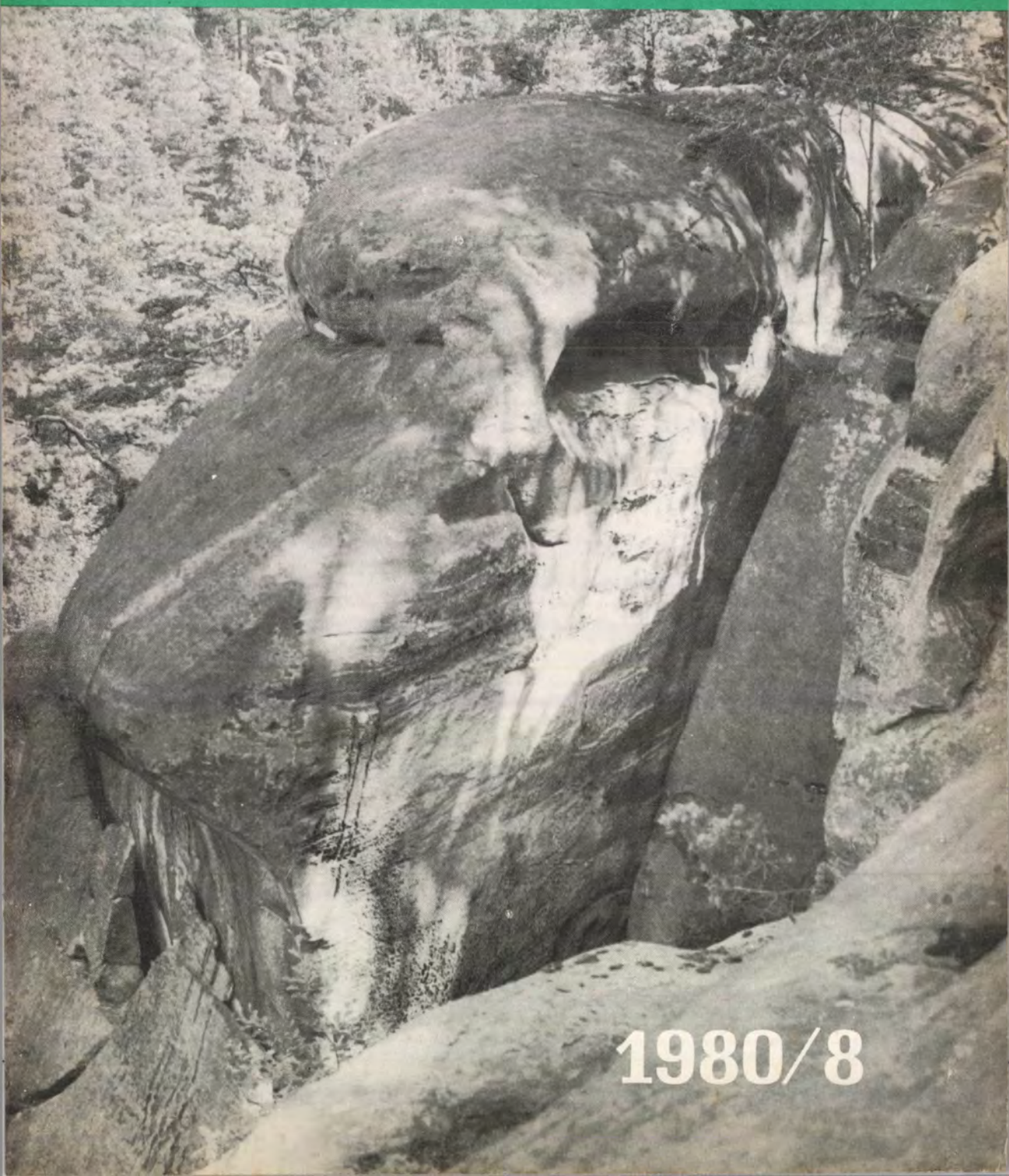
TOTO

TOTO

ÁRA: 4,50 Ft

TÁJFUTÁS

1980/8

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZASZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

8.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítási helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje : 1980. október

Hiába, a világ bajnokság az csak világ bajnokság! Az még is megmozgatja tájfutóink fantáziáját, mert a VB emblémájának pályázatára több mint 100 pályamű érkezett be. Ez még akkor is szép szám, ha sokan nem egy pályázattal vettek részt, hanem többel. És akkor is örvendetes, ha jónéhány gyerek küldte el elképzeléseit. Sőt ez csak az igazán vértómitó ebben a nagy érdetlenségben, ami kis sportágunkat övezi. Talán azok a gyerekek inkább magukénak fogják érezni a tájfutást, mint idősebb sporttársaik. A félreértések elkerülése végett el kell árulni, hogy a mindennapi postabontás közben óhatatlanul betekintést nyerhettünk a pályázatok tekintélyes részére, mert vagy nem volt ráírva a beküldés célja, vagy pedig lezáratlanul érkezett. Hiába a pályázatot is gyakorolni kell. A szövetségnek, a szerkesztőségnek is, mert íme, itt a példa, hogy vonzó, konkrét feladatra van még jelentkező! Ezért is vetődött fel a szerkesztőben, hogy a térképhelyesbítés terén is valami ilyet kellene kitalálni. No persze nem a VB térképével kapcsolatos, hanem valamilyen, mindenki által elérhető terepen történő javítást. Még csak ötlet formájában létezik; de talán már ebben az évben meg is fogalmazódik e hasábon.

Skerletz Iván

VADUGRATÓ

Nemrégiben a Budapest környékének egyik legjobb terepéről a Kutya-hegy - Kis-Szénás vidékéről esett szó és megemlítettem, hogy az ottani régi vadugratókat letörésként vagy sziklafalként kell ábrázolni. Habár - lévén a rész vadvédelmi terület - egyhamar térkép-pet arról kiadni nem fogunk. Mit jelölünk sziklafalként? - kérdezett rá beszélgetőpartnerem, egy végzős térképész-hallgató s jőnevű tájfutó. Mi az a vadugrató? És kezdtem magyarázni, hogy elkerített erdőből kicsatangoló nagyvadak visszacsalogatására egy nyílást hagynak a kerítésen és rögtön mellette egy kéthárom méter mély gödröt, amely azonban a vadvédelmi terület belseje felé néz, s így a vad visszafelé, az ízletes csemegével borított szántóföldekre nem tud kijutni. No, hát ez a vadugrató nagyvonalakban. Koromnál fogva természetesnek találtam, hogy a végszóra belépő nálam is idősebb versenybíróknak ismerős lesz e "terep tárgy". Hát nem volt. A szövetségben akkor megfordult emberek közül csak minden ötödik volt tudatában annak, hogy mit látott az erdőben. Mert vadugratót mindenki talált már, csak éppen nem tudta; mi is az. Ez azért elgondolkasztó!

Nemcsak arról van szó, hogy erdei pályáink elemeit ismerni kell, otthonosan kell mozogni köztük valami kitalált sportági-kulturáltság folytán, hanem egész egyszerűen eredményeinkre is kihatással van az idegennek érzett terep. A versenyzőnek másodpercekben, percekben mérhetően, a versenybíróknak, térképhelyesbítőnek a fel nem vett objektumok számában, vagy éppen a térkép túlzásfoglalásában. Mennyi felesleges vitától kímélnénk meg egymást, ha ismernénk az erdőt!

Hogy külföldön, valóban idegen terepen mit jelent az ismertség, a tereppel való azonosulás azt nem kell különösen indokolni. De itthon, hazai hegyeink, dombjaink között is van jelentősége és nem is kicsi. Példát mindenki tud, csak közre nem nagyon adjuk. Pedig érdemes. Íme egy; ha valaki a Zuppa térképét előveszi, szép számmal találhat / a terepen még többet / lövészárkokat. Ezek sokszor gerincen, bordán futnak, ill. csak a rajzban, mert az emelkedés legtetőjén sohasem ástak futóárkot. Hogy miért? Mert a háborúban a lehető legkényelmesebb célpont a gerinc felett élesen kirajzolódó emberfej. Tehát mindig 2-3 méterrel lejjebb ástak meg e cikk-cakkban futó árkokat. Azt hiszem nem mindegy, hogy hol keressük a pontot! A példákat lehetne szaporítani, és kell is. A mészégetők, szénégetők felhagyott helyei rendszerben helyezkednek el, mert emberek csinálták, tehát megvan a logikájuk. Furcsa az a térkép, melyen az erdőszél sötét zöld. Ez magától értetődik, hiszen besüt a nap. Az világos, nem? És így tovább . . .

VERSENYEK-

EREDMÉNYEK

AZ O-RINGEN

Július 21-25-e között, Uppsalában rendezték meg a tájfutás második legjelentősebb versenyét, a svéd ötnapot; több, mint 17000 indulóval. Azért a második legjelentősebb, mert az első helyen a világbajnokság áll. 87 kategóriában sorsolták a versenyzőket. A legfiatalabbak kategóriája a D ill. H 10, a legidősebbeké a D G2 ill. H68 volt. Mi hárman Lantos Zoltán, Szilberth Péter és a cikk írója a H 17-18 El kategóriában álltunk rajthoz és futottuk /bukdácsoltuk/ végig a pályákat.

Első nap már a rajt előtt keveréssel kezdtük, ugyanis rossz busznál álltunk sorba. Az egyik segítőkész rendező vitt ki hárunkat kocsival, de Lantos Zoli még így is lekészte a rajtját. Nagy élmény volt nézni a rajtba igyekvőket. Több száz méter hosszan tisztáson vezetetta szalagozás és ö-zönlött a nép az O-RINGEN rajtjába.

A cél környékén valóságos klinikai tisztaság volt. A verseny után a cél környékét szemlélve egy darabka papírt sem lehetett találni a földön. Igaz a szemétkosarak 20 méterenként álltak, tehát nagyon rosszindulatúnak kellett annak lennie, aki nem a zsákokba szórta táplálkozásának maradványait.

Szokás volt, hogy minden nap az első befutót /általában 10-12 éves fiút v. lányt/ tapsvihar fogadta a célban. Ehhez már csak ráadásaként következett a riport, amit a hangszórókból mindenki hallhatott. /Sajnos mi nem értettük, mert svéd tudásunk csak néhány szóra terjed ki./ Meg kell még említeni, hogy a versenynek saját hullámhossza volt /RADIO O-RINGEN/.

Az eredményeket nagy fatáblákon helyezték el és csak az kerülhetett fel ide, aki legalább az első 40 helyezett közé fért közözt. Estefelé számítógépes eredményt kapott minden klub, amiben megtalálta mindenki az aznapi és összetett idejét, ill. helyezését és azt, hogy aznap mennyit kapott a győztestől. Másnap reggel a 17000 emberről teljes eredménylistát függesztettek ki a versenyközpontban.

Szokatlan volt a terepen, hogy a sziklák közül csak azokat jelölik, melyek legalább ember nagyságúak. A völgyekben sűrű aljnövényzet, a dombokon, kúpokon szikla. Röviden így lehetne jellemezni a svéd terepet. Igaz az, amit a svéd térképekre mondanak, hogy

nagyon információszegények, de ilyen terepen ez megengedhető, ahol ennyire zsúfolva vannak a tájékozódási objektumok.

Helyezéssel nem dicsekedhetünk, de /szerintem/ már az is nagy szó, ha egy nap egyedül, hiba nélkül végigmentünk a pályán. Tulajdonképpen nem is az volt a célunk, hogy érmet hozzunk, hanem fogalmunk legyen a skandináv terepről, tapasztalatot szerezzünk és megtanuljunk skandináv terepen versenyezni, tájékozódni.

Széles Gábor

OSTSEE KUPA

Előzetesen: a Bp. Postás SE versenyzői utaztak, mint válogatott, mivel az utóbbi években sem szakmailag, sem nemzetközi ellenfelek szempontjából nem volt elég hasznos verseny, ezért a válogatottak utaztatása nem volt szükséges. A Postás jelenleg 4 válogatott versenyzővel rendelkezik, a bajnokságokon az egyik legeredményesebb szakosztály is vállalta a visszahívás költségeit is az ősszel.

A verseny színhelye: Rügen szigetén, Granitz területén. Homokdombos, vegyesen lombos és fenyőerdővel borított vidék. A sűrű aljnövényzet /fü, páfrány, csalán/ és a sok hulladék fa miatt nehezen futható.

Időpont: 1980. július 5.-én egyéni és 6.-án váltó.

Résztevők: Csöskör Irén, Danovszky Mária, Korik Andorné, Kéki Miklós, Korik Andor, Sötér János, Sötér Márton, Kézdy Balázs.

11 ország 750 futója: az NDK élvonal, finn TUL-csapat, svéd vegyes, több csehszlovák klub, lengyel és bolgár csapatok, ifjúsági norvég versenyzők álltak rajthoz.

Eredmények: Egyéni verseny: D 19 E /7100 m/ H 21 E /129000 m /

1. Bartova /cs/ 66,35
6. Korik Vera 72,19
14. Csöskör Irén 97,55
19. Danovszky Mária 121,17

1. In der Stroh /NDK/ 81,29
23. Sötér János 104,32
31. Kéki Miklós 111,31
32. Korik Andor 111,59

H 21 A /9900 m/ 4.Kézdy Balázs 82,50
/1. Bernst 80,22/

Váltó versenyek: pályakombinációs
N 19 4700 m 1.Svéd vegyes /52,34 +
44,36+45,17 = 142,27/
2.Postás m.vál. 43,21+
48,42+54,23 = 146,26
Csökör+Danovszky+Korik

F 21 7500 m 1.Svéd vegyes /47,53 +
48,35+53,26 = 149,54/
11.Magyar A. 65,18 +
57,36+70,18 = 193,12
Korik+Sötér J.+Sötér M.
28.Magyar B. 65,19 +
58,40+106,10 = 230,09
Kéki+Kézdy+Nagy

Az eredmények értékelése: egyéniben a férfiak képességeiknek és pillanatnyi formájuknak megfelelően szerepeltek. Váltóban az A csapatban Korik és Sötér M. kb. 20-20 percet kapott saját szakaszán, s így előttük gyengébb képességű csapatok is befutottak. A mezőnyből a svéd váltó emelkedett ki.

Nőknél Korikné 6. helye jó eredménynek számít. Csökör szereplése részben idegességének tudható be, másrészt a térképpel nem sikerült megtalálnia az összhangot. Danovszky egyéni eredményét értékelhetetlenné teszi az, hogy a rajtnál tévedésből N 19 A térképet vett, - megszokás - s míg tévedését észrevette és az N 19 E térképért visszament, mintegy 25 perc telt el.

A váltó eredmény magáért beszél. Csökör igen jó futásával a lányok közel álltak a győzelemhez.

A verseny körülményei: Az NDK szövetség vendégeként kitűnő ellátásban részesültünk. Mind az elhelyezés, mind az ellátás jó volt.

Kézdy Balázs
csapatvezető

ALPENCUP

Helye: Leibnitz, Ausztria
Ideje: 1980. július 17-18-19.
Résztevők: Balogh Tamás csapat-
vezető, Kovács Magda,
Rostás Irén, Kaló
Marianna, Korik Vera
versenyzők.

A versenyen 17 ország ötszáz futója állt rajthoz, köztük egy népes japán csapat, továbbá Uj-Zéland-i és USA-beli versenyzők.

A verseny jellemzése: Három-napos, a harmadik nap időkiegyenlítéssel megrendezett verseny. Két nap, az első és a harmadik nap Leibnitz közelében, míg a középső nap attól 50 km-re, 1500 m magasan, Hebalm térségében rendezték meg.

Eredmények:

- 1.Ulla Klingström SWE. 48,55 /3/
52,49 /1/ 55,45 /1/ 2.37,29
- 2.Hanni Fries SUI 46,04 /1/
60,17 /4/ 59,09 /1/ 2.45,30
- 3.Kovács Magda 50,16 /5/ 56,23 /2/
62,49 /5/ 2.49,28
- 5.Kaló Marianna 51,13 /6/ 59,17 /3/
70,52 /9/ 3.01,22
- 7.Rostás Irén 47,22 /2/ 62,04 /6/
75,44 /12/ 3.05,10
- 8.Korik Vera 55,37 /8/ 65,26 /8/
64,13 /6/ 3.05,16

A mezőnyt illetően azt kell megállapítani, hogy közepes erősségű, viszonylag kis számú /21 fő/ mezőny gyűlt össze. Versenyzőink közül Kovács Magda egyenletesen, jól futott. Kaló Mariann két napig jól tartotta magát, de a harmadik nap hibázott és teljesen elfáradt a végére. Rostás két nap után még jó helyzetben negyediként rajtolt, de súlyosan hibázott, s végül hat másodperccel ért be előbb az egyenletes, közepes eredményeket futó Korik előtt.

Egyéb: A verseny rendezői mindent megtettek, hogy a résztvevők kellemes élménnyel távozzanak. A magunk részéről a versenyen mindennel elégedettek voltunk.

Balogh Tamás
csapatvezető

PRÁGAI FŐISKOLÁS VERSENY

Színhely: Prága környéke erősen sziklás, köves középhegység, nehezen futható erdővel.

Időpont: május 22-24-én, egyéni:május 23-án, 25-én váltó.

Résztevők: Kaló Marianna, Kármán Katalin, Rostás Irén, Benedek István, Bokros István, Gyurkó László, Dosek Agoston, Kelemen János, Kiss Zoltán, Monspart Sarolta ill. Deseő László vezetők, valamint a román és a csehszlovák főiskolás egyesületek versenyzői 22-23-án és ehhez még nem a teljes csehszlovák élmezőny 24-25-én.

Régen ez nagy viadal volt, nagyon erős nemzetközi mezőnyvel, majd megszünt és most újra kezdtek, de a hétközi versenynapok miatt több ország lemondta részvételét, Ettől függetlenül a csehszlovákok ellen, jó térkép-pel, jó pályán megfelelő versenysorozat volt a felkészülés egészében.

Eredmények: május 22. egyéni

Nők: 5700 m, 270 m, 9 pont
 2. Rostás Irén 55,41
 3. Kaló Marianna 57,48
 4. Kármán Katalin 57,49
 .. Monspart Sarolta 97,21

Férfiak: 11000 m, 540 m, 16 pont

1. Kiss Zoltán 72,32
 2. Kelemen János 73,06
 3. Dosek Agoston 73,47
 8. Benedek István 83,26
 9. Gyurkó László 83,33
 10. Bokros István 95,18

Május 23. váltó:

Nők: 1. Kaló 56,09 + Rostás 55,46 + Kármán 46,27 = M.o. 157,00

Férfiak: 1. Bokros 58,26 + Benedek 63,57 + Gyurkó 58,35 = M.o. II. 180,58
 2. Dosek 66,11 + Kiss 60,22 + Kelemen 57,57 = M.o. I. 184,30
 3. V S Praha 191,27.

Május 24. egyéni:

Nők: 7400 m, 190 m, 10 pont 58 ind.
 1. Kaló 61,15
 3. Rostás 64,46
 4. Kármán 65,11

Férfiak: 12200 m, 300m, 17 pont 56 ind.

2. Kiss 75,13
 3. Kelemen 77,51
 4. Benedek 77,51
 8. Dosek 79,29
 19. Bokros 85,52
 20. Gyurkó 86,00
 ... Deseő 96,34 /F 35/

Május 25. váltó

Nők: 23 induló csapat

1. Kaló 49,21 - Rostás 48,26 - Kármán 54,06 = 151,55

Férfiak: 58 induló csapat /19 csapat kiesett!/
 1. M.o. II. Benedek 67,02 - Dosek 56,55 - Kelemen 59,27 = 183,28

7. M.o. I. Bokros 64,51 - Gyurkó 69,58 - Kiss 57,47 = 190,16

A versenyeredmények értékelése:

Határozottan közelebb kerültünk a csehszlovákokhoz, mint korábban, bár a hölgyek eddig is gyakran szerepeltek az első 10-ben, míg az urak kevésbé. Persze ez még csak a küszöb átlépése, hátra vannak még az emeletek. /Teljes csehszlovák élgárda, svájciak, skandinávok.../ Tavaszvégi válogatók, forma utáni időszak eredményeinek nem volt rossz, amennyiben lesz még csúcsforma a nyári svájci versenyeken. Remélem a versenyzők edzőikkel így terveztek és dolgoztak, s dolgoznak.

Egyénileg mindenképpen Kiss és Kelemen állandó jó futása jegyzendő meg. Ezen versenyeken kívül is, más csehszlovák rangsoroló versenyeken az idén tavasszal csak a legjobbak között végeztek. Motiváltságuk a tájfutás iránt hasonlóan kiemelkedő; viszonyítva a többiekhez. Így nem meglepetés jobb eredményük.

Ezenkívül jó Benedek és Kaló, egyéni és váltó eredménye, akik nem nagy rutinnal rendelkező versenyzők.

A verseny-sorozat mind a négy versenyét egy klub /VB PRAHA VYSOKE SKOLA/ a prágai főiskola egyesülete rendezte, négy nap egymásután. Kisebb hibáktól /első nap nem volt fóliázva a térkép/ eltekintve szakmailag kifogástalanul zajlott. I.e. Sajnos több mindenben lenne még tanulni valónk. Nemcsak az eredmények terén kullogunk mögöttük. A jövőben a legjobbaknak egyre többet kell északi szomszédainknál versenyezni, s nem otthon a régi térképes, nem egészen nemzetközi szintű rangsorolón futkárózniuk, ha a VB-on az első 10 közé akarnak kerülni.

Monspart Sarolta
 csapatvezető

Vandorerdő

MIROSLAW NOWAK rajza

ROMÁNIA KUPA

Színhelye: Kolozsvár, Bükk /Faget/ környéke.

Időpont: egyéni: július 21-23,
váltó: 24.

Utazás vonattal.

Résztevők: Riczel Zoltán csapatvezető,
Sótér János edző és versenyző,

Hehl Éva, Kiss Gabriella,
Barki Andrea,
Benedek István, Kuron
György és Koczka Tibor.

Ellenfelek: Románia I. és II., Bulgária,
Jugoszlávia /iffi/

Eredmények és pályaadatok:

Ffi: 9,5 km 450 m 18 p. 70' 108 in-
9,5 " 350 m 18 p. 65' duló ver-
9,9 " 405 m 22 p. 73' senyző

Női: 6,9 km 370 m 17 p. 60' 59 indu-
6,9 " 280 m 16 p. 55' ló ver-
6,6 " 230 m 17 p. 56' senyző

Váltó pályák: 6000-7000 m között, átlag
200 m szint, 170'-
ffi

4500 m-es, átlag 160 m
szint, 150'- női

Egyéni, 3 nap összesített eredménye
alapján:

Ffi	1. Pavel Gligor	189,00 R
	2. Boico Stankov	199,17 B
	3. Fey Sándor	203,39 R
	23. Sótér János	249,12 M
	24. Benedek István	252,72 M
	27. Koczka Tibor	260,01 M
	Kuron György	kizárva, rossz lyukasztásért.

Női	1. Pteranka Entcseva	188,37 B
	2. Marusja Hristova	200,99 B
	3. Pavlino Genova	207,92 B
	7. Barki Andrea	217,34 M
	8. Hehl Éva	217,95 M
	9. Kiss Gabriella	233,15 M

Váltók eredményei: /nem hivatalos/

Ffi	1. Bulgária	146 p.
	2. Románia I	155 p.
	3. Magyarország	170 p.
	4. Románia II.	175 p.
	5. Jugoszlávia ?	

Női	1. Bulgária	123 p.
	2. Románia I	140 p.
	3. Románia II	147 p.
	4. Magyarország.	148 p.

Napi részletes eredményeket utólag postázzák, valamint a Kupák végeredményeit is.

Értékelés: az eredmények azt mutatják, hogy a magyar csapat versenyzői, mélyen a formájuk alatt szerepeltek. A bolgár versenyzők viszont kiemelkedően! Különösen a női versenyzői, egyenletes teljesítményeikkel. A román versenyzők jó eredménye összefügg azazal, hogy a négy napos verseny a hazai edzőterepükön került megrendezésre.

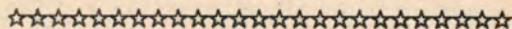
A versenyzők magatartása, versenyzési szelleme ellen nem volt kifogás. Egy-egy keverés /Koczka, Kiss G. - 103-103 p/ az egyéniben és Kuron Gy. felületes lyukasztása 2 napon is! Megpecsételte a csapat sorsát.

A térképek kiválóak voltak, a terep jó, naponta 1-2 pont elhelyezése félreérthető volt. Az első nap kivételével 4 napig, éjjel-nappal szakadt az eső!

A szervezés nem mindig állt a feladata magaslatán, ez különösen a kiértékelésben mutatkozott meg. Komoly tévedések is előfordultak, amit vagy korrigáltak vagy nem. Az ellátás jó, fürdési lehetőség csak hidegvízben volt.

A 4-napos versenyt egyetlen térképen szervezték meg, napi 12-12 pályával, egyszerre rendezve a Románia Kupát, a Balkán Kupát és a Kolozsvár Kupát!

Riczel Zoltán
csapatvezető

Segítségt!

JERZY SOWINSKI rajza

Az erdőt a vadászok bérlik...

A természet közös kincsünk, nem az enyém, nem a tied, hanem a mienk. Mindannyiunk érdeke, hogy a minimálisra csökkentsük a modern kor nyomán bekövetkező pusztulást, a kényszerű átalakulást.

Korunkban, mikor a természet felborult egyensúlyát az ember tudatos beavatkozással, okszerű vadgazdálkodással, nemzeti parkok létrehozásával igyekeznek fenttartani, szükséges, hogy mindenki saját ügyének érezze ezt. Sportunk színtere az erdő. Az erdő, mely lehet fenséges, csodálatot keltő, de lehet kellemetlen, nyomott hangulatot okozó. Még a Bükk fensík pompás képét is leronthatja a tejeszacskók, konzervdobozok halmaza.

De most nem az erdő tisztaságáról szeretnék beszélni, hanem az erdő állatairól. Az állatokról, annak ellenére, hogy ennek a témának vannak nálam sokkal jobb ismerői, sőt szakemberei. Ők pontosabb, hübb képet tudnának adni arról, amiről majd szó lesz. /Kár, hogy nem teszik./

A Magyarországon élő kb. 70-80 emlősállat és a kb. 330 madárfajból, alig akad 20 faj, melyre vadásznak. Ennek a 20 fajnak a töredéke adhatja a legtöbb összeütközési pontot a vadgazdák és a tájfutók között. Néhány kevésbé ismert adattal, ténnyel - nem törekedve teljességre - szeretnék segítséget adni a másik fél megismeréséhez.

A vadásztársaság a BÉRELT területen /léteznek állami vadgazdaságok is/ igyekszik az állatokat megvédeni, létszámukat a terület eltartó képességének megfelelő szinten tartani. A nagyvadász területeken vadföldekkel, szóokkal, etetőkkel találkozunk. /A lesek más célt szolgálnak./

Ezek a megfelelő életfeltétel biztosítását segítik, ugyanakkor a vadak határozott területen tartását, a mezőgazdaságilag művelt területekről való elvonását szolgálják. Ebből következik, hogy itt a vad megjelenése gyakoribb.

A vadföldek sok mindent elárulnak. Az alacsony kerítés a vaddisznóktól védi a területet, de a szarvasok a kerítésen átugorva táplálékhoz juthatnak. A magas kerítés a termelt takarmányt őrzi meg későbbi időre. Itt az állatokat időnként a kapukon keresztül engedik be.

Jó, ha tudjuk: a vadnak nyugalmat, zavartalanosságot kell biztosítani, különben elhagyja az erdőt. A legtöbb helyen ezért találunk vadrejtő sűrűt, csenderest. Ezek a nappali nyugalmat biztosítják és védelmet, rejteket nyújtanak az ellési időszakban. Innen váltanak ki, a kora-hajnali, esti órákban, táplálék után - az őzek, a szarvasok, stb.

/A csenderesek tájékozódásilag értéktelen területek, áthatolni rajtuk csak kinkeserveken lehet. Próbáljuk a pályákkal elkerülni!/
A csenderesek az apróvadaknak is védelmet nyújtanak, bár ők már a kisebb bozót-foltokban is megtelepszene. Az apróvadak többnyire a mezőgazdasági területekkel határos erdőrészekben a gyakoriak. /A fogoly, a mezeinyúl az összefüggő erdőkben ritka!/
Tavasszal a tájfutókon kívül az állatvilág új nemzedékei is megjelennek az erdőben. Ebben az időszakban jó, ha erre is gondolunk. A pont környékén lehetőleg ne legyenek madárfészkek. /A Bükkben, a Mátrában honos, védett császármadár pl. a bozótos vízmosásokat kedveli./ Az a 3-4 óra mit a kotló a zavarás miatt nem tölt a fészken végzetes lehet. A tojások kihülnek, az embrió fejlődése megszakad.
A nagyvadak nyugodt csendes helyet keresnek az ellésre /csenderes/. Az ellőhelyet, a vackot hosszabb, rövidebb idő után elhagyják. /A muflonbárány 1-3 óra múlva követi anyját, a szarvasborjú 6-8 nap múltán./ Ismeretbővítésként ismerkedjünk meg néhány vad jellemző adatával.
Szarvas. Tavasszal és télen többnyire a szálasokban és rudaserdőkben a déli oldalon található. Nyáron és ősz elején a sűrűségeken vagy azok környékén.

Párási ideje szeptember. Ellés: május-juniusban. Vadászüénye: /hím/ IX.1-1.31. /tehén/ IV.1-1.31.
Őz. Nagy összefüggő erdők peremén, ing.területeken található, élőhelyéhez ragaszkodik /100-200 ha-os környezetben mozog csak./ Párázás: jul. 10.-aug.10. Ellés: májusban. Vadászható: VI.-X.15.

Dám. Életmódja hasonló a szarvaséhoz, de annál jobban ragaszkodik a területhez. /Vadaskertek kedvenc állata./ Párázás /un. bascogás/: október. Ellés: junius /május vége/. Vadászüénye: X.1-XII.31.

Muflon. Alacson bokrokkal fedett tetőkön, ritka aljnövényzetű szálerdőkben, télen fenyvesekben tartózkodik. Zavarásra érzékeny. Párázás: november. Ellés: májusban.

Vaddisznó. Sűrű erdőkben, vizes részek közelében található. A koca 10-14 napig a vackában őrzi malacait, de később is nagyon félti őket. Párázás: október-december. Ellés: március

-május. /Bár az utóbbi időben sokkal nagyobb eltolódás is megfigyelhető./ Egész évben vadászható.

Mezeinyúl. Csak kis populáció található az erdőben, otthona a mező.

/Az üregi nyúl a laza talajlomborokban gyakori./ Párzás: január-július. 41 napi vemhesség után ellik. Vadászidénye változó /XI.1-XII.31./

Fácán. Mezőgazdaásig területekkel határos elegendes, laza záródású lombos erdőben megtalálható. Párzás: április-június. A tojások 24 nap alatt kelnek ki. Vadászidénye változó /X.1-II.28./

S végezetül szeretném ha mindenki tudná a vadásztársaságok bevételei a vadártékesítésből és bér vadászatból származnak. A vadász a tagdíjon keresztül érdekelve van az eredményes vadgazdálkodásban, mert minél több az értékesítési bevétel, annál kevesebb a tagdíj.

/A hivatásos vadász más tészta!/
Vékony Andor

TÜLEVÉL

Mottó: VSz. 9.33. pontja: Egy versenyző csak egy kategóriában sorolható /-indítható/.

Itt a déli végeken éveken át úgy iparkodtunk éves versenynaptárainkat megtervezni, hogy ha feltétlen szükséges volt valamilyen versenyünket távolabbi / 200 km/ területre vinni, akkor két-napossá bővítettük a kiadások /utazási költség/ hatékonyabb felhasználása miatt. Az elv nem ismeretlen: egy utazás két verseny és talán két jó minősítés.

A napokban /aug.11./ szövetségünk eredményértékesítőt kapott, amely lapján a két sportágat is szervező szakszövetség neve állt. Végignézve a listát nem akartam hinni a szememnek /vagy csak eddig nem ismertem és nem tudtam erről az új és gazdaságos elvről/: egy versenyen két minősítés!! A szóbanforgó versenyen, ha jól számoltam, mintegy 15 fő két kategóriában is elindult és szerzett így két minősítést /ezüstöt is!/. Legyünk takarékosak sporttársak, de ez azért mégis túlzás!

Utóirat: Eletkép néhány év múltán, /ha ez így megy tovább/ a nagyszabású Bákos-patak-kanyar Kupáról:

Kislány: Brü-hü-hü-.....!

Apuka: Miért sírsz kislányom?

Kislány: Nem nyertem meg az N 19 A kategóriát!

Apuka: Nem baj, még tart a verseny, rögtön elindulsz N 19 B kategóriában is /..úgy is csak egy pontban különbözik a két pálya../ és biztos megnyered.

És megnyerte!

/F.K./

Nem voltunk restek és előbányásztuk a verseny eredményértékesítőt és jegyzőkönyvét. Mert, ha nem is ezen a néven, de valami hasonló volt. Az eredmény: megnyugtattunk mindenkit; csak a sokszorosított eredménynél nem tüntette fel a gépirónó - a takarékoságot talán rosszul értelmezve - , hogy két verseny került lebonyolításra. Tehát a Kanyar Kupán nem volt kétszeri indulás. / A szerk./

SZÉLRÓZSA

MILYEN IS EGY TÁJFUTÓ?

Ismerőseim gyakran faggatnak: "Mi az a tájfutás?" vagy "Milyen emberek a tájfutók?" Ezekre a kérdésekre próbálok most válaszolni. Egy tájfutó legyen:

1. Barátságos: Ez nagyon fontos, mert sporttársaid könnyen láthatnak igen rossz állapotban és ha tájfutó vagy, akkor ilyen gyakran előfordulhat veled. Am emiatt nem kell aggódnod, ne is törődj azzal, milyen a külsőd. S ha fordul a kocka, neked sem szabad gyűnyos megjegyzést tenned, bár az illető szemmel láthatóan több pocsolót megjárta, a lábain alig maradt bőr és a haja gyantával van tele. Mindezt meg kell értened, hisz tájfutó vagy.

2. Megszállott: 85-95 %-ig "bolond" kell hogy legyél, ha végig akarod csinálni azt, amit egy tájfutó rendszeresen megtesz. /Hogy csak a vasárnap hajnali felkelésekre utaljak!/
3. Jó hegymászó: Jól kell bírnod a színteket, és tudnod kell sziklafalat mászni. /Felfelé és lefelé egyaránt, min. 10 m/óra sebességgel./ Ráadásul végig kell még menned a pályán, ha már másképp nem megy, hát kissé sántikálva.

4. Képes meglátni a lényegét: Bármilyen sűrű is az erdő, neked legalább 100 m távolságból meg kell látnod a keresett tisztást, mocsarat vagy dányát!

5. Gyors: A tájfutónak mindig úgy kell kinéznie mintha pontosan tudná hol is van. Ha keverés közben találkozol egyik ellenfeleddel és természetesen fogalmad sincs hol vagy, nézz rá a térképre és egy szarvasbika elszántásával villámgyorsan vágj be az első bozótosba! Ha a másik nem követett, akkor sikeresen megúszta annak a lehetőségét, hogy zavarba hozzon. Most már nyugodtan leülhetsz az első fa alá, várva egy másik kategóriabelit, aki majd helyretesz.

6. Előrelátó: Ha tájfutó vagy, előfordulhat veled, hogy "ragadnod" kell valakire ideig-óráig, és eközben bárhogy lemaradsz is, nem ajánlatos az előtted futót szem elől téveszteni. Így aztán időnként nagy szükséged lehet az "előrelátásra".

7. Jó-természetű: Egyetlen tájfutó sem lehet aggodalmaskodó ember. A mi sportágunkban mindenki számára kötelező, hogy a versenyt térdig vizes lábakkal és bozótadrágján legalább egy friss szakadással hagyja el.

8. Pontos: Két okból: egyrészt, illik megjelenni a verseny színhelyén legkésőbb fél órával a rajtidő előtt, másrészt, azokat a versenyzőket, akik nem teljesítik a távot versenydőn belül a versenybírók szigorúan megrovója. /Ez utóbbi szankció különösen érthető, ha figyelembe vesszük, hogy azokban a késő délutáni órákban már csak a rendezők szemlélik az eltévedt versenyzők hajráját. A többiek már rég otthon varrogatják szakadt felszerelésüket./

9. Intelligens /akár annak született, akár nem/: A tájfutónak intelligensnek kell lennie, legalább néhány órára, vasárnap délelőtt. Tudnod kell: - mikor ragadj valakire. /Például, ha elvesztetted a térképedet, vagy elfelejtetted, hogy a tájoló melyik vége mutat észak felé. Bármelyik probléma elgondolható arra, hogy nyomába szegődj egy másik versenyzőnek./

Mikor próbálj meg egyedül tájékozódni? Például olyankor, amikor már egyedül vagy az erdőben és kezd sötétedni.

Mikor próbálj futni? Például, ha egy sűrű bozótosba kerülsz, ahol minden lépésnél eltűnik a lábad a kidőlt fák, zsombokok és sziklák között.

Mikor ússzál? Ha már ellep a víz - lásd OVB 1978 /a ford. megj./

Mikor ül le nagyot sóhajtva? Ha végre megtaláltad a keresett pontot, és a rendezők már negyed órája csak téged keresnek!

10. Profi-kinézetű: A tájfutók nagyon büszke emberek. Ha az erdőben egy áfonyázó turistával találkozol, elmosolyodnak, rápillantanak a térképre, és bátran bevágnak a sűrűbe.

Az áfonyázó kétségtelenül el lesz kápráztatva - annak ellenére, hogy a versenyző talán már egy-két kilométerrel elvételre a pontját.

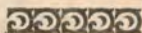
11. Jó kerítés-mászó: Egy tájfutónak képesnek kell lenni átmászni bármilyen szögdeszóról kerítésen, még akkor is, ha már teljesen belegabalyodott mire észreveszi. Mindezt úgy kell megtennie, hogy lehetőleg három-négy hasadásnál ne legyen több a nadrágján, pólóján - és a bőrén.

12. Jó szervező: Végig kell vinned a térképet, a tájoló és a kartonodat a pályán anélkül, hogy komolyabb hibát véteneél; mint például a térkép betájolása a kartonnal, vagy a tájolóra való lyukasztatás.

13. Fantáziadús: Ha tájfutó vagy, tudnod kell gyorsan, jó történetet kitalálni, hogy miért mentél aznap gyengén. Soha ne ismerjük el a vere-ségünket! A másik oldalról viszont minden ilyen történetet el kell hinned, és szenvedő alanyát biztosítanod kell legnagyobb együttérzésedről!

GAIL FANCY

/Az "Orienteering Canada"-ból fordította Györgyi László/

Ian Cooper: EGY ELIT AZ ELIT?

Gyakran előfordul, hogy egy versenyen a később rajtolók gyorsabbak, mint az elől indulók, különösen a népszerűbb viadalokon. Ez nagyon szembetűnő volt az idei brit bajnokságon. Az F 21 A kategóriában nem csak a véletlen számlájára írható, hogy az első 87 rajtoló közül csak egy versenyző /A. Thompson, 43. induló, akinek idejét és 15. helyét ebben a szellemben kell értékelni/ futotta meg a bajnokságon elvárható időt. A kategória első négy helyezettje közül egyik sem rajtolt az első 150 közt. A nevezések nagy száma miatt nem sokat lehetett csinálni ebben a kategóriában. És az F 21 Elitben? 65 fő indult ebben a kategóriában és az első öt helyezett egyike sem rajtolt az első 30 közt. Ez nem egy normális megoszlás és nem tudok róla, hogy lett volna kiemelés a kategóriában. Valóban győzött Hirst vagy a második helyezett Peck nagyon elől rajtolt? A bajnokság értékének és korrektségének biztosítása érdekében nem kellene korlátozni az F 21 E kategóriát egy, csak 15-20 fős mezőnyre? Ez lehetővé tenné 10 perces indítási időközt és megszüntethetné a ragadást, útvonal kitaposást, stb. Az F 21 E kategória többi részének viszszaeszerelése az A kategóriába biztos elégedetlenséget szülne, de a bajnokságról van szó és magunkat csapjuk be, ha úgy gondoljuk, hogy van 15-nél több elit versenyzőnk.

John Hooker: KIJÓZANÍTÓ HIREK

Ne tartsunk edzést, ne versenyezzünk alkoholfogyasztás utáni napon! Ezt a tanácsot adta a finn orvosok egy csoportja. Testi erő kifejtés a "másnaposság" ideje alatt súlyos hatásokat okoz a szervezetben, mondják az orvosok. Kiemelik, hogy a másnaposság hatása az alkohol elfogyasztása után még kb. 20 órával is fennáll, és ez több napi edzés eredményét is tönkre teheti. Még 3-4 rövidital vagy sör hatása is elegendő a fenti eredményhez. Ennek az az oka, hogy a szív, a máj és a vér nem képes eredményesen működni az alkohol hatása alatt. A szív gyorsabb a normálisnál, a vércukor mennyisége a normális szint alá süllyed, a máj alkohollal terheltel képtelen szabályozni a tejsav szintjét, sőt a májnak 2-3 napra van szüksége, hogy teljesen kiheverje néhány kupa sör hatását. Aki elolvasva ezeket a súlyos figyelmeztetéseket és mégis lerohan a pulthoz, hogy "bedobjon" néhány bátorító kupicát, annak elmondjuk, hogy a fenti megállapításokat a svéd alkoholszállító cégek költségén adták ki. Es ők csak tudják!

AMATŐRIZMUS?

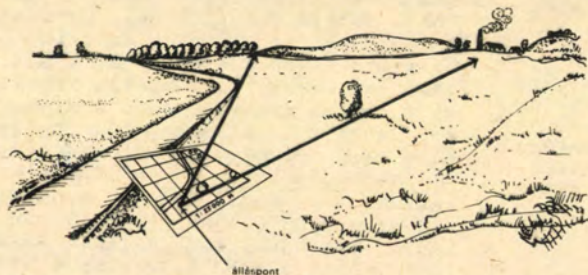
A tájékozdási futás egyike a még megmaradt néhány igazán amatőr sportnak. Vagy már nem? A svédországi hírek másról vallanak. Kjell Lauri a múlt évi "Az év tájékozdási futója" a svéd tájfutó berkek vitáinak középpontjába került. Nemrég két társával együtt aláírt az Örebro-i Almy O-Klubnak, az 1979. évi O-ringben egyik fő szervezőjének és most fizetést kapnak, hogy klubjuk színeit képviseljék. Sportágunk amatőr jellegét védők úgy tekintik ezt, mint az első lépést azon az ingoványos talajon, ami a kereskedelmi szellem sportágunk területére való betöréséhez vezet és ami együtt jár az elit tájékozdási futók felvásárlásával és állandó feláldozásával.

The Orienteer, 1980. aug.
/ford.: dr. Felföldy Károly/

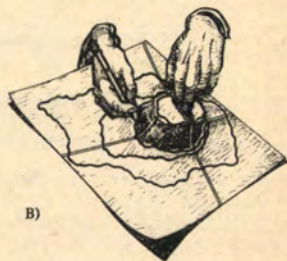
A térképolvasás titkai

15. ábra: A térkép tájolása tereptárgyak segítségével

A)

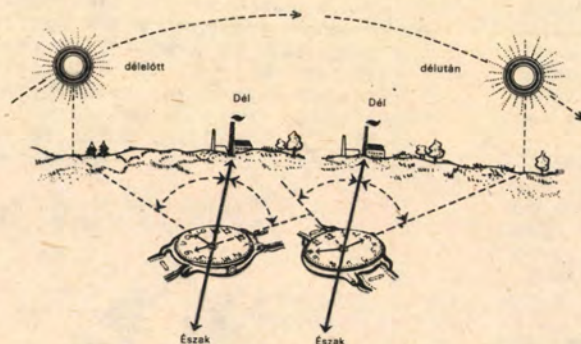

B)

C)

I. ábra: A szintvonalak keletkezése egymással párhuzamos, egyenközi síkokkal való metszés révén

14. ábra: Az északi irány megállapítása óra segítségével

A TÉRKÉPOLVASÁS TITKAI

Ezen a címen látott napvilágot a Tán-
csics Könyvkiadó Mi világunk sorozá-
tában a legújabb, térképekkel foglal-
kozó füzet; Papp-Váry Árpád tollából.
Ára: 3 Ft, megvásárolható a könyves -
boltokban és korlátozott példányszám-
ban szövetségünkönél.

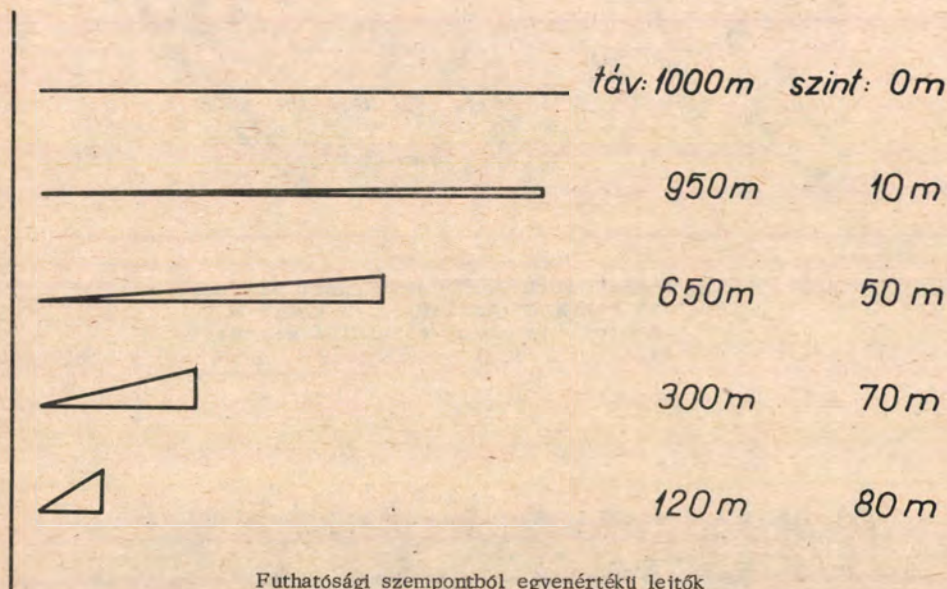
A TÁJÉKOZÓDÁS TECHNIKÁJA

SZINTVESZTESÉG ELKERÜLÉSE

Szintes terepen való versenyzés-nél az útvonalválasztás döntő szempontja a szintveszteség elkerülése. A szintveszteség elkerülése kerülőútat jelent. Sajnos nincs olyan összefüggés, amely megmondaná, hogy az adott szintkülönbség megmászása milyen hosszú lefutásának felel meg időben. Enyhe emelkedő alig futható rosszabbul a síknál, majd a futás egyre ne-

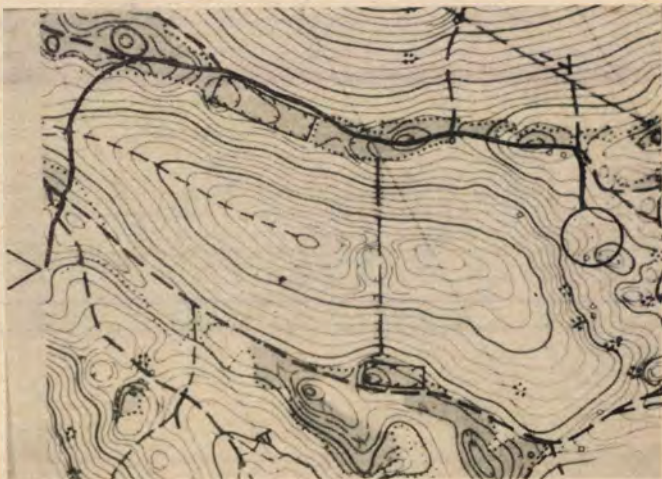
hezebb lesz, 15-20 foknál meredekebb lejtőn már gyalogolni kell, 30 fok felett csak mászni lehet.

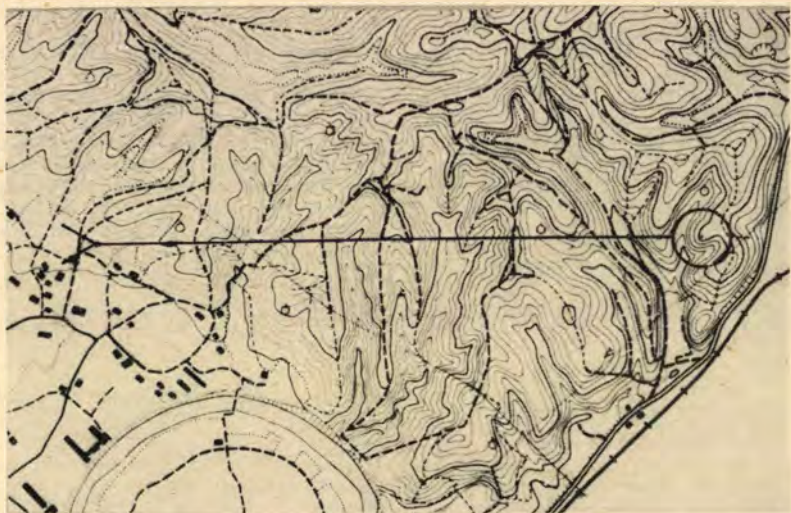
Sok függ a talajtól is. Meredek kőfolyásos hegyoldal lehet tízszer lassabb a szintben kerülő műútnál. Durva, de egyszerű összefüggés, hogy 10 m meg nem futható szint 100 m jól futható kerülőútnak felel meg.

Jól megválasztott kerülőút előnye nemcsak abban áll, hogy kevesebb benne a szint, hanem követése könnyebb és biztos támaszpontokhoz vezet.

A legjobb útvonalat csak akkor tudja a futó kiválasztani, ha az összes szóba jöhető lehetőséget meglátja, ehhez pedig nem elég az átmenet légvonal-sávjának tanulmányozására, hanem a térkép egészének áttekintésére van szükség.

Zsúfolt térképeken nemegyszer útvonalat nehéz választani, nem pedig a szintet leginkább elkerülőt megtalálni.

UTAK FELHASZNÁLÁSA

Nehéz terepen való útvonalválasztásnál előnyös az úthálózat fokozott kihasználása. Kezdő vagy idegen terepen futó versenyző is jobban teszi, ha elsősorban az utakra épít.

A domborzat plasztikus látásmódjához hasonlóan itt a síkraajz gráfszerű szemlélete adja, hogy a versenyző az utak labirintusában meglássa azokat a csomópontokat, amelyeken keresztül juthat el célpontjához.

Sakktáblaszerű úthálózatnál általában átlóirányú átmeneteket tűznek ki. Az a rövidebb útvonal, amely hosszabb átlóirányú útszakaszt tartalmaz. Annál biztosabb egy útvonal, minél kevesebb és minél jobban azonosítható töréspontja van.

Rendezetlen úthálózatú terepen csak gyakorlott versenyző veszi azonnal észre a felhasználható utakat.

Szintes terepre jellemző a szintben futó markáns utak és az esésirányú kis ösvények hálózata. Utvonálválasztásnál elsősorban a szintvesztésre kell tekintettel lenni.

LÉGKEDVEZŐBB MEGKÖZELÍTÉS

Egy átmenet végrehajtása általában két lépésből áll. Az első: a pont lehető leggyorsabb megközelítése nagyvonalú tájékozódás révén, felfogó és terelő vonalak felhasználásával. A második: a pont megfogása finom tájékozódással. Közepes hosszú átmenetnél a két lépés jelenthet egyforma időt, jóllehet távban az utóbbi ötször rövidebb. Nem közömbös tehát, honnan közelíti meg a versenyző az ellenőrző pontot, milyen támadópontot választ.

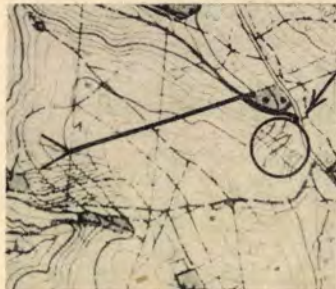
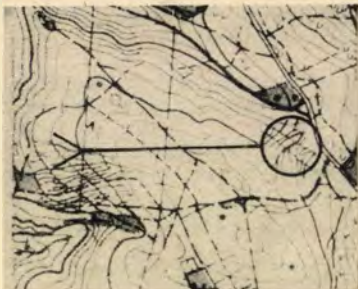
Az útvonalválasztá általános szabálya, hogy sohasem az ellenőrzőponthoz, hanem a támadóponthoz kell útvonalat választani.

Ha az ellenőrzőpont megközelítéséhez több támadópont kínálkozik /ábrán nyíl jelöli/, célszerű a ponthoz közelebbit választani, mégha ez némileg hosszabb útvonalat is jelent.

Az ellenőrzőpont közelében vívő jó útnál többet ér a közvetlenül a pontra vezető támadó vonal. Támadó vonalnak nevezik az ellenőrzőpontra vezető, vagy ráírányuló síkrajzi, domborzati, növényzeti vonalat, amely a pontfogást nagyban megkönnyíti.

Gyakran megéri igénybe venni az ellenőrzőpont mögött lévő felfogóvonalat, ha ezáltal jó támadópnt adódik.

Bozán György

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FIGYELEM !

OKTATÓTÉRKÉP I.

OKTATÓTÉRKÉP II.

A X. Tájékozódási Futó Világbajnokság szervező bizottsága a beérkezett pályamunkák megtekintése után úgy döntött, hogy a VB-embléma tervezésére kúrt pályázat beküldési határidejét

1980. december 31-ig

meghosszabbítja.

0 0 0

Elméleti edzésre, oktatásra igen alkalmas a most megjelent oktatótérkép, mely az MTF SZ -ben igényelhető.

E számunk fotói:

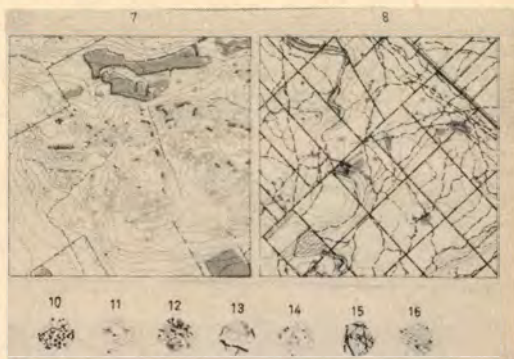
Címlap: A csehszlovákiai Jičín környéki homokkő-vidék.

115. oldal: Bárdosi Z./Sabaria/junior válogatott Jičínben.

120. oldal: A Nagyszénás északi oldalában, a tavalyi Postás Kupán.

Hátsó kép: Jičín -i gyerekversenyző a célegyenesben

/Korik Andor felvételei/

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest V., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113-4697

TZ 80 834

13+1

TOTO

TOTO

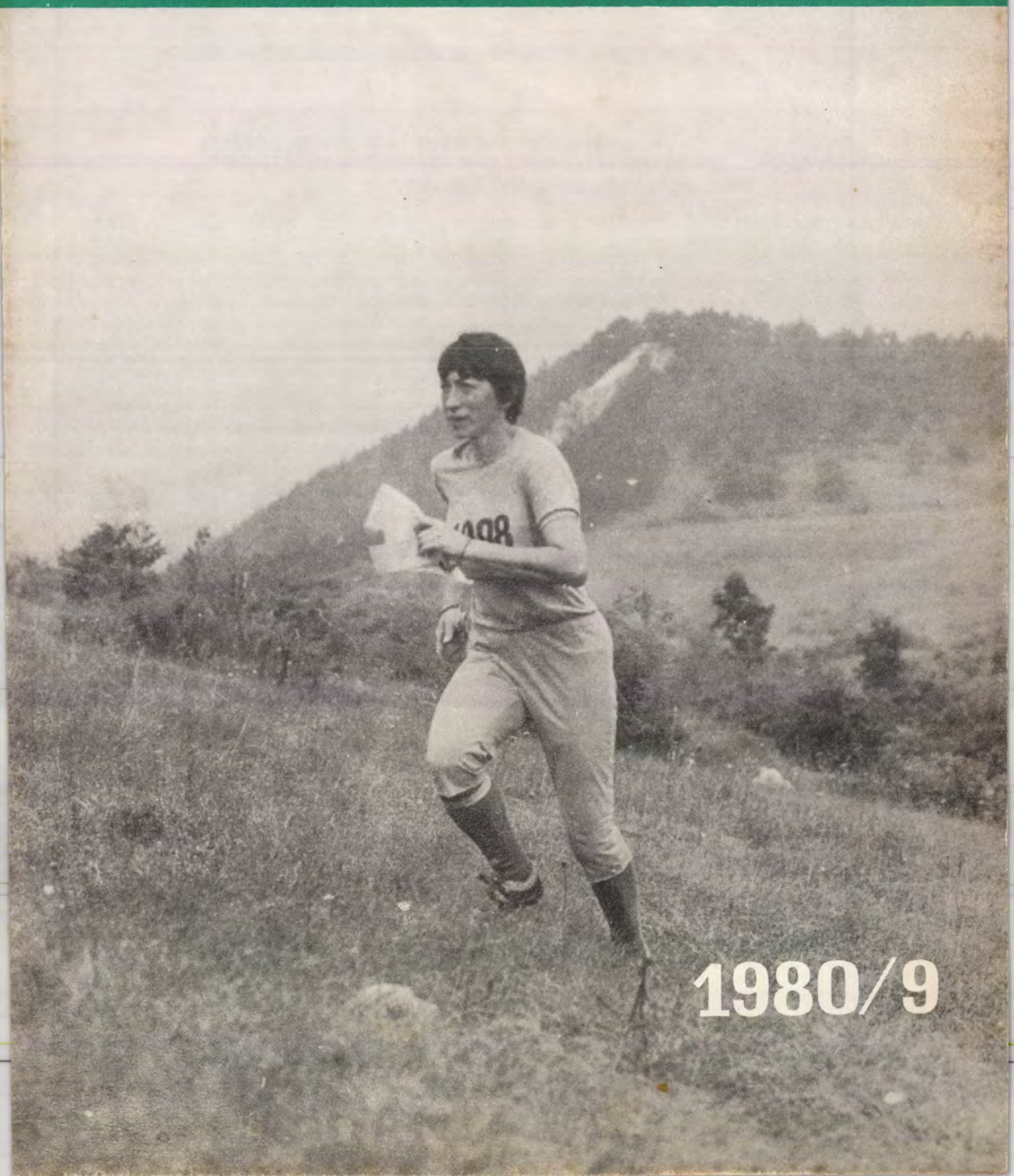
TOTO

TOTO

ARA 4.50 Ft

TÁJFUTÁS

1980/9

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

9. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. november hó
Terjeszti a Magyar Posta

Ebben az évben már másodszer jelentkeziünk tematikus lapszámmal, és mind a két esetben térkép a tárgya a cikkeknek. A szerkesztőben fel sem merült az a gondolat, hogy a térképből is megárt a sok. Még véletlenül sincs az az érzése, hogy túlírjuk a témát. Talán indokolni sem kell, csupán emlékeztetni az idei év szerény térképteremelésére. És csak meg kell kérdezni a több ezer versenyzőt; vajon hány százan és ezren nem tudják megkülönböztetni a völgyet a gerinctől! Csak meg kell nézni tucatnyi verseny pontmegnevezését, ahol "lapos hát", mint domborzati forma szerepel. Mintha nem ismernék a hát jellemzőit. Vagy a sok raggal ellátott megnevezés, mely még mindig azt tükrözi, hogy a gödörben, úton, jelleghatáron, metsződésben, szikla alatt kell a bóját keresni, holott az objektum megtalálása cél; a bója magától értetődően ott van. Még mindig nem gondolkodunk a terep ismérveinek birtokában, hanem mechanikusan másoljuk a rosszul megtanult, beidézett gyakorlati fogásokat. Pedig a térkép nem véletlenül olyan, amilyen.

A TEREPI DOMBORZATA ÉS TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA

A Föld felszíne nem egyenletes. Változatos egyenetlenségeket, bemélyedéseket és kiemelkedéseket találunk rajta. Ezek kialakulásában a természet erői működtek közre.

A Föld kérgét különböző kőzetek alkotják, amelyek vulkanikus eredetű kőzetek vagy üledékes kőzetek lehetnek. Ez utóbbiak a vízből rétegenként rakódtak le.

A Föld felszíne a természet romboló és alkotó erőinek hatása alatt állandóan változik. Ez a változás két folyamatban megy végbe. A Nap melege, a nedvesség, a szárazság, a fagy és az olvadás a Föld szilárd kérgét állandóan málasztja. A beszivárgó nedvesség vegyi hatásával a kőzetet oldja, a fagy a sziklákat megrepeszt, az elváló darabok széttöredeznek, elporhadnak. Szemcsés alakot öltenek, melyeket aztán a szél, a víz továbbviszi és más helyeken lerakja. A víz munkáját az jellemzi, hogy a magaslatokat igyekszik lehordani és a lehordott anyaggal a mélyedéseket feltölteni. Nem ilyen egyértelmű a szél szállító munkája, mert sebessége, iránya igen változó lehet. A magával ragadott szemcséket ott és ahhoz rakja le, ahol és amikor sebessége csökken.

Tehát a szemcséket a mélyedésekből a magaslatokra is szállíthatja. Arra, hogy a szél a Föld felszínét nem egyengeti, legjobb példa a homokbuckás terep, amelyen a leváltozatosabb domborzatot alakítja ki.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a Föld felszínének fővonulatait a Föld belső erői, a vulkanikus és kéregmozgások, a hegyek és völgyek képletidomait a külső erők, a szél és a víz mintázta ki.

A felszínalakító tevékenységből az ember is kivészi a részét. Építő munkája során sok helyen megváltoztatta a felszíni formákat, utak, vasutak, ipartelepek létesítésével, erdőtelepítéssel, gátrendszerek építésével stb.

Mindezek ellenére a domborzati idomokat a terep legmaradandóbb elemeinek tekintjük. Térképeinken a domborzat szintvonalas és jelkulcsi jelű ábrázolása a legbiztosabb alapot nyújtja a terepen való mozgás közben. Ezért minden térképhasználónak, tájfutónak alapvető érdeke és feladata; megtanulni a domborzati idomok ábrázolási módjának értelmezését, az idomok felismerését, megnevezését és a tájékozódásban az elsődleges felhasználását. Egyet kell értenünk azzal a megállapítással, hogy senki sem engedheti meg magának azt, hogy olyan jelet, jeleket találjon a térképen, amiről nem tudja mit jelent. S ha ez igaz a síkrajzi elemekre vonatkozóan, akkor különösen igaz a domborzat elemeire nézve.

A domborzat elemei

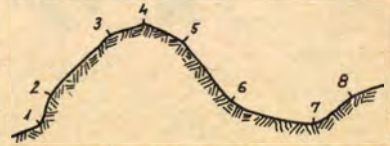
A domborzatnak a környezetből kiemelkedő részét magaslatnak vagy hegyidomnak, a környezethez viszonyítva bemélyedő részét pedig mélyedésnek vagy völgyidomnak nevezzük.

A hegyidom részei: hegytető, hegyoldal, hegyláb.

A völgyidom részei: völgyoldal, völgyfenék, völgszegély /1.ábra/

Az ábrából látható, hogy a hegy- és völgyidomokat, azok részeit egyetlen egy idomnak, a lejtőnek végtelen változatos összetételéből kapjuk meg. Ezért minden domborzati idomnak a lejtő az alapeleme.

1. ábra

Hegy- és völgyidom metszete

Hegytető : 3-4-5

Hegytető szegélye : 3, 5

Gerinc vonal (vízvalasztó) : 4

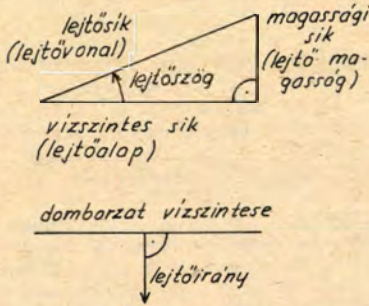
Hegyoldal : 2-3 és 5-6

Hegyláb : 1-2 és 6-7

Völgyoldal : 6-7 és 7-8

Völgyfenék (vízgyűjtő) : 7

2. ábra

A lejtőháromszög elemei: /2.ábra/

A legrövidebb lejtőirány - esésirány - az az irány, amelyen a víz a legrövidebb irányban lefut a domborzat vízszintese és a legrövidebb lejtőirány egymásra mindig merőlegesek.

A lejtőháromszög alkotóelemei között az alábbi szabályszerűségek állíthatók fel: /3.ábra/

1. Egyenlő alapú és egyenlő magasságú lejtőháromszögekben a lejtőszögek is egyenlők.

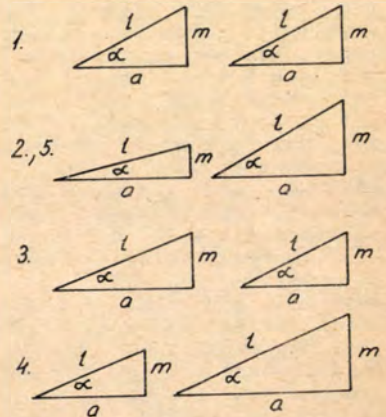
2. Egyenlő alap mellett nagyobb lejtőszögnek nagyobb magasság felel meg.

3. Egyenlő magasság mellett nagyobb alaphoz kisebb lejtőszög tartozik és fordítva.

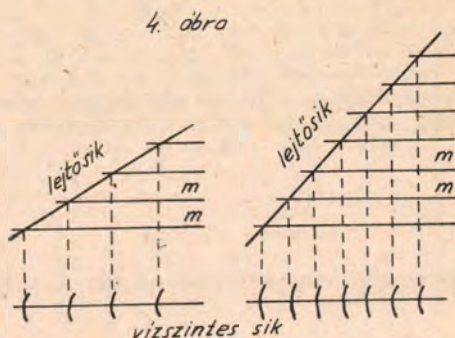
4. Ha a lejtőszög egyenlő, akkor nagyobb alaphoz nagyobb magasság felel meg.

5. Kis lejtőszög esetén a lejtővonal kevéssel, vagy lejtőszög esetén a lejtővonal jóval hosszabb az alapnál.

3. ábra

A fenti szabályszerűségek ismeretére a szintvonalas domborzatábrázolás értelmezésénél lesz szükségünk. Ahol a lejtőmagasság állandó érték /5 vagy 10 méter/. Ebből adódóan minél kisebb a lejtőalap, minél nagyobb a lejtőszög értéke /minél meredekebb a lejtő/, annál közelebb kerülnek a szintvonalak egymáshoz és fordítva. /4.ábra/

5. ábra

A lejtőket három szempont szerint osztályozzuk:

1. a lejtőszög nagysága,
2. a lejtő alakja és
3. a lejtőszög változása szerint.

A lejtőszög nagysága szerint megkülönböztetünk: enyhén lejtős /10°-ig/, erősen lejtős /20°-ig/, meredek /30°-ig/, nagyon meredek /40°-ig/ és falfszerű /60°-ig/ lejtőket. Ennél meredekebb lejtőket szakadéknak nevezük.

A lejtő alakja szerint lehet: /5.ábra/

A lejtőszög változása szerint megkülönböztetünk:

- változatlan szögű, vagy egyenletes,
- változó szögű vagy összetett lejtőket.

Ahol a lejtőszög változik, lejtőátmenet keletkezik. Ezt a vonalat lejtőátmeneti - inflexiós - vonalnak nevezzük. Ez lehet egyenes vagy ferde irányú.

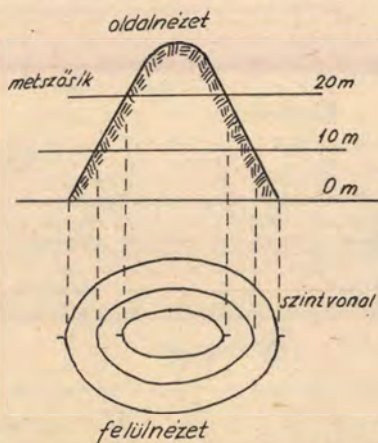
A domborzat szintvonalas ábrázolása.

A domborzat térképen való tanulmányozásának lényege az, hogy az ábrázolt kép segítségével visszaállítjuk a földfelszín egyenetlenségeinek térbeli képét úgy, mintha azt a valóságban felülről szemlélnénk. Ehhez ismerni kell a domborzat-ábrázolás elvét, módját, s az ábrázolt idomok megnevezését.

A domborzat-ábrázolás mai módja - a szintvonalas ábrázolási mód - hosszú folyamat eredménye volt, mert összetett igényt kellett kielégítenie.

Többek között: az idomok alakját hűen ábrázolják, azok a vízszintes vetületi helyükön legyenek, plasztikus képet nyújtsanak és fejezzék ki a lejtősséget.

6. ábra

A szintvonal olyan önmagába visszaterő görbe vonal, mely az azonos tengerszint feletti magasságú pontokat köti össze. De hogyan kapjuk meg a szintvonalat? Milyen elv alapján elégíti ki az előírt követelményeket? Leegyszerűsítve a következőképpen:

Vegyünk egy egyszerű idomot, a kúpot. A kúpot az alapjával párhuzamos síkokkal egyenlő magasságközökkel elmeteszük. Ezeknek a síkoknak az idommal való metszővonala a szintvonal. Ha ezen metszővonalakat merőlegesen a síkra vetítjük megkapjuk az idom szintvonalas képét. /6. ábra/

Ugyanezt az elvet a földfelszín egyenetlenségeire - a domborzatra - alkalmazva, alakpént a tengerszintet véve és a szintközöket 5 vagy 10 méterben meghatározva, a domborzat szintvonalas rajzát kapjuk meg. A gyakorlatban természetesen ez az eljárás rengeteg mérési, számítási és szerkesztési munkával jár.

A szintvonalak szintközei a különböző méretarányú térképeken más-más értékkel adóttak. Az 1:25 000 ma-ú térképen a domborzatot 5 méteres szintközű szintvonalakkal ábrázolják. Ezek az alapszintvonalak. Minden ötödik szintvonalat - a plasztikusabb ábrázolás érdekében - vastagabb vonallal jelölnek.

Ezek a főszintvonalak /25, 50, 75, 100 stb./. A részletidomok szemléltetőbb kifejezésére felező - 2,5 méteres, és kiegészítő - 1,25 méteres szintvonalakat is alkalmaznak. Ezeket hosszabb, illetve rövidebb szaggatott vonaldarabkákkal jelölik. A lejtés irányát pedig a szintvonalakra húzott kis vonaldarabkákkal, eséstüskékkel jelölik. Az eséstüskék a szabad végükkel mindig a lejtés irányába mutatnak.

A domborzat idomainak csoportosítása

I. FŐIDOMOK

Kiemelkedők: /vízválasztó/ Hegyhát formája lehet: - lapos - domború - keskeny - éles	Bemélyedők: /vízgyűjtő/ Völgy formája lehet: - széles - szűk - árokszerű - szakadékszerű
--	--

II. MELLÉKIDOMOK

Kiemelkedők: Oldalhegyhát formája lehet: - széles - keskeny - éles	Bemélyedők: Teknőidomok formája lehet: - teknő - metsződés - árkos metsződés - vízmosás - horhos
--	--

III. RÉSZLETIDOMOK

Előfordulásuk szerint felismerhetők:

Hegyháton - kúp - pihenő - lejtőkúp - nyereg	Hegyoldalon - teknőpihenő - tereplépcső - terepfüggöny - hegyorr - terepfog vagy párkány - borda - omladék - meddőhányó, bányaporc
Hegylábnál - hordalékhant - törmelék-garmada	Bárhól - gödör, lyuk, töbör, debró - zomboly - dolina - szikla - terephullám - terepvályú - suvadás

Mint már ismertettük, a domborzat idomainak alapeleme a lejtő. A lejtők változatos összetételéből megszámlálhatatlanul sokféle idom keletkezik. A természetben nem találunk méreteiben, alakjában, lejtősségében teljesen egyenlő két idomot. Ezért nagyon nehéz az idomokat úgy csoportosítani, hogy abban semmi ellentmondás ne legyen. A különböző szerzők a különböző szakművekben más-más csoportosítást alkalmaznak. Vízigyűjtő és vízválasztó idomok szerint, vagy az idomok mérete szerinti csoportosításokat hoznak létre. Mi az első megoldást találjuk legcélravezetőbbnek, megjegyezve, hogy a fő- és mellékidomok között idomtani szempontból lényeges különbség nincs, inkább csak a méreteiben van különbség. Ugyanaz az idom, pl. a hegyhát bizonyos viszonylatokban lehet főidom és mellékidom egyaránt, attól függően, hogy a terepet milyen kiterjedésre vonatkoztatva szemléljük.

Főidomok

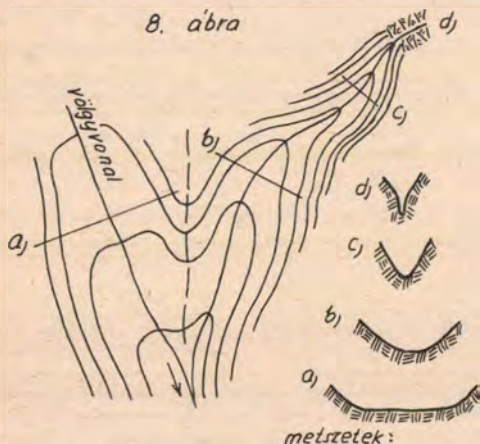
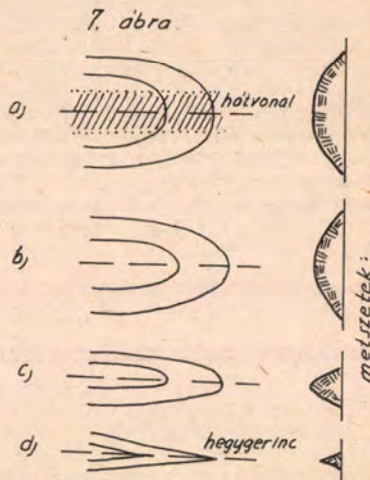
Főidomok közé soroljuk - az elmondottak szerint - azokat a kiemelkedő hegyhátaikat és bemélyedő völgyeket, amelyek egy jelentős kiterjedésű terreprésznek megadják a jellegét.

A hegyhátaik és a völgyek ábrázolás szempontjából hasonló idomok, mivel a völgy a hegyhát negatív képe, a kettő nem is választható el egymástól, mert völgy csak hegyhátaik között lehet.

1. A hegyhát kiemelkedő vízválasztó idom. Alakja szerint lehet: lapos /a/, domború /b/, keskeny /c/ és éles /d/. /7.ábra/

A hegyhát legmagasabb pontjait összekötő vonal a hátvonal. A hegyhátnak a "szegélyvonalai" közé eső részét hegytetőnek nevezzük. Éles hegyhátnál segélyvonalak nincsenek, a szintvonalak a hátvonalon általában hegyesszögletet alkotnak. Az éles hegyhát hátvonalát hegygerincnek nevezzük.

2. A völgy bemélyedő vízgyűjtő idom. A völgy legmélyebb pontjait összekötő vonalat völgyvonalnak, a völgyoldalak határán húzódó völgszegélyek közé eső részt völgyfenéknek nevezzük. A völgyfenék /völgytalp/ formája adja meg a völgy jellegét. E szerint megkülönböztetünk: széles völgyet /a/, szűk /keskeny/ völgyet /b/, árokszerű völgyet, völgyfenék nincs /c/ és szakadékszerű völgyet /d/. /8.ábra/

Mellékidomok

Amint a táblázatos ismertetésnél már láthattuk a mellékidomoknál ugyanúgy, mint a főidomoknál is megkülönböztetünk kiemelkedő és bemélyedő idomokat, oldalhegyhákat és teknőidomokat.

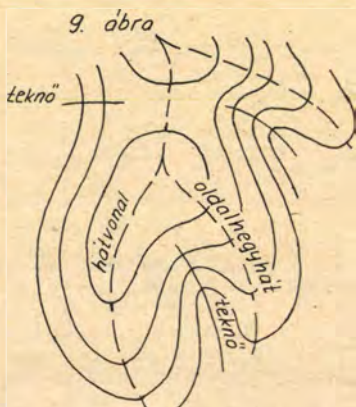
A széles völgy a lapos hegyhát fordított idoma. Esése általában enyhe. A meredekebb oldalak között széles völgyfenéket találunk, amelyben folyók, patakok kanyarognak. A szűk völgyben a völgyfenék keskeny, a szintvonalak ívelten metszik a völgyvonalat. A völgyvonal a meredekebb völgyoldalhoz van közelebb. Az árokszerű völgy az éles hegyhát fordított idoma. A szintvonalak a völgyvonalat hegyesszögben metszik. A szakadékszerű völgy leginkább mészköves hegységben fordul elő. Oldalai meredek sziklafalak. A patak medre meredek, köves, sziklás. A szakadékszerű völgyeket - szurdoknak is nevezik - szintvonalakkal nem lehet ábrázolni, ékcsíkokkal vagy sziklarajz jelével fejezik ki a meredekségüket.

3. Oldalhegyhát: a hegyhátból /hegyhát vonalából/ kiágazó mellékidom. Legnagyobb esúcsait összekötő vonal a hátvonal. Az oldalhegyhát a hegyhát irányváltoztatása esetén keletkezik. Az oldalhegyhát irányváltoztatása esetén újabb és újabb, de már méretében kisebb oldalhegyhátak jönnek létre. A hegyhát és az oldalhegyhát között mindig teknőidomnak kell lennie. Az oldalhegyhátak befejező, alsó részének az esése /meredeksége/ rendszerint nagyobb mint az átlagos esés. /9.ábra/

Megkülönböztetünk: széles - keskeny és éles oldal-hegyhátat. Éles oldalhegyhátnál a szintvonalak hegyesszögben metszik a fővonalat.

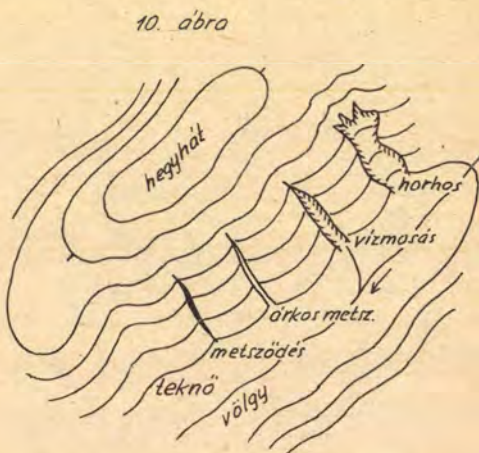
4. A fekvőidomok a domborzat bemélyedő mellékidomai. A két főidom: a hegyhát és a völgy közé eső hegyoldal, rendszerint nem egyenletes, hanem tagolt. A hegyhátból oldalhegyhátak ágaznak ki, az oldalhegyhátak között pedig mindig bemélyedő idomok, fekvőidomoknak kell lennie.

Alakjuk szerint ötféle fekvőidomot különböztetünk meg:

- a/ teknőt,
- b/ metsződést,
- c/ árkosmetsződést,
- d/ vízmosást és
- e/ horhost.

a/ A teknőnek három alapeleme van. A vízgyűjtő vonalát tekővonalnak, az alsó laposabb részét tekőfenéknek, a meredekebb oldalát tekőoldaldnak nevezzük. Mindhárom alapelemet csak a tekőnél találjuk meg. A többi tekőidomnál csak a tekővonal és tekőoldal található. /10. ábra/.

b/ A metsződés az éles oldalhegyhát fordított idoma. A tekőidom oldalai egy vonalban, a metsződés vonalában találkoznak a térképen, a közepe felé vastagodó vonallal jelölik.

c/ Árkos metsződésnél a vízgyűjtő vonalban - a víz romboló munkája következtében - 2 méternél nem mélyebb árok keletkezik. Két vonallal ábrázolják.

d./ A vízmosásnál az árok mélysége a 2 métert meghaladja. Szélei általában omladékosak, szakadékszerűek, szélességük a 10 métert is elérheti. Abrázolásuk ékcsíkozással történik.

e./ A horhos akkor keletkezik, ha a puha, agyagos talajban a lefolyó víz széles árkot váj. Partja rendszerint meredek, omladékos. A horhost ékcsíkozással, a térkép méretarányában kifejezve ábrázoljuk. Gyakran előfordul, hogy több vízmosás összefutásánál tágas, laza altalajú térség alakul ki. Ilyenkor a szintvonalakat a meredek partokat jelölő ékcsíkok vonalán belül is megrajzolják.

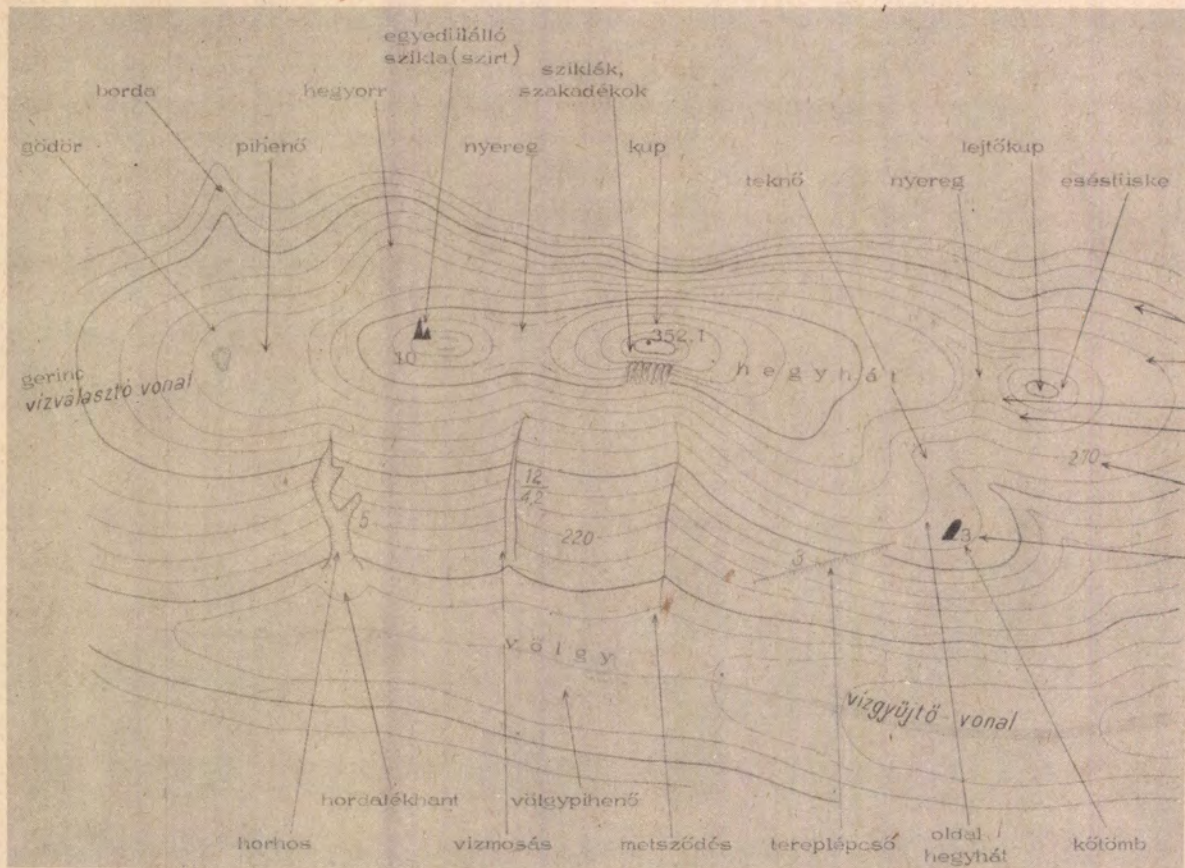
A tekőidomok segítik a domborzat alapján való tájékozódást, de egyben - a méretétől függően - igen jelentős akadályt is képeznek.

Részletidomok

A fő- és mellékidomok adják meg egy-egy terület általános jellegét. A részletidomok az összképet nem befolyásolják, de méreteik, előfordulási gyakoriságuk a terepen való mozgást, tájékozódást döntő módon meghatározhatják. A nyugodt vonalú hegyháton, ahol kevés a részletidom sokkal körülményesebb meghatározni az állásponthelyét, mint ott, ahol sűrűn váltakoznak a terep domborzati idomai. A részletidomok rendszerint a szél munkája, az erózió hatása következtében alakultak ki. De igen gyakran mesterségesek is lehetnek a fő- és mellékidomok minden részén előfordulhatnak, igen változatos képet alkothatnak.

Előfordulásuk szerint négy csoportba soroljuk a részletidomokat, így megkülönböztetünk a hegyháton, hegyoldalon, a hegy lábánál és bárhol előforduló részletidomokat. A hegyháton előforduló részletidomokat egyes irodalmakban a fő- vagy mellékidomok közé is besorolják.

a/ Hegyen előforduló részletidomok:

A domborzat idomai.

főszintvonal
alapszintvonal
kiegészítő-,
felező szintvonal
szintvonal
megírás
(absz. mag.)
relatív
magasság

5. A kúp a hegyhát olyan kiemelkedő idoma, amelynek legmagasabb pontjától a terep minden irányban lejt.

/11. ábra/

A kúpot egyes vidékeken és így a térkép névrajzában is, csúcs, fej, orom, bérc, torony, hegy stb. néven is nevezik. Alföldön, felföldön a magányosan álló kúpot halomnak hívják /pl. Kúnhalom./

Legmagasabb pontja a kúppont. A körülötte levő közel vízszintes, enyhé lejtésű terület a kúplap. Alakja lehet: kör, tojás, ellipszis és szabálytalan. A kúppont a kúplap szegélyének ahhoz a részéhez esik közelebb, amelyhez a legmeredekebb lejtő csatlakozik. A kúplap alakja összefügg a kúphoz csatlakozó idomokkal. Pl. a kúpponttól enyhébb lejtésű irányban rendszerint a hegyhát folytatódik, vagy ahol a kúplap a kúppont felé behajlik ott teknő idomnak kell lennie.

6. A pihenő a hegyhátak és oldal-hegyhátak olyan vízszintes, vagy közel vízszintes része, amelytől a terep a hátvonal egyik irányában emelkedik, a másik irányában, valamint a hegyoldalak iránya felé lejt. Azaz egy irányban emelkedik, 3 irányban lejt a terep! A pihenő közel vízszintes részét a pihenő lapjának nevezzük. A pihenő lapját határoló szegélyvonal, ahol beleolvad az emelkedő irány /hátvonal/ oldallapjaiba, ott találjuk a pihenő sarokpontjait. A pihenőnek mindig 2 sarokpontja van, melyekből teknővonal indul ki. A pihenők alakja igen változatos lehet: összetartó, széttartó, párhuzamos oldalú, arányos és aránytalan formájú. /12. ábra/

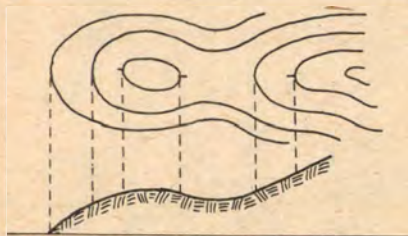
11. ábra

12. ábra

13. ábra

A szintvonalaknak a pihenő idomvonalához viszonyított helyzetéből a pihenőlap lejtési viszonyaira is lehet következtetni. Ha a szintvonalak közel párhuzamosak, akkor a pihenő lapja közel vízszintes, ha kissé széttartók, akkor a pihenőlap lejtő felé eső végén kisebb emelkedés lehetséges. Tájfutóknak igen fontos ezt felismerni, mert gyakori az ilyen helyen a pontelhelyezés!

7. Lejtőkúp, a hegyhát, hegyoldal-hát vonalán akkor keletkezik, ha a pihenőlap a hosszanti lejtő felé eső irányban erősebb, vagy jelentősen emelkedik. Lejtőkúp esetén a hegyhát felé mindig nyereg alakul ki. /13. ábra/

8. A nyereg a hegyhátnak, hegyoldalhátnak olyan bemélyedése, amely két kúp között keletkezik. A nyereg legmélyebb pontja anyeregpont, melyből a terep legalább két irányban /a vízválasztó irányában/ emelkedik és két irányban /a hegyoldal felé/ lejt. A lejtés irányában teknő idomot találunk. /14. ábra./

A nyeregpontra körül elterülő közel vízszintes rész a nyereglap. A nyeregpontra áthaladó hátvonalak és völgyvonalak a nyereg idomvonalai, melyek a nyeregpontra egymásra merőlegesek. A nyereglap sarokpontjai mindig páros számúak és egy nyeregnek legalább 4 sarokpontja van, de 6 vagy 8 is lehet. Páratlan sarkú nyereg nincsen, mert a nyeregpontra ugyanannyi vízgyűjtő vonal halad át, mint vízválasztó. A nyereg lapja lehet: arányos vagy aránytalan, hosszanti és haránt alakú, de összetett idom is lehet: pl. nyereg és pihenő együttesen. Szélesebb, laposabb hegytetőkön, hegyoldalakra a kúp, lejtőkúp, nyereg és pihenő igen változatos egyvelege is előfordulhat. A nagyvonalú domborzatolvasás következtében többször volt már ilyen helyeken "keverés"? Tájéfutók a megmondható!

A szintvonalas domborzatábrázolásnál alapszintvonalakkal gyakran nem fejezhető ki a lejtőkúpok, pihenők, nyergek. Ilyenkor alkalmazzák a felező- és kiegészítő szintvonalakat, elsődlegesen a részletidomok szemléltetésére, s csak másodsorban a magassági értékek pontos visszatükrözése céljából.

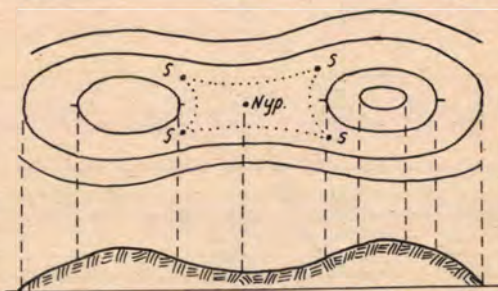
A nyereg a domborzatnak egyik legfontosabb részletidoma. Az erdei utak rendszerint itt keresztezik egymást. Összetett-, vagy 6-8 sarkú nyeregidomoknál nagyon vigyázzunk, mert a kereszteződő utak könnyen félrevezethetnek. A síkraajz és domborzati idomok azonosítása mellett- ilyen helyeken- az irány kitűzéséről, a tájoló használatáról sem felejtkezünk el!

b./ Hegyoldalon előforduló részletidomok:

9. Teknőpihenő, a pihenőnek fordított idoma, azaz még a pihenő lapjától a terep három irányban esik és egy irányban emelkedik, a teknőpihenő lapjához viszonyítva a terep egy irányban esik és három irányban emelkedik.

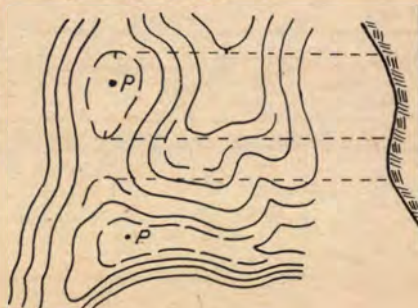
/15. ábra/

14. ábra

Nyereg változatok

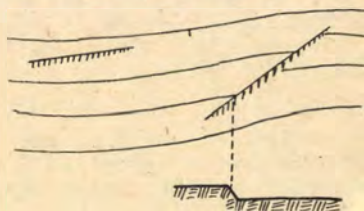
15. ábra

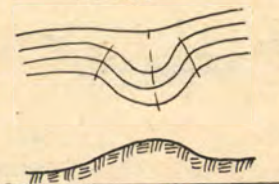
Ha a szintvonalak összetartók, akkor hátrafelé lejtő teknőpihenőt találunk, s ez rendszerint tó képződéssel is jár. A Pilisben igen sok teknőpihenő található.

10. Tereplépcsőnek nevezzük a lejtőn vízszintesen vagy ferdén húzódó lépcsőszerű terepelemet, ha a szintkülönbség 5 méternél kisebb. Keletkezhetnek a talaj lerogyásából, elhagyott útmentén, folyómeder szélén, vagy mesterségesen, köves talajú szőlősterületen. A tereplépcsőt ékcsíkozással ábrázoljuk a térképen. A szintvonalak rajza az ékcsíkoknál megszakad, eltörik a tereplépcső magasságától függően. Felismerése fontos, mert jelentős akadályt képezhet, hosszú kerülőt jelenthet. /16. ábra/

16. ábra

17. ábra

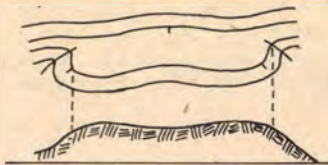
11. Terepfüggőnynek nevezzük az 5 méternél magasabb, hosszan elnyúló tereplépcsőt. Általában a terep lerogyásából keletkezik. Magassága a 10-20 métert is elérheti. Jelkulcsi ábrázolása azonos.

12. Hegyarc, a hegyoldalból kiugró, pihenőhöz hasonló kisebb idom. Felső lapja közel vízszintes, oldalában két teknőidom keletkezik. Ott fordul elő, ahol a hegyoldalnak a környezeténél keményebb kőzete a víz römblő munkájának ellenáll. /17. ábra./ /ponthely!/

13. Terepfok, vagy párkány, a hegyorrhoz hasonló, de hosszabb, párkányszerű, közel vízszintes idom. Előfordul, hogy a terepfok lapja kissé a hegy felé dől. Ilyenkor a hegyoldalban vizenyős terület, kisebb tó is keletkezhet. /18. ábra/ A Mecsek déli oldalán gyakori idom.

14. Borda, a hegyoldalból kiugró és általában a lejtő irányában húzódó keskeny gerinc. Abban különbözik a hegyortól, hogy annak felső lapja közel vízszintes, a borda gerince viszont lejt. /19. ábra/.

18. ábra

19. ábra

15. Omladék, akkor keletkezik, ha a szikladarabok és kövek nagyobb tömegben egy helyen összegyűlnek. Ha a kődarabokat a víz sodra elnyúló lapos területre hordja szét, kőmező keletkezik. Egyezményes jele van. /20. ábra/

16. Médőhányó, bányagorc a bányák használhatatlan anyagának felhalmozódásából keletkezik. Alakja lehet: kúp, vagy félkör alakú, meredek oldalú szabályos idom. Egyezményes jele van. /21. ábra/

20. ábra

21. ábra

22. ábra

A hegylábánál előforduló részlet-idomok:

17. Hordalékhant, rendszerint árokszerű völgyeknek a nagyobb völgyekbe való betorkolásánál keletkezik olymódon, hogy a meredeken leszaladó víz enyhébb esésű helyre érve, a magával hozott szemcséket lerakja. Az így keletkező legyező alakú domború idomot nevezzük hordalékhantnak. A hordalékhant lejtője mindig egyhébb, mint a szomszédos hegyoldalaké és a két szélén teknőidom keletkezik. /22. ábra/

18. Törmelégarmada, ugyanolyan részletidom, mint a hordalékhant, de főleg kőtörmelék lerakódásából keletkezik.

Bárhon előforduló részletidomok:

19. Gödör, lyuk, töbör, debrő. Mészköves területen igen gyakoriak a kisebb-nagyobb zárt terepmélyedések. A mészkő anyagát a víz oldja és ezáltal bemélyedések keletkeznek. Előfordul, hogy a repedéseken leszivárgó víz oldó hatására aknaszerű tölcsérek is létrejönnek. Elnevezésük vidékenként változó. Térképi ábrázolásuk ékcsíkokkal vagy csíksorral történik és /-/ jellel is szemléltetjük. /23. ábra/

23. ábra

20. Zsombolynak nevezzük az olyan lyukat, melynek közepén aknaszerű víznyelő van. Az akna helyét kis sötét ponttal jelöljük. A nyílást gyakran növényzet takarja, a falakra veszélyes lehet, ezért igen fontos a felismerésük. /24. ábra/

21. A víz oldó hatására a mészkőben üregek, barlangok keletkezhetnek. Ha az üregek felett a felszín beszakad, völgyyszerű zárt mélyedések keletkeznek, ezeket dolinának nevezzük. Ezek néha több száz méter hosszúak is lehetnek /25. ábra/

A méretarányban ki nem fejezhető karsztlyukakat, víznyelőket egyezményes jellel ábrázolják. /26. ábra/

A méretarányban ki nem fejezhető kis halmokat, gödröket /dagonyákat/ a tájfutó jelkulcs ábrázolása szerint kell tanulmányozni.

22. Sziklának nevezzük a nagyobb tömegben kiemelkedő kőzetet. Az egymás mellett sorban elhelyezkedő sziklákat taréjnak hívjuk.

23. Terephullám, a sík terepből alig kiemelkedő, rendszerint hosszan elnyúló keskeny emelkedés. Gyakran sűrűn egymás mellett, csaknem párhuzamosan futnak. Ilyen formát mutatnak az elhagyott, elmosódott töltések is.

24. Terepvályú a terephullámok között keletkező hosszan elnyúló bemélyedés. Terepvályúnak nevezzük azokat a bemélyedéseket is, amelyek a sík vidéken kanyargó folyók elhagyott medrének nyomát mutatják. /27. ábra/

25. Suvadás vagy csuszamlás rendszerint akkor keletkezik, amikor a víz a hegy egy részét alámosza és az megmozdul. Ilyenkor a szintvonalak folyamatosága megszakad és a csuszamlás magasabban fekvő szélén tereplépcső- vagy terepfüggöny keletkezik. Legszembetűnőbb példáit Mecsek-nádasd környékén láthatjuk. /28. ábra/

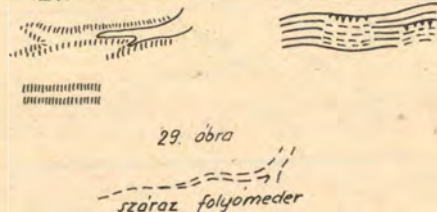
26. Száraz folyómeder. Rövid, szaggatott vonalakkal jelöljük. /29. ábra/

24-25-26. ábra

27. ábra

28. ábra

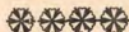
29. ábra

száraz folyómeder

A terep domborzatának ismertetéséről szóló összeállításban több cél is vezérelt. Egyrészt, hogy segítséget nyújtsak a kezdő fiatal sportolók technikai képzésének elméleti megalapozásához, másrészt a versenyzők ismereteinek bővítését szeretném elősegíteni a fogalmak egységes értelmezése és szakszerű használata révén, s harmadszor az ismeretek birtokában szeretném megkönnyíteni és tudatosabbá tenni a versenyekre való felkészülést, s a versenyek után a tájfutó térképek tanulmányozását.

Felhasznált irodalom:

1. Geodéziai Kézikönyv II.
2. Tereptani tankönyvek.

Riczél Zoltán

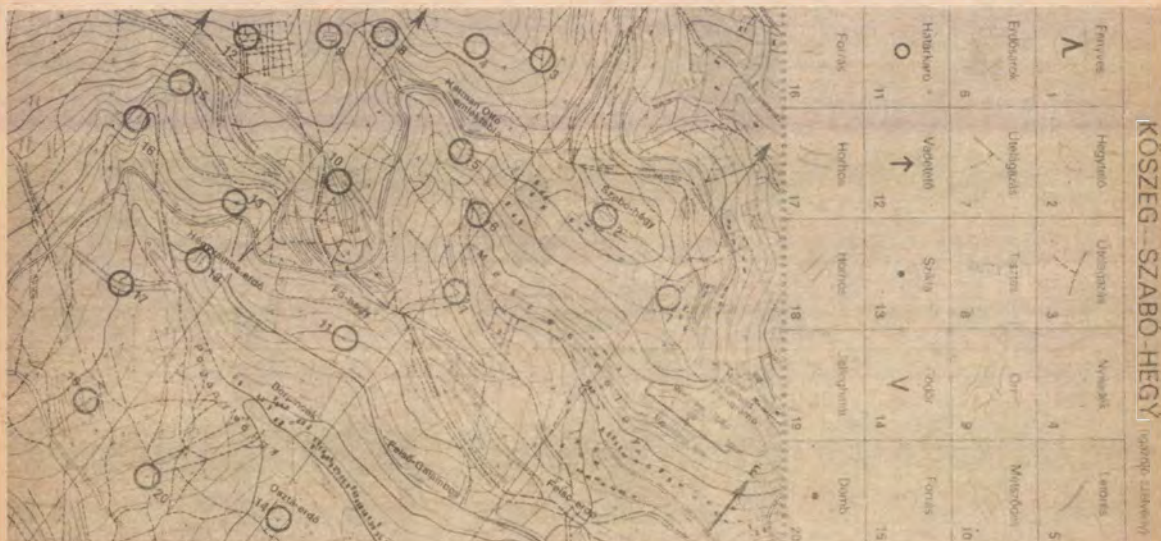
TÚLEVÉL

Kőszegi képeslap/?/

Egy versenyévadban számtalan más verseny is van a rangsorolókön kívül. Ezek színvonala azonban már sokkal nagyobb hullámzást mutat. Gondoljunk csak a Salgótarjánban rendezett Tanácsköztársaság emlékversenyre! F 21 D-ben nem volt egyetlen értékelhető eredmény. F 21 A-ban csak a három dobogós futott hibapont nélkül. Érdemes eltöprengeni ezen egy kicsit. Vagy itt van az év egyik jó-néhány kellemetlen percét okozó versenye a Jurisich. Kezdődött a szervezetlen szállás-elosztással, amely részben a túl kései jelentkezési időből eredt. /A csapatok pedig jóval korábban átérték Sopronból./ A versenyközpontot sikerült eldugni, még az értesítőben más címet közöltek. Az meg egyenesen pech, hogy Kőszegen több fiúkollégium van becsületes névvel, de a szállás-papírokon csak fiúkollégium megnevezés szerepelt. Az talán már csak véletlen, hogy a jelentkezést intéző rendezők közül senki nem tudta, hogy a sok közül ez melyiket takarja. A végén azért valahogy megoldódtak az ilyen jellegű gondok, és mindenkinek sikerült nyugovóra térni.

Másnap reggel a terepre történő kiszállítás már zökkenők nélkül zajlott, de valószínűleg csak azért, hogy a pályán még nagyobb legyen az a meglepetés, amit néhány pont okozott. Nagyon izgalmas dolog a csak vaddisznók által járt bozótban pontot keresni,, de nem valami élvezetes és főleg nem sok köze van a tájékozódási futáshoz. Az izgalmakat persze fokozni is lehet a pont rossz helyre rakásával. Az F 21 A későbbi győztese is majd 15 percet kóválygott a bozótban, mígnem az ott bóklászókból valaki belebotlott a pontba, hogy végül nyert, azt helyismeretének köszönhette. /Talán többen is voltak ilyenek./ Lehet, a pálya elejére csak azért raktak be egy ilyen pontot, hogy a későbbiekben a többit megtalálni gyerekjátéknak tűnjön. Néhányan ilyen vendégmarasztalás hatására bedobták a törülközőt. /Soknak találva a szaporodó percekét./ Mindenkit megnyugtathatok, aki esetleg nem tudná, óvás nem történt, mert néha a sportbarátok minősítése többet ér saját igazunknál. Az eredményhirdetés a kőszegi vár történelmi falai között zajlott problémamentesen. Bár a rendezőség sportszerű küzdelmet hiányolt, /Isten tudja mire gondolva./, de ennek érdekében nekik kellett volna előbb lépni. Azért a befejezés szép volt! De ez már Kőszeg érdeme.

Vékony Andor

MINTATÉRKÉP

MEGJELENT AZ ÚJ MINTATÉRKÉP!

Nyolc éven át 80 forintért volt kapható az 1:10 000-es méretarányú mintatérkép, most mindössze 10 /tíz/ forint az ára.

Ez az igazi szenzáció. Szebbet, jobbat - olcsóbban.

Az öt színben nyomott nagyméretű térkép az egységes országos topográfiai térképek reprezentatív mintalapja. Méretaránya 1:10 000, alapszintköze kétféle: 1 és 2,5 m. A térkép alján mintegy 90 fontosabb jel, és mintegy 50 fontosabb rövidítés magyarázata található. Az eligazodást még két lejtő-alapmérték és számos vázlat, adat segíti, ezek a kereten kívül láthatók.

A térképet minden sporttárs figyelmébe ajánlom.

Egyrészt általában segíti a térképismeretet, másrészt a sporttérképek alapját ilyen térképek képezik. Hasznos tehát megismerkedni a versenytérképek alapjával. Különösen azok számára elengedhetetlen ez, akik verseny-térkép helyesbítésében részt vesznek, vagy legalábbis besegítenek.

A térkép tartalma bővebb, mint a valóságos terepeken ezt megszoktuk. Természetes ez, ugyanis az ábrázolásnak minél többféle mintáját kívánja nyújtani. Van rajta város, falu, szórt település, ipari üzemek és mezőgazdasági gazdaságok, bányák; művelt területek, erdők, és mindenféle kultúrák; folyók, patak, hegy, domb, buckás terület, sziklaszakadék, mocsár, tózeges és karszt. Egyszóval minden fontosabb felszíni alakulat és terepfedezet. És ami nagyon fontos; a terepi elemek sokféle kapcsolódása, szomszédsága, együttese.

Mi nincs a térképen?

Értelemszerűen a tájékozódási térképek sajátos tartalmi elemei, nevezetesen az dagonyák, etetők, kisebb vadlesek. Eltérő a jelkulcs is. Itt a zöld mindenféle erdő jele, a sárga szín pedig szőlőt jelent. A sziklákat barna színben találjuk. Ezek a különbségek értelemszerűen adódnak a topográfiai és a sporttérkép jelkulcsából. Erre tekintettel kell lennünk!

Különösen ajánlom ezt az olcsó térképet a térképgyűjtők népes táborának.

Kész történelem ennek a névrajza. Akik a régi mintatérképeket ismerik, azonnal láthatják a névrajz változását. De nem ismerik ennek magyarázatát. Erről ugyanis nem tájékoztat a térkép.

Nézzük csak. Régen Szegvár volt a nomenklatura /így nevezzük a térkép megnevezését/, most Gyulavár. De ne feledkezzünk meg itt Hegyivárosról. Ugyanis a company más kiadványain általában kétszer is kiírják a névadót, dr. Hegyi Gyulát.

Az 1972-es mintatérképen hibásan írták a szántóba a Domonkos-föld nevét. Most az EOTR-be már helyesen átdolgozták, itt már Domokos a helyes név. Talán nem véletlen a közeli volt Felsősziget új neve sem, ugyanis Györgysziget jobban illik ide. Megvan tehát Domokos György.

Mintatérképről lesz szó mindjárt hiányolom egy eléggé nagy hegy nevét, amelyiken T.V. és R-adó van.

Valamint kisebb hegyet is megírtak ugyanis, például a Sasvári-tetőt, sőt a jobb alsó sarokban megvan a pandanja is, az Edgár-forrás. Összeáll a Molnár-rakodó és a Sándor-völgy, valamint a Viziváros és az Akos-torok névadója is.

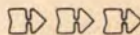
Javították a Hibertus-vh. /bár Halásztelepen maradhatott volna/ nevét Hubert-vh-ra. Biztosan a Földrajzi-név-bizottság is segített a munkában. Elmaradt például a Vásárhely és Kóród. Bene megmaradt, András-telepet elmosta a Viza. Birkás talán feherumarn rea meneh...

A nevek a térképészeti negyedszázados múltját idézik. A régi kollégák: Márkus, Murányi, Kertész, Bakonyi, Récsey, Kovács Gábor, Berecz, és a fiatalabbak, Kerekes, Fazekas, Fond, Bodai, Gergely, Macskási, Luzsi, Osatár meg a közelmúltban elhunyt szegény Czidlina. Valóságos szakmatörténeti adattár.

Egyszóval tartalmas és szép, emellett rendkívül érdekes térképet vehet kézbe, aki tanulni akar és az is, aki gyűjteményébe illeszti be ezt a most megjelent újdonságot.

Mint kiváló és olcsó mintatérképet mindenkinek melegen ajánlom. Mielőtt sokan rá nem jönnek értékes voltára és idő előtt elkapkodják.

Hreakó Pál

885
86-421

884

422

883
Egyéb cím

421

886

495
445

F-402/1080 XII
M.V. Ter. I-II

A Magyar Tájékoztató Futó Szövetségben változatlanul kapható az un. célkarton, melyen 2000 befutó versenyzőt lehet feljegyezni. A két éve forgalomban lévő nyomtatvány nagymértékben megkönnyíti a cél munkáját. Egyre azonban figyelni kell! Az első lap számolásánál 0-t írjunk, mert így folyamatosan megkapjuk a befutási sorszámot akkor, ha a lap sorszáma és az adott lapon lévő befutószámot gondolatban egymás mellé írjuk.

Egy tömb ára: 15.- forint.

XXX

HELYESBITÉS A KILIÁN GYÖRGY EV.

EREDMÉNYEIHEZ

N 19-A kategóriában:

Kármán Katalin 56:19
Rostás Irén 56:31

F 21-A kategóriában

Balla Sándor 1:18:20

Az F 15-16 B és az N 15-16 B kategóriában csak az első/Deme Z. ill. Pajor E./futottak "arany"minősítést, mert mindkét kategóriában csak 1-1 fő aranyjelvényes versenyző indult. A többi "arannyal"minősített így csak "ezüst"-öt ért el. A hibáért szíves elnézést kér a
MAFC

CIMVÁLTOZÁS

A jászapáti Mészáros Lőrinc Gimnázium DSK levelezési címe:

Kissné Kis Mária
5130 Jászapáti, Borbás út 33.

X

Cúmképünk: Korik Vera /Postás SE /
A Hungária 5. napján

Hátsó borító: Simon Lajos /ATSC/ és
Valkony Ferenc/Lombik/
edzők.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság útja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113-4697

TZ 80 881

lap	rajtszám	befutási idő	
0			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

lap	rajtszám	befutási idő	
0			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

X X X X X X X X

13+1

TOTO

TOTO

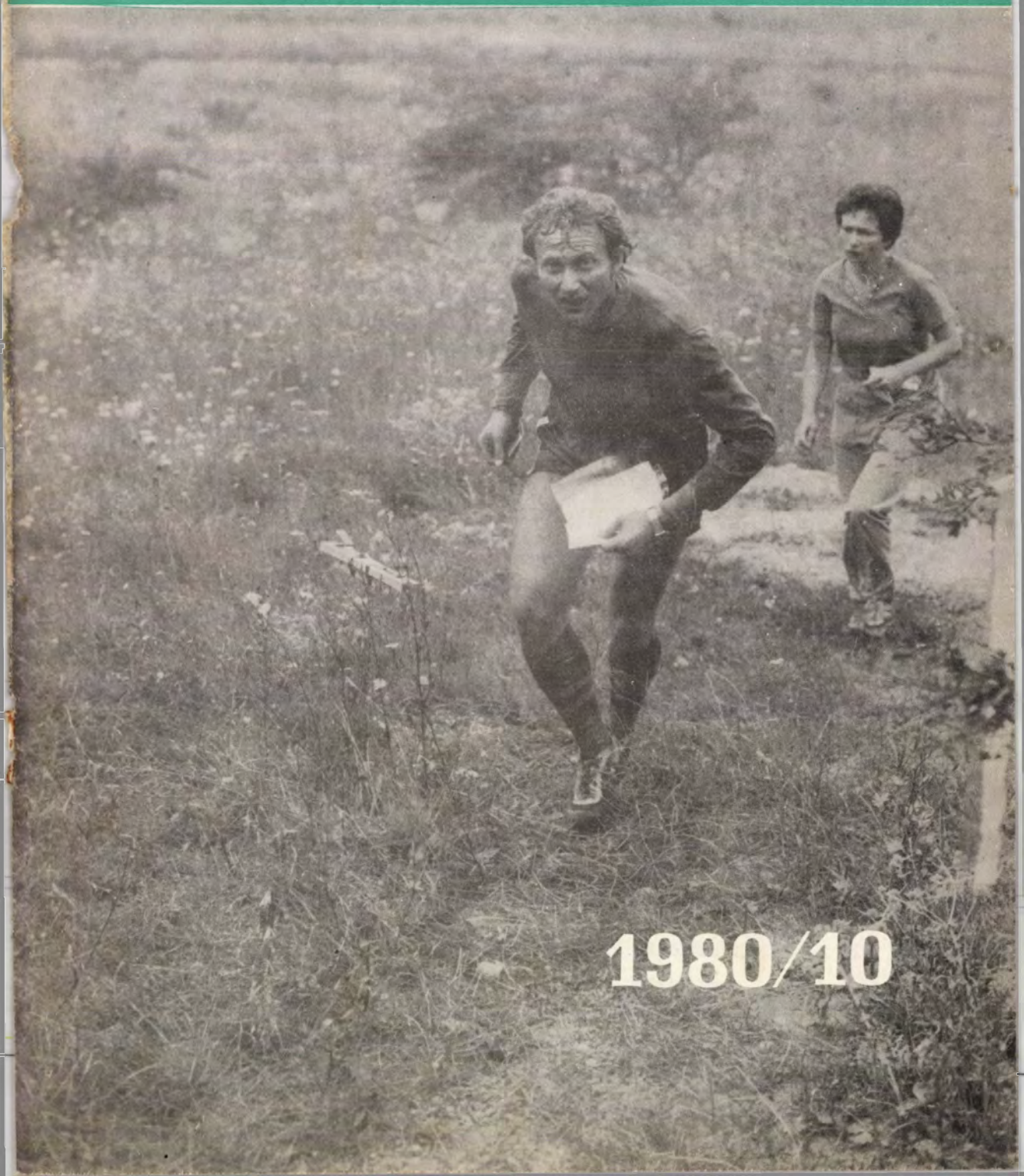
TOTO

TOTO

ARA: 4,50 Ft

TÁJFUTÁS

1980/10

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

10. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. november hó
Terjeszti a Magyar Posta

Két és fél oldalon keresztül csak versenyek nevei vannak, unalmas egymásutánban. És mégis az egyik legolvasottabb része lapunknak. Ez a nyomtatott versenynaptár, helyesebben eseménynaptár, mert tanfolyamok és egyéb versenyek is szerepelnek benne, - már a negyedik változata az év elején kiadott tervezetnek. Remélhetőleg ez már nem sokat változik. Illetve nem is változhat, csak külön OTSH engedéllyel! Elvileg. Mert a gyakorlatban a rendező versenyek lépten-nyomon kivételt tesznek, és más időpontban rendezik meg saját versenyüket, s aztán felháborodva veszik tudomásul, ha éppen más egyesület, szakosztály, szövetség éppen az ő versenyére helyezi át a nem tudom milyen kupaversenyt; s lesz két érdektelen esemény egymás mellett. Pedig szentírásnak kellene lenni a verseny - naptárnak és nemcsak éppen hogy csak betartott számhalmaznak. Tagadhatatlan; a változtatások egy része indokolt -vadászat, térkép ki nem javítása, szálláshiány stb. -, de hány és hány verseny van, amit minden különösebb ok nélkül máskor rendeznek, vagy meg sem rendeznek, Reméljük, hogy e naptár segítség lesz a valóban tervező munkához.

IOF KONGRESSZUS

A Nemzetközi Tájékoztató Futó Szövetség 1980. évi kongresszusát Malente-Gremsmüblen - a Holsteini-Svájc /USZK/ szívének nevezett - üdülőkörzet látta vendégül. A Malente-i sportközpont: - talán a mi Tatánkhoz hasonlítható: - kiváló vendéglátónak bizonyult. Ami külön öröm volt, hogy az erdők, tavak és dombok közé épült sportközponthoz tájfutásra alkalmas terep is tartozott, közepes minőségű térképpel. A tanácskozás során elgémberedett tagjainkat így az úszáson, szaunázáson kívül az állandó pontokkal is ellátott terepen is fellazíthattuk.

A kongresszuson és az azt megelőző bizottsági üléseken a Magyar Tájékoztató Futó Szövetséget két fő: Dr. Szarka Ernő és Dr. Fekete Jenő képviselték. Az NSZK vendéglátók által összállított program igen gazdagnak bizonyult:

- július 7. Küldöttségek fogadása, sajtókonferencia.
- július 8-9. Bizottsági ülések.
- július 10. Kirándulás Kielbe, városnézés.
- július 11. Kongresszus.
- július 12. Tájfutó verseny, záróértekezlet, búcsúvacsora.

A kongresszuson a 26 IOF tagállamból 21 tagállam képviselői és Jugoszlávia megfigyelőként vett részt. Híányoztak a lengyel, a luxemburgi, a koreai, az új-zéland-i és a szingapuri szövetség delegációi.

Az ülések közötti szünetekben, a késő esti órákban is élénk vita, beszélgetés folyt az egyes országok sajátosságairól, terepeiről, térképeiről. Az érdeklődés középpontjában az elkövetkezendő világbajnokságok rendezői: Svájc és Magyarország, a sífutó VB-vel kapcsolatban Ausztria állt. A kongresszus döntéséig nyílt volt a kérdés, ki rendezi az 1985-ös világbajnokságot. Az aspiráns Ausztrália és Kanada - mindkettő a maga módján propagálta országát, terepeit, térképeit. Kanada a maga megszokott szimpatikus, szerény módján, Ausztrália cirkuszi csinnadrattáival. A közjátékok mellett a hivatalos program szinte minden időnként kitöltötte, hiszen a bizottságok feladatai között több olyan kérdés is szerepelt, melyben döntéshozó szerepük volt a kongresszusra.

A technikai bizottság ülésein a magyar delegáció vezetője Szarka Ernő vett részt. A bizottság munkáját

Kjell Staxrud /N/ vezette. Megtárgyalták a technikai bizottság kiadványainak helyzetét, a VB Szabályzat módosításának kérdéseit, a nemzetközi versenyekkel kapcsolatos elvárásokat és előírásokat, foglalkoztak a VB pénzügyi kérdéseivel, megvitatták az 1980-82 évi munkatervet és megválasztották a bizottság új tagjait. A bizottság tagjaként kandidált Szarka Ernő sporttársunk is, az MTFSZ elnökségi tagja.

Az ülésen a svájci és a magyar delegáció beszámolt az 1981. és 1983. évi világbajnokságok előkészületeiről. A magyar VB-ről megállapították, hogy az előkészületek terv szerint folynak. Problémát jelenthet a tévé helyszíni közvetítése, ha az IOF tagállamok televíziós társaságai nem adnak kellő támogatást. Igen jó hatást tett, hogy az 1983. évi VB első elő-bulletinjét a kongresszusra magunkkal vittük és szétesztottuk, ugyanis a svájci VB szervezői az első hivatalos kiadványukat jó négy hónapos késéssel jelentették meg.

A térkép bizottság ülésén csendesebb volt a hangulat, kevesebb a vita. A társaság megérezte Bruno Tantanini elnök vitalitásának hiányát. Távollétében az Anders Timmer - Hannu Kovalainen svéd- finn páros vezette az üléseket. A bizottság tájékoztatást adott a térkép helyesbítő tanfolyamok tapasztalatairól, az iskolai tájfutó térképek készítéséről, a feladatok megosztásáról, valamint foglalkozott a térkép bizottság anyagi lehetőségeinek kérdésével.

Fekete Jenő adott tájékoztatást az 1983. évi VB előkészületeiről. Bejelentette, hogy a VB térképeihez új alap térképek készülnek és a hivatalos IOF jeleken kívül nem kívánunk külön térképjeleket alkalmazni.

A térkép bizottság revideálta a magyar térképekkel és térkép helyesbítéssel kapcsolatos korábbi - hivatalosan is megjelent - negatív véleményét. Megállapította, hogy az alaptérképekre, a magyar térképjavítási szemléletre és a légifotogrammetria alkalmazására vonatkozó félreérthető vélemény Lasse Niemelä egyéni, meg nem alapozott véleményén alapult, nem vonatkozik általában a magyar térképekre és semmi alapja nincs annak, hogy ezt az 1983. évi VB térképeire is általánosítsák. Skerletz Ivánt ismét a bizottság tagjává jelölték.

További térkép helyesbítő tanfolyamot terveznek 1981-ben Csehszlovákiában, Olaszországban és Jugoszláviában. Ez utóbbinál szeretnék igénybe venni a magyar szakemberek segítségét is. Magasszintű tanfolyamot szerveznek Svédországban Hälsinglandban és 1982-ban Svájcban az 5 napos versenyekkel egyidőben. A tanfolyamok kiterjesztését szorgalmazzák Japán, Belgium, Óceánia és Észak-Amerika bevonásával.

Az öreg térképjavító "rókák" is feléledtek, amikor a zöld és sárga színek térképi alkalmazása került szóba. A bizottság végül elfogadta a finnek által is támogatott azon közép-európai kívánalmat, mely szerint a zöld és sárga szín különböző árnyalatainak és variációinak alkalmazása fontos, mert ezek a közép-európai területeken és fel fogás szerint igen fontos tájékoztató információkat adnak. A kérdés további tárgyalását 1981-re halasztották.

Az oktatási és propaganda bizottság nevéhez méltóan marathoni üléseket tartott. Felmérték azokat a területeket, ahol fokozottabb súlyt kell, hogy kapjon a propaganda munka, elsősorban a sportág terjesztése és fejlesztése érdekében. Megtárgyalták a Szovjetunió, Románia és Jugoszlávia csatlakozási lehetőségeit az IOF-hez, a Karib-térség, Kuba, Portugália és Spanyolország vonatkozásában a sportág terjesztési formáit, valamint Óceánia, Japán és Kórea sportág-fejlesztési kérdéseit. A bizottságon belüli munkamegosztásért régi ismerősünk P.O. Rengtsson, mint a bizottság elnökhelyettese a felelős.

Az IOF kongresszus tárgyalásvitele bombaként robbant a bizottságok álmosszócsepplő stílusa után. Az elnök Lasse Heideman gyors, pattogó és lényegre törő tárgyalásra készítette a résztvevőket. Így érthető, hogy a nagyon gazdag és jól előkészített program zökkenőmentesen és jól szervezeten zajlott le. Hogy a kongresszus légkörét vissza tudjam adni, napirendi pontonként szeretném ismertetni az ülés menetét és határozatait.

9.00 óra Lasse Heideman megnyitja a kongresszust, köszönetet mond Björn Kjellström /USA/, Frank Lindbergh /S/, Ragnar Pettersson /S/ és Kjell Staxrud /N/ bizottsági elnököknek ill. tagoknak, akik több évi munka után most visszavonulnak a tájfutó közélettől. Megköszöni a rendező NSZK sportszerveknek a kongresszus előkészítését és megrendezését.

9 óra 5 perc A főtitkárnő, Inger Gärderud egyenként szólítja a delegációk tagjait és megállapítja, hogy a kongresszus határozatképes.

9 óra 15 perc Megválasztják az elnökséget, melybe két szocialista ország képviselője is bekerül, Miroslav Hlaváček /CSSR/ és Rolf Heinemann /NDK/.

9 óra 20 perc A kongresszus szavazással elfogadja a napirendet, megválasztja a számvizsgáló bizottságot és kimondja a kongresszus nyílt jellegét.

9 óra 30 perc A kongresszus elfogadja a bizottságok írásbeli jelentését, köszönetet mond eddigi munkájukért.

9 óra 50 perc Az Elnökség beszámol az 1977. óta végzett munkáról. Az IOF Kongresszus a beszámolót elfogadja.

10 óra 10 perc A bizottságok döntés előkészítő munkája alapján a kongresszus megtárgyalja a VB szabályzat módosításának kérdéseit és határozatot hoz az alábbi pontokban:

- a jövőben a világbajnokságokon a pontmegnevezést egyéniben és váltóban egyarányt a rajt pillanatában, ill. a váltás után kell megadni a térképre ragasztva vagy nyomtatva;

- a kódoknak betűknek kell lenniük, nagyságuk 5-10 cm, vastagságuk 5-10 mm, fehér alapon, jól olvashatóan elhelyezve, fekete nagybetűkkel;

- a célidőt egész másodpercekben kell mérni, az időt óra-perc-másodpercben, vagy perc-másodpercben megadni;

- az erdőben tilos hírdetéseket elhelyezni. A szabályzat kimondja: a célban, rajtban, öltözékeken, szereléseken elhelyezhető hírdetések nagyságát, ill. mértékét.

- a női váltócsapat a jövőben 4 főből áll;

- a pályák tengerszint feletti magassága max. 1200 m lehet;

- a kísérők számát 4 főben maximálták.

A módosított VB-szabályzat 1981. január 1-ével lép életbe és természetesen érinti az 1983. évi VB szervezőinek munkáját is.

11 óra Az elkövetkezendő VB-k egyéni számaiban induló versenyzők száma ma már meghaladja a 80 főt. Az indulási időközöt számításba véve az első és utolsó futók már nem azonos körülmények között versenyeznek. A megoldásra két alternatíva lehetséges:

- az indítási időköz csökkentése és a győztesidő csökkentése;

- az indulók létszámának megosztása két pálya között.

Az első változatot a kongresszus nem fogadta el. A második változatot jónak találta, azzal a feltétellel, hogy a versenyzők szétválogatásának módját - a kontingens kérdését - új tárgyalásra kell bocsátani. Az előzetes vélemények alapján várható, hogy a versenyzők indulási kontingensének a kérdését előfutammal fogják eldönteni. Így az elődöntőkben az első 50 helyen végzett versenyzők futnak a VB "A" pályáján.

11 óra 45 perc Osmo Niemelä /SF/ rövid beszámolót tart a finnországi VB rendezéséről és tapasztalatairól. Kiemelte, a nagy

érdeklődést igazolja, hogy a különböző sajtó, TV és rádiótársaságok 270 képviselőt akkreditáltak. Az együttműködés a rádióval és TV-vel nagyon jó volt, az utóbbi 6 óra helyszíni közvetítést adott a VB-ről.

12 óra Frank Lindbergh beszámol a Svédország által 1980. februárjában rendezett sítájfutó VB-ről, ahol 11 ország

60 versenyzője vett részt. Sajnálattal vették tudomásul, hogy több - meghívott - ország távolmaradt.

12 óra 15 perc Stefan Cornaz ismerteti az 1981. évi VB előkészületeit és nyilvánosság-ára hozza a VB központját.

Az 1981. évi világbajnokság központja Thun, időpontja szeptember 4-7.

12 óra 30 perc Erich Simkovic sokat beszél, keveset mond. Az 1982. évi sítájfutó VB rendezője ugyanis Ausztria. A VB színhelye Aigen /Ennstal/.

12 óra 45 perc Dr. Szarka Ernő ismerteti az 1983. évi VB előkészületi munkáinak állását, a világbajnokságot megelőző évek verseny-, ill. edzőtáborozási elképzeléseit és terveit. A beszámoló és a kiosztott elő-bulletinek alapján a kongresszus megállapította, hogy Magyarország felkészült a VB megrendezésére.

Magyarország vállalja, hogy a következő kongresszus döntése alapján az egyéni VB-t előfutókkal is megrendezi.

14 óra Az IOF Kongresszus megbízza Olaszországot az 1984. évi sítájfutó VB megrendezésével.

14 óra 15 perc Végre sorra kerül az egyik leginkább érdeklődésre számot tartó kérdés: ki rendeli az 1985-ös VB-t.

A szavazás nyílt, eredménye; 13 : 8 Ausztrália javára. A magyar delegáció Kanadára szavazott. /Egyébként a szocialista országok közül egyedül! / A szerencse-kívánók közül az első Kanada volt, aki gratulált a rendezés jogát elnyerő Ausztráliának.

15 óra Jan Söderberg javaslatot tesz a VB-k rendezési jogának megosztására Skandinávia, Közép-Európa és a tengerentúli államok között.

A javaslatot a kongresszus irányelvként elfogadja.

15 óra 30 perc Az 1982. évi IOF kongresszust Belgium, a két évvel későbbit Dánia rendezi.

16 óra Szavazásra kerül az IOF 1981-82. évi gazdasági terve. A részvételi költségek minimális emeléséről is dönteni

kell. A javaslatot Csehszlovákia, Bulgária és az NDK kivételével minden IOF tagállam elfogadja.

16 óra 30 perc A kongresszus meghallgatja John Disley beszámolóját a doppingkérdésben végzett vizsgálatairól. A döntést a következő kongresszusra halasztja.

16 óra 45 perc Az IOF új elnökségének megválasztása:

Elnök: Lasse Heideman /Finnország/

Elnökhelyettesek:
Willy Mathys /Svájc/
Miroslav Hlavacek /Csehszlovákia/

Tagok: John Disley /Anglia/,
Horst Stubenrauch /NDK/,
Atle Sundelin /Norvégia/,
Herbert Hartmann /NSZK/,
Gordon Hunter /Kanada/,
Bengt Saltin /Svédország/,
17 óra Lasse Heideman bezárja a Kongresszus ülését.

Nagy érdeklődés kísérte a kongresszus résztvevőinek tájfutó versenyét az utolsó napon. Az 5 kilométeres versenyen Szarka Ernő 16., Fekete Jenő 17. lett. Ezzel a középmezőnyben végeztünk, nem hoztunk szégyent válogottjainkra, akik egyelőre nagyjából a maguk mezőnyében ugyanitt tartanak. Reméljük már nem sokáig és kívánjuk nekik a mielőbbi gyors előrelépést.

Dr. Fekete Jenő

Gyalog László/

K. Lombik

/a Hosszútávútn

Az MTFSZ-ből jelentjük

AZ 1983. ÉVI VILÁGBAJNOKSÁG SZERVEZÉSÉNEK HELYZETE

/Jelentés az IOF kongresszusára./

Amikor 1977-ben pályáztunk a világbajnokság szervezési jogáért, még nem volt ismert olyan kérdéscsoport mint amilyen most a Söderberg-féle kérdőív, s így részletesen nem ismertettük terveinket. Hogy pótoljuk ezt, beszámolóinkat megpróbáljuk a Söderberg-féle kérdőívhez igazítani.

1./ Időpontok és események. Ami az időpontot illeti, az olcsóbb kollégiumi szálláshelyek miatt a főiskolák nyitására kell igazítanunk; ez rövidesen ismeretes lesz. Legkorábban augusztus utolsó, legkésőbb szeptember második hetében rendezhetjük a versenyt. Egyébként semmi akadálya a VB szabályok szerinti rendezésnek.

2./ Gazdasági háttér. A verseny anyagi támogatása a következő forrásokból tevődik össze:

- a./ a magyar sporthivatal pénzügyi támogatása,
- b./ a helyi /megyei/ tanács pénzügyi támogatása,
- c./ hirdetésekbe befolyó összegek,
- d./ a honvédség támogatása eszközökkel és munkaerővel.

A források arányát most még nem tudjuk megadni.

Ezekből a forrásokból tudjuk fedezni a világbajnokság kiadásait. Nem luxuskitelű, bár nem is szegényes VB-t tervezünk.

3./ Szervezés. Két munkacsoportban végezzük a szervezés munkáját. A két csoport vezetője /szervezés: dr. Jenő Fekete, térképek, pályák: dr. Szarka/ itt van a kongresszuson.

A szervezési munkacsoportot illetően megtörtént a részlegfelelősök személy szerinti kiválasztása, a részlegfelelősök munkatervüket elkészítették.

A pályákat és térképeket illetően a terepek engedélyezése és a helyesbítők személyes felkérése megtörtént. Egy alaptérkép kézben van, a másik két terep alaptérképe friss légifotó értékeléssel 1981. tavaszán lesz kész.

4./ Az edzőtáborok helyét kiválasztottuk, a VB-n kívüli hazai térképhelyesbítést a VB edzőtáborokhoz igazítjuk. Az edzőtáborokat nemzetközi versenyekkel kötjük össze; így a terepekkel történő ismerkedésen kívül tétre menő versenyre is lesz lehetőség. A hivatalos edzőtáborokon kívül is bőséges választék áll rendelkezésre

a nemzetközi versenyekből 1980-83 között.

5./ 7./ Terep. Terepeink rendkívül változatosak, bár technikai nehézségük nem éri el a skandináv terepeket, ezért nagyobb futási sebességre kell számítani. A VB két versenyszámát eltérő jellegű terepeken kívánjuk megrendezni. Jellegzetes középeurópai terepeink egyik típusa sem olyan sajátosan magyar, hogy előnyt jelentsen a hazai versenyzőknek. Minden szempontból eleget tudunk tenni a VB-szabályzat 21. pontjának. A titkosságot illetőleg: a technikai ellenőrön kívül jelenleg 4 személy ismeri a VB-terepeket, ahol egyébként még sohasem volt tájfutó verseny.

6./ Versenyközpont. A kiszemelt városban a versenyzőket kollégiumokban, az IOF vezetőséget és a sajtót szállodákban, a látogatókat turistaházakban és fizetővendégszobákban tudjuk elhelyezni. Maisansalo-jellegű elhelyezésre sajnos nincs módunk. A bemutató - és edzőterep, valamint a VB terepek 1 órán belül elérhetők.

Ugyanebben a körzetben tartalékként egy másik /üdülöhely-jellegű/ hely is szóba jöhet, de itt csak drágább, bár kényelmesebb elhelyezést lehet biztosítani, és a terepek is távolabb esnek.

A gyerekverseny győztese a Hungária Kupa 2.napján:Gönczy Robi.Edzője:...

Mindkét hely méltó keretet tud nyújtani a VB vendégeinek.

8./ Térképek: 3 térkép készül /1 tartalék, vagy selejtező térkép/, ezekből 1 már munkában van, 2 helyesbítése 1981. tavaszán kezdődik. Teljes és félállású térképészek dolgoznak a térképeken, minden térképészeti munkát hazai erőből végzünk!

9./ Ellenőrzés. A technikai asszisztens /Brian Jamieson/ első látogatása megtörtént. Az angol és magyar szövetség megállapodott a TA segítőtársának /Robert Harvey/ látogatásainak finanszírozásában. Az útiköltséget az angol szövetség, a helyi ellátást a magyar szövetség fedezi. A látogatások a VB-szabályok szerint bonyolódnak.

10./ Időjárás. A kongresszuson szétosztott elő-bulletin szerint a VB legjobb időpontja augusztus vége, vagy szeptember eleje.

11./ TV, rádió, sajtó. A tájfutás "II. osztályú" /nem olimpiai/ sportág Magyarországon, így olyan időtartamú TV-közvetítésre nincs lehetőségünk, mint Norvégiában vagy Finnországban. A TV biztosan jelen lesz, a vezető riporter személye is ismert. Sokat segítene, ha a "nagy" tájfutó nemzetek TV társaságai

már most érdeklődnének a magyar TV-nél a közvetítések ügyében. Az esetleges külföldi rádióközvetítések lehetőségét biztosítjuk. A sajtó képviselői is megkapják a működésükhöz szükséges feltételeket.

Rövid összefoglalónkat azzal zárjuk: nagy nyilvánosság nélkül, de természetesen dolgozunk, súlyosabb problémáink nincsenek. Versenyrendezési tapasztalataink nem veteksznek a skandináv országokéval, de sok munkával és lelkesedéssel ezt kiegyensúlyozzuk. Különösen hangsúlyozzuk ezt most, mert néhány helyről indokolatlan bizalmatlanság hangjait halljuk. Munkánkhoz bizalomra van szükség, ezt kérjük ismételten a kongresszustól.

Szarka Ernő

SZÉLRÓZSA

Tarjáni Tibor írja a Szovjetunióból

Előljáróban néhány szót szólok Joskar Oláról, ahol előreláthatólag két évet töltünk majd el. Nyelvtanulás, gyakorlás céljából vettem egy ötödik osztályosok számára írt "Mari ASZSZR földrajza" c. könyvet öt kopejkáért. Ebből idézek néhány adatot. A köztársaság területe 1/4 magyarországnyi, a terület 80%-át erdő borítja. Kb. 800 db kisebb-nagyobb tó van, köztük mocsarak. Jelentős szintkülönbségek nincsenek, eltekintve néhány bevágódott folyóvölgytől, ahol 15-30 cm magas part is előfordul. Az erdő fenyő, néha lombos - főleg nyírfa. Joskar Ola főváros 250 000 lakossal. Az utcák nincsenek csatornázva, így megérkezésünkkor, hóolvadás után a város utcáit 10-30 cm-es víz borította. A klímáról megtudhattuk, hogy a nyár esős, a tél hideg. 1979 évben egy ízben -51°C -ig süllyedt a hőmérséklet. Természetesen ez itt is ritkaságnak számít, de -40°C -ra számítani kell.

Időközben megismerkedtem a helyi tájfutókkal, sőt már egy versenyen indultam is. A városszéli erdőben rendezett versenyen az 5 km-es pályát 70 perc alatt sikerült teljesíteni. A terep Finnországra emlékeztetett, ami a mocsarakat, legyeket és szúnyogokat illeti. Ezt egészítette ki egy Debrecen környéki terepnek is becsületére való csalántenger. En erről mit sem tudva, futásra kiéhezetten, narancssárga trikóban és rövid nadrágban ugrottam neki az erdőnek. Utána két napig nyöszörögtem a csalántól és további két napig a szunyogcsípésektől. Természetesen nem ment el a kedvem, izgatottan készülök /lélekbem/ a következőre.

Meghívtak egy kempingezéssel egybekötött kétnapos versenyre, amely egy kb 80 km-re fekvő tó környékén lesz.

További élményeinkről majd legközelebb. /1980.junius 16./

A TECHNIKA TANÍTÁSA

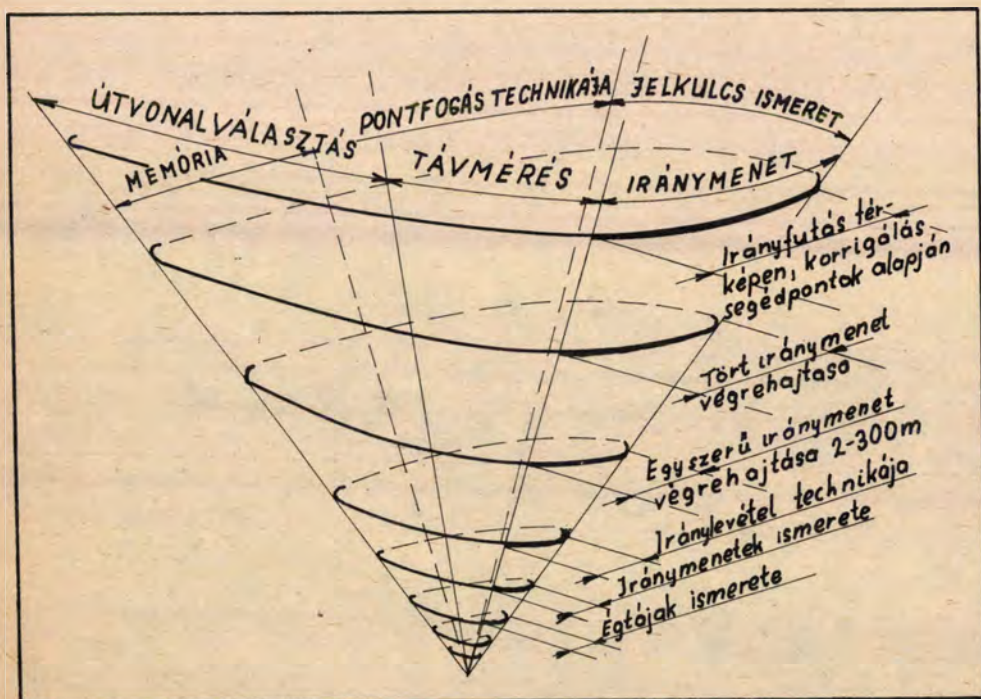
A valóban tervszerű, mai szemmel is szakszerűnek mondható technikai képzés alig több, mint tíz éve folyik szakosztályainknál.

Az egyesületekben különböző rendszerben, sorrendben képezték versenyzőinket az edzők. Lassan azonban kialakult egy optimális képzési sorrend, amelyet a gyakorlat is mindjobban bizonyít.

Az alábbi tematika a különböző elképzelések, gyakorlatok alapos vizsgálata után egy optimális sorrendet, egymásra épültséget tartalmaz. Sportágunk, edzői gyakorlatunk fiatalosága nem zárja ki, hogy egyes részleteket illetően az általam kidolgozott tematika változzon, módosuljon. Egy azonban biztos, hogy egy bevált, gyakorlat által igazolt oktatási sorrendet foglal össze. Biztos, hogy jó néhány részt lehet jobban csinálni, de biztos az is, ha ezt a tematikát követik edzőink, már járt úton haladnak, legalább is a technikai felkészülést, az ismeretek egymásra építését illetően.

Az oktatás idejét nézve az /edzőképzésben egy napban sűrített/ ismeretanyag a versenyzőknek több hetes, hónapos esetleg - többször visszatérve rá - éves időszakot is jelenthet. Ennek időtartama függ az egyes versenyzők életkorától, az edzések számától, az érdeklődés intenzitásától. E tematika az ismeretek egymásraépültségét, egymásutánosságát követi. Egy elem oktatása rendszerint feltételezi a hozzá kapcsolódó elemek bizonyos fokú ismeretét.

Az oktatást tehát egy felszínes, átfogó képpel kell kezdeni. A versenyzőknek adni kell egy vázát, amit azután az ismeretek lassú gyarapodása folyamán mind jobban kitöltenek. Az elsajátítandó ismeretek összefüggének, kapcsolódnak egymáshoz. Nem lehet csak egy részletemet pl. az iránymenetet gyakoroltatni egészen addig, amíg igen magas szinten nem képes a versenyző végrehajtani. Nem lehet, mert ehhez már a kezdetben kapcsolódik a távmérés kérdése, majd sorban a többi részletem is. Az iránymenetek magas szinten történő végrehajtása nem képzelhető el a térkép, a térképelek ismerete, egyes objektumok terepen való felismerése nélkül. Egy magas szinten végrehajtott iránymenet már magában foglalja a gyakorlat végrehajtása során a tájékozódási segédpontok figyelembe vételét, ezek rögzítését, az iránymenet futás közbeni korekcióját, pontosítását.

Az oktatási sorrend tehát minden esetben az, hogy egészen alapfokon, de minden elemet megismertetünk a versenyzővel.

Ezt követően kell egy kicsit magasabb szinten újra és újra megismételni minden elemet. Az oktatás folyamata esetünkben egy belülről kezdődő, mindig visszatérő csigavonalhoz, archimedesi spirálhoz hasonló. Ennek az oktatást ábrázoló csigavonalnak visszatérése, műszaki szóval menetemelkedése lehet ritkább vagy sűrűbb. /1. ábra/. Az egyes témákhoz, részelemekhez való vissza-vissza térés több tényezőtől függ; Befolyásolja az oktatott versenyzők életkora, fogékonysága, a jártasság szintje.

Egy biztos, hogy évente legalább egyszer meg kell ismételni minden részelemet. Fiatal versenyzőknél célszerű évente többször visszatérni minden egyes technikai részelem gyakorlására. Ez nagymértékben segíti a tanult ismeretek rögzítését, de indokolja az a tény is, hogy úttörő, serdülő korban gyakran következik be olyan hirtelen növekedés, amely felborítja a kialakult mozgásmintákat, megváltoztatja a lépéshosszt. Természetesen élversenyzők esetében sem szabad elhanyagolni a részelemek gyakorlását. Egy-egy keményen átdolgozott téli időszak után a futóforma ugrásszerűen javulhat az előző évhez viszonyítva. Az élversenyzők

korábban egyes részelemeket sokszor készségi szintre fejlesztnek. Ez a készség azonban a korábbi, feltehetően lassabb fizikai tempóhoz igazodik. A téli időszak alatt a figyelem a fizikai képzés felé fordul. Alig van mód - nem egyszer objektív okok miatt - arra, hogy térképezzenek versenyzőink. Tehát egy két, három hónappal korábban végzett mozgás - technikai elem - nyomait elevenítik fel a versenyzők. Ott, ahol egy elem - például a távmérés - már szinte készségi szinten volt meg a versenyzőben, azt néhány edzés után felfrissíti. Ezután már közel olyan szinten folytatja, ahol az idény végén abbahagyta. Ha itt nem "iskolázzuk" végig újra a részelemeket, akkor gyakran előfordul, hogy versenyzőnk túlfut mindenben, az előző, távmérés példához kapcsolódva. Tudnillik intenzív nyújtó - lazító gimnasztika hatására a versenyzők lépéshossza akár 15 - 20 cm-el is megnövekszik. Ha erre nem figyelnek oda edzőink, tanácstalanul állnak, mert a nagyon lelkiismeretesen átdolgozott tél után a várt eredményektől messze elmaradnak versenyzőink. Ugyancsak gyakori az előző évhez képest a tempó felgyorsulása, de nem egy esetben ezt a tempót még nem képes a versenyző követni.

Balogh Tamás

Pihenő és kúp a Zajnath-hegységben télen /Balogh T. felv./

AZ 1981. ÉVI VERSENYNAPTÁR

II. 7 - 8	Országos értekezlet /Pápa/		Veszprém TFSZ
			MTFSZ
24 - 26	Versenybírói értekezlet /Bp/		MTFSZ
IV. 1 - 3	Térképhelyesbítő tanfolyam /Bp/		MTFSZ
III. 14	Tanácsköztársaság Kupa	B - C	Nyíregyházi v.TFSz.
15	Spartacus Kupa	AH - D	GSSE
15	Tenkes Kupa	B - C	Baranya TFSZ
15	Császi ev.	B - C	Császi SK-Kisvárdai v.TFSz.
20	Szélrózsa Kupa éjszakai	A - B	Tipográfia
21	Csokonai Kupa	B - C	DUSE
21	DVTK Tavasz K. 1. f.	B - C	DVTK
22	Szabolcs Kupa	A - C	TITÁSZ
22	Megyei minősítő 1. f.	B - D	Hajdú m. TFSZ
29	Petőfi Sándor ev.	B - C	STC
29	Felszabadulási ev.	B - C	Vas m. TFSZ
29	DVTK Tavasz Kupa 2. f.	B - C	DVTK
29	Keletmagyar Kupa	B - C	Csongrád m. TFSz
IV. 4	Felszabadulási Váltó	A - C	BTFSZ
4	KISZ - Felszabadulási K.	B - C	Komárom m. TFSZ
4	Felszabadulási ev.	C	Nagykanizsa v. TFSZ
4	Felszabadulási ev.	B - C	Szolnok m. TFSZ
4	Felszabadulási ev.	B - C	Somogy m. TFSZ
4	Április 4. ev.	B - C	DVTK
4	Felszabadulási ev.		Veszprém TFSZ
5	Felszabadulási ev.	B - D	Győr m. TFSZ
5	Felszabadulási ev.	B - C	Nyíregyházi Mg.
5	Felszabadulási Kupa	B - C	Csongrád m. TFSz.
10	IFI TORNA /ntk./	A	PVSK
11	PVSK váltó	A - B	PVSK
12	Mecsek Kupa	A - B	Baranya m. TFSZ
12	Glóbusz K.	B - C	Konzervgyár SE
18	Postás Kupa /ntk./	A - C	Bp. Postás SE
19	Postás Kupa /ntk./váltó	A - C	Bp.Postás SE
19	Nógrádi Sándor ev.	B - C	Salgótarján v. TFSZ
25	Kilián ev. /ntk./	A - B	MAFC
26	Semmelweis Kupa /ntk./	A - B	OSC
26	Kabai János ev.	B - C	Tiszavasvári Lombik
27	Május 1. ev.	C	Zalaegerszeg v. TFSZ
28	Országos Főiskolás B.	A - B	OM+Borsod m. TFSZ
29	Országos F. Váltó	A	Borsod m. TFSZ
V. 1	HOSSZUTÁVU BAJNOKSÁG	E - A	MTFSZ
1	Izzó Kupa	B - C	Izzó
2	Vasutas Kupa váltó	B - C	Tőrekvés SE
3	Vasutas K. /ntk./	A - B	Tőrekvés SE
3	Bükk Kupa	B - D	Miskolc v. TFSZ
7	Orsz.Középiszkolás B.	B	OM+Baranya m.TFSz
8	Orsz.Középiszkolás váltó	B	OM+Baranya m.TFSz.
9	Május 1. éjszakai	A - B	Bp. Postás SE
10	MEGYEI B CSB.	B	megyei TFSZ
10	Szeged Kupa	B - C	Szeged v.TFSz.-Csong- rád m. TFSz.
16	Fabulon Kupa	A - C	K.Lombik
16	DVTK Tavasz K. 3. f.	B - C	DVTK
17	Tipográfia Kupa	A - C	Tipográfia TE
17	Megyei minősítő 2. f.	B - D	Hajdu m. TFSZ
17	Landler Kupa	B - C	Nagykanizsa v. TFSZ

	24	MEGYEI B. VÁLTÓ B.	B	megyei TFSZ
	30	Apáczai Csere ev.	B - C	Budai TFSZ
	30	DVTK Tavasz Kupa 3. f.	B - D	DVTK
	31	BP - VIDÉK CSB.	A	MTFSZ - BTFSZ
	31	Mátra Kupa	B - C	Pásztó j. TFSZ
VI.	7	ORSZÁGOS CSB.	E - A	MTFSZ
	7	Csermely Vilma ev.	B - C	POEÜ
	7	Édes Hazánk verseny	B - C	Közép-pesti TFSZ
	13	Szakszervezeti Kupa váltó	A - B	Hajdú m. TFSZ
	14	Alföld Kupa	A - C	Hajdú m. TFSZ
	21	ORSZÁGOS VÁLTÓ B.	E - A	MTFSZ
	27	Hajós Ferenc ev.	B - C	XIV.ker. TFSZ
	22-29	Uttörő Olimpia Orsz.Döntő	C - D	Uttörő Szöv., OTSH, Szabolcs m. TFSZ
	28	Nyári Kupa	B - C	BTFSZ
VII.	5	Tanácsköztársaság ev.	A - C	Nógrád m. TFSz
	5	Kilián György ev.	B - C	TITÁSZ
	11	Jurisics ev.	A - C	Vas m. TFSZ
	12	Sopron Kupa	A - C	Sopron v. TFSZ
	19	Pataki ev.	B - C	Dél pesti TFSZ
	25	Bányász Kupa	B - C	Salgót. v. TFSZ
	25	DVTK Nyári Kupa 1. f.	B - D	DVTK
	26	Barbácsi ev.	B - D	BEAC
	26	DVTK Nyári K. 2. f.	B - D	DVTK
	VIII. 1	Postás Kupa	B - C	Nagyk. Postás SE
	1	DVTK Nyári K. 3. f.	B - D	DVTK
	2	Göcsej Kupa	B - C	Zala m. TFSZ
	2	DVTK Nyári Kupa 4. f.	B - D	DVTK
	9	Reaktor Kupa	B - C	KFKI
	9	Nagy Mihály ev.	B - C	ATSC
	16-20	Hungária Kupa /ntk./	E - D	MTFSZ
	22	Eötvös Kupa /ntk./	A - B	BEAC
	23	Eötvös K.váltó /ntk./	A - B	BEAC
	29	Dobó István ev.	A - B	Heves m. TFSz
	30	Hermann Ottó ev.	A - C	Miskolc v. TFSZ
IX.	5	Bakony Kupa	A - C	Veszprém m. TFSZ
	6	Schönhercz ev.	A - B	Schönhertz SE
	6	Szüreti Kupa	B - C	GYESE
	13	MEGYEI EGYÉNI BAJNOKSÁG	B	megyei TFSZ
	19	MEGYEI ÉJSZAKAI EGY.B.	B	megyei TFSZ
	20	Zugló Kupa	B - C	XIV. ker. TFSZ
	20	Tisza Kupa	B - C	Szolnok m. TFSZ
	20	Bessenyei Kupa	B - C	Bessenyei DSK-Kisvárdai v. TFSz
	26	Arató János ev.	B - C	Ajkai B. SK.
	27	BP - VIDÉK NAPPALI EGY.B.	A	MTFSZ - BTFSZ
	27	Bozi László ev.	B - C	Vas m. TFSZ
	27	Döbrönte Kupa	B - C	Pápai Textiles
	27	Makó Kupa	B - C	Makó v. TFSZ
	27	Ágasvár Kupa	B - C	Pásztó J.TFSZ
X.	4	ORSZÁGOS EGYÉNI BAJN.	E - A	MTFSZ
	4	Csongrád Kupa	B - C	Csongrád v. TFSz.- Csongrád m. TFSz.
	4	Megyei minősíté v. 3. f.	B - C	Hajdú m. TFSZ
	10	Bp. - VIDÉK ÉJSZAKAI B.	A - B	MTFSZ - BTFSZ
	10	Zselic Kupa	B - C	Kaposvári Rákóczi
	11	MMG Ifjúsági Kupa	C	MMG
	11	Wolf József ev.	B - C	DVSK
	11	Bors László ev.	C	Sopron v. TFSZ
	11	Szentes Kupa	B - C	Szentes v. TFSZ
	17	ORSZÁGOS ÉJSZAKAI B.	E - A	MTFSZ
	17	Török Ignác ev.	B - C	GEAC
	18	Dunakanyar Kupa	B - C	Pest m. TFSZ
	18	Verseghy Kupa	B - C	Szolnoki MÁV
	18	Hódmezővásárgely Kupa	B - C	HVSE
	24	Mező Imre ev.	B - C	Mező I.Gimn. Bahta
	25	Nov. 7. ev.	B - C	Vas m. TFSZ
	25	Nagykun Kupa	B - C	Karcagi v. TFSZ
	25	Megyei min. 4. f.	B - C	Hajdú m. TFSZ

	25	Bp. Ifi Kupa	B - C	BTF SZ
	25	Baranya m. Nov. 7.	B - C	Baranya m. TFSZ
	25	Vértés Kupa	B - C	Komárom m. TFSZ
	25	TITÁSZ K.	B - C	TITÁSZ
	31	Gyógyszer Kupa	B - C	K. Lombik
	31	Nyírsági Osz.	B - C	Bottyán SE
XI.	1	November 7. ev.	B - D	Hajdú m. TFSZ
	1	Zuglói November 7.	B - C	XIV.ker. TFSZ
	1	Meteor Kupa	B - C	Baranya m. TFSZ
	1	November 7. ev.	B - D	Győr m. TFSZ
	1	November 7. Kupa	B - D	Paks j. TFSZ
	1	November 7. ev.	B - C	Bottyán SE
	4 - 5	Nemzetek Versenye	E	MTFSZ
	6	Volán Kupa	B - C	VOLÁN SC
	7	November 7. ev. /ntk./	E - B	GSSE
	7	November 7. ev.	B - C	Zala m. TFSZ
	8	November 7. váltó /ntk./	A - B	GSSE
	13	DVTK November 7. ev.	B - D	DVTK
	14	Pilis Kupa	B - C	Pest m. TFSZ
	14	II.Rákóczi Ferenc ev.	B - C	II.R.F.Gimn. Vásáros- namény
	15	Nov. 7. ev.	B - C	Eger v. TFSZ
	15	Szél János ev.	B - D	Hajdú m. TFSZ
	15	Bereg Kupa	B - C	V.naményi v.TSF
	15	Középkorúak bajnoksága	C	BTF SZ
	15	Versenybírók versenye	B	BTF SZ.

Homokkövek fenyvesben. Jičín, Csehszlovákia /Korik A.felv./

HUNGÁRIA KUPA

Budapest, augusztus 16-20. Versenyek :
Hosszú-hegy E, Hosszú-hegy D, Nagyszénás
Vörös-kő, Köves-bérc.

DE

1. Kaló Marianna	DVTK	269,13
2. Kovács Magda	Tipo	275,55
3. Csőkör Irén	Postás	288,57
4. Korik Vera	Postás	301,19
5. Szopori Éva	GSSE	301,75
6. Dániel Edit	GSSE	311,06

D 19 A

1. Hehl Éva	BEAC	273,46
2. Jerger Valéria	PVSK	286,68
3. Kaló Annamária	DVTK	287,02

D 17-18 A

1. Iveta Schislerova	Pezinok	222,73
2. Kiss Gabriella	Sabaria	222,84
3. Jana Hlavačova	T.Brno	224,39

D 15-16 B

1. Csilling Ágnes	BEAC	116,89
2. Carin Jonsson	Svédó.	133,39
3. Pokk Marianna	Video.	143,15

D 13-14

1. Juhász Júlia	Haladás	111,29
2. Eva Palasova	Jičin	113,64
3. Jana Majorova	Jičin	121,75

D 11-12

1. Jávoric Éva	Haladás	131,30
2. Szakács Tímea	Mg.Főisk.	141,99
3. Dana Horičková	Jičin	144,75

H E

1. Kelemen János	PVSK	358,20
2. Gyurkó László	Lombik	361,22
3. Dosek Ágoston	DVTK	365,04
4. Vlastislav Sebesta	V.Brno	384,33
5. Robert Zdrahal	Olomouc	412,40
6. Uchytíl Vlastimil	Z.Hory	412,40

H 21 A

1. Vekerdy Zoltán	BEAC	333,96
2. Spiegl János	SMAFC	337,00
3. Pápai János	PVSK	338,39

H 19-20

1. Lukács József	Videoton	298,13
2. Petr Kopor	T.Brno	310,60
3. Josef Suler	V.Brno	310,97

H 17-18 A

1. Gert Jonsson	Svédország	267,58
2. Lantos Zoltán	BEAC	268,06
3. Ignat Orlov	Bulgária	272,32

H 15-16 B

1. Patrik Nilsson	Svédország	164,30
2. Jonas Lang	"	170,02
3. Tomas Sundström	"	177,00

H 13-14

1. Kovács László	PVSK	116,65
2. Tóth Zsolt	Haladás	116,73
3. Werner Pietsch	Naturfreu.	127,20

H 11-12

1. Walter Sándor	GSSE	124,69
2. Pavel Dlabola	Jičin	130,96
3. Magyar Attila	Bottyán	131,52

Csőkör Irén /Postás SE/ a Hungária Kupa utolsó napján /Korik felv./

A tájékozódás technikája

BIZTONSÁG, KOCKÁZTVÁLLALÁS

Versenyszituációtól és taktikai szempontoktól függ, hogy az adott átmenetben a futó vállal-e néhány perc veszteséget, amit egy biztonsági útvonal jelent, azért, hogy elkerüljön egy esetleges keverést, vagy kockázatot és a jó eredmény reményében egy durva hiba veszélyének teszi ki magát. Biztonsági útvonal minden szükségtelenül nagy kerülőút, vagy olyan útvonal, melyben a futó következetesen azt a technikát alkalmazza, amelyet a legjobban ismer.

Biztonsági útvonal lehet olyan útvonal is, amelyen a futó az ellenőrző-pontot elhagyó versenyzők elébe vág, vagy amelyben a futó általa korábban érintett pontokon megy újra keresztül. Az ábrán berajzolt baloldali útvonal mellett az szól, hogy két pont későbbi megfogását könnyíti meg.

Kockázatos útvonalnak számít általában minden olyan útvonal, amelyet a futó a gyorsaság érdekében nagyvonalúan tesz meg, illetve olyan technikai elemet alkalmaz, amelyet edzésen még nem gyakorolt be kellően.

A kockázatvállalás legpregnansabb példája a térképről való lefutás. A bemutatott példán a versenyző a szintveszteség elkerülésének reményében választhat olyan útvonalat is, hogy a vasút nyomvonalát követve lefut a térképről. A térképen kívül a futó mindig kellemetlen meglepetéseknek van kitéve, ilyen eset pl. ha a vasút alagútban folytatódik.

PONTFOGÁS

A modern pályakitűzés alapelve, hogy a tájékozódási feladatot a pontok közti átmenetek jelentsék, az ellenőrzőpont csupán az átmenet lezárására szolgáljon. A versenynek az átmenetekben kell eldőlnie, nem az ellenőrzőpont megtalálásánál.

A pontfogás technikájának ilyen feltételek mellett is van jelentősége, hiszen az átmenet végrehajtásának az a mércéje, hogy odaérkezett-e a futó, ahová kellett, hogy érkezzon.

A biztos pontfogás előfeltétele a körültekintő útvonalválasztás. Utvonalat az esetek túlnyomó többségében nem az ellenőrzőponthoz, hanem ahhoz legközelebb eső támadóponthoz kell választani. A pontfogás a támadópontnál kezdődik és olyan finom tájékozódást jelent, amelyhez a futó a pontmegnevezés nyújtotta segítséget is felhasználja.

PONTMEGNEVEZÉS

A pontmegnevezés az ellenőrzőpont elhelyezésének olyan részletére utal, amely a térképről nem olvasható le, pl. 2 m-es kőtömb nyugati oldala. Ha a pontelhelyezés a térképről is ki-tűnik, a pontmegnevezés ezt csak meg-erősíti pl. jelleghatársarok.

A pontmegnevezést, ha van rá lehe-tőség, célszerű már a verseny előtt tanulmányozni és a versenyző kartonjá-
ra felírni.

Rövid átmenetknél legjobb bélyegzés-
kor elolvasni a következő pont meg-
nevezését, hosszú átmenetnél elég a
támadóponton megnézni.

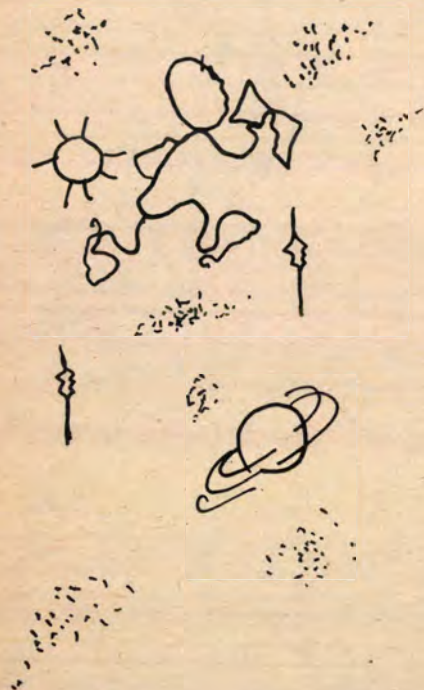
Az ellenőrzőpont nehézségét el-
sősorban környezete határozza meg,
vagyis az, hogy az illető pont jelleg-
telen hegyoldalban, vagy uton könnyen
megközelíthető helyen van-e. Az ellen-
őrzőpont nehézsége másodsor a pont-
elhelyezésre kiszemelt objektumtól
függ.

Pontfogás szempontjából a tereptárgyak
a következőképpen csoportosíthatók:

- markáns, nagykiterjedésű objek-
tumok jellegzetes pontjai,
- vonalas objektumok elágazásai,
keresztezései,
- térképen még méretarányban áb-
rázolható tereptárgyak,
- sajátos környezettel bíró pont-
szerű tereptárgyak,
- kiemelkedő pontszerű tereptár-
gyak,
- jellegtelen pontszerű tereptár-
gyak.

Pontelhelyezés szempontjából legin-
kább az utolsó három csoportba sorol-
ható objektumok jönnek szóba. A pont-
fogást nagyban segíti a pont sajátos
környezete. Rutinos versenyző köny-
nyebben találja meg a forrást vize-
nyős talaju, dús növényzetű környe-
zete miatt, vagy a dagonyát a sáros
fatörzsek alapján, mint a kezdő, aki
csak a piros-fehér bóját keresi. Ki-
emelkedő objektumok pl.: vadles, ete-
tő, 2 m-es sziklatömb, stb. azok,
amelyek 10 méterről már megláthatók.

A jellegtelen pontszerű objektum
nem segíti az ellenőrzőpont megfogá-
sát. A pályakitűző, a zöld pontokat
is beleértve, általában azért kény-
szerül ilyen objektumot kijelölni,
mert máskülönben nem tud útvonalvá-
lasztási lehetőséget biztosítani.

Bozán György

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

BUDAPEST FELNŐTT EGYÉNI BAJNOLSAGA

U.L. JÁSZAPÁTI "Nem sorolom magam a szemtelen emberek kategóriájába, de néhány kérdéssel azonban zavarnám Önöket. Jó pár éve járatom a Tájfutás c. újságot, s nem dicsekvésképpen, de olvasom is a cikkeket. Magam is szomorúan olvasom, hogy a versenybírói, valamint a térképhelyesbítői gárda egyre csak fogy, s valahogyan nem akar szaporodni. Az amiért a levelet lényegében megírtam a fiatalok térképhelyesbítői munkáival kapcsolatos. Ezzel kapcsolatban a tájékoztatást szívesen várom. S hogy ezt tartom alaptalannak, néhány adat magamról: 1974-ben ismerkedtem meg a tájékoztatósi futással, 1978 óta a Geodéziai és Térképészeti Vállalatnál dolgozom, mint terepfelmérő, 1980-ban leszek 20 éves."

Az 1:10 000 méretarányú alaptérkép részletet helyesbítés céljára megküldtük. Sokaktól várunk ilyen levelet.

YC

SZ.GY. UJSZÁSZ "Az 1980/6. számban olvastam dr. Fekete Jerő Technikai ABC c. munkáját. Nagy örömmel vettem tudomásul ennek a könyvnek a megjelenését és amennyiben lehetséges, ezúton szeretnék ebből a könyvből egy példányt saját számomra, utánvétellel megrendelni."

A szövetség könyvtárában is csak egy példány található a valóban kitűnő könyvből. A hiány oka: csak néhány tucat példányban jelent meg, s az is a szerző által sokszorosítva.

+

Címképiünk: Szokol /Bottyán HSE/ a Hungária Kupa utolsó napján.
/Korik A. felv./

Hátsó kép: Egy szabályos kupa a pilisi Zajnáth-hegyekben /Balogh T./

+

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZTATÓSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31.II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113-4697

TZ 80 941

F 21 A

1. Kiss Zoltán	Postás	119,44
2. Harkányi Csaba	Lombik	133,72
3. Horváth Attila	GSSE	135,93
4. Harkányi Ádám	MAFC	136,87
5. Gyalogh László	GSSE	141,69
6. Papp István	MAFC	144,08

F 19 A

1. Györgyi László	OSC	95,18
2. Mecs Miklós	OSC	108,72
3. FánCSI László	MMG	110,38

N 19 A

1. Csökör Irén	Postás	103,28
2. Korik Vera	Postás	115,74
3. Özse Ágnes	GSSE	116,67
4. Muzsnai Ágota	OSC	117,12
5. Takács Ágnes	Postás	117,14
6. Dániel Edít	GSSE	118,85

Orvosi salamangecsét

13+1

ARA; 4.50 Ft

TÁJFUTÁS

1980/11

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZASZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.
124-234
123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban
186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban
110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben
325-530
325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány
319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

11.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor- Előállítás helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. december hó
Terjeszti a Magyar Posta

Ebben az évben ismét sokasodtak a fegyelmi vétségek, szaporodott a szabályzatot tudatosan megszegők száma és lett sportéletünk léggörre; egészségtelen. Jelenkori, esetleg átmeneti csupán ez, vagy talán a jövőben mindig kell számolni ilyen és ehhez hasonló "jelenségekkel" teszi fel a kérdést magának a szerkesztő. Érdeemes-e riadót fújni, vagy csak vegyük csöndesen tudomásul azt, hogy országos egyéni bajnokságon egy gyerek-lány a terepen idegen segítséget vesz igénybe? Nyeljük le a kettős kartonnal futók arcátlanságát, a gombostűvel ügyeskedők idétlenségét, a verseny előtti napokban az erdőben pontok után koslatók szemtelenségét és a ki tudja még felsorolni hány féle szabálytalankodó, csaló, magát tájfutónak nevező sportoló ilyen fajta eredmény-hajhászását? Vagy hírdessünk szent háborút és tegyük elviselhetetlenné versenyünk légkörét az állandó gyanakvással? A helyzet majdnem reménytelen. Csak egy mentsége lehet sportágunknak; a versenybírók a versenyzők túlnyomó részének ébersége, jobbra-törekvő szándéka. Lapunk pedig várja olvasóinak leveleit, javaslatait a rendezéssel, a sportág iratlan szabályaival kapcsolatos észrevételeit.

A Nemzetek Versenyének története

Állítólag 1973. májusában kezdődött az egész. Akkor, amikor Budapesten értekezletet tartottak a szocialista országok tájfutó szövetségeinek képviselői. Állítólag ekkor határozták el, hogy évente megrendezik - hol Csehszlovákiában, hol Magyarországon - a svéd, a csehszlovák és a magyar válogatott részvételével a Hármasviadalnak elnevezett nemzetközi egyéni versenyt.

Az előzmények szinte kideríthetetlenek. A lényeg valahol, egy poros dosszié mélyén lapul. De az tény, hogy az első rendezvényre 1973 október 5-7. között Prága térségében került sor. És erről a következőképpen emlékezett meg a sportági évkönyv, a Szélrózsa: "Csehszlovák, svéd és magyar résztvevőkkel, az 1973-as idény záróakkordjaként /ami a válogatott nemzetközi szereplését illeti/ ez a "Hármasviadal" került megrendezésre.

Hármasviadal lévén, úgy tűnt: minimálisan a dobogós hely biztosított /mindenféle kishitűség nélkül, hiszen az erőviszonyokat tekintve e három ország közül még a harmadiknak sem kell szégyenkeznie/. Mivel azonban, velünk ellentétben, mindkét ellenfelünk - mind a női, mind a férfi kategóriában - több csapattal képviseltette magát, így elért eredményeink értéke még nagyobb. Itt nem térek ki az eredmények ismertetésére részletesen, csupán megemlítem, hogy a férfi és női váltónk, női csapatunk, valamint egyéniben Menspart Sarolta és Boros Zoltán helyezési eredményei elismerésre méltóak.

Nem tudom kinek, /vagy kiknek/ a fejében fogant a gondolat e verseny létrehozását illetően, egy biztos azonban: kitűnő lehetőség a tanulásra, rutinszerzésre, fejlődésre. Ez ránk nézve lehet, hogy fokozottabban igaz - különösen ha az eredménylistára vetünk egy pillantást - de igaz ellenfeleinkre is, hisz a közmondatás is így szól: "A jó pap is holtig tanul." A tőkéletes térképek /talán csak a váltó kivételével/ a mintaszerű, zökkenőmentes rendezés, a jól kitűzött pályák, a kitűnő terep már szinte velejárói a csehszlovák versenyeknek. Jó lenne nálunk is állandósítani egy, legalább az ezt megközelítő színvonalat. Érdekes módon - úgynevezett motala rendszerben - rendezték meg a váltót.

Az érdekességet az jelentette, hogy e versenyforma legtöbbet támadott hibáját - hogy a verseny mindenkori állása mind a versenyzők, mind a nézők számára

követhetetlen - szinte teljesen kiküszöbölték a rendezők. Ezt elsősorban a 4 /nőknél 3/ azonos nehézségi fokú pálya/ szinte percre azonosak voltak - kialakításával érték el. Mivel, ráadásul minden pálya kb. a táv 2/3-a körül érintette a váltóhelyet, így mindenki nagyon izgalmas váltóversenynek lehetett szemtanúja, illetve aktív részese.

Az aktív részvételre egyébként a váltót követő két nap két versenyén is nagy szükség volt, ezekről most nem írok részletesen, csupán megjegyzném, hogy amennyiben rendszeresen - de legalábbis a jelenleginél gyakrabban - ilyen körülmények között versenyezhetnénk, az nemzetközi szerepléseink eredményességének ugrásszerű javulását vonná maga után.

Eredmények:

Férfiak:

1. Frilen /S/	1:09:13
2. Hedberg /S/	1:10:14
3. Boros Z.	1:13:04
11. Bozán	1:16:59
15. Hegedüs A.	1:18:15
25. Horváth A.	1:21:10
34. Egervári	1:26:16
30. Sötér J.	1:23:37

Nők:

1. Monspart	51:01
2. Larsson B. /S/	55:26
3. E. Jonsson /S/	55:57
9. Turchányi P.	58:46
10. Szopori	59:24
13. Danovszky	1:01:51
22. Cser	1:07:045
25. Fodor	1:11:49

Férfi váltó:

1. Svédország IV	3:23:01
2. Magyarország I /Boros, Vajda, Hegedüs, Horváth/	3:26:37
3. Svédország I	3:27:46

Női váltó:

1. Svédország II	2:09:29
2. Magyarország I /Fodor, Cser, Monspart/	2:09:49
3. Csehszlovákia I	2:09:49

Az összetett verseny végeredménye:

1. Svédország I	11:17:38
2. Svédország II	11:48:14
3. Magyarország	11:49:23

A versenynek híre kelt. Olyannyira, hogy a finnek jelezték: a legközelebbin már ők is részt vennének. És mivel az MTFSZ-ben jól időzítették az immár Négyes Viadal-lá előrelépett versenyt, mennyiségileg és minőségileg is nagyon komoly mezőny gyűlt össze a Közép-Európai évadzáróra. Eljött az újdonsült világbajnok, a tavalyi férfi

győztes: Bernt Frilen, az akadályfutó világcsúcstartó Anders Gerderud, a dán VB női ezüstérmese: Kirstin Cullmann, a finn Liisa Veijalainen, Martti Mäkinen a csehszlovák Vlachová és Kacmarcik és a teljes- a dániai kudarc kiküszöbölésére készülő- magyar élmezőny.

Először a váltóversenyt rendezték meg. Szár-Nagycsákány térségében. Mint a Népsport írta "... hamar kiderült, hogy ezt a váltóversenyt nem lehet félvállról venni. A nőknél Cser Borbála futott be elsőnek. De mögötte óriási volt a tolongás. A magyar váltó második tagja Horváth /Kovács/ Magda tartotta az előnyt. Monspart pedig, aki pár perccel 12 óra előtt indult, meghökkenő iramban darálta le a pályát. Sokan sóhajtoztak: bárcsak Viborgban a VB-n ment volna ilyen jól, Saci. Csaknem öt percet rávert a második helyen célba érkező VB-aranyérmes svéd váltóra.

A fiuknál egészen az utolsó befutóig óriási volt a küzdelem. A svédeknél Frilen, nálunk a legjobb futóként ismert Boros volt a hajráember. A váltóskor alig lo méter előnye volt Frilennek és amikor pályájuk lefutása után elsőnek Frilen, másodiknak a csehszlovák Kacmarcik, harmadiknak Boros, negyediknek pedig Gärderud célba érkezett, alig volt lo másodperc különbség az első és a negyedik helyezett csapat között.

Váltóeredmények. Nők. /11 váltó/.

1. Magyarország "A" /Cser, Horváth, Monspart/ 2:48:42. 2. Svédország "A" /Larsson, Thellander, Jonsson, Cullmann/ 2:53:04. 3. Svédország "B" /Larsson, Johansson, Lundmark/ 2:53:46. 4. Svédország "C" 2:54:04. 5. Csehszlovákia "B" 2:54:05. 6. Csehszlovákia "A" 2:54:10.

Férfiak. /15 váltó/.

1. Svédország "A" /B. Nordin, L. Andersson, A. Johansson, Frilen/ 4:14:45. 2. Csehszlovákia "A" /O. Vlach, Tichacek, Jasek, Kacmarcik/ 4:13:48. 3. Magyarország "A" /Kiss Z., Hegedüs Z., Vajda, Boros/ 4:13:53. 4. Svédország "C" 4:14:18. 5. Svédország "B" 4:18:31. 6. Magyarország "B" 4:18:41.

A Pilismarót-Hamvaskő térségében rendezett egyéni versenyre már megérkeztek a finnek is. Ez a versenyszám egyébként egy, csak titkon remélt magyar sikert hozott. Az óriási szenzáció lényegében 1973-ban kezdődött. Akkor, amikor Frilen a svédek "ásza", olyan cipőt ajándékozott Borosnak, amelyből csak néhány darabot gyártottak, azokat is csak a svéd válogatott kifejezett kérésére. Ha valamikor, akkor Pilismaróton nagyon bánhatta Frilen ezt az ajándékozást. Boros ugyanis káprázatosan jó idővel győzött a jóságos adományozó ellen.

Egyéni eredmények: Férfiak. /13.820 m, 600 m szint, 21 ellenőrzőpont, 57 induló/. 1. Boros /H/ 1:30:42, 2. M. Mäkinen /SF/ 1:36:31, 3. M. Salminen /SF/ 1:37:54, 4. Frilen /S/ 1:39:54, 5. L. Andersson /S/ 1:40:20, 6. O. Vlach /CS/ 1:40:57.

Csapatban: 1. Svédország I. 10:20:48, 2. Finnország I. 10:30:02, 3. Csehszlovákia 10:42:22, 4. Magyarország I. 10:43:31, 5. Svédország II. 10:47:43.

Nők. /7760 m, 300 m szint, 12 e.p., 35 induló/. 1. Monspart 1:04:29 2. B. Johansson /S/ 1:06:10, 3. K. Culmann /S/ 1:08:07, 4. E. Arnesson /S II./ 1:09:44, 5. 6. Vlachová /CS/ 1:10:44.

Csapatban: 1. Svédország I. 4:42:09, 2. Csehszlovákia 5:02:33, 3. Magyarország I. 5:05:58, 4. Svédország II. 5:10:45, 5. Magyarország II. 5:48:41, 6. Finnország 6:43:09.

Összetett csapateredmény: 1. Svédország I. 15:03:39, 2. Csehszlovákia 15:44:55, 3. Magyarország I. 15:49:29, 4. Svédország II. 15:58:28, 5. Finnország 17:13:11, 6. Magyarország II. 18:08:49.

1975-ben a tervek szerint Csehszlovákiában, Novy Bor térségében lett volna a Négyes Viadal. Ezt azonban - miért, miért nem - nem rendezték meg északi szomszédaink. Hogy a szövetkezetiek /SPARTACUS/ nagyszabású monstre viadala a November 7 emlékverseny mellett más alkalom is legyen, az MTF SZ a DVTK-val karöltve DVTK Kupa néven nemzetközi meghívásos egyéni és váltóversenyt rendezett. Ez a találkozó egyben magyar-finn páros verseny is volt. A Tatabánya térségében megrendezett kétnapos viadalon a magyar csapatnak sikerült visszavágnia a júniusi finnországi vereségért. Bár az is igaz, hogy a finn női csapat erősen tartalékos volt.

Eredmények: Egyéni verseny. Férfiak. /14.4 km, 20 e.p./ 1. M. Salminen /SF/ 80:59, 2. Boros 83:01, 3. Horváth A. 85:51, 4. Dosek 87:55, 5. Hegedüs A. 89:08, 6. Kempelen 92:04.

Csapatban: 1. Magyarország "A" 9:01:33, 2. Finnország 9:21:08, 3. Finnország "B" 10:32:17. Nők. 1. Monspart 69:05, 2. Kovács 83:11, 3. Handzlová /CS/ 85:19, 4. Farkas 89:51, 5. Fumai 90:52, 6. Fodor 94:31.

Csapatban: 1. Magyarország "A" 5:42:18. A magyar "B" válogatott és a finn csapatok nem értek el értékelhető eredményt.

Váltóverseny. Férfiak: 1. Finnország "A" /Salmenkylä, Peltola, Salminen/ 3:14:19, 2. Finnország "C" 3:20:00, 3. Magyarország "A" /Boros, Horváth, Bokros/ 3:27:04, 4. Magyarország "B" /Kovács, Kempelen, Csáky/ 3:27:22, 5. Magyarország "C" /Honfi, Sótér, Dosek/ 3:53:46, 6. Finnország "B" 4:06:08.

Nők. 1. Magyarország "B" /Farkas, Rosztás, Fodor/ 3:26:20, 2. Magyarország "A" /Szopori, Tuma, Kovács/ 3:27:23.

Több értékelhető váltó nem volt. A magyar csapatból a férfiak közül Szabó sérülés, Hegedüs A. és a nők közül Monspart hivatali elfoglaltság miatt hiányzott.

Uj korszak kezdete

1976-ot a magyar tájfutás legviriharóbb esztendejeként tartják számon. Személyi ellentétek és egyéb - utólag kibogozhatatlan okok miatt - férfi csapatunk nem utazhatott el a skóciai VB-re. Sokan megsértődtek, tübben lemondták a válogatottságot. Így a Négyes Viadal Nemzetek Versenyévé kibővítésén fáradozó MTF SZ-nek még egy viszonylag elfogadható válogatott keretet is össze kellett verbuválnia. A Gánt-Kőhányáspuszta térségében megrendezésre került versenyre a hazánkban első ízben hivatalosan rajthoz álló svájciak érkeztek a legerősebb csapattal. A svéd küldöttségben lényegében a ranglisták 7-20 helyezettjei kaptak helyet. A csehszlovákokat Sklener, Uher és Kacmarcik képviselte. Az egyéni versenyen lényegében a papírforma igazolódott be: a férfiak mezonyében a skóciai VB hetedik helyezettje Dieter Wolf győzött, a nőknél pedig - nagy fölényrel - Monspart végzett az első helyen.

Eredmények: Egyéni verseny. Férfiak. /13.2 km, 16 e.p. 42 induló/ 1. Wolf /CH/ 90:43, 2. Silvermark /S/ 91:20, 3. Johansson /S/ 92:09, 4. Sklaner /CS/ 93:11, 5. Müller /CH/ 94:06, 6. Zwicky /CH/ 94:43, 7. Sótér J. 95:16, 9. Csalog 96:37, 10. Hegedüs Z. 97:06, ... 12. Vekerdy 98:47... 14. Bokros 101:21, 15. Szabó 101:57.

Csapatban. 1. Magyarország /Sőtér, Gyalog, Hegedüs Z., Vekerdy, Bokros, Szabó/ 589:84, 2. Svédország /Silvermark, Levin, Grönlund, Pettersson, Larsson, Hjertson/ 618:89, 3. Svájc /Wolf, Müller, Hans, Räber, Steinhauer, Nisille/ 636:91. Nők. /7.9 km, 11 e.p. 34 induló/ 1. Monspart 57:06, 2. Fischer /CH/ 66:29, 3. Rudh /CH/ 68:52, 4. Kovács 69:09, 5. Furrer /CH/ 73:44, 6. Korikné 73:58, 7. Kármán 74:09, 8. Fodor 74:51.. 12. Szopori 79:16... 14. Borosné 81:09, 15. Rostás 81:33.

Csapatban: 1. Magyarország /Monspart, Kovács, Fodor, Szopori/ 280:22, 2. Svédország I. /Rudh, Olansson, Andersson, Carlsson/ 304:01, 3. Svájc /Fischer, Furrer, Lips, Diener/ 307:01, 4. Svédország II. /Eriksson, Grape, Arnesson, Bertson/ 333:48, 5. Finnország /Salmenkylä, Ampija, H. Salmenkylä, Kurtto/ 463:27. Váltóverseny. Férfiak. /28.2 km, 46 e.p. 10 váltó/ 1. Magyarország II. /Honfi, Vekerdy, Hegedüs Z., Dosek/ 213:15, 2. Svájc /Müller, Räber, Zwicky, Wolf/ 213:43, 3. Svédország I. /Larsson, Grönlund, Olsson, Ericksson/ 219:37, 4. Svédország II. 219:42, 5. Magyarország I. /Gyalog, Sőtér, Bokros, Szabó/ 223:95, 6. Svédország III 227:35, 7. Csehszlovákia-Svájc vegyesváltó 229:33, 8. Finnország I 263:19, 9. Magyarország III /Nagy, Nagy, Benkő, Balla/ 272:10, 10. Finnország II 297:00.

Nők. /15.6 km, 32 e.p. 10 váltó/ 1. Magyarország I /Rostás, Kovács, Monspart/ 129:83, 2. Svédország I /Annersand, Eriksson, Karlsson/ 134:99, 3. Svájc /Furrer, Lips, Fischer/ 139:29, 4. Magyarország III /Korikné, Kármán, Borosné/ 142:00, 5. Svédország II 142:22, 6. Svédország III 142:72, 7. Magyarország II /Dániel, Szopori, Fodor/ 147:65, 8. Svédország IV. 151:20, 9. Svájc II, 159:33, 10. Finnország 199:41.

1978-ban teljesült a rendezők álma, hisz a csehszlovákokat és az angolokat leszámítva mindenki itt volt, aki csak számít Európa tájfutósportjában: leg-erősebb csapatokkal érkeztek a svédek, a norvégek, a dánok és az NDK-beliek. Egy-két "nagyágyút" leszámítva ugyan- ezt mondhatjuk el a svájci és talán a finn gárdáról is.

Az egyéni verseny vaskos meglepetéseket hozott. A két norvég világbajnok ugyanis meglehetősen gyengén szerepelt a Pusttavám térségében megrendezett viadalon. Anne Berit Eid a 10. helyen végzett, Egil Johansson pedig még hátrább. Kellemes meglepetést okozott három magyar futó kiváló szereplése: a nőknél Dániel Edit, a férfiaknál Szabó L. szerezte meg - igen erős mezőnyben a második helyet. A harmadik jó eredmény Kiss Z. nevéhez fűződött: csupán négy századmásodperccel szorult le a dobogóról.

A versenyre nem érkeztek meg a csehszlovák tájfutók, kilátogatott viszont a hosszas betegségéből felépülő Monspart Sarolta, akit mindenki kitörő örömmel üdvözölt.

Eredmények: Egyéni verseny. Nők. /68 induló/ 1. Mansson /S/ 64:40, 2. Dániel 65:61, 3. Hedberg /S/ 67:52, 4. Krings-tad /S/ 68:91, 5. Ludvigson /N/ 69:60, 6. Moberg /S/ 70:00, 7. Borgenström /SF/ 70:75, 8. Nabo /S/ 70:94, 9. Lips /CH/ 71:33, 10. Eid /N/ 72:02.

Csapatban: 1. Svédország I 287:16, 2. Norvégia 289:15, 3. Magyarország I 291:40, 4. Svédország II 295:84, 5. Dánia I 302:77, 6. Svájc 309:73, 7. Svédország III 316:73, 8. Finnország I 320:21, 9. Magyarország II 325:28, 10. Finnország II 329:98, 11. NDK 361:74, 12. Dánia II 341:61.

Férfiak /97 induló/ 1. O. Thon /N/ 88:11, 2. Szabó 89:44, 3. Fjaerestad /N/ 92:26, 4. Kiss 92:30, 5. Anjala /SF/ 94:10, 6. Fransson /S/ 95:36, 7. Boström /S/ 95:58, 8. Konradsen /DK/ 96:27, 9. Ryman /S/ 97:69, 10. Sodermann /S/ 98:56.

Csapatban: 1. Norvégia 586:12, 2. Magyarország I 597:26, 3. Svédország I 599:18, 4. Svédország II 611:61, 5. Magyarország II 633:34, 6. Svédország III 647:16, 7. Finnország II 649:62, 8. Svájc 650:56, 9. NDK 651:31, 10. Dánia I. 651:43, 11. Finnország I 654:81, 12. Dánia II 684:86.

Az összetett /férfi + női egyéni/ csapatversenyben: 1. Norvégia 875:27, 2. Svédország I 886:34, 3. Magyarország I 888:66, 4. Svédország II 907:45, 5. Dánia I 954:20, 6. Magyarország II 858:62.

A váltóverseny több meglepetést hozott. A Pusttavám térségében megrendezett viadalon az esélyes skandináv nők előtt két magyar váltó és

az NDK gárdája szerezte meg a dobogós helyeket. A ködös, hűvös időben sokáig a magyar férfiak vezettek - Dosek, a hajráemberünk még az első helyen vágott neki a pályának - de hibázott és így beigazolódott a papírforma. **Eredmények. Férfiak./24 váltó/ 1.Norvégia I /Fjaerestad,E.Johansen,0.Thon, Daehli/ 211:05, 2.Svédország I /Fransson,Boström,Mortensson K.Lauri/211:78, 3.Norvégia II /Berglia, Glamsrød, Therkelsen,Sagvolden/ 213:48, 4.Svédország IV 216:93, 5.Svédország II 216:99, 6.Magyarország I /Kelemen, Bokros,Gyurkó,Dosek/ 217:06. Nők. /22 váltó/ 1.Magyarország II /Korikné,Borosné,Rostás/ 136:77, 2.Magyarország I/Dániel,Kármán,Kaló/ 140:09, 3.DDR /Keller,Nägler,Winkler/ 144:43, 4.Svédország II 144:97, 5.Norvégia I 146:28, 6.Svájc I 147:01.**

Amit a futballszurkolóknak jelentett korábban egy Népstadionbeli kettős rangadó, azt jelenti manapság Európa tájfutó társadalmának a késő őszi magyarországi időnyáró. Egyre bátrabban állíthatjuk ezt, hisz az 1979 évi "kettősmeccsre": a Gépipari Spartacus November 7 emlékversenyére és az azt követő Nemzetek Versenyére kilenc ország legjobbjai látogattak el. Sportnapilapunk a következőképpen számolt be a mini világbajnokságnak is beillő rendezvényről:

A norvégok taroltak

A magyar férfiváltó harmadik, Kaló negyedik lett. Hazánk legrangosabb tájfutóviadalára, a kétnapos Nemzetek Versenyére Bakony-csernye-Kisgyónbánya térségében került sor. A csaknem legerősebb csapatukkal

érkező norvégoknak még a svédek sem tudtak ellenfeleik lenni. Mindkét egyéni-, és váltószámot a fjordok országának versenyzői nyerték és így ők diadalmaskodtak a Nemzetek Versenye ideai pontösszesítésében is. Mindkét napon ragyogó időben, jó körülmények között megrendezett versenyen másfélszáz svéd, finn, norvég, dán, szovjet, NDK-beli, jugoszláv és magyar versenyző állt rajthoz.

A külföldiek közül különösen 1979 férfi világbajnoka Oyvin Thon bizonyította klasszisát: az egyéni versenyben csaknem nyolc perccel verte a mezőnyt, a váltóversenyben pedig hajráemberként fokozta csapata előnyét. 1978 világbajnoknőjének, Eidnek is csak a versenyóra volt az ellenfele, hiszen annak ellenére, hogy az egyéni versenyen meglehetősen elől indult, biztosan győzött. A második napon pedig magabiztosan vezette győzelemre a norvég váltót. Számunkra az egyéni versenyben több kellemes meglepetés született. A legnagyobb Kaló Mariann negyedik helye volt. Örvendetes eredménynek számít Kovács Magda hat közé kerülése és Kiss Zoltánnak szoros versenyben elért 10. helye. A női váltóversenyben Rostás egy rövidzárlat miatt csak a nyolcadik helyen futott be. Kaló az ötödik helyre tornázta fel váltónkat. Kovács további három percet lefaragott az előttiünk futók előnyéből, de már nem sikerült előkelőbb helyezést kiharcolnia. A férfiaknál a "B" csapat kezdett jobban: Bokros jóvoltából a harmadik helyen válthattak. Az "A" csapat kezdőembere, Kelemen az ötödik helyen indíthatta Gyurkót, aki a negyedik helyen futott be. Harmadik emberünk, Dosek ragyogóan versenyzett és másodiknak jött fel. De a svédeknek az utolsó váltás után sikerült erősíteniük és be tudták ékelődni csapatunk elé.

Harcza Gábor

Kisgyónbánya, 1979. Az egyéni verseny eredményhirdetése/Korik A.felv./

Kistájétkép az iskolában.

KISTÁJTÉRKEPEINK ÉS A KÖZÉPISKOLAI FÖLDRAJZOKTATÁS

Az oktatási miniszter 124/1978 /M.K. 14./ OM számú utasításával bevezetésre került az új "Gimnáziumi nevelés és oktatás terve", amely az 1979/80-as tanév során a középiskolai földrajzoktatást is érintette.

E szerint a gimnáziumok 1. osztályában a heti 3 órás földrajzoktatás keretén belül, mindjárt a tanév kezdetén kb. 10 óra fordítható a földrajzi környezet témakör feldolgozására.

E fejezet a tereppel, a térképpel és a tájékozódással foglalkozik. A "Követelmények" fejezetben az utasítás előírja: "...Legyen jártasságuk a térképolvasásban, a világtérképek meghatározásában, a térkép tájolásában... álláspont meghatározásában, a térképen történő mérésekben..." Ennek elérése érdekében kiegészítő és gyakorlati órákat is javasol.

Ezen feladatok megoldása során az elmúlt tanévben próbálkoztam az oktató térkép /Szegvár/ felhasználásával. Tapasztalataim szerint a körülményesen beszerezhető térkép nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A térképlap nagysága akadályozta az osztályban való használhatóságát. A rajta alkalmazott sok név és térképjel, de a nagy terjedelem is zavarja a tanulókat a térkép áttekintésében, a domborzati formák felismerésében. E mellett egy elképzelt terepen nem lehet a tájékozódás alapjaként szolgáló - terep és térképezonosítást - megvalósítani.

Ezért, egy másik osztályban a rendelkezésemre álló közeli "Gyertyános-völgy" tájékozódási futó térkép felhasználásával kísérleteztem. Az eredmény jobb volt, de itt is nehézségek adódtak. A névrajz hiánya, a fehér erdő, a sárga szín használata, az ismeretlen vagy másképpen tanult jelek alkalmazása, zavarja a tanulók általános iskolában kiakított térképészeti ismereteit. Viszont nagyon alkalmas volt a domborzati formák megtanítására.

Az idei tanévben a megye felső-ocsoládi kistájétképével próbálkoztam. Nagyon meglepő és kedvező tapasztalatokat szereztem. Az arról a vidékről jött tanulók örömmel ismerték fel a terület jellegzetességeit, az ismerős neveket, sőt a falubeli házukat, utcákat.

A térkép mérete /munkafüzetbe bera-
gasztható/ a szűk tantermi viszonyok

között is lehetőséget nyújt - a szomszédok zavarása nélkül - az elvégzendő mérési, szerkesztési feladatok megoldására.

A névanyag lehetővé teszi a domborzati idomok jó felismerését, összehasonlítását, tanulmányozását.

A zöld árnyalatú erdők alkalmazása nem zavarja az általános iskolából hozott ismereteiket.

A km-kordináták elősegítik a tanulók távolság és területbecslési képességeinek fejlesztését.

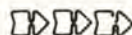
Nem utolsó előny az olcsó - 6.-Ft-os - ár és a könnyű beszerzési lehetőség! E mellett a kistájétkép felhasználásával a tanterv által előírt összes követelmény: egyenes- és görbe vonalak mérése, terület- és távolságmérés, térképjelek olvasása, útvonalválasztás, domborzati idomok felismerése, lejtőszög mérése, lejtőtípusok megállapítása, szintkülönbségek mérése, teljes és részleges metszetszerkesztés, láthatóság megállapítása, térkép tájolása, álláspontmeghatározás különböző módjai, relatív és abszolút magasság, a fent és lent megállapítása stb. megvalósítható!

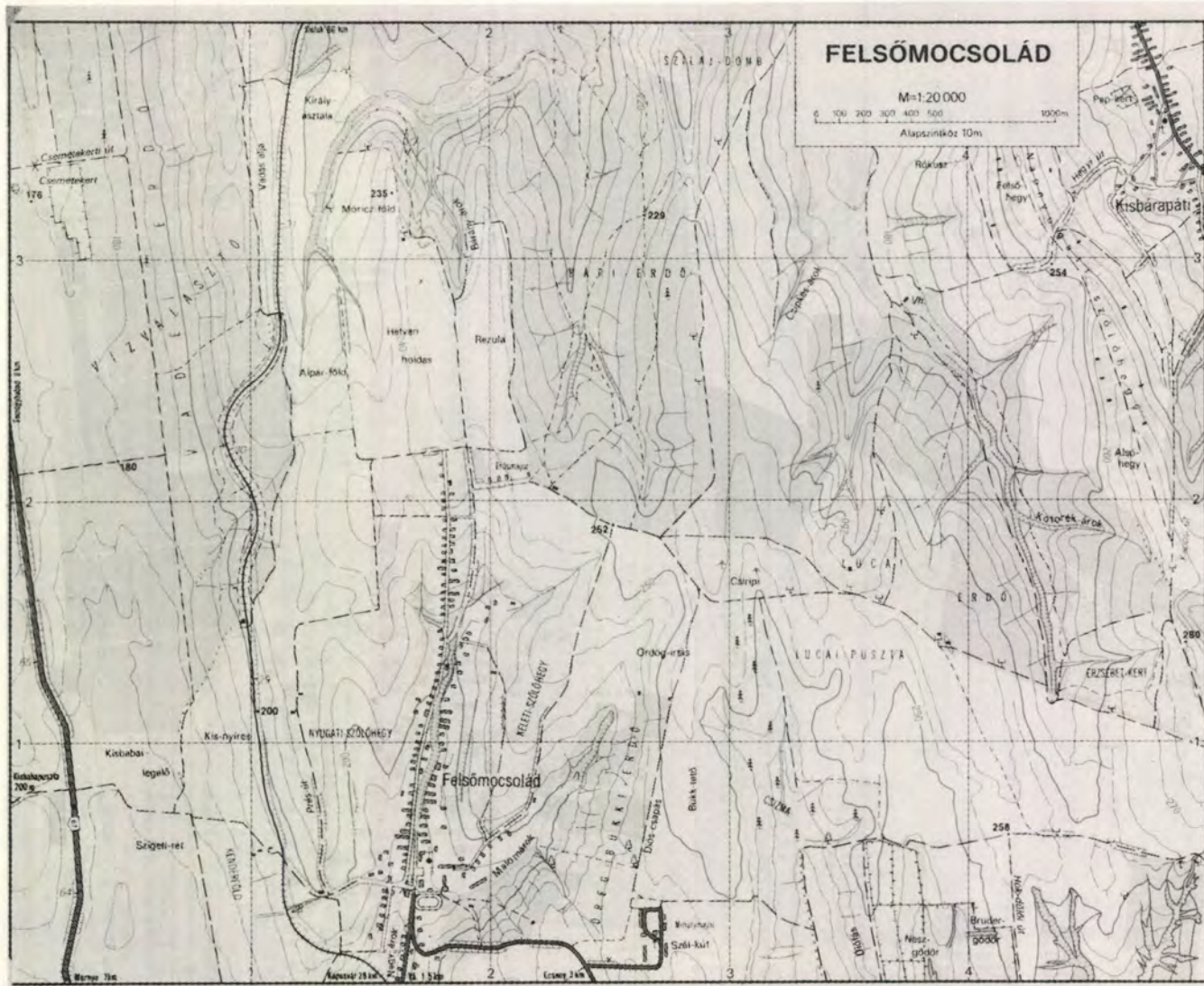
Nagy lehetőség adódik abból is, ha a szaktanár /aki esetleg osztályfőnök is/ összehangolja az első osztályok számára az iskolai munkaterv által az őszi időnyire engedélyezett egy napos ismerkedési és összeszoktató kirándulás helyét és időpontját a kistájétképen ábrázolt terület felkeresésével és ez alkalommal végzik el a térkép és terepezonosítási és tájékozódási feladatokat.

A kistájétkép a megismerés és a megszeretés után biztos segédeszközként szolgál majd az ottani későbbi kirándulásoknál, más hasonló térképlapok felhasználásánál, vagy a versenyzési alapok megszerzésében, kisebb versenyek rendezésénél, sőt a honvédelmi előképzés feladatainak megoldásánál is.

Ugy gondolom, hogy a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség nagy segítséget nyújtott a középiskolai földrajzoktatásnak és a szakos tanároknak egyaránt az olcsó és könnyen beszerezhető, az oktatási-nevelési feladatok elvégzésére nagyon alkalmas kistájétképek megjelentetésével!

Matuszka József
biológia-földrajz szakos
tanár
Táncsics Mihály Gimnázium
Kaposvár

FELSŐMOC SOLÁD

M=1:20 000
 0 100 200 300 400 500 1000m
 Alapsnítköz 10m

- Fontosabb jelek
- Képzett út, földút
 - Autóbusszovonali megálló
 - Vasútvonal állomással
 - Forrás, kut, gemeszkút
 - Gödör, halom, hánysó
 - Szőlő, gyümölcsös
 - Réti, legelő
 - Erdő, fiatal erdő
 - Felsőport
 - Templom; kaplona
 - Forraszerő építmény
 - Magaslat

Baráti Hadseregek Bajnoksága 1980. VIII. 15-20.

Első ízben rendezték meg a Baráti Hadseregek Bajnokságát tájfutásban, melyen a vendéglátó Szovjetunión kívül Bulgária, Kuba /! / és hazánk válogatottja vett részt.

Egyéni /augusztus 17./ 12,1 km

1. Glucsko Alekszander	SU	1:20;26
2. Kicelev Valerij	SU	1:25;52
3. Prokofjev Borisz	SU	1:28;00
4. Bokros István	H	1:28;28
5. Kuk Voli	SU	1:30;59
6. Dukste Gunar	SU	1:31;53
7. Moravszki János	H	1:33;00
9. Benedek István	H	1:38;30
13. Nagy Márton	H	2:11;05
17. Mics Jenő	H	2:26;06
18. Kaszás György	H	2:28;10

24 induló

Váltó /augusztus 19/

Két csoportban került lebonyolításra, ugyanazon a pályán.

"A"

Szovjetunió	2.09;23
Bulgária	2.19;51
Magyarország	2.26;09
Kuba	4.46;09

"B"

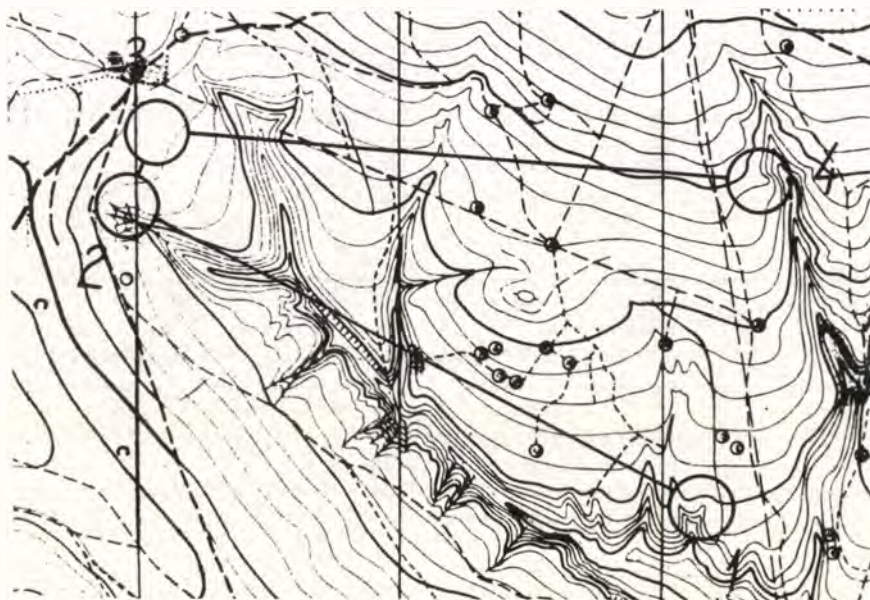
Szovjetunió II.	2.12;48
Bulgária II	2.37;10
Magyarország II.	2.54;31
Kuba II;	5.16;31

A TÁJÉKOZÓDÁS TECHNIKÁJA

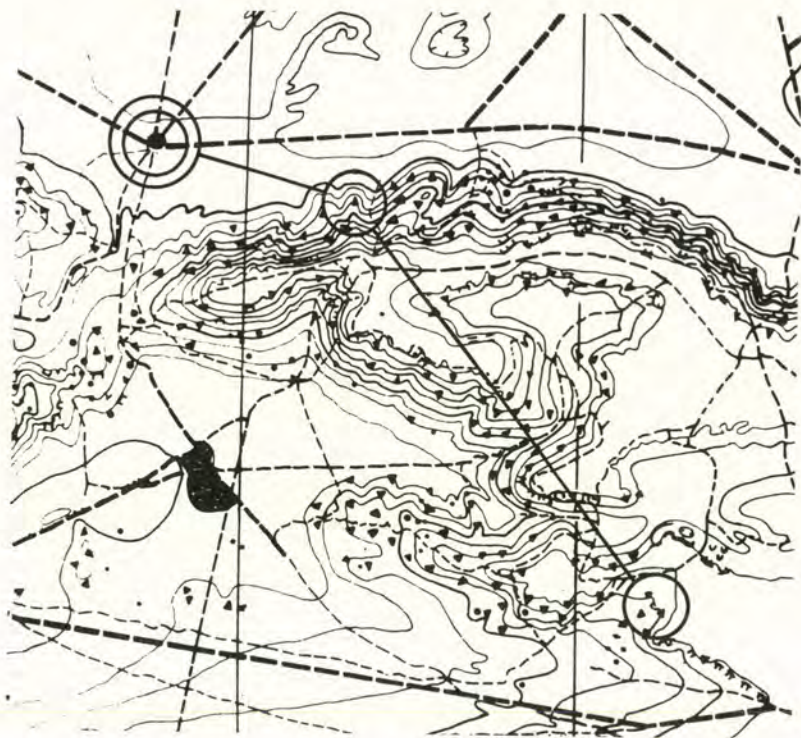
A PONT FUNKCIÓJA

Az ellenőrzőpont a versenypályán betöltött szerepét tekintve lehet teljesértékű átmenetet lezáró pont, tereelő és gyűjtőpont. Az első csoportba tartozó pontok megfogása teljes figyelmet igényel, a két utóbbira csak a pálya kialakítása miatt volt szükség, ezek érthetően könnyebb pontok.

A tereelőpont általában rövid, tájékozási értékű szakaszt zár le, de a kényes pontelhelyezés miatt lehet meglepetést okozó zöld pont is. Gyűjtőpont az egyértelmű célbafutást szolgálja. Sokszor felfogó vagy tereelő vonalon helyezik el, esetenként a célba vezető szalagozás könnyíti meg a pontfogást.

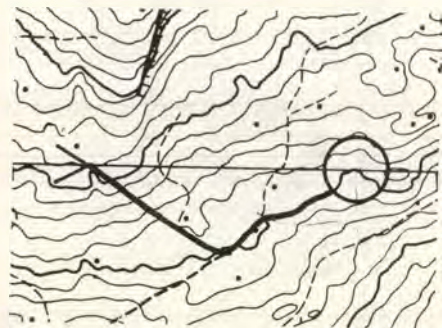
A szalagozott befutót a térkép is kell, hogy jelezze, esetleg a pontmegnevezés is utal rá. A szalagozás nélküli utolsó pont teljes értékű pontnak számít.

TÁMADÓPONT, TÁMADÓVONAL

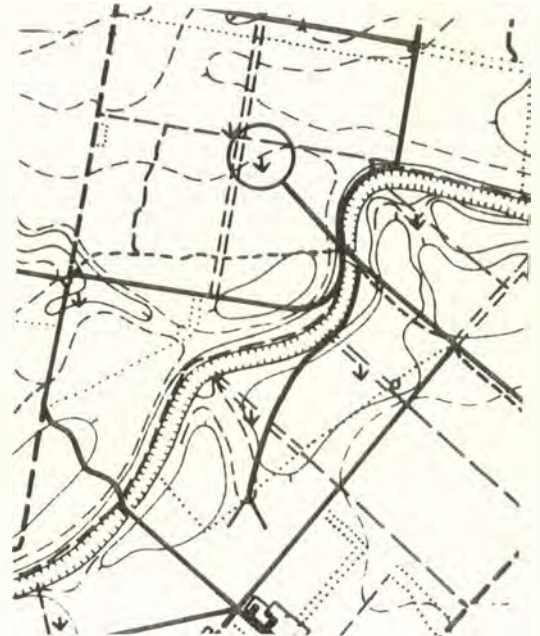
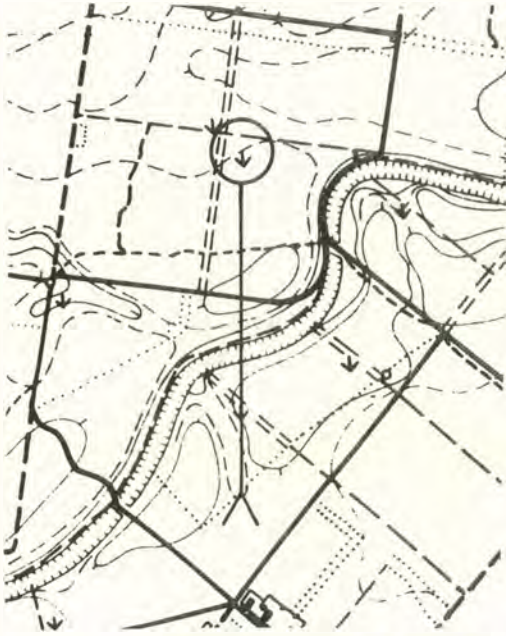
Ritkán adódik olyan átmenet, amely végig teljes sebességgel lenne futható, ahol ne lenne szükség pontközeli gondos térképezésre. Ha csak nem fel-fogóvonalon van az ellenőrzőpont, a futónak mindig érdemes először egy pontközeli, jól azonosítható, markáns objektumot, a támadópontot érinteni, hogy az ellenőrzőpontot könnyebben foghassa meg.

Még kedvezőbb pontfogást biztosít egy olyan síkrajzi vagy domborzati vezetővonal, a támadóvonal, amely a futót a pontra rávezeti.

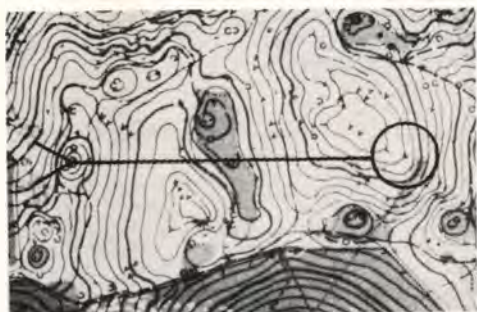
Terelővonalak metszés-pontját a leg-ideálisabb támadópontnak választani.

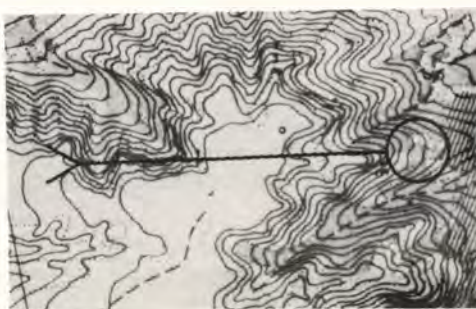
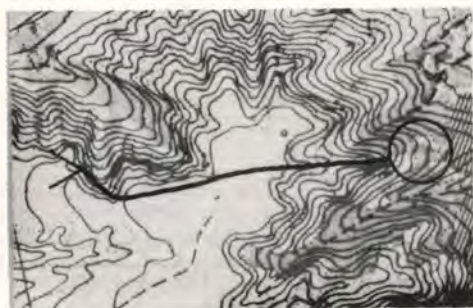

Szintes terepen előnyös olyan támadópontot választani, amelytől az ellenőrzőpont szintjével érhető el. Sík terepen általában precíz iránymennyel lehet az ellenőrzőpontot a támadóponttól megfogni.

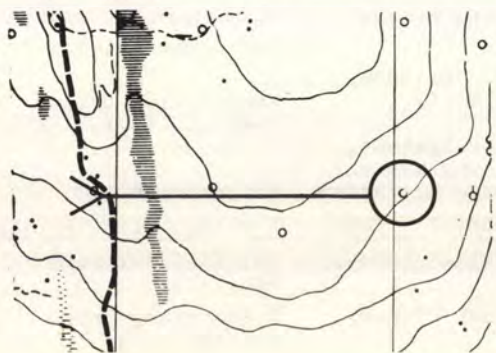

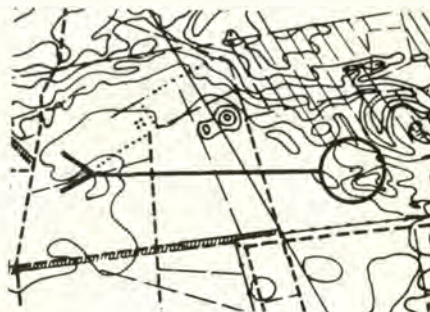
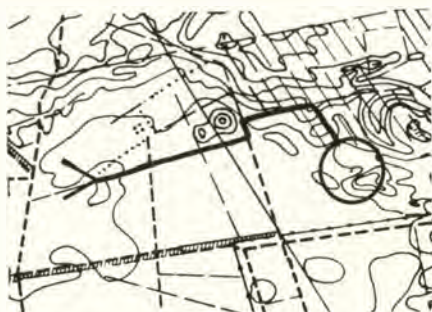
A pont meglehetősen finom, de egy nagy metsződésrendszer része. Itt a legjobb támadópont a metszések összefutása.

A pont jellegtelen kis objektum, de egy nagy, markáns domborzati idomon helyezkedik el, először azt kell megfogni.

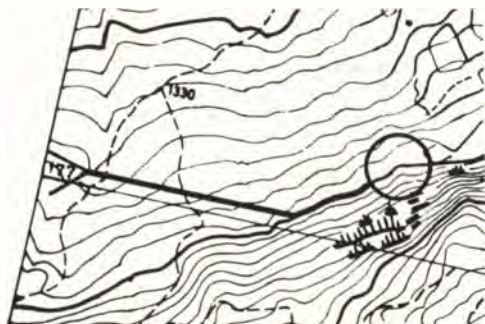
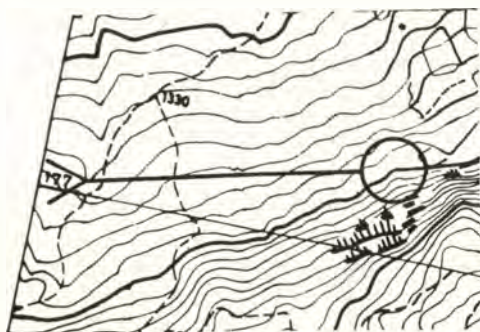

Részletszegény terepen a támadópont lehet épp oly kis objektum, mint a pont maga. Az ilyen támadópont segíti megosztani az ellenőrzőponthoz vezető, egyébként túl hosszú precíz irányymenetet.

Az ellenőrzőpontra irányuló finom támadóvonalat épp oly gondosan kell megközelíteni, mint egy kevésbé markáns támadó pontot.

Az ellenőrzőpontra vezető támadóvonal lehet lejtőél is. Általában a versenyző technikai tudásán múlik, hogy milyen finom objektumot tud támadópontnak vagy vonalnak felhasználni.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bozán György: A tájékozódás ABC-je. Tájékozódási Futás 1971/2.
- Bozán György: Technikai edzés, Módszertani útmutató 1975.
- John Disley: Orienteering. 1967.
- John Disley: Your way with map and compass 1971.
- P.A.Hellmann, R.Kaill.: Competitive Orienteering. 1971.
- L.U.Rystedt, L.Gustavsson: Arne Kivistik: Orienteruja ABC
- Bertil Norman: Tävlings orientering.
- Vittek Lajos: Tájékozódási Futó ABC 1973.
- Tony Walker: Discovering Orienteering 1973.

VÉGE

BOZÁN GYÖRGY

MAGYAR-OSZTRÁK HADSEREGVÁLOGATOTTAK
VERSENYE 1980.IX.10-11.

1. nap Hosszú-hegy

Bokros István	H	69,43
Kainrath,Eugen	A	82,88
Mics Jenő	H	83,40

2. nap Köves-bérc

Benedek István	H	68,30
Gittmayer, Georg	A	71,47
Nagele, Franz	A	72,80

Összetett:

1. Bokros István	H	148,83
2. Benedek István	H	154,15
3. Gittmayer, Georg	A	155,78
4. Nagele, Franz	A	161,80
5. Moravszky János	H	163,28
6. Szokol Lajos	H	164,90

X X X

Hírünk a világban

Finn testvérnapunk -igaz, hogy jóval tekintélyesebb, pontosabb - a Suunnista-ja írja az 1980/15. számában.

A magyarok kinőttek a gyerekcipőből

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség maga mögött hagyta gyermekéveit; a szövetség 1980.január 1-én betöltötte fennállásának 10.évét - és egyre erőteljesebben fejleszti országában a tájfutást. A szövetség mindenekelőtt arra törekszik, hogy magas színvonalon oldja meg az egyre szerteágazóbb feladatokat.

Példaként említhetjük az 1983.évi VB rendezését, ahol céljuk magas színvonalú verseny rendezése különleges terepen úgy, hogy a verseny után mindenki elégedett legyen.

Már a tájfutó szövetség megalakulása előtt igen aktív tájékozódási futó élet fejlődött ki Magyarországon a Magyar Természetbarát Szövetség vezetése alatt. Az elmúlt tíz év tipikus fejlődési szakasz volt; a versenyzők száma mind összességében, mind az egyes versenyeken erőteljesen növekedett.

Az utóbbi években, kiváltképp a VB rendezési jogának elnyerése után a kapcsolatok szembetűnően fejlődtek, s egyre nő a Magyarországon járt tájfutók száma. Bár mindegyik versenyük nem üti meg a nemzetközi mértéket, de a Hungária Kupa, November 11 /sic!/, Eötvös Loránd emlékverseny, a bajnokságok és a Nemzetek Versenye magas színvonalú.

Jelenleg a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség új módszereket keres tevékenysége kiegészítésére, kiszélesítésére. Ilyen többek között, hogy képeslapokat készített olyan területekről, melyekről térképek is kaphatók és térképeket készít parkokról, városok környékéről. Mindenekelőtt a szövetség egy olyan jó és állandó válogatott csapat kialakítására törekszik, amely az 1983.évi világ bajnokságon eredménytel képviseli majd az országot.

Fordította Lux Ágnes

NORD - BAJNOKSÁG 1980.

Svédország, Borlänge, IX.6-7.

FÉRFI FELNŐTTEK /13,5 km - 16 p. - 32/

1. Lönkvist, Lars	S	86.57
2. Sagvolden, Tore	N	87.27
3. Thon, Harald	N	88.36
4. Johansen, Egil	N	89.23
5. Andersson, Göran	S	89.48
6. Berglia, Mosrten	N	92.18
7. Anjala, Ari	SF	92.58
8. Daehli, Sigurd	N	92.59
9. Rytönen, Seppo	SF	93.29
10. Back, Arne	S	93.30

FÉRFI JUNIOROK /11,5 km - 11 p. - 33 i./

1. Stubberud, Helge	N	76.25
2. Hansen, Atle	N	77.03
3. Olsson, Anders	S	80.21
4. Kauppila, Raimo	SF	81.20
5. Melin, Hans	S	91.33
6. Hulgren, Tom	N	81.33
7. Sandberg, Per	S	82.54
8. Westblad, Pär	S	83.06
9. Nikulainen, Pekka	SF	83.11
10. Langaas, Sindre	N	84.16

NŐI FELNŐTTEK /7,9 km - 12 p. - 21 i./

1. Veijalainen, Loosa	SF	67.49
2. Borgenström, Outi	SF	68.49
3. Rabe, Karin	S	69.43
4. Huktgren, Wenche	N	70.56
5. Tjernlund, Lena	S	70.58
6. Welle-Strand, Gabrielle	N	72.03
7. Verde, Linda	N	72.11
8. Klingström, Ulla	S	72.22
9. Storbjörk, Barbro	S	72.24
10. Eid, Anne Berit	N	72.46

NŐI JUNIOROK /6,2 km - 9 pont - 22 ind./

1. Hannus, Arja	S	51.17
2. Kringstad, Annichen	S	51.44
3. Hegedal, Unn Hilde	N	52.19
4. Volden, Brit	N	53.34
5. Modin, Anette	N	54.16
6. Lövald, Anne Cecillie	N	54.30
7. Månsson, Kerstin	S	55.08
8. Tönnessen, Eva Charlotte	N	55.32
9. Teigen, Jorunn	N	55.53
10. Olsvik, Ellen Sofie	N	56,33

VÁLTÓ

NŐI FELNŐTT

1. Svédország II./E.Moberg, B.Storbjörk, C.Karlsson/	153.55
2. Svédország I.	155.07
3. Norvégia I.	161.48
4. Finnország I.	161.48
5. Norvégia II.	167.19
6. Finnország II.	185.03
7. Dánia	189.12

NŐI JUNIOR

1. Svédország L. /A.Hannus, K.Mansson, A.Kringstad	121.01
2. Norvégia I.	121.11
3. Finnország I.	134.18
4. Svédország II.	141.04
5. Norvégia II.	148.36
6. Dánia	169.28
7. Finnország II.	diszk.

FÉRFI FELNŐTT

1. Norvégia I. / Ø.Thon, E.Johanssen, T.Sagvolden, S.Daehli/	252.18
2. Svédország I.	258.37
3. Norvégia II.	264.56
4. Svédország II.	268.04
5. Finnország II.	268.08
6. Finnország I.	278.14
7. Dánia	321,43

FÉRFI JUNIOR

1. Finnország I. /J.Turtu, J.Koskela, P.Nikula-inen, R.Kappila/	247.08
2. Svédország I.	247.11
3. Svédország II.	248.44
4. Norvégia I.	250.27
5. Norvégia II.	267.24
6. Finnország II.	274.08
7. Dánia	301.09

Címképünk: Koczka Z./Sabaria/ a tavalyi Hungária Kupa 4.napján.

Hátsó képek: Sziklás táj Jičín-ben/feül/ és Mátrában.

/Korik A. felvételei/

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31.II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím: Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

ISSN 0113-4697

Sportpropaganda

TZ 80 961

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

ARA 450 (1)

Odolani
2: Csi Dohkon
A: A repulo maszin
Kron...

TÁJFUTÁS

1980/12

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznap: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)

TÁJFUTÁS

XI.ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

12.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítási helye: 1143 Budapest Dózsa György út 1-3. Ideje: 1980. december hó

Terjeszti a Magyar Posta

Ez évi utolsó számunk egy új korszak kezdetét jelentheti. Lapunk végre - leküzdve a hetvenes évek közepétől tartó állandó kérését - utolérte magát. A Tájfutás

készésének leggyakoribb oka, hogy nincs mit betenni a lapba; ezért nagyon fontos lenne, - csak így biztosítható a rendszeres és pontos megjelenés - hogy minél többen írjanak a Tájfutásba.

A Tájfutás szívesen közli a versenyzők beszámolóit, véleményét különböző versenyekről, edzők tapasztalatait, módszereit, versenyrendezőket és bírók észrevételeit. Minél többen írnak, annál inkább biztosított lapunk rendszeres megjelenése.

Jelenlegi írói gárdánk igen szűk, mindössze 4-5 sporttársunk ír rendszeresen lapunkba, ha ez a szám többszörösére növekedne, sokkal könnyebb dolga lenne szerkesztőségünknek és a megnövekedett szerzői gárda mellest, de nem utolsósorban a lap színvonalát is előnyösen befolyásolná. Minden olvasó érdeke, hogy szaklapunk érdekes, változatos és lehetőleg friss tartalommal jelentkezék minden hónapban. Reméljük írásunk nem marad visszhang nélkül és a következő évtizedben a lap pontos megjelenése lesz a jellemző.

ÉS A VB UTÁN?

Már csak két és fél év van hátra a magyar világbajnoksághoz; és sehol sem tartunk a szervezéssel. Mondják és gondolják sokan. Pedig mennyien akarnak segíteni a világbajnokságon! Sőhajtának fel sokan, s ajánlják fel segítségüket, életüket és vérüket. Örvendetes e nagy népi nekibuzdulás, a tenniakarás elemei ereje, de senki ne vegye rossz néven, ha szelíden emlékeztetek - így év végén amúgy is időszerű - tájfutó sportágunk idült betegségeire; a rosszul vagy egyáltalán meg nem rendezett versenyekre, a vezető nélküli szakosztályokra, a versenyzők le nem futott kilométereire, ellazsált edzéseire, a térképhelyesbítő által soha nem látott erdőkre, hegyoldalakra, az oktatlanul háborgókra, a mindent elvárókra és semmit sem tevőkre... Mert tájfutás 1985. után is lesz, de hogy milyen szinten az most dől el. Világbajnokságot megrendezni nem nagy dolog - még akkor sem, ha három - négy térképet kell kijavítani -, de egy ország tájfutó sportját évente emelkedő színvonalon reprezentálni és a nyolcvanas évek végére valóban olyan elismert, s több tízezrek által üzött, példamutatóan szervezett sportággá válni; az már cél, az már eredmény lenne. A tájfutásban "közepesen fejlett" országoknál meg lehetett figyelni, hogy az általuk rendezett világbajnokság erőfeszítése után megrekedtek vagy éppen visszafejlődtek. Elég csak az NDK vagy Dánia esetét nézni. Nem hinném, hogy valaki is elégedett lenne egy ragyogóan szervezett VB utáni szélsőséggel! Erre figyeljünk, ettől féljünk! És ezen segítsünk! Nem 1983-ban, hanem most. Botorság lenne tagadni és nem kihasználni a VB sokakat megmozgató erejét. És most a versenyzők eredményeiről nem is szólok, habár lassan-lassan sugallja a napi sajtó, felmerül az indokolatlanul jó eredmény vágya négy szemközti beszélgetésekben; holott az akkori magyar válogatott jó szerepléséért mindent meg kell tenni, illetve majd mindent. Mert a hazai terep kétségtelen előnyén túlmenően nem szabad még több előnyt élveznie a mieinknek. Még akkor sem, ha máskor, más országban volt erre ellenkező példa is. Mert nemcsak a rendezőknek, hanem a versenyzőknek is lesz VB - utáni időszak, amikor igazolni kell a remélhetőleg mindannyiunk számára eredményes világbajnokságot. De ameddig nem bizonyítjuk a VB-vel, addig győzzük meg évente, havonta, hetente az idelátogató külföldieket és a még nem tájfutó itthoniakat sportágunk hitünk szerinti egyedülvalóságáról.

Skerletz Iván

ORSZÁGOS NAPPALI EGYÉNI BAJVOKSÁG

1980.

Lezajlott az utolsó bajnokság is, a nappali egyéni. Így utólag megállapítható, hogy az eredeti, tervezett időpont jobb lett volna. Talán az éjszakai OB eredményei is másként néznének ki.

Ennek ellenére mindenki előtt világos /remélem/, hogy az országos versenyeket a válogatott szerepléséhez igazítva kell rendezni. Reménykedjünk azonban abban, hogy egyszer eljutunk addig, mikor az első számú válogatottak nélkül is merünk OB-t rendezni. Igen a VB válogatott nélkül és az OB rangja semmivel sem lenne kisebb. S az esetleg elszalasztott bajnoki pontokért kárpótolnának a nemzetközi eredményesség pontjai. Ez most még ábránd, de egyszer....

Az 1980-as NEB-ről az utolsó pillanattig azt hittem, hogy Győr-Sopronban lesz. Végére azért kiderült: Három megye is magáénak vallhatja a bajnokságot. Szálláshelyünk Komárom megyében, első napi terep Győr-Sopronban, második napi terep Veszprémben.

Ilyen helyzet jövőre az egynapos OB-on már nem lesz. Ennek ellenére, a sportágunk hazai súlyát, az OB terep követelményeit, a nehezen megoldható szállás kérdést figyelembe véve, megfontolandó az ifi és a felnőtt OB szétválasztása.

A szálláshelyek a pihenési igényeket /a fő szempont / kielégítették. Néhányan kifogásolták a szétszórtságot, de ez nehezen változtatható meg a jelenlegi helyzetben. A hármas széttagoltság fokozottabb szállítási igényt támasztott. Magyar versenyeket szállítás nélkül, előreláthatólag még évtizedekig nem lehet szervezni, ha jó terepen, nem agyonversenyzetten akarunk futni. A körülményekhez képest, azonban törekedni kell arra, hogy az utaztatás ülve történjen. Bár az autóbuszok bérleti díja elég borsos és ez határt szab a szállításnál. De azért talán kicsit ki lehet tolni ezt a határt.

Jó ötlet volt az idej bajnokságon a sík és hegyvidéki terep párosítása. Az első napi sík terepen különösebb dolog nem történt, sokan javítottak rangsor százalékukon még a 30. helyezett is 120 % körül futott. A bajnokság nem itt dőlt el. Bár ez nem egészen helytálló, mert ha pl. Dosek nem hibáz az első nap, második napi nagy futásával fölényesen nyeri a bajnokságot. De ez nem így történt. A mediatálásnak amúgy sincs sok értelme, mert majd mindenki tud ilyen "ha"-val kez-

dődő mondatot előranciaálni mentségeként.

Sokan szidták az első napi térképet. Tény, néhol jogosan. De ezek a jelentkező hibák nagyrészt a versenyzők bizonytalan technikai tudása, a rosszul választott technikai elemek következtében nőttek óriásivá. Például az egyik sokat szidott határkő pontnál a problémát az okozta, hogy a futhatóságot jelölő zöld a jelleghatár jelen túl is folytatódott. Rápillantásra úgy tűnt, a pont a nehezen futható fenyvesben van. Pedig a nehezen futhatónak jelölt, ligetesben volt. Ezt a határkő pontot egy jelölt dombra rakták ki, aki erre is figyelt már könnyedén megfoghatta.

Egyéb hangyaboly pontnál is merültek fel kifogások. A kupacot jelölő keresztet utólag rajzolták be. Így valóban előfordulhatott, hogy elcsúszott a jel. Tanulság: Utólag felfedezett objektumot bajnokságon pontként megadni veszélyes.

Legtöbb gondot a Dögállás térképének nehéz olvashatósága okozhatta. Az eléggé lassú iramból is erre lehet következtetni. Ennek ellenére a pályahosszát, kialakítását jónak tartom. Ez a második napi pályákra is vonatkozik. A második nap egy érdekes, változatos tereppel találkozhattunk. A pályák jól alkalmazkodtak ehhez, bár nekem a vége technikailag könnyebbnek látszott a vártnál.

A térkép színvonala jobb volt az első napiénál, néhol azonban a futhatóság jelölése bizonytalanak tűnt. Bár ez megítélés kérdése és sokat is lehetne rajta vitatkozni, de egy ilyen probléma csak szépséghiba.

A nappali egyéni bajnokságon az esélyesek végeztek elől. A harc azonban nagyobb, főleg a fiataloknál, náluk előző megállapításom talán kevésbé helytálló. És ez igen biztató a jövő szempontjából. A bajnokság jövőre egynapos lesz. Várhatólag ez elősegíti sportunk fejlődését, kevesebb taktikázásra lesz lehetőség, a küzdelem éleledni fog.

És nem utolsó sorban növekszik az edzők szerepe a felkészítésben.

Hogy igazán lesz-e ez az 1981-es ONEB-on, majd kiderül.

Vékony Andor

EREDMÉNYEK:

F 21 A

1. Kiss Zoltán	Postás	3	86.16	3	95.18	181.34
2. Dosek Agoston	DVTK	19	95.93	1	86.00	181.93
3. Kelemen János	PVSK	13	93.31	2	90.34	183.65
4. Bokros István	MEAFC	1	85.84	5	97.90	183.74
5. Honfi Gábor	STC	4	86.79	8	102.34	189.13
6. Szabó László	PVSK	10	92.47	4	96.95	189.42
7. Benedek István	Schönherz	8	91.09	6	99.56	190.65
8. Spiegel János	SMAFC	2	85.91	17	108.18	194.09
9. Gyurkó László	Lombik	12	92.89	9	102.67	195.56
10. Bokros György	MEAFC	5	88.85	13	107.35	196.20
11. Kuron György	BEAC	14	93.60	10	102.76	196.36
12. Böcsi Ferenc	DVTK	18	95.15	11	102.91	198.06
13. Hegedüs Zoltán	OSC	15	93.90	14	107.55	201.45
14. Pápai János	PVSK	22	97.58	12	104.05	201.63
15. Harkányi Ádám	MAFC	7	90.74	19	111.50	202.24
16. Csizmadia Gyula	Rákóczi	11	92.61	20	112.10	204.71
17. Urbán Imre	SMAFC	20	97.12	18	108.50	205.42
18. Nyul József	Haladás	34	105.28	7	101.55	206.83
19. Nagy András	MAFC	6	89.12	29	122.66	211.78
20. Hrenkó László	TITÁSZ	32	104.39	15	107.60	211.99

F 19 A

1. Szerdahelyi Zoltán	Sabaria	9	74.50	1	80.26	154.76
2. Mets Miklós	OSC	2	66.25	6	89.63	155.88
3. Tóth Károly	OSC	3	67.35	7	89.77	157.12
4. Sziebert Péter	PVSK	6	71.47	3	86.35	157.82
5. Szabó Lajos	MEAFC	4	69.16	5	89.62	158.78
6. Koczka Tibor	Sabaria	12	78.00	2	84.76	162.76
7. Bertóti Edgár	MEAFC	7	72.11	9	92.19	164.30
8. Bartus Béla	Bottyán	5	71.36	10	92.68	164.04
9. Bolgár János	GSSE	11	77.74	4	88.59	166.33
10. Péter Attila	PVSK	1	63.44	21	107.09	170.53
11. Hirt Jenő	GSSE	10	75.62	13	95.75	171.37
12. Szöllösi József	DVTK	13	80.62	11	92.95	172.57
13. Sajti Zoltán	TIPO	16	82.71	8	91.70	174.41
14. Szlatényi Ferenc	OSC	8	72.27	19	103.17	175.44
15. Kiss Csaba	DVTK	14	81.31	15	98.04	179.35

F 17 A

1. Takács Csaba	Volán	4	58.48	1	69.65	128.13
2. Tóth Gábor	Haladás	3	58.04	2	70.35	128.39
3. Koczor Kálmán	Postás	8	61.87	3	72.97	134.84
4. Lantos Zoltán	BEAC	6	61.63	4	76.27	137.90
5. Gajdos György	PVSK	15	65.35	5	76.44	141.79
6. Lukács József	Videoton	5	58.71	8	83.55	142.26
7. Pálffy József	HVSE	10	62.96	7	83.12	146.08
8. Györgyi Zoltán	OSC	11	64.23	6	82.86	147.09
9. Patus János	TIPO	9	62.40	11	87.19	149.59
10. Óra Róbert	Sabaria	13	64.78	12	89.37	154.15
11. Less Nándor	DVTK	25	73.73	9	84.50	157.23
12. Száraz Attila	Mg.Főisk.	2	52.83	31	106.36	158.19
13. Németh Ferenc	Videoton	19	68.02	16	92.56	160.58
14. Matejkó Gábor	Mg.Főisk.	27	76.87	10	86.68	163.55
15. Benke Gábor	TIPO	20	68.91	18	95.57	164.48
16. Ludányi István	Jászapáti	16	65.55	21	99.15	164.70
17. Mészáros Tamás	OSC	24	73.20	14	91.99	165.19
18. Bálint Attila	SMAFC	14	65.05	23	100.62	165.67
19. Diószegi Ferenc	TIPO	18	67.92	19	97.80	165.72
20. Prill László	Volán	17	67.81	20	98.32	166.13

F15 B:

1. Viniczai Ferenc	Videoton	1	35.79	3	46.73	82.52
2. Deme Zoltán	GSSE	2	37.32	5	47.88	85.20
3. Nagy Róbert	Volán	3	37.52	4	47.78	85.30
4. Horgos Gábor	PVSK	21	46.02	1	41.59	87.61
5. Kajdi Csaba	Sabaria	4	38.29	9	51.52	89.81
6. Borbély Károly	Videoton	14	43.37	6	48.93	92.30
7. Vityi Péter	TIPO	5	38.41	14	55.17	93.78
8. Horváth Csaba	Szolnok	7	40.33	11	53.75	94.08
9. Mohácsi Tamás	STC	15	43.52	7	50.96	94.48
10. Erdélyi Kálmán	MHD	18	44.69	8	51.02	95.71
11. Munkácsi Ferenc	Szolnok	10	41.80	13	54.34	96.14
12. Szabó Tamás	SMAFC	11	41.87	16	56.30	98.17
13. Fertő Imre	Videoton	17	44.63	12	53.99	98.62
14. Lipták József	DVTK	6	38.42	22	63.03	101.45
15. Károlyi Gyula	Zalka	8	40.46	23	63.07	103.53
16. Németh László	Videoton	13	43.02	19	60.77	103.79
17. Szabó István	Haladás	20	45.93	17	58.32	104.25
18. Argay Gyula	BEAC	9	41.50	27	63.93	105.43
19. Ronkai György	GSSE	16	43.91	21	62.51	106.42
20. Nagy Lajos	Szegedi VSE	19	44.93	20	61.96	106.79

N19 A:

1. Kaló Marianna	DVTK	6	57.45	1	67.74	125.19
2. Kovács Magda	TIPO	4	56.72	2	70.37	127.09
3. Korik Andorné	Postás	5	56.82	4	73.78	130.60
4. Rostás Irén	HVSE	1	53.26	5	78.53	131.79
5. Csóköri Irén	Postás	2	54.70	6	78.82	133.52
6. Halász D.Éva	Lombik	3	56.47	8	83.62	140.09
7. Boros Zoltánné	Eger	9	62.46	9	85.44	147.90
8. Dániel Edit	GSSE	25	74.81	3	73.35	148.52
9. Hehl Éva	BEAC	8	62.37	15	93.15	155.52
10. Kiss Gabriella	Sabaria	11	67.13	13	89.74	156.87
11. Kármán Katalin	Eger	17	70.86	11	87.28	158.14
12. Muzsnai Agota	OSC	23	74.23	10	85.64	159.87
13. Montovay Emilia	DUSE	15	70.10	14	91.73	161.83
14. Takács Ágnes	Postás	10	65.34	19	97.05	162.39
15. Jenővári Gabriella		12	67.18	20	97.75	164.93
16. Cser Borbála	SMAFC	30	77.27	12	88.37	165.64
17. Pollmann Teréz	TIPO	20	72.61	16	93.23	165.84
18. Kaló Annamária	DVTK	14	70.08	18	96.68	166.76
19. Özse Ágnes	GSSE	7	60.40	26	106.62	167.02
20. Korsovszky Ágnes	DVTK	33	88.14	7	80.95	169.09

N17 A:

1. Selmeczi Irén	Volán	2	53.23	1	55.40	108.63
2. Jerger Valéria	PVSK	3	54.57	2	56.06	110.62
3. Ambró Judit	OSC	1	51.91	6	71.55	122.46
4. Vasvári Zsuzsanna	MMG	6	57.95	4	66.76	124.71
5. Péter Edit	PVSK	3	59.60	3	65.25	124.85
6. Osztafin Judit	BEAC	9	62.29	5	69.78	132.07
7. Székely Adél	Sabaria	4	54.61	11	78.20	132.81
8. Váradi Szilvia	DVTK	14	71.36	8	73.04	144.40
9. Roznár Gyöngyi	Sabaria	17	72.76	9	73.60	146.36
10. Hala J Mária	Jászapáti	11	65.20	17	82.38	147.58
11. Tömördi Ágnes	SMAFC	16	72.22	12	78.45	150.67
12. Mátyás Ildikó	Rákóczi	15	72.07	14	80.03	152.10
13. Varró Rózsa	DVTK	18	74.66	13	78.49	153.15
14. Mets Zsuzsa	OSC	12	65.57	21	88.94	154.51
15. Nagy Ildikó	OSC	13	67.89	18	87.27	155.16

Két vélemény az éjszakai OB-ról

Miért nem lettem éjszakai bajnok?

Hogy miért? Talán mert jó pár nálam esélyesebb versenyző is rajthoz állt. Persze ez nem jelent semmit. Mert rutin, esély ide vagy oda, olyan versenyző is került az első hat közé, kire talán senki nem gondolt előzőleg. No de ez is hozzá tartozik az éjszakai versenyzéshez. Minden bizonytalansági faktor ellenére én nem lettem éjszakai bajnok. Sőt húsz társammal együtt a 180 perces versenyidőn kívül értem a célba. Még így is büszke lehetek, mert 14-en fel is adták a számukra kilátástalan küzdelmet. Az ok? A mezőny az átlagosnál többet hibázott, nagyokat kevert a pontokra. A terepen csak gyenge közepes futótempóval lehetett haladni. Ez így igaz, de bárki megkérdézheti, hogy miért volt így? A válasz nem is olyan egyszerű, több tényező együttes hatására volt szükség. Pontosabban szükség nem volt rá, de azért megjelentek és éreztették hatásukat.

Kezdjük talán a külső körülményekkel. Hétvégére beköszöntött a rossz idő. Az előrejelzések nem ígértek esőmentes időt az ország keleti felére. Mindazonáltal bejött. Zuhogott az eső, no nem állandóan, csak a verseny első 100-120 percéig. Nem tudom pontosan mikor állt el, mikor kezdett újra esni, mert ebben az időben az erdőben tébláboltam, versenyzés címén. Az esőnek, eddigi tapasztalataim szerint, velejárója a sár. Ez most sem volt másként. Ráadásul a megelőző napokon is esett, így volt mit dagasztani. Akit az átlagosnál jobban zavar az eső, a sár, az hátrányba került. Jól tudom, hogy eső máskor is szokott esni, és főleg őszi szél gyakori, az október pedig őszi hónap. De a tények ettől nem változnak meg. A mélyebb helyeken, az eső elálltával, sűrű ködfoltok ültek meg. Szerencsére ez nem vált általánossá, mert a köd gyakorlatilag lehetetlenné tette volna a tájékozódást. Bár a tájékoztatóban felhívták rá a figyelmet, bizony sokat szidtuk a földön heverő gallyakat, ágakat. A ritkítások eredményeként tömegével fordultak elő a magas fűben, aljnövényzetben. Egyetlen hatásos fegyver volt: a magas térdemelés /Klubtársam szerint még egyetlen versenyen sem kellett emnyit emelni a lábát./ Anyálkás, és így csúszós ágakon csúnyákat lehetett esni. Ugy vélem, jó néhányan esési rekordot javítottunk. /Remélem azonban, hogy ennek emlékére csak én hordok a térde-

men rögzítőkötetést, s így van amivel csak én büszkélkedhetem./

Még nem is említettem, hogy az OB-t a Kisfensíkon rendezték. A miskolciak által jól ismert, gyakran használt terep nem jelentett túlzott előnyt. Csak az ifiknél született hazai győzelem. Bokros a felnőtteknél csak harmadik lett. Nekem semmi panaszom nem volt a térképre és másnak sem igen lehetett. Sőt még a halványabb zöld színek is tetszettek, mert nem fedték le az apró dombzati formák jeleit. /Ami néhány térképen sajnos előfordul./ Ide a Kisfensíkra, erre a terepre, ezen a térképen terveztek és rakták ki a három kategória pályáit. Amik szerintem, nehézre sikerültek. Elhangzott olyan vélemény is, hogy ez volt az év legtechnikásabb felnőtt pályája. Ez a megállapítás nagyjából ül, de nem minden átmenetre. Tény azonban, hogy eddigi éjszakai versenyjeink nem támasztottak megközelítőleg sem ilyen technikai követelményeket. Alapvető dolog: a pályát a mezőny képességei alapján kell megtervezni /nem pedig a rajthoz állók 20%-ára/. Elgondolkodtató, hogy olyan futók, akik már több éjszakai versenyen is bizonyítottak, most képtelenek voltak a feladatnak eleget tenni. A pálya tehát az adott körülmények között, az adott mezőnynek nehéz volt. /Egyik sporttársunk mikor kijelentette, hogy a bőjakkért lebontaná a pályát, a körülötte állók közül valaki enyhe iróniával kérdezte: Gondolod, hogy még egyszer megtalálnád ezeket a pontokat?/ Biztos vagyok abban is, hogy száraz időben hasonló problémák jelentkeztek volna. /Talán csak kevesebbet esek./ Az október 13-án megjelent Népsportban olvastam, hogy: "...nem számíthatnak éjszakai versenyen tisztas eredményre azok, akik évente csak egy-egy ilyen jellegű versenyen vesznek részt." Van benne valami igazság, csak sajnos féligazság. Az, aki 1980-ban, tehát idén, az éjszakai kupaversenyek 50 %-át kihagyta az csak egy /1/ versenyen indult. Az elsőosztályú versenyzőknek az OB előtt tehát csak két versenyzési alkalma volt, és ez is tavasszal! Legtöbbször egy harmadosztályú futó indulhat, mert neki két lépcsőben kell a feljutást kiharcolni. Hogy miért van kevés éjszakai verseny? Ennek elemzése hosszú időt venne igénybe. Most elégedjünk meg annyival, hogy a legfőbb akadályt a rendezési nehézségek jelentik. Az indulók alacsonyabb száma kevésbé jelentős.

Egy biztos, ha nincs verseny, nem lehet a versenylétkörre felkészülni, az éjszakai OB-ra pedig még úgy se. Az idei OB-on a rossz szereplésre még a bóják lámpáinak kiegészése sem lehet megmentés. A bójákra fényvisszaverő fóliát erősítettek. Ez a módszer, amint néhány kisebb jelentőségű versenyen már beigazolódott, jó. A fényvisszaverő bóják sikeresen vizsgáztak. Nem voltak sötét pontok az erdőben, ami bizony különben jelentős hátrányt okozhat. A sötét pontok főleg a hátul indulóknak jelenthetnek kellemetlen perceket. Most ez elmaradt. Az első nyolc helyezett mind a mezőny végén rajtolókból került ki. A bajnokságról rengeteg mindent el lehetne még mondani, a kedélyborzoló pontokat, vagy máségeket. De ebből a kevés, talán kusza sorokból is megérzhetünk valamit a lényegből.

-VA-

Országos Nappali Egyéni Bajnokság
Férfi juniorok eredményhírdetése:
Szerdahelyi/Sabaria/, Mets /OSC/, Tóth
/OSC/

GONDOLATOK AZ ÉJSZAKAI OB-RÓL, ÉS AZ ÉJSZAKAI VERSENYEKRŐL

Miskolc környékén, a Csanyik-völgy térségében rendezték meg az ez évi Országos Éjszakai Bajnokságot.

A versenyre utazáskor ragyogó szép időnk volt. Reméltük, hogy az előző napok esőzése egy ideig megszűnik, s nem áztatja tovább a versenytérpet. Jelentkezéskor kézhez kaptuk a tájékoztatót. Ebben olvashattuk, hogy az eddigi éjszakai versenyekkel ellentétben, nem lesznek kivilágított pontok; hanem a bója egy-egy oldalára felerősített fényvisszaverő lapocskák segítségével lehet majd könnyebben észrevenni az ellenőrzőpontot. Ezzel akartak a rendezők, mintegy válaszolni az ellenőrzőbíróknak a TAJFUTÁS tavaly megjelent egyik számában írt cikkére. Ebben a következőket írta: csak abszolút megbízható technika segítségével lehetne elérni, hogy a pontok minden versenyen, és a verseny egész ideje alatt azonos erősséggel legyenek megvilágítva. Az idei bajnokságon alkalmazott megoldással a verseny elején vagy a végén rajtolók azonos feltételekkel indulhattak. Ebben a tekintetben. A fényvisszaverő lapok felerősítése a bója oldalaira jó megoldásnak ígérkezik. Nem mindegy ugyan, hogy a fényvisszaverő lapokra milyen szögben vetődik a fény. A fényvisszaverő lapocskák a különböző szögben érkező fénysugarat különböző erősséggel verik vissza. Erről azonban a rendezők tájékoztattak bennünket.

Hasonló megoldással próbálkoztak a tavalyi I.o. Budapest Bajnokság rendezői is. Ők azonban mintegy 4x5 cm nagyságú lapocskákat ragasztottak a bójákra. Így, a kis felület nehezen volt észrevehető.

Kiérkezve a verseny rajtjának helyére, szép csendesen elkezdett cseperegni az eső és mintegy 2-3 órán keresztül tovább áztatta a talajt. Ezzel még csúszósabbá tette a sokhelyütt legallyazott erdőt, nehezítve a futást. Az idő olyanná vált, mint a néhány évvel ezelőtti bajnokságon. /Kazincbarcika, 1976/, melyet szintén októberben rendeztek.

Azon a versenyen a mezőny fele vagy feladata, vagy túllépte a versenyidőt és ezáltal esett ki a versenyből. A lámpák az ellenőrzőpontokon nem voltak megfelelően védve nedvesség ellen, teljesen eláztak. A tájékoztatóst nehezítette az is, hogy sűrű köd ereszkedett a terepre. Aki pont-közelben volt, még az sem vette észre a bóját.

Erre a versenyre gondolva mentem fel a rajtba. A rajt pillanatában azonban mindent elfelejtettem, ami erről a néhány évvel ezelőtti éjszakai versenyről eszembe jutott. Sajnos ez később meg is bosszúlta magát, mivel viszonylag rövid időn belül kényyszerül-

tem a célba befutni. Ott tudtam meg, hogy beérkezéséig még egy értékelhető felnőtt versenyző sem érkezett a célba, pedig a 200. percnél tartott a versenyidő.

Az első értékelhető versenyző a 248. percben érkezett, még éppen versenyidőn belül.

A kategória győztese is jóval többet futott, mint amit a versenyszabályzat a győztes időre előír.

És most néhány gondolat a győztes-időről és arról, hogy az induló 52 felnőtt versenyzőből miért csak 9 volt értékelhető.

Az F21 A kategória pályaadatái: táv 12,5 km, szint: 500 m, az ellenőrzőpontok száma 18 volt. A pálya vonalvezetése első ránézésre még nappal sem ígérkezett volna könnyűnek.

Nappali versenyek pályáinak kitűzésekor is, de különösképpen éjszakai versenyek pályáinak megtervezésekor figyelembe kell venni azokat a tényezőket, melyeket a térkép - bármennyire jó is - nem tud elárulni. Gondolok itt olyan dolgokra például: milyen mértékű erdőművelés folyik az adott időben a terepen, mennyire legallyazott az erdő. Mennyire köves, agyagos a talaj, ami esőben csúszóssá válhat. Olyan tényezőket tehát, melyek nagymértékben befolyásolják a versenyzők haladását a terepen. Nem utolsó sorban pedig azt, hogy a megrendezés időpontjában milyen idő várható /száraz, meleg idő, vagy esetleg hófúvás, mint két szélsőséges eset./ Ezeket figyelembe véve úgy érzem, hogy túlméretezettek voltak a pályák.

Serdülő bajnokság: Viniczai/Videoton/, Deme/GSSE/, Nagy/Volán/

Másik tényező, hogy a mezőny nagy része technikailag nem elég érett ilyen pályák éjszaka történő lefutására, olvashattuk a másnapi sportújságban. Felmerül a probléma, hogy teljes mértékben a versenyző felelős-e?

Az idei versenynaptárban két kupa-versenyen, illetve bajnokságokon lehetett éjszaka versenyezni. Egy II. osztályú versenyző - legtöbbször ilyen minősítésiiek az éjszakai versenyen indulók, évente tehát öt versenyen indulhat. Az egyéni bajnokság lebonyolítási rendszere következtében a Budapest és Vidék bajnokságok időpontja az OB utánra esik. Gyakorlatilag 3 verseny marad a bajnokságig. /Mivel a Bp. vagy Vidék bajnokság még későbbi időben van, előfordult már 9-10 fős nevezési létszám is./ E három versenyen kell megfelelő rutint szerezni ahhoz, hogy valaki elfogadhatóan tudjon szerepelni - amennyiben feljutott - az Országos Bajnokságon.

A három verseny közül kettőta tavaszi versenyidényben rendeztek, öt hónappal korábban, mint az OB, ami a bajnokságra történő felkészülés szempontjából ismét rossz időpont. Másrészt pedig a két tavaszi kupaverseny az indulók száma mintegy 40-40 fő volt, három kategóriában összesen. Ez igen alacsony résztvevői létszám. Kérdés az, hogy miért gyenge az érdeklődés egy kupaverseny iránt, mikor a bajnokságon mintegy 120 fő nevezés volt. Ez vagy kritika a klubversenyek iránt, vagy pedig a bajnokságnak nagyobb a vonzása. A bajnokságon egy esetleges jó sorsolással értékes helyezést lehet elérni. A kupaversenyen, én legalábbis azt tapasztaltam, olyanok indultak, akik tényleg szeretnek éjszaka is versenyezni, akiket nem zavar, ha esik az eső, fúj a szél és meglátszik a lehelet, nem ijednek meg, ha az éjszaka sötétjében meghallják milyen hangosan mászik a cserebogár.

Ezek a kupaversenyek a győztesidő megközelítette a versenyszabályzatban előírtakat. Az olyan versenypályák, melyeken a győztes is mintegy 2 és fél órát tölt kint a terepen, s ahol a mezőny nagy része is csak a versenyidőt túllépve tudja lefutni a pályát, inkább elriasszák, mintsem vonzzák a versenyzőket. Részben ezzel magyarázható a gyér érdeklődés az éjszakai versenyek iránt.

Ha a versenynaptárt úgy állítanák össze, hogy a két kupaverseny időpontja közé beillesztenének az éjszakai bajnokságok területi, megyei döntőit, s az Országos Bajnokságot is május végén, június elején rendeznék, véleményem szerint eredményesebbek lennének ezek a versenyek. A tavaszi időpont-

ban megrendezendő éjszakai OB. nem lenne újdonság, mivel a hetvenes évek elején még május-június hónapban voltak.

Egy másik bajnokság időpontját tennem át október hónapra. Az éjszakai versenyzési forma fokozottabb technikai követelmények elé állítja a versenyzőt. A pálya által támasztott feladatok teljesítése, amennyiben önállóan lett végrehajtva, nagyobb értékűek, mint a hasonló nappali versenyeké. Éjszakai versenyeken ugyanis fokozottabban kell alkalmazni azokat a technikai elemeket, melyeket a nappali versenyeken.

Ha az éjszakai versenyen induló minden versenyző önállóan versenyezne, technikailag képzettebbé válna, s így a nappal megrendezett nemzetközi versenyeken jobb eredményeket érnének el.

Ebben látom az éjszakai versenyzés jelentőségét.

Több éjszakai verseny megrendezésével nagyobb tapasztalattal rendelkeznének a versenyzők és a pályakitűzők egyaránt. Így olyan pályákat tudnának megtervezni, melyeknél a győztes 7-8 perces kilométer átlagot fut. Ezáltal elkerülhetők lennének az olyan versenyek, mint az ideai OB volt.

A nagyobb feladat elé állító országos bajnokságok pályái nem lennének megoldhatatlanok a versenyzők részére. Esetleges rossz idő esetén nem kényszerülne a verseny feladására a mezőny fele, s a másik fele sem kényszerítené magát arra, hogy 180-200 percet töltsön kint a terepen.

Sötér Márton

Vidék 1980. évi Éjszakai Egyéni Bajnokság

F 21 A

1. Honfi Gábor	STC	90,30
2. Szabó László	PVSK	93,45
3. Erdélyi Tibor	Schönherz	98,34
4. Horváth János	ATSC	99,45
5. Hrenkó László	TITÁSZ	104,50
6. Nagy Márton	Schönherz	106,30

F 19 A

1. Bárdosi Zoltán	SABÁRIA	93,20
2. Márkus Balázs	Jászberény	101,52
3. Szerdahelyi Zoltán	Sabária	102,50

F 17 A

1. Borbély Károly	VIDEOTON	86,37
2. Óra Róbert	Sabária	93,35
3. Molnár Tibor	SMAFC	97,45
4. Kajdi Csaba	Sabária	98,50
5. Ludányi Tibor	Mechwart	109,55
6. Csege Attila	D.Müanyag	113,02

Budapest 1980. évi Éjszakai Egyéni Bajnokság

F 21 A

1. Harkányi Ádám	MAFC	102,00
2. Komár Béla	Tipográfia	104,51
3. Zánkai András	BEAC	108,06
4. Horváth Attila	GSSE	110,50
5. Homoki Géza	Postás	115,30
6. Nagy András	MAFC	139,40

F 19 A

1. Mets Miklós	OSC	108,00
2. Sajti Zoltán	Tipográfia	109,17
3. György László	OSC	112,15

F 17 A

1. Ronkai György	GSSE	81,40
2. Hegedüs Dezső	BEAC	83,00
3. Fejér Csaba	GSSE	Disq.

ORSZÁGOS ÉJSZAKAI BAJNOKSÁG

Miskolc, Kisfennsík

1980. október 11.

Férfi felnőttek /44 induló/

1. Balla Sándor	GSSE	144.41
2. Papp István	MAFC	153.43
3. Bokros István	ME AFC	162.41
4. Nagy Lajos	PVSK	162.45
5. Loch Ferenc	GSSE	165.44
6. Harkányi Ádám	MAFC	168,40
7. Bozán György	GSSE	171.57
8. Nagy Márton	Schönh.	176.15
9. Sötér János	Postás	179.23

Férfi junior / 20 induló/

1. Bárdosi Zoltán	Sabaria	127.33
2. Mets Miklós	OSC	131.37
3. Koczka Tibor	Sabaria	133.39
4. Molnár Géza	BEAC	139.20
5. Sziebert Péter	PVSK	142.55
6. Szabó Lajos	ME AFC	145.05
7. Tóth Károly	OSC	147.08
8. Szerdahelyi Z.	Sabaria	150.05
9. Bertóti Edgár	ME AFC	151.10
10. Gergely Attila	Lombik	155.38
11. Csonak Antal	HVSE	156.22
12. Bartus Béla	Bottyán	157.14
13. Égerszegi J.	DVTK	174.19

Férfi ifjúsági /42 induló /

1. Lipták József	DVTK	93.05
2. Horgos Gábor	PVSK	99.05
3. Less Nándor	DVTK	113.09
4. Egei Tamás	Volán	118.48
5. Koczur Kálmán	Postás	118.56
6. Takács József	Volán	121.45
7. Lantos Zoltán	BEAC	121.56
8. Kozma László	Ny.Mg.	122.13
9. Száraz Attila	Ny.Mg.	123.52
10. Nagy Róbert	Volán	124.03
11. Széles Gábor	PVSK	124.49
12. Gajdos György	PVSK	126.49
13. Prill László	Volán	127.49
14. Ungvárszky Z.	MMG	127.59
15. Barzo Pál	DVTK	132.57

A TÉRKÉP ÉS A TANULÓK

Budapest 3 különböző iskolájában
- VIII. ker. Köztársaság tér 1.
- XI. ker. Bartók Béla u. 27.
- Budapesti Tanítóképző Főiskola

gyakorló iskolája egy-egy harmadik osztályát vizsgáltam meg néhány kérdéssel. A vizsgálat célja az volt, hogy felmérjem milyen ismeretekkel rendelkeznek a tanulók a térképpel és a térkép használatával kapcsolatban. Hét kérdést tettem fel nekik, melyekre írásban válaszoltak. Ezek a következők voltak:

- 1./ Milyen térképet láttál eddig az iskolában, televízióban vagy családi körben?
- 2./ Mire használjuk a térképet? Válaszolj egy vagy több kerek mondatban!
- 3./ Te használtál-e már térképet? Ha nem, segítettél-e már használatában valakinek?
- 4./ Mire való az iránytű? Válaszolj egy mondatban!
- 5./ Tudsz-e valamit arról, hogy miképpen készítik a térképeket?
- 6./ Ha tájékozódasz, egy várost akarsz megkeresni, hol tudsz jobban eligazodni: a térképen, vagy a földgömbön?
- 7./ Írd le milyen színnel jelölik a térképen a dombot - hegyet, síkságot, folyót!

A három kísérleti osztály a kérdésekre az alábbi eredményességgel válaszolt. / 83 fő /

1. kérdésre: 8,4 % egyféle térképet látott
91,6 % többféle térképet
Leggyakoribb válasz: Budapest, Magyarország.
2. kérdésre: 97,6 % helyesen értelmezte a kérdést
Leggyakoribb válasz: kirándulás alkalmával, külföldi tájékozódásra!!
2,4 % helytelenül válaszolt
Leggyakoribb válasz: nem tudom
3. kérdésre: 75,9 % használt már térképet
Leggyakoribb válasz: kirándulásra
24,1 % nem használt még térképet
4. kérdésre: 56,6 % helyesen válaszolt, tudja mire való az iránytű.

Leggyakoribb válasz: tájékozódásra

43,4 % helytelenül válaszolt, értelmezni sem tudja.

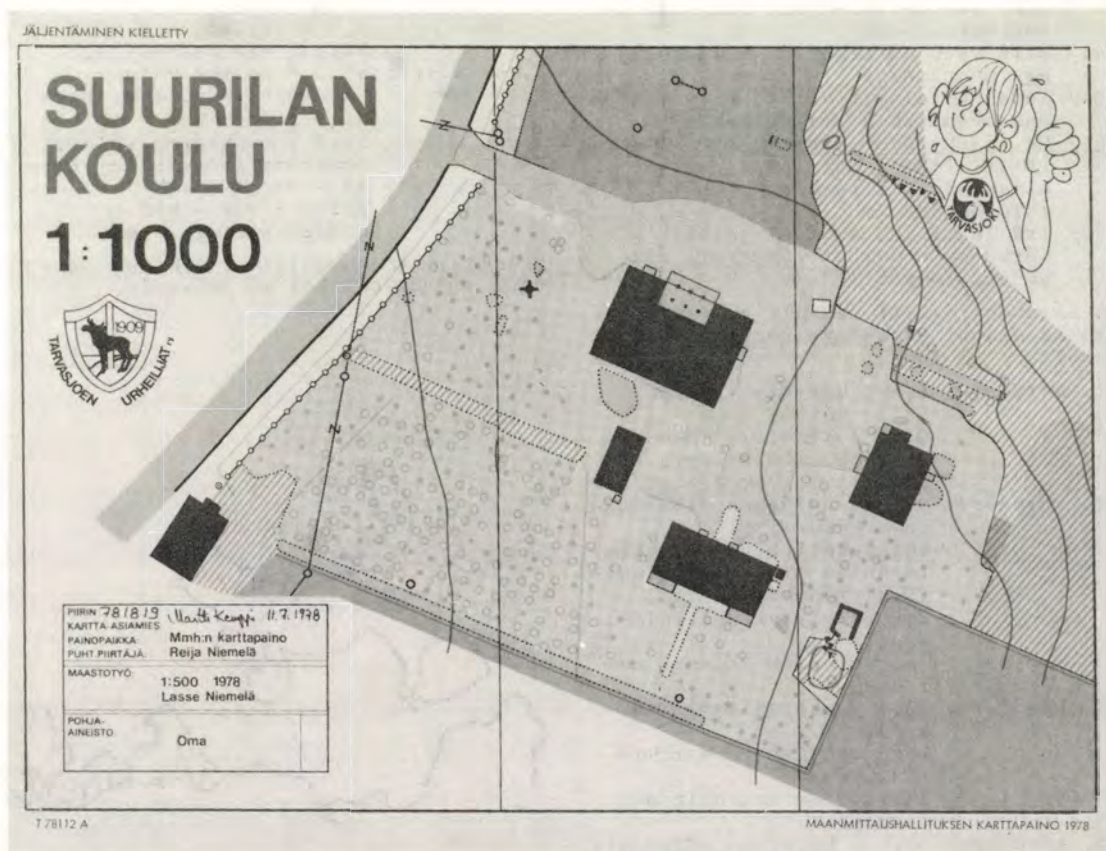
5. kérdésre: 42,2 % helyesen válaszolt
Leggyakoribb válasz: repülőről illetve űrhajóról fényképfelvételt készítenek és ezt rajzolják meg.
57,8 % helytelenül válaszolt, nem tudja, hogyan készül a térkép.
6. kérdésre: 32,5 % a térképet választotta,
36,1 % a földgömböt választotta,
21,7 % mindkettőt használja, keresett helytől függő választása,
9,7 % egyiket sem választotta, nem használja.
7. kérdésre: 54,2 % helyes válasz
Elfogadható válasz: barna - zöld - kék
45,8 % helytelen válasz
Leggyakoribb válasz: barna - sárga - kék
piros - kék - kék
szürke - sárga - kék

Érdekes összehasonlítani a három osztály egymástól eltérő válaszát.

Kérdés	Elbírálás	Köztársaság tér 30 fő	Bartók B. út 29 fő	Gyakorló iskola 24 fő
1.	1 térkép több térkép	6,7 % 93,3 %	6,9 % 93,1 %	12,5 % 87,5 %
2.	jó válasz rossz válasz	100,0 % -	96,5 % 3,5 %	95,8 % 4,2 %
3.	használt nem haszn.	86,7 % 13,3 %	75,9 % 24,1 %	62,5 % 37,5 %
4.	jó válasz rossz válasz	40,0 % 60,0 %	55,2 % 44,8 %	79,2 % 20,8 %
5.	jó válasz rossz válasz	13,3 % 86,7 %	68,9 % 31,1 %	45,8 % 54,2 %
6.	térkép földgömb mindkettő egyik sem	36,7 % 30,0 % 16,7 % 16,6 %	44,8 % 34,5 % 10,3 % 10,4 %	12,5 % 45,8 % 41,7 % -
7.	jó válasz rossz válasz	83,3 % 16,7 %	58,6 % 41,4 %	12,5 % 87,5 %

Szakonyi Péter

TÜLEVÉL

"Hungária Kupa, 1980"

Mint derült égből a villámcsapás, úgy ért a hír: Nem Nyiregyházán lesz a HK hanem Bp. környékén. Az egész felkészülési tervemet sutba kellett dobni, és megpróbálni újból átállni a szintes terepen való versenyzésre. Mivel nem szeretem a szinteket, ez nem nagyon sikerült. Minden szubjektív érzésem ellenére a Hungária Kupa megkezdődött, és rajtjához is álltam mind az öt napon.

Idén nem volt központi szállás-szervezés. Ez egyeseknél kisebb-nagyobb problémát okozott. Persze az ilyen jellegű gondok megoldhatók. S mivel senkivel nem találkoztam éjjel a Keleti pu. várótermében, vélhetjük, szállás-gondjait mindenki, minden szakosztály megoldotta.

A szállásokból adódó szétszórtság megszüntette az ötnaposok eddigi családiasabb hangulatát. Hiányzott az a légkör, amely a múltban lehetővé tette baráti és nem utolsósorban szakmai kapcsolatok kialakulását. A hazai információ-áramlás sebességének ismeretében, ez volt a legkomolyabb hátránya a szervezésnek, ennek a szükség szülte megoldásnak.

Az első két napon igen csak felborzolta a kedélyeket a szállítás. A tömegközlekedésre alapozott kiutazás nem aratott osztatlan sikert a versenyzők körében. Hogy a Volán dolgozói mit gondoltak, a kimondott szavak mellett arról jobb nem beszélni. Tény az, hogy fegyelmelzettségéből, mi tájfutók, nem vizsgáztunk jelesre. Indítékaink érthetőek, a versenyt, a rajtját mindenki időben el akarta érni. Az egy-percenkénti rajtoltatás eredményeképpen, egy-egy járatnál véletlenszerűen nagy tömegek gyűltek össze. Régen közlekedhettek a Volán járatai ilyen kihasználtsággal, hiszen az utolsókat a lentmaradók úgy préselték fel a buszokra. Ha összepréselve, a tömegben lebegve, de azért sikerült mindig kijutni a terepekre. Ott aztán újabb bosszúságok várták az embert. Pénz feldobással el lehetett dönteni melyik sátor a férfi és melyik a női öltöző. Ha rossz volt a tipp, mindenki vérmérséklete szerinti megoldást választhatott. Később már erre sem volt szükség, mert majdnem a nullára redukálódott a felvert sátrak száma. Akinek hiányérzete támadt és megkérdezte, hogy hol öltözzön, hamar megkapta a választ: "Miért? Külföldi versenyen nem az erdőszélen öltözől?"

Ha ilyen válasz születhetett, ez valószínűleg így van. Csak hát Magyarországon itt van, nem ott. Körülményeink, életszínvonalunk egy sereg esetben más megoldást követelnek, mint a számunkra mint országokban. Ezeket a tényeket, az adottságokat soha nem szabad elfelejteni, szem elől téveszteni.

Ugy, a negyedik nap körül mind a versenyzők, és főleg a rendezők elég idegesek voltak már. Egy-két hevesebb szócsata is lezajlott. Napokig lehetett a befutófolyosó mindkét oldalán állni, ülni, feküdni. Majd ezt gyorsan megváltoztatják. S a rendezők nem értik miért akarnak a versenyzők a másik oldalra is menni. Ha néhányan ezt még ma sem tudnák, elárulom. A negyedik napi cél nem volt túlzottan ideális választás. A kordon versenyterületnek /?/ számító oldala ideális hely volt a letelepedésre. Három napon át a versenyzők mind két oldalt használhatták. S ezen a napon is voltak néhányan a tiltott területen. Sajnos nem derült ki róluk, hogy ők esetleg rendezők. Így bármelyik versenyző joggal gondolhatta, hogy oda is át lehet menni. Mikor aztán ingerülten elhajtották, valószínűleg nem a legjobbakat gondolta a rendező sporttársról. Szóval, nem ártana néha következetesebbnek lenni. Jó lenne az is, ha a rendezőkről kiderülne; ők a rendezők, ez egy ilyen nagy versenyen elengedhetetlen.

Boldog gyerek-győztesek a Hungárián

A verseny térképen és pályákon, azaz végeredményben kint a terepen zajlik. A Hungária előtt már mindegyik terepen lebonyolítottak néhány versenyt. De ez nem jelentett sem túl nagy előnyt, sem hátrányt. Bár közvetlen a verseny előtt voltak akik, például a Kövesbércen edzettek, de ezen, vélem én, semmi nem múlt. Az első napi pályákon a futó-gyorsaság döntött. Továbbiakban már a tájfutók többi tulajdonságára is szükség volt. Adott körülmények között, jó pályákon futhattunk.

A térképek színvonalára panasz nem lehetett. Jellemző, amit egyik sporttársunk mondott: "Egy biztos az idei Hungárián nem új, de legalább jó térképen versenyzünk."

Egyetlen ismeretlenebbnek tekinthető térkép volt, a váltó OB-n használt Vöröskő. Pontosabban a Nyerges, hiszen a Vöröskő már nem volt a térképen. Sajnos ennek egy része erdőművelés következtében változott, kicsit zavarossá vált. De ez nem rajtunk múlik, meg kell szokni.

Összegezve: A pályák, a térképek megfelelő követelményt támasztottak. Probléma csak a körítéssel volt, és mivel emberek vagyunk, ez sem elhanyagolható.

-VA-

N15 B:

1. Krasznai Orsolya	OSC	4	41.47	1	38.28	79.75
2. Csilling Ágnes	BEAC	3	39.91	2	44.24	84.15
3. Pokk Mariann	Videoton	1	38.77	14	53.69	92.46
4. Lucsányi Ildikó	Volán	2	39.85	12	53.42	93.27
5. Faragó Györgyi	Volán	5	43.13	8	51.05	94.18
6. Németh Petra	TIPO	7	48.38	6	49.38	97.76
7. Leveszy Katalin	TIPO	15	54.22	3	45.15	99.37
8. Tóth Klára	Sabaria	9	51.50	7	50.24	101.54
9. Üveges Gabriella	DVTK	18	55.35	4	46.65	102.00
10. Kresz Andrea	Mohács	8	50.42	11	52.74	103.16
11. Polonyi Zsuzsa	Volán	17	55.25	5	48.00	103.25
12. Kaló Zsuzsa	DVTK	11	52.28	9	51.85	104.13
13. Szakács Timea	Mg.Főisk.	6	47.50	22	56.95	104.45
14. Pintér Zsuzsa	Postás	13	53.30	10	52.65	105.95
15. Juhász Julia	Haladás	10	52.10	17	54.80	106.90

AZ ÉN TÉRKÉPEM ...

FIGYELEM!!!!

Vigyázat, a koordináta vonalakba ne botoljanak bele!

Ha a versenyzők elefántokkal találkoznak, fokozottabb figyelemmel nézzék a térképet, /a pálya igen csúszós/ könnyen lecsúszhatnak az Egyenlítőre. /Szöges használata ajánlott./

A mágneses sark közelsége miatt a tájoló használhatatlan!

Egyéb figyelem:

Az Egyenlítőre való lecsúszás esetén a sivatagok és őserdők elkerülése ajánlatos, kicsit nagy kerülő, de megéri!

A rajthoz nincs buszjárat, kérjük időben induljanak el /min. 1-2 hónap/. A versenyzők a melegítőket a rajtban hagyhatják, az eszkimók ruhaellátása ügyis akadozik.

Az aljnövényzet a futást nem akadályozza!

/Mivel a pálya teljesen egyértelmű ezért kód nincs./

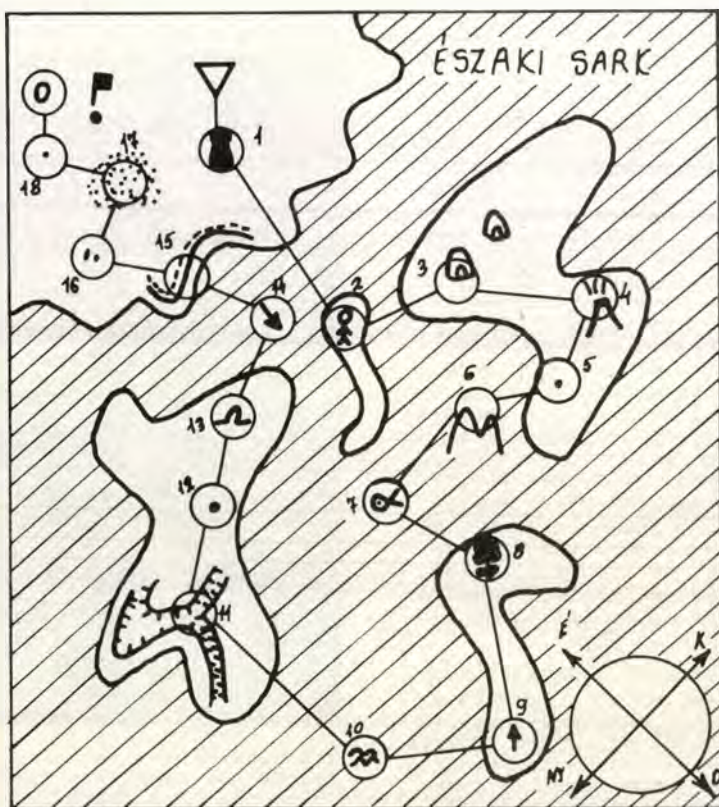
Versenybíró: jégkorszaki-szaki

Pontmegnevezések:

1. Megfagyott turista
2. Jégtáblán eszkimó
3. Eszkimókunyhó K-i része
4. Hóhányó
5. Fagypont
6. Jellegjéghegy
7. Jégponty
8. Jégvirág
9. Pingvinetető
10. D-i hullám
11. Hó-rihor/hos/gas
12. Megfagyott sóhaj
13. Jégbarlang titka
14. Rianás iránya
15. Hóhatár
16. Peary és Amundsen lábnyma
17. Jégmező közepe
18. Pont 0 C /van/

Rajt: szeméttájoló
jégtájak

A térképet helyesbítette
és rajzolta, a pályát ki-
tűzte: Kresz Andrea
Mohács, Kisfaludy Gimn.
III.o.

ELMÉLETI VERSENY

III. FORDULÓ

Utolsó fordulóhoz érkezett a még az év elején kiírt elméleti verseny. Eddig összesen 56-an küldték be megfjejtéseiket, több kevesebb sikerrel. Minden dicséretet megérdemel a pécsi dr. Kiss-Kacszkovics-Szieberth trió, akik nemcsak a versenysport kiváló képviselői, hanem ebben a versengésben is az élmezőnyben állnak. Most az utolsó fordulóban keresztretjtvényt kell megfjejteni, majd ezután következik talán a legnehezebb feladat, a mellékelt térképrészletek felismerése. Tehát sok sikert a megfjejtésekhez.

Elméleti verseny 3. forduló
KERESZTRETJTVÉNY

Vizszintes 1, Az MTF SZ gazdasági ügyintézője. 8, Az 1912-es olimpián indult magyar sportoló /maratoni futás/, legújabb kutatások szerint a tájfutás egyik honatyja. 14, Latin ES. 15, Becézett Ádám. 16, Kibillen a helyzetéből. 18, Svájci város. 19, Betegség. 21, Gaz, alávaló. 22, Idegen női név. 23, KAL betűi keverve. 24, Körutak, fellépéseknél. 26, A.A.L. 28, Kalauz nélküli. 29, Írország északi része. 31, Eper fele. 32, Keresztülkerget, áthajt. 34, Kikapcsolódás, pihenés. 35, De azonban /visszafelé./ 36, Össztársadalmi. 37, C.N.T. 38, Atló egynemű betűi. 39, Artalmasak. 42, Minden rendben. 1/betű felesleg/. 43,Pauló város Braziliában. 44, JEG németül. 46, Honnan fele! 47, Vonalszerű sérülés. 49, Földet forgat /vissza/. 51, Ritka férfinev. 54, Román város SZU közelében. 56, Egymást szeretőket. 61, A függ.3. eleje. 62, Juttat. 63, Motorkerékpár márka. 64, Az ampibolokhoz tartozó ásvány.

Függőleges 1, Kezdőknél ajánlatos ezzel az ismeretekkel kezdeni a tájfutás oktatását. 2, Oitáliai népi színjáték. 3, Régi uralkodó Oroszországban. 4, A helyére rakta. 5, Római 6. 6, Olasz város a Jugosz-

láv határ közelében. 7, Kitűnő térképhelyesbitőnk egyike. 9, Ingerlés. 10, P.Ü. 11, Ázsiai országba való. 12, Teherautó márka. 13, Kötőelem az építkezéseknél. 17, Kis házikó. 20, Az elméleti verseny szervezője. 21, Bróm. 25. Ilyen hegység is van SZU-ban. 27, Névelő. 30, Személyes névmás. 32, Régi egyiptomi isten. 33, Betű kiejtve. 40, Almafajta. 41, Alak fele! 45, Nulla. 48, Bünyöző. 50, Megduzzad a folyó. 52, Sokszor használjuk együtt a kalapáccsal /vissza/. 53, Ősi angol rang. 55, Fölhörpintette. 56, Volt válogatott, világbajnokságot megjárt tájfutónk. 57, Bevonat /vissza/. 58, E. D.M. 59, Község a Heves-i járásban /vissza/. 60, T.M.I. 65. A tájfutás idegennyelvű rövidítése. 66, Izomhüvely.

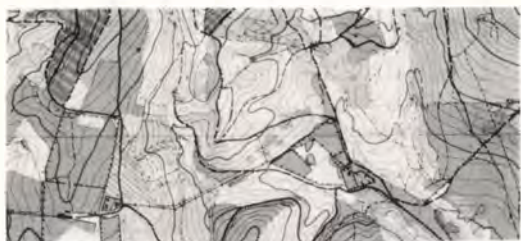
Beküldendő: Vizszintes 1; 8;
Függőleges 1; 7; 20; 56;
65;

-zentai-

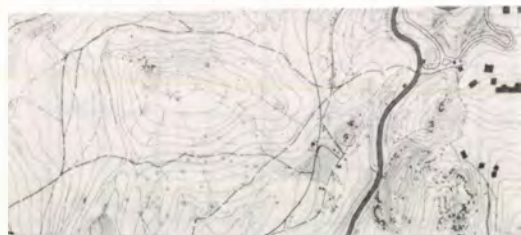
16.o.

Országos Egyéni Bajnokság 1980
Felnőtt férfiak: Kiss Z./Postás/, Dosek
/DVTK/, Kelemen /PVSK

Mely térképről való az alábbi részlet.

A térképrészleten egy turisztikai szempontból fontos főt van. Ki helyesbítette a térképet.

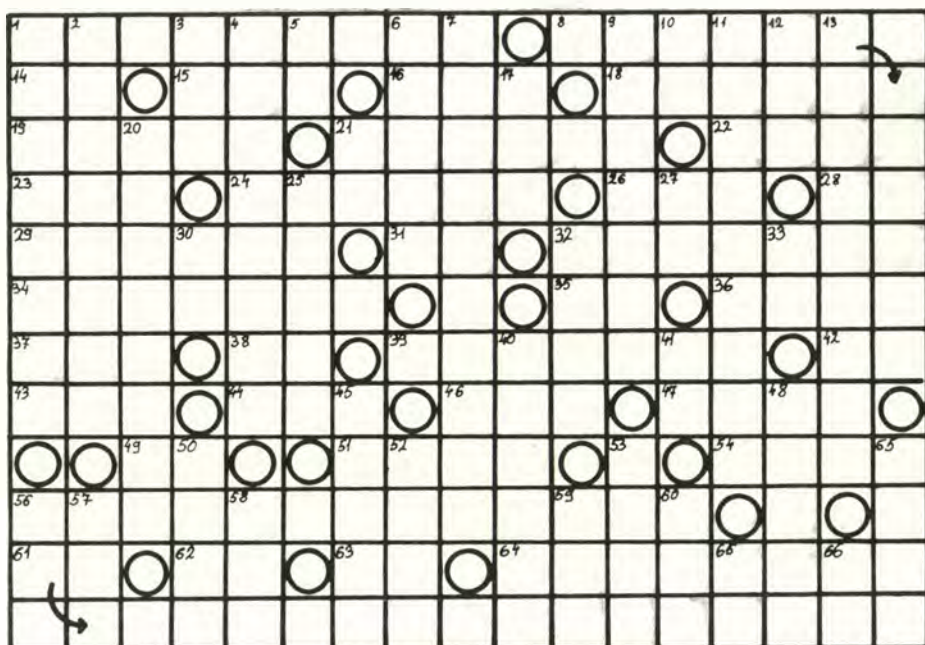
Nagy nemzetközi viadal térképrészlete. Mi a térkép neve.

Hazánk egyik kedvelt kiránduló-helye mellett készült ez a térkép. Mi a térkép neve.

Milyen versenyre készült ez a térkép, és milyen a méret aránya.

KIEMELT/"PIROS PONTOS"/
VERSENYEK

Országos Hosszútávú Bajnokság
Országos Csapatbajnokság
Országos Váltóbajnokság
Országos Nappali Egyéni Bajnokság
Országos Éjszakai Bajnokság

Szabolcs Kupa
Mecsek Kupa
Postás Kupa
Kilián György ev.
Semmelweis Ignác ev.
Vasutas Kupa
Alföld Kupa
Hungária Kupa 1., 2., 3., 4. napja
Eötvös Loránd ev.
Hermann Ottó ev.
Schönherz Zoltán ev.

Fabulon Kupa
Tipográfia Kupa
Budapest ill. a Vidék Nappali Egyéni B.
Megyei /budapesti/"B" fokozatú bajnok-
ság az F 17-18, F 15-16, N 17-18,
N 15-16 korcsoportok részére.

Címképünk: Csóköri Irén /Postás SE / a
Hungária Kupa utolsó napján

Hátsó képeink: Országos Egyéni Bajnokság
Női felnőttek és serdülők
Férfi és a női ifjúságiak
eredményhirdetése.

E számunk valamennyi felvételét Korik
Andor készítette.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Juhász István. Szerkesztőség:
Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31.II.em. Telefon: 327-177. Levelezési cím:
1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely posta-
hivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /postacím:
Budapest V., József nádor tér 1. - 1900/ közvetlenül vagy postautalványon a KHI
215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy évre: 54.-Ft; egyes
szám ára: 4,50 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda
V. Terjesztési és nyomtatványboltjában Budapest VI., Népköztársaság utja 6.

Index sz.: 25.827

Sportpropaganda

ISSN 0113-4697

TZ 80 1017

13+1

TOTO

TOTO

TOTO

TOTO

AREA 150 FT

